

รายงานการประชุม

[หมายเลข]

ครั้งที่ ๓๖

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุนศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ผมขออนุญาตเปิดประชุมนะครับ เราได้ขอให้ทางผู้ที่ขอแปรญัตตินั้นได้มาพูดคุยกับเราจนรอบเสียก่อน อันไหนที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ เราก็คงจะพิจารณาดำเนินการนะครับ แต่อะไรที่ยังไม่เป็นข้อยุติเราก็ไปพูดกันในสภาร่างรัฐธรรมนูญต่อไปนะครับ ในการประชุมวันนี้ทราบว่า ผู้ที่ขอแปรญัตติก็ได้มาอยู่ที่นี่แล้วนะครับ ผมขอให้ทางท่านเลขาสมัครช่วยดำเนินการด้วยครับ

เลขานุการ (ศาสตราจารย์สมัคร เลิศไพฑูริย์) : ขอบคุณครับท่านประธาน ขออนุญาตดำเนินการเรื่องการแปรญัตตินะครับ ผมเข้าใจว่า ผู้แปรญัตตินั้นมีทั้งหมด ๗ กลุ่มด้วยกันนะครับ ขออนุญาตเรียนว่ามีกลุ่มท่านพิเชียร อำนางวรประเสริฐ กลุ่มที่ ๑ ขออนุญาตเรียกอย่างนั้นนะครับ กลุ่มที่ ๒ ท่านวิชัย รูปชาติ กลุ่มที่ ๓ ท่านอุทิศ ชูช่วย กลุ่มที่ ๔ ท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ กลุ่มที่ ๕ อาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง กลุ่มที่ ๖ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย และกลุ่มที่ ๗ ท่านวัชรนา หงส์ประภัสร์ เข้าใจว่าที่มาถึงแล้วมี ๒ กลุ่มนะครับ ท่านพิเชียร อำนางวรประเสริฐ กับ ท่านวิชัย รูปชาติ ใหม่นะครับ มีกลุ่มอื่นด้วยหรือเปล่า ผมไม่ค่อยแน่ใจนะครับ เข้าใจว่ามี ๒ กลุ่ม

ขออนุญาตเรียนอย่างนี้ครับว่า จากการทำมีการแปรญัตติอย่างเป็นทางการของทั้งหมด ๗ กลุ่ม จะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ๑๖๖ มาตรา โดยประมาณนะครับ จาก ๒๙๙ มาตรา นี้จะครอบคลุมประมาณ ๑๖๖ มาตรา แต่ไม่ใช่หมายความว่า มีแค่ ๑๖๖ เรื่อง เพราะว่าในแต่ละกลุ่มที่แปรญัตติมานี้ ในแต่ละมาตราก็ไม่ตรงกันนะครับ ยกตัวอย่างเช่น ที่พวกเรารู้จักกันในมาตรา ๖๘ บางส่วนก็ขอตัดทิ้ง บางส่วนก็ขอเพิ่ม บางส่วนก็ขอแก้ไขเพิ่มเติมครับ แล้วแต่กลุ่มว่าแต่ละกลุ่มคิดอย่างไรบ้าง ก็ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับ วันนี้เป็นการพิจารณากรอบที่ ๑ ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก และผมคิดว่าถ้าไล่ไปตามมาตรานี้ก็จะมีปัญหาคือว่า วันนี้ทั้งวันก็อาจจะไม่จบนะครับ ก็ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมว่า เมื่อสักครู่นี้ได้หารือ ท่านพิเชียร อำนางวรประเสริฐ แล้ว ขออนุญาตหารือ ท่านวิชัย รูปชาติ ด้วยนะครับว่า ทางกรรมการเขาจะขออนุญาตว่า เดี่ยวจะให้ท่านรองอัยพร จารุจินดา ช่วยแถลงนะครับว่า ในกรอบที่ ๑ ที่ท่านแปรญัตติแล้ว ทางฝ่ายกรรมการได้พิจารณาไปอย่างไรบ้าง และมีความเห็นอย่างไรบ้าง แล้วเดี๋ยวจะขออนุญาตท่านพิเชียร ท่านวิชัย รวมถึงกลุ่มอื่นที่มาด้วยว่า จากการทำเราแก้ไขแล้วนี่นะครับ เรื่องไหนที่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๑/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ท่านเห็นด้วย เรื่องไหนที่ท่านไม่เห็นด้วย แล้วขออนุญาตท่านช่วยนำเสนอหน่อยว่า ที่ท่านอยากให้ช่วยพิจารณาเป็นพิเศษมีเรื่องอะไรบ้าง แต่ขออนุญาตว่าจะไม่ไล่ไปที่ละมาตราครับ เพราะถ้าไล่ไปที่ละมาตราเนี่ยเข้าใจว่าวันนี้ก็ไม่จบ ทั้งวันนี่นะครับ ก็ถือว่า เรื่องอะไรก็แล้วแต่ที่ท่านฝากไว้ เดี่ยวกรรมการมาดูอีกทีหนึ่ง แล้วอาจจะมีการอภิปรายเรื่องกรรมการอาจจะชี้แจงท่านไปเลยนะครับ ก็ขอหารือกันไป แล้วก็อาจจะจบช่วงเช้าวันนี้ครับในเรื่องต่าง ๆ ที่เหลือทั้งหมดถ้ายังไม่มีการแก้ไข ก็ถือว่าเป็นเรื่องของการสงวนคำแปรญัตติไว้ แล้วก็ไปอภิปรายในสภาใหญ่ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ซึ่งเรามีเวลาทั้งหมดยี่สิบกว่าวันนะครับ ซึ่งน่าจะลงรายละเอียดได้ทั้งหมด ขออนุญาตดำเนินการไปตามนี้ได้ไหมครับ ท่านวิชัยครับ ขออนุญาตไปตามนี้นะครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ครับ

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นก็ขอท่านรองอัคร ช่วยนำเสนอสั้น ๆ เข้าใจว่าฝ่ายเลขานุการแจกเอกสารให้ทางผู้แปรญัตติไปแล้วนะครับ ขอความกรุณาท่านดูเอกสารที่เราได้แก้ไขในเรื่องอะไรบ้าง เข้าใจว่าในเอกสารไม่ได้มีเฉพาะกรอบที่ ๑ เท่านั้นใช่ไหม หรือเฉพาะกรอบที่ ๑ ประทานโทษว่ากรอบที่ ๑ ได้แก้ไขอะไรไปแล้วบ้างนะครับ ขอความกรุณาท่านช่วยดูประกอบไปด้วย ถ้าอย่างนั้นเชิญท่านรองอัครครับ

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งที่คุณกรรมการได้พิจารณาทบทวนจากคำแปรญัตติของท่านแล้ว ก็มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปจากร่างเดิมไปหลายประการนะครับ ขออนุญาตสรุปสั้น ๆ เป็นรายมาตราเท่าที่จะต้องจำเป็น และบางเรื่องอาจจะขออนุญาตสรุปเป็นส่วนไปนะครับ

เริ่มแรกในมาตรา ๔ คณะกรรมการได้แก้ไขกลับไปใช้ด้วยคำแบบรัฐธรรมนูญของปี ๒๕๔๐ ก็คือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งจะมีความหมายครอบคลุมไปถึงคนไทยและคนอื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยแล้วด้วย เพราะฉะนั้นอันนี้จะตรงกับคำแปรญัตติในหลายท่าน โดยไม่ต้องไปเขียนเฉพาะเจาะจง เพราะการแก้มาตรา ๔ มาตราเดียวนั้นจะครอบคลุมไปถึงกรณีบุคคลทั้งหมด แบบเดียวกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้คุ้มครองไว้ครับ

ในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ ได้แก้ไขในมาตรา ๓๐ เพิ่ม ความพิการ ลงไป คือบางท่านขอเพิ่มเรื่องสุขภาพกายและสุขภาพจิต ก็ขอเรียนว่า เท่าที่ดูความหมายแล้ว ทั้งสองคำนั้นอยู่ในความหมายของสุขภาพเช่นเดียวกัน คณะกรรมการเลยคงคำไว้อย่างเดิมนะครับ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๓๕ เรื่อง ข้อมูลส่วนบุคคล ที่ไปไว้คือเรื่อง สิทธิของบุคคล แล้วก็มีข้อยกเว้น คือข้อจำกัดว่าจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลไม่ได้ ตรงนี้ก็มีการ พุดจากกันมาก คณะกรรมการก็เลยตัดตรงส่วนนี้ออก แล้วก็ไปบัญญัติอยู่ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับ ข้อมูลข่าวสาร เพราะเป็นเรื่องที่ตรงกว่าว่าคุณคนนั้นยอมได้รับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ปัจจุบันนั้นก็คุ้มครองเรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ เพราะฉะนั้นในมาตรา ๓๕ ก็จะตัดตรงนี้ออก ซึ่งก็จะ ตรงกับคำแปรญัตติของหลายท่านอยู่นะครับ

มาตรา ๔๐ เรื่อง กระบวนการยุติธรรม นั้น ทางคณะกรรมการได้ปรับใหม่โดยเพิ่มเรื่อง สิทธิที่อาจจะยังขาดหายไป ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของผู้ต้องหาในการได้รับการพิจารณาที่รวดเร็ว การต่อสู้คดี การได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ การได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว รวมทั้งการช่วยเหลือ จากรัฐในคดีแพ่ง ซึ่งตรงนี้ก็ตรงกับหลาย ๆ คำแปรญัตติ แต่กราบเรียนว่าเนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นั้นได้พยายามที่จะเขียนในลักษณะเป็นหัวข้อยกกลาง ๆ แล้วก็จะไปพัฒนามากฎหมายกันเพื่อรับรองสิ่งเหล่านี้ ต่อไปในอนาคต โดยไม่บัญญัติรายละเอียดแบบเดียวกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดเกินไป ก็เขียนแต่เพียงหัวข้อ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดในการออกกฎหมายหรือการดำเนินการของรัฐจะต้องปฏิบัติตาม สิ่งที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดในแต่ละหัวข้อขึ้นไว้ ซึ่งครอบคลุมในเรื่องกระบวนการยุติธรรมทั้งหมดอยู่แล้ว

สิทธิในทรัพย์สิน มาตรา ๔๑ นั้นแก้ด้วยคำตามที่ผู้แปรญัตติ ส่วนหลักการก็คงเดิม

มาตรา ๔๖ เพิ่มเติมถ้อยคำ แล้วก็แก้วรรคสุดท้ายออกมาเป็นมาตราโดยเฉพาะ เพราะเห็นว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ครอบคลุมไปถึงสื่อทั้งหมดหรือโทรคมนาคมทั้งหมด ไม่ได้อยู่รวมใน มาตรา ๔๗ ก็ตรงอยู่กับคำแปรญัตติบางท่านอยู่นะครับ

เรื่อง สิทธิเกี่ยวกับการสาธารณสุข ได้แก้ไขในมาตรา ๕๑ เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแยก เรื่องสิทธิของเด็กและเยาวชนมาบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ส่วนการคุ้มครองนั้น เรื่องการใช้ความรุนแรงนั้น ได้เพิ่ม สตรี เข้าไปด้วย

มาตรา ๕๓ บุคคลพิการนั้น แก่จาก สิทธิในการได้รับสวัสดิการ เป็น สิทธิเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์จากสวัสดิการโดยตรง รวมทั้งคุ้มครองบุคคลพิการเพิ่มขึ้น

มาตรา ๕๔ ได้เพิ่มเติมตามคำแปรญัตติของบางท่านเพื่อให้ข้อความชัดเจนยิ่งขึ้นนะครับ ว่า มีรายได้เพียงพอ นั้น คือเพียงพอแก่การยังชีพ

มาตรา ๕๕ นั้นได้นำคำแปรญัตติของบางท่านเข้ามาเพิ่มเติมเรื่องสิทธิ เดิม สิทธิในการ ได้รับทราบข้อมูลเท่านั้น ก็เพิ่มเรื่อง สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล เพิ่มเข้าไป แล้วก็ยังมีข้อยกเว้นบางข้อตามที่มีการเสนอกันขึ้นมา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๒/๒

รวมทั้งมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ก็มีการเพิ่มเติมข้อความเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นและเข้าใจความหมายได้ตรงตามที่มีการแปรญัตติเข้ามา

มาตรา ๖๔ ได้ตัดความในวรรคสองออก

มาตรา ๗๓ ได้แก้คำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็น ธรรมาภิบาล เพื่อให้สอดคล้องกับของภาคเอกชน ซึ่งเข้าใจว่ามีผู้แปรญัตติขอเสนอแก้ไขเช่นนี้เช่นกัน

มาตรา ๗๖ นั้นได้เพิ่ม อธิปไตย เข้าไปนอกเหนือจากคำว่า เอกราช ตามคำแปรญัตติ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าก็จะทำให้การคุ้มครองในเรื่องนี้นั้นกว้างและครอบคลุมถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนุญได้ในการใช้อำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ อำนาจ

เรื่อง แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน นั้น ต้องกราบเรียนว่าในส่วนนี้ทั้งหมด นั้นมีผู้แปรญัตติค่อนข้างมาก และในแต่ละมาตราหรือแต่ละอนุมาตรานั้นก็ขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ข้อความเยอะมาก ซึ่งคณะกรรมการได้ดูแล้วเห็นว่าถ้าจะเอามาไว้ทั้งหมดนั้นก็คงจะมีข้อความค่อนข้างเยอะในรัฐธรรมนุญ แล้วก็ข้อความบางข้อความที่เสนอกันขึ้นมานั้นบางครั้งก็ขัดแย้งกันเอง ซึ่งสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่คณะกรรมการเห็นว่า เนื่องจากถ้อยคำในรายละเอียดหรือพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละเรื่อง เกินไปแล้ว มันจะมีปัญหาลักษณะนั้นว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปในแต่ละเรื่อง ในรายละเอียดวิธีปฏิบัตินะครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แต่ความจริงจากการที่ได้ตรวจสอบคำแปรญัตติทั้งหมดแล้ว เมื่อมาพิจารณากับร่างของกรรมาธิการแล้วก็เข้าใจว่า ทุกเรื่องที่มีการเสนอคำแปรญัตติเข้ามานั้นมันครอบคลุมอยู่ในบทบัญญัติต่าง ๆ เรื่องแนวนโยบายของรัฐที่คณะกรรมการเสนออยู่แล้ว เพียงแต่ว่าในด้านของคณะกรรมการนั้นได้พยายามที่จะเขียนในลักษณะเป็นบทกลางที่จะเอามาใช้ได้ตลอดไป ไม่เจาะจงลงไปว่าถึงวิธีปฏิบัติที่มันอาจจะทำให้การใช้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้แคบเกินไป หรืออาจจะใช้ได้เพียงเฉพาะบางช่วงบางเวลา เพราะต้องการให้บทบัญญัตินี้สามารถที่จะเป็นบทกำกับการบริหารงานของรัฐบาลได้ระยะยาว และรัฐบาลเองนั้นจะสามารถเอาแต่ละข้อนั้นไปกำหนดนโยบายของแต่ละพรรคการเมืองในการเสนอในการเลือกตั้งได้เนะครับ เพราะฉะนั้นก็เลยขอที่จะไม่บัญญัติที่ลงไปเจาะจงถึงวิธีปฏิบัติเกินไป อย่างไรก็ตามได้นำคำแปรญัตติทั้งหลายมาดูแล้วก็มาปรับในหลาย ๆ เรื่อง เพื่อข้อความจะเป็นไปตามหลักการที่ว่า ต้องการให้บทบัญญัตินี้เป็นมาตรการกลางที่จะเอาไปใช้ได้ต่อไป เพราะฉะนั้นก็จะมีกรปรับในมาตรา ๗๗ ซึ่งเอาเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เดิมที่บัญญัติในมาตรา ๘๒ มาไว้ในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐจะต้องดำเนินการส่งเสริม เพราะมองว่าการที่ยังอยู่ในที่เดิมในมาตรา ๘๒ เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและไปอยู่ในแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจนั้นอาจจะเกิดความเข้าใจผิดได้ เพราะความจริงเป็นเรื่องปรัชญาหรือแนวความคิดในการดำรงชีวิตเสียมากกว่า ก็เลยย้ายมาอยู่มาตรา ๗๗ (๑) แล้วก็แก้ไขที่สำคัญคือ มาตรา ๗๗ (๓) ว่า การกระจายอำนาจท้องถิ่นนั้นจะต้องส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ การเพิ่มเติมข้อความเช่นนี้เข้ามานั้น ก็จะทำให้ไม่ต้องไปบัญญัติในแต่ละส่วน เพราะมาตรานี้หรือ (๓) ของมาตรา ๗๗ นี้ก็จะครอบคลุมไปทั้งหมดที่เขียนอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมได้เนะครับ

มาตราที่สำคัญอีกอันหนึ่งคือ มาตรา ๗๘ เรื่องการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

คณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อเสนอของหลาย ๆ ท่านที่แปรญัตติเข้ามาว่า ควรจะขยายความการคุ้มครองพระพุทธศาสนาตรงนี้ให้ชัดเจนขึ้น ก็เลยใช้ว่า คุ้มครองพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานเนะครับ ตรงนั้นก็เป็นส่วนที่เพิ่มขึ้น

ในส่วนอื่น ๆ เรื่องการสาธารณสุข ก็ปรับตามที่มีการแปรญัตติเข้ามาในหลาย ๆ ท่าน แต่อย่างที่เราเรียนว่าอยู่ในพื้นฐานของการที่เขียนรัฐธรรมนูญให้เป็นบทกลางสามารถเอาไปปรับใช้ได้ตลอดไป

ในส่วนอื่น ๆ ของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนั้น ก็จะมีลักษณะเดียวกันก็คือ เป็นการปรับข้อความให้กระชับ แต่จำเอาหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ แนวความคิดเห็นจากคำแปรญัตตินั้นมาปรับเป็นถ้อยคำออกไป เพื่อให้ครอบคลุมได้ทั้งหมดเนะครับ นั่นคือแนวนโยบายที่เหลืออยู่ ไม่ว่าจะเป็นแนวนโยบายด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านการมีส่วนร่วม มีหลักการลักษณะเดียวกัน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูล
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วีนาศ ๓/๒

มีเอกสารอีกชิ้นที่เสนอด้วยนะครับ คือร่างในเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรอบ ๑ ด้วยเช่นกัน กรรมการก็มีการแก้ไขตามข้อเสนอของคำแปรญัตติอยู่หลายประการนะครับ ในส่วนแรก ก็คือการที่ให้มีการทบทวนเรื่องอำนาจหน้าที่ กับการจัดสรรภาษีอากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกกระยะห้าปี อันนั้นก็เดิมเข้ามาตามคำแปรญัตติ นอกนั้นในมาตรา ๒๗๖ ก็เอาเรื่องการขีดกันแห่งผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สำหรับการเมืองระดับชาติมาใช้กับระดับท้องถิ่นด้วย ที่เหลืออยู่ก็เป็นเรื่องการปรับปรุงถ้อยคำตามที่คุณแปรญัตติได้กรุณาเสนอมา เพื่อให้ร่างสมบูรณ์ขึ้นนะครับ นั่นคือส่วนใหญ่ที่คณะกรรมการได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขในร่างของกรอบ ๑ ตามที่ได้เรียนมาเพื่อทราบนะครับ เข้าใจว่าร่างก็นำเสนอให้แล้ว ซึ่งในหลาย ๆ เรื่องเข้าใจว่าตรงกับคำแปรญัตติของหลายกลุ่มนะครับ ส่วนที่เหลือนอกเหนือจากนั้นก็คงเป็นเรื่องที่ทางท่านผู้แปรญัตติได้กรุณาพิจารณาต่อไปครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๔/๑

ประธาน : ผมขอให้ทางท่านที่ขอแปรญัตติไว้ได้กรุณาแถลงให้พวกกรรมการยกย่องได้รับทราบด้วยว่าความคิดความอ่าน ความเห็นของท่านเป็นอย่างไรบ้าง แล้วก็ทางเรานี้มีอะไรจะได้พิจารณา หรือไม่ก็ให้ข้อคิดเห็น ในขั้นต้นนี่อยากขอทางฝ่ายผู้ขอแปรญัตติก่อนนะครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ ท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญที่เคารพทุกท่าน กระผม นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ ผู้ขอแปรญัตติในกลุ่มที่ ๑ ขออนุญาตเรียนแถลงต่อที่ประชุมคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญว่า

ตามที่กระผมได้ยื่นคำแปรญัตติมา พร้อมด้วยผู้รับรอง ๑๐ ท่าน กระผมขออนุญาตเรียนเป็นการทั่วไปว่ามีจิตเจตนาที่ดี ที่ต้องการจะช่วยกันทำให้ร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้ เป็นร่างรัฐธรรมนุญที่ดีที่สุด แล้วก็เปิดโอกาสให้ทุกคน ทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แล้วก็ในการเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์นะครับ กระผมพร้อมด้วยเพื่อนสมาชิกอีก ๑๐ ท่าน ก็ได้เสนอคำแปรญัตติมาในหลายเรื่อง หลายกรณี ซึ่งทางท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญก็ได้ให้ความกรุณาได้พิจารณาในหลายเรื่อง ซึ่งกระผมต้องขอกราบขอบพระคุณทั้ง ๓๕ ท่านที่ได้ให้ความเมตตากรุณา ในการพิจารณาคำแปรญัตติของพวกเขา ก็ใคร่อยากจะเรียนให้ท่านทราบว่า เรามีความตั้งใจดีที่จะช่วยกันทำให้ร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้ สามารถผ่านความเห็นชอบของพี่น้องประชาชนคนไทยส่วนใหญ่ สิ่งที่เราได้เสนอนั้น ความจริงถ้ามองกันให้ละเอียดแล้ว เรามีได้เสนอความเห็นของตัวเองสักเท่าไรเลย แต่ว่าเราเพียงแต่ได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพี่น้องประชาชนในส่วนต่าง ๆ ที่เราได้ไปรับฟังมา มาประกอบการพิจารณา แล้วก็นำเสนอแต่ท่านทั้งหลาย แล้วก็ใคร่ขอเรียนท่านด้วยว่า เนื่องจากระยะเวลาค่อนข้างจะจำกัด ในเนื้อหาสาระที่เราได้เรียนเสนอมานี้ มีเวลาที่ทางเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการได้จัดทำเอกสาร บางครั้งอาจจะมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นบ้าง กระผมเองในช่วงนั้นมีการประสานงานกับทางเจ้าหน้าที่ของสภา บางครั้งอาจจะมีข้อขัดข้องหรือข้อผิดพลาดเกิดขึ้นบ้าง แต่ว่าอย่างไรก็ตาม เราก็พยายามที่จะช่วยกันแก้ไขให้ทุกคน ทุกฝ่าย สามารถที่จะแปรญัตติได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของกระผมเองนั้นขออนุญาตเรียนว่า ที่ท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญได้กรุณาพิจารณานั้น ก็ยังมีบางมาตราที่เราอยากจะขออนุญาตเรียนรายละเอียด แล้วก็เหตุผล ให้ท่านได้รับทราบ รวมทั้งในบางข้อถ้าหากว่ายังไม่ได้รับการพิจารณา เราจะขออนุญาตสงวนคำแปรญัตติไว้ เพื่อที่จะได้ไปพูดคุยในที่ประชุมใหญ่ แล้วก็ได้เสนอเหตุและผล เพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายได้มีโอกาสที่จะได้แสดงเหตุผลของตนเองอย่างเต็มที่ ในส่วนของกระผมเองนั้น ก็ยังมีในหลายมาตราที่ผู้รับรองของกระผมอยากที่จะเสนอ ก็อยากจะใคร่ขอเรียนท่านประธานแล้วก็ท่านกรรมการว่า ถ้าหากว่ายังมีบางประเด็นที่ขาดตกบกพร่องหรือว่าตกหล่นไปก็จะขอความกรุณาท่านประธาน ที่จะนำไปเสนอในที่ประชุมใหญ่ เพื่อเปิดโอกาสให้ท่าน สสร. ทุกท่านที่ได้เซ็นชื่อรับรองมานี้ เขาได้เสนอสิ่งที่เขาอยากจะเสนอนะครับ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๕/๑

ในส่วนของกระผมมีติดใจก็ในมาตรา ๒ ท่านประธานครับ คือในเรื่องของพระพุทธศาสนา กระผมได้เสนอมาเพื่อที่จะให้มีการบรรจุเพิ่มเติมว่า มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

เหตุที่กระผมเสนอมานี้ ก็เนื่องมาจากความเรียกร้องต้องการของกลุ่มประชาชน แล้วก็กลุ่มพระสงฆ์จำนวนมาก ได้เสนอเรื่องผ่านทั้งคณะกรรมการ ทั้ง สสร. แล้วก็ผ่านทั้งกระผมเองมา ซึ่งเหตุผลที่เสนอมานั้นก็เนื่องมาจากว่า สถานการณ์ในปัจจุบันนี้มีภัยคุกคามทั้งภายในและที่ต่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อพระพุทธศาสนาอย่างมากทำให้พระพุทธศาสนาในขณะนี้อาจจะเสื่อมถอยลงมากในหลายด้าน ซึ่งตรงนี้เป็นสิ่งที่พวกเราเองเราก็ไม่สบายใจ แล้วก็อยากจะให้มีการได้พิจารณาดูว่า ถ้าหากเราได้บัญญัติว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้วก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถที่จะมีการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาได้อย่างเต็มที่ อันนี้คือเหตุผลสำคัญที่กระผมและเพื่อน ๆ ได้เสนอมา ยิ่งกว่านั้นนะครับ ตอนนี้ก็มีกระแสโลกาภิวัตน์ กระแสทุนนิยม แล้วก็วัตถุนิยม บริโภคนิยม เข้ามาค่อนข้างจะมาก ซึ่งตรงนี้เองมีผลกระทบอย่างรุนแรง แล้วก็ทำให้หลักการเดินทางสายกลางของพระพุทธศาสนาก็อาจจะมีปัญหาบ้าง ซึ่งตรงนี้กระผมเองก็ได้มีเอกสารซึ่งจะขออนุญาตท่านประธานแจกให้กับท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๓๕ ท่าน กระผมได้เตรียมเอกสารส่วนหนึ่งเป็นของท่านอาจารย์ประยุทธ์ ปยุตโต ซึ่งได้พูดถึงเหตุผลที่ควรที่จะบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาแจกให้กับท่านกรรมการทั้ง ๓๕ ท่าน เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งกระผมก็จะขออนุญาตได้แจกเอกสารนี้ในที่ประชุม แล้วก็อีกจากนั้นกระผมมีเอกสารอีก ๒ ชิ้นที่จะได้มอบให้กับท่านประธานและคณะกรรมการ ก็คือเอกสารของท่านอาจารย์ประยุทธ์ ปยุตโต ในหัวข้อเรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ แล้วก็เรื่องอุดมธรรมาภิบาลของสังคมไทย ซึ่งกระผมจะได้มอบให้กับท่านประธานเพื่อที่จะนำเสนอเป็นเหตุผลที่จะให้บรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

เหตุผลหลัก ๆ นั้นก็คือว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสในเรื่องนี้ไว้ถึง ๕ ครั้งด้วยกัน โดยพระองค์ท่านได้ทรงมีพระราชดำรัสเมื่อครั้งต้อนรับพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ ๒ ประมุขแห่งศาสนจักรคาทอลิก ในคราวที่เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๗ มีความที่สำคัญว่า คนไทยเป็นศาสนิกชนที่ดีด้วยกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติ ในหลวงได้ทรงมีพระราชดำรัสไว้เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๗

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๖/๑

แล้วก็ในครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ คือเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อครั้งพระองค์ทรงผนวช ต่อพระบรมวงศานุวงศ์ ๑ ครั้ง แล้วก็ทรงลาผนวชต่อประชาชนอีก ๑ ครั้งนะครับ แล้วครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕ พระองค์ท่านได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ในการประชุมสภาอุพุทธทศสมาคมทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗ มีข้อความว่า ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วย ที่สภาอุพุทธทศสมาคมแห่งชาติจัดให้มีการประชุม อุพุทธทศสมาคมทั่วประเทศขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยยกเอาเรื่องการปลุกจิตสำนึกของชาวพุทธเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติของเราขึ้นเป็นหัวข้อการประชุม ชาวพุทธที่แท้จริง จึงเป็นผู้คิดชอบ ปฏิบัติชอบ อยู่เป็นปกติ อยู่ ณ ที่ใด ก็ทำให้ที่นั่นสงบร่มเย็น มีแต่ความปรองดองและสร้างสรรค์ จึงเป็นโชคดีอย่างยิ่งที่ ประเทศไทยเรามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คนไทยทุกเชื้อชาติ ศาสนาอยู่ร่วมกันด้วยความสุข มีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน มีการสงเคราะห์ อนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน และมีความสมัคร สมานสามัคคีกันเป็นอย่างดี ควรที่อุพุทธทศสมาคมได้ตั้งใจพยายามในอันที่จะปลุกจิตสำนึกของชาวพุทธ ให้หนักแน่นมั่นคงในพระศาสนายิ่งขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์ ทั้งแก่การจรโลงพระพุทธศาสนาและ แก่ส่วนรวม คือประเทศชาติอันเป็นที่เกิดที่อาศัยของเรา นี่คือเหตุผลที่กระผมขออนุญาตหยิบยกขึ้นมา เพื่อให้ท่านกรรมการทุกท่านได้รับทราบนะครับ ว่าเป็นพระราชดำรัสของในหลวงถึง ๕ ครั้งด้วยกัน ยิ่งกว่านั้นพระพุทธศาสนาก็อยู่คู่บ้านคู่เมืองของเรามายาวนาน มีเหตุผลทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ และ เหตุผลทั้งทางด้านวัฒนธรรม เนื่องด้วยเหตุผลสำคัญ ๆ สั้น ๆ อีกนิดเดียวเท่านั้นนะครับ คือท่านอาจารย์ ประยุทธ์ ปยุตฺโต ได้กล่าวไว้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ แล้วก็ เป็นแก่นนำเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย พระพุทธศาสนายังเป็นศูนย์รวมจิตใจที่ทำให้เกิดความ สามัคคีในหมู่ชนชาวไทย และยังเป็นหลักการที่สำคัญที่เปิดโอกาสให้มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาอื่น ๆ ในสังคมไทยได้ ตรงนี้คือเรื่องที่สำคัญที่สุดนะครับ แล้วก็สุดท้าย พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่อยู่คู่ ชาติไทยเรามายาวนาน ซึ่งน่าที่จะได้มีการบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เป็นหลักการสำคัญและเปิดโอกาส ให้มีกฎหมายลูกอื่น ๆ ในการที่จะช่วยกันทำนุบำรุงบวรพุทธศาสนาให้เจริญก้าวหน้ายั่งยืนสถาพรสืบไป นี่คือประเด็นเรื่องของพระพุทธศาสนา ซึ่งกระผมขออนุญาตท่านประธานจะได้นำเอกสารต่าง ๆ เพิ่มเติมมา ให้กับทางกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญอีกครั้งหนึ่ง นี่คือประเด็นเรื่องของพุทธศาสนา ในมาตรา ๒ และ กระผมจะขออนุญาตที่ประชุมว่าถ้าเป็นไปได้ กระผมจะขออนุญาตสงวนคำแปรญัตตินี้ไว้ เพื่อที่จะได้ไป พุดคุยในที่ประชุมใหญ่

ท่านประธานครับ นอกจากนั้นแล้วในประเด็นอื่น ๆ เท่าที่กระผมได้ดู กระผมก็ได้ตั้งใจ เรื่องใด เพียงแต่ว่าในมาตรา ๖๔ วรรคสอง กระผมได้แปรญัตติมา โดยให้คงมาตรา ๖๔ วรรคสองไว้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นำพร ๖/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แล้วก็ให้เพิ่ม ผู้นำสามเหล่าทัพเข้าไป เพื่อที่จะให้ทางฝ่ายทหารนั้นได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาวิกฤติของชาติ ในกรณีที่ถ้าจะเกิดวิกฤติของชาติขึ้นมา ซึ่งตรงนี้เป็นข้อที่ ๒ ที่กระผมได้เขียนไว้แล้วก็ ได้แปรญัติเข้าไปในคำแปรญัติดิเนครับ ขออนุญาตยืนยันเจตนาตรงนี้อีกครั้งหนึ่งนะครับ ซึ่งในชั้นแรกนั้น เหนือเอกสารสีเขียวอาจจะมีคามผิดพลาดเกิดขึ้น ที่ไปตัด ซึ่งตรงนี้เป็นความผิดพลาดต้องกราบขอภัย ต่อทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นวพร ๗/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

คือเนื่องจากทางกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญจะขอให้ตัดวรรคนี้ออก กระทบก็จะขออนุญาตลงวน คำแปรญัตติตรงนี้ไว้ เพื่อให้มีโอกาสได้ไปพูดคุยในที่ประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งนะครับ ในส่วนของกระทบ ที่เสนอ กระทบมี ๒ เรื่องนี้นะครับ

ส่วนทางท่านอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ ยังมีเรื่องที่ยากจะขออนุญาตเพิ่มเติมและก็ ท่าน นายแพทย์ธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง ก็ยังมีส่วนที่จะเพิ่มเติม กระทบขออนุญาตกราบขอบพระคุณ ท่านประธาน ท่านเลขานุการ และกรรมการทั้ง ๓๕ ท่านเป็นอย่างยิ่งนะครับ ที่ท่านได้ให้ความเมตตา กรุณากับกระทบและคณะด้วยดีตลอดมานะครับ ก็ขออนุญาต ท่านอรรถรัตน์ มีสิ่งใดที่จะเสนอแนะเพิ่มเติม ครับ

ประธาน : ขอขอบพระคุณท่านพิเชียรนะครับ แล้วก็ขออีก ๒ ท่าน เสนอความเห็นอะไร ต่าง ๆ เชิญตามสบายเลยครับ เชิญครับ ขอท่านเสวตด้วยอีกท่านหนึ่ง ทางท่านอรรถรัตน์เชิญนะครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ขอบคุณครับ กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการ ยกย่องรัฐธรรมนุญ ในส่วนคำแปรญัตติของกระทบก็จะเริ่มที่มาตรา ๕ นะครับ โดยขอจากเดิมที่มีข้อความ ว่า ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนุญ ขอให้ เพิ่มเป็นว่า ประชาชนชาวไทยและบุคคลที่อยู่ในประเทศไทย ก็คือให้เพิ่มคำว่า และบุคคลที่อยู่ใน ประเทศไทย ทั้งนี้ เนื่องจากผมมาจากจังหวัดมุกดาหารซึ่งเป็นจังหวัดชายแดน แล้วก็ได้รับทราบถึงความที่ไม่เท่าเทียมกันของบุคคลที่มีชายแดนติดกันในประเทศเพื่อนบ้านนะครับ ตัวที่สำคัญที่ผมได้รับทราบก็คือ ในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งตรงนี้พี่น้องที่อยู่ประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงของเราไม่ค่อยได้รับตรงนี้ นะครับในส่วนหนึ่ง แล้วก็รวมไปถึงในเรื่องของการได้รับการประกันตัวนะครับ ท่านผู้ที่มีอำนาจในการ ให้ประกันตัว ก็ตั้งแต่ระดับที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้น มักจะมองว่า ถ้ามีการให้ประกันตัวไปแล้ว เขาเหล่านั้นจะหลบหนีกลับบ้าน จะไม่กลับมาอีก แล้วก็จะมีทิศทางในการที่จะพยายามที่จะให้ประกัน ตัว แต่ก็มีผู้พิพากษาที่อยู่ตรงนั้นบางท่านก็เข้าใจตรงนั้นก็ให้ แต่ส่วนใหญ่ในส่วนเบื้องต้นแล้วมักจะไม่มี การให้ประกันตัวในตรงนี้นะครับ ผมเลยเห็นว่าเราควรจะคุ้มครองบุคคลที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย แต่ว่าเขามาอยู่ในประเทศไทยเรา ควรจะได้รับความคุ้มครองในเรื่องนี้ด้วยครับ ในข้อนี้ครับ ผมขออนุญาต ครับ ท่านประธานครับ ผมจะสอบถามนิดหนึ่งไม่ทราบว่าเราจะต้องเรียงไปตามมาตรา หรือว่าแล้วแต่ว่า ถ้า อย่างนั้นผมจะขอพูดในส่วนของผมมาตราต่อไปเลยนะครับ

ในส่วนของมาตราต่อไปเป็นมาตราที่ ๕๐ บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้ ผมขอให้เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๕๐ (๗) ในคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้านบาท ให้ยกเว้นค่าขึ้นศาล หากคู่ความซึ่งไม่ได้เป็นนิติบุคคล ได้แสดงให้เห็นว่าตนไม่มีเงินเพียงพอที่จะเสียค่าขึ้นศาล ตรงนี้ก็มา

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นวพร ๗/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จากสภาพของผู้คนในชนบทนะครับ รวมทั้งผู้ที่ได้ตกเป็นผู้เสียหายแล้วจะมีการฟ้องร้องในคดีแพ่ง แล้วเขาเหล่านั้นมักจะได้รับความเสียหาย และก็ด้วยโอกาสในการที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่ง ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ที่ถูกกระทำละเมิด เนื่องจากต้องเสียค่าขึ้นศาลและเป็นจำนวนมากนะครับ ก็จะต้องเสียในอัตราร้อยละ ๒.๕ ซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นได้รับการชดเชยหรือเรียกค่าเสียหาย ซึ่งในกำลังทรัพย์เหล่านั้นเขาไม่ได้รับความเป็นธรรมพอสมควร แล้วก็ที่ผ่านมาที่ผมได้สัมผัสก็คือ มันมีในเรื่องหนึ่งที่ว่า ศาลจะยกเงินค่าขึ้นศาลได้ในกรณีที่สามารถพิสูจน์ว่า บุคคลเหล่านั้นเป็นคนยากจน แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้วปรากฏว่ามีปัญหาในเรื่องที่ว่าบางคนอาจจะมีที่ดินนะครับ มีที่ดินแล้วผู้พิพากษาเขาจะไม่นำที่ดินว่า โอ.เค. เขาจะมีทรัพย์สิน มีที่ดินอยู่ แล้วทำให้เขาต้องมาเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งจริง ๆ แล้วที่ดินเวลาที่มันจะขายจริง ๆ บางครั้งมันไม่สามารถจะขายได้

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หรือว่าในกรณีที่เอาไปขายก็จะทำให้เขาสิ้นเนื้อประดาตัวไปด้วย ก็คือเหมือนกับไปซื้อเดิมเขาอีกทีหนึ่ง ในตรงนี้ เพราะฉะนั้นตัวที่ผมเน้นจริง ๆ ก็คือไม่มีเงินเพียงพอ แต่เดิมจะพิจารณาโดยรวมทั้งทรัพย์สินด้วย ตอนนั้นก็ให้พิสูจน์ว่ามีเงินไม่เพียงพอในทุนทรัพย์ที่ต่ำกว่าห้าล้านบาท ผมคิดว่าทุนทรัพย์ขนาดนี้ก็ เป็นในส่วนที่สมควร เพราะว่าถ้าเกินห้าล้านบาทขึ้นไป ผมก็มองว่าบางทีอาจจะเป็นเรื่องที่เป็นในเรื่องของ การเรียกร้องที่อาจจะมากขึ้น อาจจะต้องไปหาทุนทรัพย์มาเสียดำขึ้นศาล อันนี้เป็นประเด็นนี้ครับ

แล้วก็ให้เพิ่มใน (๘) ผู้ต้องหาหรือจำเลย มีสิทธิที่จะยื่นคำขอให้ปล่อยตัวชั่วคราวได้ ตลอดเวลา และต้องได้รับทราบผลของการพิจารณาคำขอให้ปล่อยตัวชั่วคราวภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่ง ชั่วโมงนับแต่ยื่นคำขอ และเมื่อเห็นว่าจำเลยหรือผู้ต้องหา มีถิ่นที่อยู่ที่เหมาะสมและจะไม่หลบหนี ให้ศาลมี อำนาจใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวโดยไม่ต้องมีหลักประกัน ทั้งนี้ กรณีที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยตัว ชั่วคราวจะต้องแจ้งเหตุผลไว้อย่างชัดเจน ในกรณีนี้ในท้องถิ่นที่เป็นในส่วนของภูมิภาคมักจะได้รับการ ละเลยในเรื่องของการพิจารณาขออนุญาตประกันตัว ซึ่งบางครั้งผู้ที่มีอำนาจไม่อยู่บ้าง แล้วก็ทำให้เมื่อไม่มี การยื่นคำร้องขอต่อไปก็ไม่ได้มีการพิจารณา บางครั้งก็ใช้กรรมวิธีนี้ในเรื่องของการกักขังแก่ง หรือบางครั้ง เลยเกิดไปจนถึงในเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์ เพราะฉะนั้นผมก็เลยแปรพฤติการณ์นี้เข้ามาเพื่อให้มี หลักเกณฑ์แน่นอน ให้เป็นที่ชัดเจนว่าบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือเป็นจำเลย ซึ่งเรายังยึดถือว่าเขาเป็น ผู้บริสุทธิ์อยู่จะสามารถได้รับประกันตัวโดยสะดวกและรวดเร็ว แล้วก็มีการพิจารณาที่ชัดเจนว่าในส่วน ของการไม่อนุญาตครับ

ต่อไปเป็นการให้เพิ่มใน (๙) การลงโทษบุคคลใดในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ต้องมีผู้พิพากษาสองคนอย่างน้อยหนึ่งคนลงชื่อร่วมกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในคำพิพากษาหรือคำสั่ง ด้วย ตรงนี้ก็เพื่อให้มีการถ่วงดุลในเรื่องของการละเมิดอำนาจศาล เนื่องจากในตรงนี้จะให้อำนาจของ ผู้พิพากษาประจำศาลนั้นไว้ค่อนข้างจะมาก แล้วช่วงหนึ่งผมเคยเข้าไปอยู่ในวิกฤติตุลาการ ซึ่งผู้พิพากษา ประจำศาลนั้นมีอำนาจมากถึงขนาดที่ว่า ถ้าไม่พอใจผู้ใดแล้วก็จะมีความสามารถที่จะลงโทษในส่วน ของละเมิดอำนาจศาล ตรงนี้ผมก็เลยอยากให้มีการถ่วงดุล โดยให้มีผู้พิพากษาระดับสูงเข้ามาร่วมในการ ถ่วงดุลตรงนี้ เพื่อให้บุคคลที่จะต้องรับผิดชอบในข้อหาละเมิดอำนาจศาลนี้ได้รับความเป็นธรรมตามสมควร ด้วยครับ

ต่อไปเป็นการเพิ่มใน (๑๐) บุคคลย่อมมีสิทธิในการโต้แย้งคัดค้าน เมื่อพบว่ามีการปฏิบัติ หน้าที่ในการยุติธรรมหรือกระบวนการพิจารณาคดีโดยไม่เป็นไปตามระเบียบวิธีปฏิบัติ หรือการดำเนินการ อำนาจความยุติธรรม หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ ตรงนี้ก็เป็นเรื่องของการอยากให้มีกระบวนการที่เมื่อ ประชาชนหรือว่าผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าไปอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลแล้วสามารถได้รับความยุติธรรม แล้วก็ได้รับการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องไปตามระเบียบหรือกฎระเบียบที่ทางศาลบัญญัติไว้ เนื่องจากที่ผ่านมา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จงถนอม ๘/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ผมก็ได้รับในเรื่องของการพูดคุยถึงปัญหามีทั้งประชาชน แล้วก็ผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอาชีพทนายความบอกว่า ในเรื่องของระเบียบวิธีการปฏิบัติในส่วนของศาลนั้นบางแห่งก็ยังมี การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีการปฏิบัติ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๙/๑

เพราะฉะนั้นในตรงนี้อาจให้สามารถเข้าไปดำเนินการใด ๆ ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่เข้าไปก้าวก้าวในส่วนที่เป็นคำพิพากษานะครับ เพียงแต่ว่าดูแค่เข้าไปอยู่ในส่วนของกรอบวิธีการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้นครับ

ในส่วนของมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๑ ซึ่งมี ๓ วรรค ผมขอให้เพิ่มในวรรคสี่เข้าไปอีกวรรคหนึ่ง โดยมีข้อความว่า ห้ามมิให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยหรือลูกหนี้ ในราคาต่ำกว่าร้อยละแปดสิบของราคาประเมินในขณะที่มีการขายทอดตลาด โดยหน่วยงานราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในตรงนี้ก็มักจะมีปัญหาอยู่ค่อนข้างเยอะ แต่ผมไม่รู้ว่าจะเข้ามาถึงในกรุงเทพฯ หรือเปล่าครับ ก็คือในส่วนของทรัพย์สินของจำเลยที่ถูกขายทอดตลาดแล้ว เมื่อมีการขายครั้งหนึ่ง ๒ ครั้งแล้วถ้าไม่มีผู้ใดมาให้ราคาสูงนะครับ ก็จะมียึดถือราคาที่ต่ำที่สุดนะครับ จนกระทั่งครั้งที่ ๓ ตรงนี้ที่ผมได้รับฟังมานะครับ ก็จะสามารถประกาศขายทอดตลาดได้เลยโดยไม่ได้คำนึงถึงว่าราคานั้นเป็นราคาที่คุ้มค่าคุ้มราคาหรือไม่ ซึ่งในขณะเดียวกันความยุติธรรมในตรงนี้เนื่องจากในการประกาศขายทอดตลาดนั้นประชาชนโดยทั่วไปอาจจะไม่ได้รับรู้รับทราบว่ามีมีการประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินตรงไหนบ้าง ก็จะอยู่ในกลุ่มผู้ที่ใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขายทอดตลาด ก็จะมาซื้อซื้อทรัพย์สินของลูกหนี้หรือจำเลยในวิธีนี้ วิธีที่ดีที่สุดก็คือกดราคาให้ต่ำ แล้วเมื่อไม่มีใครเข้ามาสู่ราคาทรัพย์สินเหล่านั้นก็จะขายไปในขณะเดียวกัน แล้วเมื่อขายไปแล้วปรากฏว่าลูกหนี้ก็ยังไม่ได้หลุดพ้นจากการเป็นหนี้เขายังมีหนี้เท่าไรเจ้าหน้าที่ก็ตามไปยึดทรัพย์สินไปอะไรเขาก็กันอีก ตรงนั้นผมคิดว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในขณะเดียวกันที่เรามีการประเมินที่ดินโดยส่วนราชการอย่างชัดเจนแล้ว ผมคิดว่าน่าจะยึดราคาที่มีการประเมินที่ดินเป็นหลัก โดยขณะเดียวกันก็ให้มีส่วนต่างได้ก็คือ สักยี่สิบเปอร์เซ็นต์ ก็น่าจะอยู่ในร้อยละแปดสิบนะครับ ตรงนี้ก็จะเป็นการอำนวยความสะดวก แล้วก็เป็นการช่วยให้ผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือเป็นจำเลย ซึ่งบางครั้งเขาอาจจะไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้เจตยานะครับ ให้เขาสามารถที่จะหลุดพ้นจากภาระหนี้สินและเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีความยุติธรรมครับ

มาตรา ๔๔ วรรคแรก สิ่งที่ผมระบุให้เพิ่มเติมก็คือ จากเดิม บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าฯ สิ่งที่ผมเสนอให้เพิ่มเข้ามาก็คือ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับปริญญาตรี ก็คือปรับขึ้นมาในระดับปริญญาตรีนะครับ ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าฯ และเพิ่มเติมเข้าไปอีกว่า และรัฐต้องส่งเสริมให้การสนับสนุนแก่ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และต้องการศึกษาเพิ่มเติมให้ได้รับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้ โดยง่ายตรงนี้ผมถือว่าการศึกษาเป็นหัวใจที่จะพัฒนาผลเมืองของประเทศชาติให้ก้าวไปสู่ทัดเทียมกับนานาประเทศนะครับ เพราะฉะนั้นในการที่เราลงทุนในเรื่องของการศึกษา ผมถือว่าเป็นเรื่องที่รัฐควรจะต้องทำเป็น

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๘๗/๒

แต่ยิ่งคนมีการศึกษาก็จะทำให้ภาวะที่เกิดการขัดแย้งกันหรือว่ากระบวนการที่เกิดการได้เปรียบ
เสียเปรียบในเรื่องของการตัดสินใจความคิด ตรงนี้ก็จะต้องออกไป เนื่องจากทุกคนจะมีการศึกษาในระดับดี —

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๑๐/๑

และในขณะเดียวกัน ผมอยากให้มีการส่งเสริมในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก เนื่องจากว่าทุกวันนี้ ค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนปริญญาโทยังค่อนข้างสูง แล้วก็ในส่วนของ การกู้ยืมเงิน สถาบันการเงินที่เข้ามา ส่งเสริมตรงนี้ก็ยังเป็นไปได้ยาก เนื่องจากว่ามีข้อจำกัดในเรื่องของผู้ที่มากู้พอสมควร เพราะฉะนั้นผมเลย มองว่า ในเรื่องของการศึกษา รัฐพึงจะให้การศึกษาในทุกๆระดับ ในส่วนที่เขาเหล่านั้นต้องการจะศึกษา ทั้งนี้ ก็เพื่อประเทศชาติบ้านเมืองของเราครับ

ต่อไปมาตรา ๔๙ เป็นเรื่อง บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ ในวรรคแรกนะครับ วรรคสอง การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่พลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ข้อที่ผมให้เพิ่มคือ ผมจะ ขอเพิ่มในวรรคสาม โดยมีข้อความว่า การดำเนินการตามวรรคแรก บุคคลอาจจะจัดตั้งเป็นศูนย์ สำนัก ชมรม สมาคม กลุ่มองค์กร เครือข่าย สถาบัน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มี ศักยภาพ ประสิทธิภาพ และจริยธรรมสูงสุด ตามบริบททางการศึกษาทุกระบบทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาในทุกภาคส่วน เพื่อการแข่งขันได้ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ในข้อนี้ก็มีเหตุผลว่า ประชาชนควรได้รับสิทธิในการเข้าถึงการศึกษาได้มากยิ่งขึ้น ทั้งตั้งแต่ในระดับก่อน วิทยาลัยจนถึงปริญญาตรี เพื่อเป็นการเปิดโอกาสและสร้างโอกาสให้กับบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ได้สร้างสรรค์องค์กร สร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ให้กับชุมชนได้เข้าถึงวิถีการเรียนรู้การศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆระดับ ให้มีองค์ความรู้ ทักษะ เจตคติ และ จริยธรรมของโลกยุคโลกาภิวัตน์ครับ

ต่อไปมาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุข ที่ได้มาตรฐาน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย ตรงนี้สิ่งที่ผมให้เพิ่มก็คือจากเดิมที่ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางด้าน สาธารณสุข ผมให้เพิ่มเป็นว่า ให้มีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางด้าน การแพทย์ ก็คือเพิ่มทางด้าน การแพทย์ เข้ามานะครับ และให้เพิ่มในวรรคท้าย ซึ่งของเดิมมีอยู่ ๓ วรรค เพิ่มมาเป็นวรรคสี่ว่า ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ย่อมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมด้วยกับรัฐ ในการจัดการทางการแพทย์ และทางการแพทย์ สาเหตุที่เพิ่มบริการทางด้าน การแพทย์ เพราะการแพทย์จะเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล แต่การสาธารณสุขจะเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคเพื่อให้เป็นที่เข้าใจที่ ชัดเจนยิ่งขึ้นครับ การดูแลสุขภาพให้สิทธิแก่ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย โดยหลักสาธารณสุขมูลฐานของ เอกชน ซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งของการให้บริการด้านสุขภาพ และการสาธารณสุขให้มีสิทธิในการมีส่วนร่วม ใน การดูแลสุขภาพของประชาชนด้วย ก็คือเพิ่มความหมายในส่วนของ การแพทย์เข้าไป เพื่อให้มีความชัดเจน และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ต่อไปมาตรา ๕๒ บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ตรงนี้ผมเสนอให้ตัดคำว่า ไม่มีรายได้พอเพียงแก่การยังชีพ ออกก็จะคงเหลือว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการที่จะเข้าถึงการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐครับ

ต่อไปมาตรา ๖๐ ข้อความเดิมระบุว่า สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคนยอมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค ตรงนี้ผมจะเพิ่มข้อความเข้าไปให้สมบูรณ์ขึ้นเป็นว่า สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคนยอมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนหรือดำเนินคดี โดยผ่านองค์กรหรือสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย โดยได้รับการยกเว้น ค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียม รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สภากรณ์ ๑๑/๑

ตรงนี้ก็เพิ่มในส่วนของการร้องเรียนในการดำเนินคดี ซึ่งที่ผ่านมาการร้องเรียน การดำเนินคดีนี้ค่อนข้างจะเข้าถึงยาก แล้วก็เป็นไปด้วยความล่าช้า นะครับ ทั้ง ๆ ที่ในยุคปัจจุบันนี้เรามีเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคค่อนข้างมากที่ผู้บริโภคถูกผู้ประกอบการกระทำในสิ่งที่ไม่สมควรทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายแล้วก็เดือดร้อน นะครับ เพราะฉะนั้นก็ถึงเพิ่มเข้ามาในเรื่องของการร้องเรียนและการดำเนินคดี ทั้งนี้ โดยได้รับการยกเว้นค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียม ซึ่งตรงนี้จะทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้รับการเยียวยาในส่วนนี้ได้มากขึ้น นะครับ แล้วก็มีการเพิ่มเติมในวรรคสองเป็นว่า ให้มีองค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งประกอบด้วยแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ โดยในการตราและการบังคับใช้กฎหมาย และกฎ ระเบียบอื่น ๆ ต้องได้รับความเห็นจากองค์กรอิสระดังกล่าว และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งให้มีอำนาจตรวจสอบ เรียกเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาและรายงานการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค โดยรัฐต้องสนับสนุนการดำเนินการทั้งหมด ตรงนี้ก็จะเป็นเหตุผลเดียวกับที่ได้กราบเรียนต่อท่านประธานที่ผ่านมาก็คือ เป็นการที่อำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคที่ถูกกระทำสามารถได้รับความคุ้มครองและเยียวยาได้มากที่สุดครับ

เลขานุการ : ท่านอรรถรัตน์ครับ ผมอาจารย์สมคิดครับ ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับ เหมิญมาด้วยกัน ๓ กลุ่ม แล้วก็เมื่อสักครู่นี้ได้หารือท่านพิเชียร ประธานกลุ่ม ๑ แล้วว่า ขออนุญาตท่านตั้งข้อสังเกตบางข้อได้ไหมครับที่ท่านเห็นว่าสำคัญ อาจจะไม่จำเป็นต้องไล่เรียงมาตราไปก็ได้ นะครับ ความจริงเรียงมาตรากรรมการก็เห็นแล้ว เพราะว่าที่แปรญัตติมาทั้งหมด นะครับ แต่ว่าอันที่ท่านคิดว่าสำคัญ อยากให้ท่านช่วยสรุปนิดหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ได้ครับ ทุกมาตราที่ผมได้นำกราบเรียนต่อท่านประธานและท่านผู้ที่อยู่ในห้องประชุม เราเป็นการได้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั้งในส่วนของจังหวัดมุกดาหารเอง แล้วก็จากพี่น้องประชาชนในภาคอีสานซึ่งผมได้เข้าไปสัมผัส แล้วเราก็นำสิ่งเหล่านี้กลับมาสู่สภารัฐธรรมนูญ โดยผ่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เป็นไปตามที่เราได้ไปพูดคุยกับชาวบ้านและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสภารัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการฟังความคิดเห็นของประชาชน แล้วนำทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเห็นว่าเป็นประโยชน์กลับมาสู่สภาฯ เพื่อให้เราได้รัฐธรรมนูญฉบับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง แล้วตรงนี้ที่ผมเสนอก็เป็นเรื่องของการกลั่นกรองมาแล้วว่าสิ่งเหล่านี้ควรเป็นสิ่งที่ประชาชนจะได้รับการเยียวยาแก้ไขและการเข้าถึงการคุ้มครอง แล้วก็ได้รับรัฐธรรมนูญในสิ่งที่เขาปรารถนาและต้องการได้มากที่สุด แต่ว่าถ้าท่านอยากให้กระชับผมก็จะไล่มาตราแล้วผมก็จะขอลงวนคำแปรญัตติตรงนี้ไปเลย อย่างนั้นดีไหมครับ ท่านพยักหน้าคืออนุญาต นะครับ มาตราที่ผ่านมานั้นคือ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๑๑/๒

ผมสงวนทั้งหมด แล้วผมก็จะพูดถึงมาตราต่อไปที่ยังไม่ได้พูดนะครับ แล้วก็นั่นคือหมายความว่าผมขอสงวน
คำแปรญัตติตรงนี้ไว้ในทุกมาตราที่ผมพูดนะครับ

มาตรา ๗๔ สิ่งที่ผมให้เพิ่มเติมเข้ามาในมาตรานี้เป็นในเรื่องของรัฐต้องให้ความอุปถัมภ์
และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ที่ให้เพิ่มขึ้นมาก็คือ ที่ได้รับการรับรองจากรัฐ จัดให้มีการเรียน
การสอนในเรื่องสิทธิ หน้าที่ ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ในการศึกษาทุกระบบและทุกชั้นอย่างพอเพียง
ตรงนี้ผมขอสงวนคำแปรญัตติไว้ในมาตรา ๗๔ รวมกับมาตราอื่น ๆ ที่ผ่านมาครับ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๑๒/๑

ต่อไป มาตรา ๔๐ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม
ในส่วนนี้ผมขอเพิ่มใน (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี บนพื้นฐาน
ของการสร้างสังคมสมานฉันท์ และให้รัฐจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี
โดยมีผู้แทนจากภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการในกระบวนการดังกล่าวด้วย ตรงนี้เป็นการ
เข้าไปรับฟังความคิดเห็นของเครือข่ายการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งของ
สิ่งแวดล้อมร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า แล้วที่เราได้รับตรงนี้มาเราก็นำเสนอเข้าไปเป็น (๗) นะครับ

ต่อไป มาตรา ๔๓ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ตรงนี้ผมขอเพิ่มเป็น
(๑๔) คือการสนับสนุนให้มีการตรากฎหมายด้านการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญเช่น
รัฐต้องจัดหาพื้นที่เพื่อกำหนดให้ปลูกพืชที่เหมาะสมกับดินฟ้าอากาศของประเทศ ต้องจัดสินเชื่อเพื่อ
การเกษตรให้เพียงพอในการลงทุน จัดผู้เชี่ยวชาญการเกษตรสาขาต่าง ๆ เพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้อง
รวมทั้งจัดหาตลาดรองรับผลผลิตการเกษตร และเมื่อมีภัยธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิต รัฐต้องให้
การช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนเพียงพอแก่การแก้ปัญหา

ต่อไปมาตรา ๔๖ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน
ก็คือตรงนี้มีเพิ่มเติมในส่วนของ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับและทุกส่วนราชการ ในรูปแบบองค์การทางวิชาชีพที่หลากหลาย
โดยรัฐต้องจัดตั้งสมัชชาประชาชนขึ้นทั้งในระดับจังหวัดและในระดับประเทศภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และรัฐต้องจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและ
ดำเนินงานต่าง ๆ อย่างพอเพียง ตรงนี้ก็เป็นส่วนของภาคประชาชนที่เราต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วม
เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐให้ได้มากที่สุด แล้วผมก็มองว่าในส่วนของสมัชชาประชาชนซึ่งพวกเรา
สรร. ส่วนใหญ่ก็จะมาจากสมัชชาประชาชน เพราะฉะนั้นเราก็มองดูแล้วว่าตรงนี้น่าจะเป็นในส่วนของ
องค์กรที่มีศักยภาพ สามารถที่จะเข้ามาดำเนินการต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการใช้อำนาจรัฐได้อย่างดีพอสมควร
ก็เลยขอเพิ่มในส่วนนี้เข้ามาครับ

ต่อไปมาตรา ๒๐๑ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐๐ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและ
ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ จะมีในส่วนที่เพิ่มเติมเข้ามาใน (๓) เคยเป็นรัฐมนตรี ตุลาการ
พระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ตัวนี้ก็คือสิ่งที่ผมขอเพิ่ม
เข้ามาก็คือ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ เนื่องจากในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าสมาชิก
สภาว่างรัฐธรรมนูญเป็นบุคคลที่ได้เข้ามาสัมผัสแล้วก็รู้ความเป็นมาเป็นไปของรัฐธรรมนูญเป็นอย่างดี
เพราะฉะนั้นจึงควรที่จะเพิ่ม สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ เข้าไปในวงเล็บนี้ด้วยครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๑๒/๒

ต่อไปมาตรา ๒๒๔ ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธาน
กรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคน สิ่งที่ผมให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขคือจากเดิมเป็น สี่คน ให้
เพิ่มเป็น แปดคน ในตรงนี้ผมมองว่าที่เพิ่มจำนวนคนเข้ามาก็เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้น

- ๑๓/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ในขณะที่เดียวกัน การที่ได้มาของบุคคลที่เพิ่มเติมเข้ามา เจตนารมณ์ก็คืออยากให้ประชาชนในภาคของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในตรงนี้ได้มากที่สุด แล้วก็เข้ามาช่วยกันสร้างความเข้มแข็ง และสร้างการยอมรับในส่วนของประชาชนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ดียิ่งขึ้นต่อไปครับ

มาตรา ๒๒๕ กรรมการการเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้
 สิ่งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมก็คือใน (๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ และมาตรา ๒๐๑ (๑) (๕) และ (๖) ก็คือตัด (๔) ออกครับ

มาตรา ๒๓๕ ผู้ตรวจราชการแผ่นดินของรัฐสภามีจำนวนเจ็ดคน อันนี้ขอแก้จากเดิมที่มีสามคน ปรับเป็น เจ็ดคน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะมีบทบาทและหน้าที่มากขึ้น โดยเฉพาะการมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๒๕๐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

ตรงนี้ของเดิมมีอยู่ ๖ วงเล็บ ผมขอให้เพิ่มเติม (๗) เข้าไป โดยเพิ่มเติมในส่วนของข้าราชการ พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เข้าไปด้วย เนื่องจากที่ผ่านมาเรามองว่า เราให้แต่ข้าราชการ ซึ่งค่อนข้างจะอยู่ในระดับสูงที่จะต้องมีการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สิน แต่ในขณะที่เดียวกันข้าราชการที่เริ่มต้นตั้งแต่ระดับเริ่มต้นที่มีการเข้าไปสัมผัสของประชาชนในองค์กรต่าง ๆ บางส่วนเราก็สัมผัสว่าเริ่มมีการประพฤติที่มีชอบ แล้วก็ส่อไปในทางทุจริตพอสมควร เพราะฉะนั้นผมถึงอยากให้เริ่มต้นตั้งแต่ผู้ที่เข้ารับราชการ พนักงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ก็สมควรที่จะมีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินด้วยครับ

มาตรา ๒๗๑ ในวรรคสอง ระบุว่า

ในกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรงหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำการดำเนินการของผู้รับผิดชอบจะไม่เป็นไปด้วยความเป็นธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะตรงนี้ของเดิมมีคำว่า ก็ได้ สิ่งที่ผมเสนอแปรญัตติก็คือให้ตัดคำว่า ก็ได้ ออก เนื่องจากผลของการไต่สวนต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ

มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง

ในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีสำนักงานข้าราชการส่วนท้องถิ่น สิ่งที่เพิ่มมาคือเพิ่มคำว่า เป็นหน่วยงานอิสระที่ตรงต่อนายกรัฐมนตรีเป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการในส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของท้องถิ่นมีความเป็นอิสระจากส่วนกลาง และมีระบบการถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองเพื่อคุ้มครองระบบคุณธรรม

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วិถนา ๑๓/๒

มาตรา ๒๗๙ วรรคสาม

คณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งจะต้องประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเพิ่มคำว่า รวมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ สิ่งที่เพิ่มเข้ามาอีกท่อนหนึ่งก็คือ โดยมีจำนวนเท่าเทียมกัน ของผมในสิ่งที่ผมได้กราบเรียนต่อท่านประธานในมาตราต่าง ๆ ดังที่ผมได้กราบเรียนต่อท่าน ผมขอสงวนคำแปรญัตติ แล้วก็ขอเรียนต่อท่านประธานด้วยว่า สิ่งต่าง ๆ ไม่ได้มาจากความคิดกระผม แต่ว่าเป็นสิ่งที่เรารับมาจากประชาชน แล้วเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการร่างรัฐธรรมนูญ และของสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ว่า เราต้องการรัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ขอขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศที่ ๑๔/๑

ประธาน : ขอขอบพระคุณนะครับ ต่อไปคุณหมอธีวัฒน์ แต่ว่าผมอยากจะขอร้อง
สักหน่อย คือถ้าท่านจะสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ที่อยากจะขอสงวน เนื่องจากว่ายังเหลืออีก ๒ กลุ่ม อยากจะ
ขอคุณหมอนะครับ คือปกติท่านก็พูดสั้นอยู่แล้ว ขอเชิญครับ

นายธีวัฒน์ ร่มไทรทอง : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
และท่านกรรมการที่เคารพครับ สิ่งที่ผมได้รับฟังมาก็เพราะผมอยู่ในกรมการวิสามัญประจำจังหวัด
และประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ๑๒ องค์กร สิ่งที่ผมได้รับฟังมานั้นก็ได้สรุปออกมาเป็นประเด็น ๆ
ประมาณ ๑๒ ประเด็น แต่เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหารเวลา ผมอยากจะขอฟุดในประเด็นที่เป็น
ปัญหาที่ในความคิดเห็นของผมคิดว่าจะเป็นปัญหาต่อไปในภายภาคหน้า ที่เป็นประเด็นสำคัญสัก ๑ หรือ
๒ ประเด็นครับ

ประเด็นแรกก็คือ เกี่ยวกับวงจรการรักษาคนไข้ ปัญหาจะเกิดผลร้ายกับคนไข้ในอนาคต
ซึ่งเป็นทางอ้อม ก็คือปัญหาที่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ถูกฟ้อง มีสถิติหมอบริเวณประมาณ ๓๔,๐๐๐ คน
โดยประมาณ ถูกฟ้องเมื่อปี ๒๕๓๓ ถึงปี ๒๕๔๐ ประมาณ ๖๐ คดีต่อปี หลังจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐
ที่เราให้สิทธิเสรีภาพประชาชนนั้นเป็นสิทธิทางด้านเดียวคือ ด้านผู้รับบริการ สิทธิของผู้ให้บริการไม่ได้พูดถึง
มันเลยเกิดปัญหาเกี่ยวกับความไม่สมดุลของการใช้สิทธินั้น เมื่อปี ๒๕๔๓ ถึงปี ๒๕๔๙ เพิ่มขึ้นจาก ๖๐ คดี
เป็น ๒๔๐ คดีต่อปี และปี ๒๕๔๙ เดือนตุลาคมที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ก็เกือบ ๓๐๐ คดีแล้วครับ
เป็นคดีแพ่งประมาณ ๒๐๐ คดี และคดีอาญาประมาณ ๒๐ คดี แล้วก็คดีที่หมอบริเวณที่ถูกฟ้องให้รักษาคนไข้
นั้นคดีอาญาถูกจำคุกถึง ๔ ปีครับ อันนั้นเป็นปัญหาที่จะวกกลับมาหาคนไข้ เพราะว่าวงจรชีวิตของเรา
เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา พระพุทธเจ้าก็กำหนดไว้แล้วว่า โรครักษาก็หาย ไม่รักษาก็หาย
รักษาก็หาย ไม่รักษาก็ตาย รักษาก็ตาย ไม่รักษาก็ตาย อันนี้ครับที่เป็นปัญหาสำหรับพวกแพทย์ เพราะว่า
แพทย์ในมุมมองของคนป่วยคือเทวดาที่จะรักษาได้ทุกโรคครับ แล้วก็ไม่มีผิดพลาดเลย ถ้าอย่างนั้นก็ต้องให้
แพทย์จบ ๔.๐๐ คว้า ๔.๐๐ ยังพลาดได้ สีข่าย่อมพลาด ปราชญ์ย่อมพลั้ง เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้พฤติกรรม
การรักษาคนไข้ครับ ถ้าเรามามองดูมันเป็นดุลยพินิจครับ เป็นดุลยพินิจแล้วก็ต้องการข้อมูลที่พร้อม
ข้อมูลจากคนไข้และจากประวัติคนไข้ และจากการตรวจร่างกาย ตรวจ Lab ตรวจอะไรต่างๆ มาประมวล
แล้วยังมีทางเลือก ๑ ๒ ๓ อีกครับ ๑ ๒ ๓ นั้นโอกาสที่จะพลาดเคลื่อนมันมีครับ ในการใช้ดุลยพินิจ
ณ เวลานั้น ใช้ดุลยพินิจเขาข้อ ๑ แต่ต่อมาถ้าได้ข้อมูลเพิ่มเติมก็เป็นอันที่ ๒ ที่ ๓ นี่เป็นธรรมชาติของวิชาชีพ
ทางการแพทย์ครับ ถ้าไปดูโรงพยาบาลตามอำเภอต่าง ๆ ครับ คนไข้ ๓๐๐ คน หมอมีคน ๒ คน ตรวจคนไข้
ตกคนละ ๒ - ๓ นาที ความจริงแพทย์อยากใช้เวลามาก แต่เนื่องจากคนไข้ก็กดดัน จำนวนคนไข้กับเวลา
อันนั้นเป็นส่วนหนึ่งครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๕/๑

แล้วอีกส่วนหนึ่งวางเนื้อชอบรางวัลใคร คนใช้แบบนี้เหมือนกันครับ เป็นโรคแบบเดียวกัน บางคนก็แพ้ยาตัวนั้น บางคนก็แพ้ยาตัวนี้ บางคนก็มีประวัติ บางคนก็ไม่เคยมีประวัติมาก่อน ก็เกิดปัญหาได้ครับ พอเกิดปัญหาปั๊บก็ถูกฟ้อง ฟ้องนั้นเหมือนจะเอาเป็นเอาตาย ฟ้องทางแพ่งประมาณ ๒๐ ล้านบาท ๕๐ ล้านบาท ๑๐๐ ล้านบาท ไม่รู้แพทย์จะเอาเงินที่ไหนมาจ่ายนะครับ แล้วก็เข้ายังฟ้องอาญาอีกด้วยนะครับ อันนั้นเลย ไม่ทราบว่าจะให้แพทย์ยึดหลักอะไรเป็นหลัก เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างฟ้องหมดครับ เดี่ยวนี้ เพราะฉะนั้นแพทย์ต้องการความมั่นใจว่า ถ้ารักษาคนไข้ตามมาตรฐานวิชาชีพและสุจริตใจและโดยจริยธรรมแล้ว ควรจะได้รับการคุ้มครองบ้างเหมือนต่างประเทศครับ ไม่เช่นนั้นจะเกิดปัญหามาจนกระทั่งแพทย์ไม่กล้ารักษาครับ ไม่กล้ารักษานั้นเหมือนได้ตั้งขณะนี้ครับ โรงพยาบาลต่างอำเภอไม่กล้าผ่า นะครับ มาโรงพยาบาลแพทย์ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยก็ไม่กล้าผ่า เพราะมันมีความเบี่ยงเบนได้สูงมาก อันนั้นปัญหานี้เป็นปัญหาที่แพทย์ลาออกกันเยอะ เพราะสถิติปีนี้แพทย์สอบเข้าได้แล้วลาออกนะครับ ๒๐๐ คน ลาออก ๒๐๐ คนที่จะหาบุคลากรเข้ามาเสริมนี้ก็ยาก และที่เหลืออยู่ที่ทยอยลาออกกันเยอะเลย ครับ อันนี้จะเป็นปัญหาผลเสียมากกับคนไข้ แล้วค่ารักษาก็จะแพงขึ้นเพราะแพทย์ต้องไปเสียค่าประกันความเสี่ยงอะไรเกิดขึ้นอีกเยอะแยะ ความสัมพันธ์กับแพทย์ คนไข้ก็เสีย เพราะว่าแต่ก่อนแพทย์พบกับคนไข้ด้วยพื้นฐานเมตตาธรรมครับ ตอนนี้มาใช้พื้นฐานสิทธิตามปี ๒๕๔๐ ซึ่งก็ดีครับ แต่ก็เกิดปัญหาขึ้นมาเนะครับ ถ้าใช้สิทธิจริง ๆ บนฐานสิทธิจริง ๆ ก็จะต้องมองทั้ง ๓ ฝ่าย ฝ่ายผู้รับบริการคือนายจ้างก็คือคนไข้ ลูกจ้างก็คือแพทย์บุคลากรต่าง ๆ แล้วก็ทางองค์กรแพทย์วิชาชีพควรจะ มี ๓ ฝ่ายเข้ามาดูแลกัน มันถึงจะอยู่ด้วยสมดุล เพราะฉะนั้นกฎหมายต่าง ๆ การออกกฎหมายโดยนิติธรรม เพราะเราเป็นนิติรัฐ มาปกครองโดยนิติธรรมใช้กฎหมายนิติธรรมมันจะต้องมีการถ่วงดุลระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการนะครับ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าเพื่อให้วงจรอันนี้ลดลงเกี่ยวกับแพทย์ลาออกอะไรต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผลเสียกับคนไข้ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าควรจะให้คนไข้กับหมอ ซึ่งถูกหลอหลอมมาให้มีเมตตาธรรมกันอยู่ก่อนแล้วนะครับ ให้อยู่ด้วยกันอย่างสามัคคีและสมานฉันท์กัน ผมคิดว่าอยากจะให้บรรจุเกี่ยวกับมาตรา ๗๙ ครับ มาตรา ๗๙

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพ อันนำไปสู่สุขภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุข ผมขอเพิ่มเติมตรงนี้ครับ คือ โดยผู้มีหน้าที่บริการดังกล่าว ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

มาตรานี้ผมอยากกราบขอฝากท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญทุกท่านด้วยนะครับ จะได้มีผลดีกับวงจรหรือการรักษาคนไข้ครับ เกี่ยวกับมาตราอื่น ๆ ผมจะไม่ใช้เวลามากเพราะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๕/๒

ผมแปรญัตติประมาณ ๑๒ มาตรา ผมอยากจะขอฝากเป็นประเด็นไว้ว่า ประเด็นใหญ่ ๆ เป็นประเด็น ๆ
แค่นั้นนะครับ เพื่อจะสงวนเวลานะครับ

เกี่ยวกับส่วนที่ ๔ ของหมวดที่ ๕ แผนนโยบายการศึกษาและการสาธารณสุข ซึ่งมันตกไป
ตรงนั้น ผมขอเติมเข้าไปนะครับ

แล้วก็อีกข้อหนึ่ง ข้อที่ ๒ ส่วนที่ ๙ แผนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรทางปัญญา
พลังงาน และพาณิชย์นาวี อันนี้มีประโยชน์มากสำหรับประเทศไทยเรา และในอนาคตด้วยเป็นยุคของการ
คมนาคมครับ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หน้าพร ๑๖/๑

แล้วก็อีกอันหนึ่ง ก็คือแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๘๓ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชนชั้นนาวิ หรือจะเติมในมาตรา ๘๕ ก็ได้ครับ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรทางปัญญา พลังงาน และพัฒนาชนชั้นนาวิ

(๕) ส่งเสริมให้มีการพัฒนา ด้านการพัฒนาชนชั้นนาวิ คือการขนส่งทางน้ำ ก็คือมีท่าเรือแล้วก็คู่อเรือหรือคลองเรืออะไรต่าง ๆ พวกนั้นครับ รายละเอียด ซึ่งถ้ามีเวลา ผมก็จะได้อธิบายต่อครับ

ข้อ ๕ มาตรา ๗๙ ที่ผมกล่าวไปเมื่อสักครู่นี้ครับ เกี่ยวกับทางด้านสาธารณสุข

อีกข้อหนึ่ง ข้อ ๖ มาตรา ๘๕ (๑) ส่งเสริมให้มีสภาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ อันนี้เป็นการครอบคลุมทั้งศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ทุกชนิดครับ เพราะต่างประเทศเดี๋ยวนี้เขามีมาก อเมริกา ยุโรป แม้แต่จีนครับ ตอนนีก็รองประธานประเทศ ก็เป็นประธานอยู่ครับ ที่มาเจรจากับของเราของเราเป็นระดับกระทรวงครับ

แล้วก็อีกอันหนึ่ง มาตรา ๗๙ (๓) ให้มีการพัฒนาการศึกษาและมาตรฐานทำให้สอดคล้องลดความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ให้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของอาชีวศึกษา ให้มีมาตรฐานระดับสากล เพื่อพัฒนาวิชาชีพของประชาชนด้านการผลิต การบริการ ให้สามารถแข่งขันในตลาดสากลได้ อันนี้ก็ คือ ปวช. ปวส. ไปสิ้นสุดอยู่ที่ ปวส. อาชีวศึกษา ซึ่งผมรับฟังมา เขาอยากจะขอเลื่อนขึ้นมาเป็นปริญญาตรี เพราะ ปวช. นั้นก็เป็นแค่ Skill Labor ก็คืองานใช้แรง แล้วมา ปวส. ก็เป็น Technician ถ้าปริญญาตรี Technician ที่จะมีแตกงานในการที่จะเอาประสบการณ์มาใช้ เกี่ยวกับมาตรา ๒ อย่างที่คุณพิเชียรได้กล่าวไว้แล้ว ซึ่งผมคิดว่าอาจจะบอกว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลักของประเทศ หรือศาสนาพุทธเป็นภาพลักษณ์ของประเทศ หรือศาสนาพุทธเป็นศาสนาส่วนใหญ่ที่คนไทยนับถือ เพราะสถิติแล้วพุทธศาสนามีคนไทยประมาณ ๖๕ ล้านคน มีนับถือพุทธศาสนามีประมาณ ๖๑ ล้านคน ประมาณ ๙๔ - ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ศาสนาอิสลามประมาณ ๔.๕ เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ ๒ ล้านกว่าคนครับ ศาสนาคริสต์ ๐.๗ เปอร์เซ็นต์ ๐.๔ ล้านคนครับ แล้วศาสนาอื่น ๆ ครับ อันนี้ผมคิดว่าขอฝากท่านไว้ด้วยว่า ถ้าไม่เป็นศาสนาประจำชาติ ก็เป็นศาสนาหลักหรือศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่ นับถือ นะครับ

เกี่ยวกับมาตรา ๔๔ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัย เสรีภาพ อันนี้ก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากผมไปรับฟังต่างจังหวัดมา มีอาสาสมัครต่าง ๆ อาสาสมัครต่าง ๆ นี้ มีอาสาสมัครชุมชนอะไรต่าง ๆ กรรมการชุมชนพวกนี้ครับ ซึ่งทุกทบวง กรม ไปใช้เขาจนไม่มีเวลาทำมาหากิน แล้วค่าตอบแทนก็นิดเดียวครับ ถ้าเป็นไปได้ก็ขอจากรัฐอย่างเป็นทางการครับ

มาตรา ๗๘ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ
มาตรา ๗๘ ผมอยากจะเติม จัดให้มีการศึกษา จัดให้มีศาสนศึกษาทุกระดับทุกระดับชั้นเรียนอย่างพอเพียง ทั้งเนื้อหาและเวลาในการให้สามารถเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามศาสนาที่ตัวเองนับถือครับ ----- - ๑๗/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เพราะปัญหาของเยาวชนมีมากต้องบรรจุเรื่องนี้เข้าไป แม้แต่การเมืองก็ยังมีปัญหาครับ ผมคิดว่าตัวนี้บรรจุเข้าไปตั้งแต่ในเด็กนักเรียน ตามที่คนนับถือครับ ศาสนาอะไรก็ได้ครับ มาตรฐานจะได้เพิ่มทั้งเวลาทั้งเนื้อหา นะครับ และอีก ๒ มาตรา

มาตรา ๒๗๔ ครับ ผมไปรับฟังมาที่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน บ้าน ผู้ใหญ่บ้านกับ อบต. ครับ มีปัญหาทั้ง ทะเลาะกันมากเลยครับ พอมีปัญหาทะเลาะกันมากเพราะการเข้าร่วมประชุมอะไรไม่ได้อะไรต่าง ๆ นั้น ผมคิดว่ามาตรานี้ก็มีประชาชนอยู่แล้วที่มีส่วนร่วมอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าเดิมผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไป หลักการเดียวกันกับกรรมการปกครองเกี่ยวกับที่ในจังหวัด กรอ. ครับ กรรมการรัฐกับเอกชนร่วมกันที่จะพัฒนาจังหวัดนะครับ แล้วพิจารณางบประมาณอะไรต่าง ๆ นั้น

มาตรา ๒๓๗ คือให้อำนาจหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภาในการตรวจสอบการละเลยอะไรต่าง ๆ นั้น มาจนกระทั่งถึงการตรวจสอบมาตรา ๒๓๗ (๑) (ค) อันนี้เกี่ยวกับการตรวจสอบองค์กฤษฎีกาและศาล อันนี้ศาลต้องการให้มีอิสระในการให้ดุลยพินิจในการตรวจสอบ ในการพิจารณาพรรคคดีอะไรต่าง ๆ อันนั้นเป็นสิ่งสำคัญนะครับ แม้แต่ศาลเตี้ยวันนี้ก็ยังมี การดูแลควบคุมตรวจสอบอยู่แล้ว โดยองค์กฤษฎีกาเองและโดยคู่คดีต่าง ๆ เอง และ กต. อะไรต่าง ๆ ก็ควบคุมอยู่แล้ว ผมคิดว่าทางศาลนั้นก็ไม่ควรจะมีการเข้าไปอยู่เหมือนองค์กฤษฎีกาที่ถูกตรวจสอบแบบนั้นครับ

ท้ายที่สุดนี้ผมขอกราบฝากมาตราต่าง ๆ เหล่านี้ไว้พิจารณาด้วยนะครับ เพราะว่าเวลาอันจำกัดนั้นผมไม่สามารถที่จะอธิบายถึงความลึกลงไปได้นั้นได้ ขอกราบขอบพระคุณมากครับ

ประธาน : ขอบพระคุณคุณหมอนะครับ ที่นี้ผมอยากเรียนอย่างนั้นนะครับ เนื่องจากว่าเวลาที่เรากำหนดไว้มันค่อนข้างจะจำกัดอยู่ แล้วยังมีอีก นี้กรอบที่ ๑ ยังไม่เสร็จเลย ยังมีตั้ง ๒ กรอบ และยังมีอีกหลายคณะ เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ผมอยากจะขอร้องแต่ละคณะสักครึ่งชั่วโมงหรือ ๔๕ นาที เพื่อเราจะได้มาแลกเปลี่ยนกันในช่วงนั้น อันไหนประเด็นสำคัญเรื่องสำคัญอยากให้ชี้ออกมา คือท่านมีสิทธิพูด ผมเพียงแต่บอกว่าเวลามันจำกัดอยู่ ก็ขอความร่วมมือด้วยก็แล้วกัน ยังเหลือท่านเศวตหรือครับ เชิญครับ

นายเศวต ทินกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเศวต ทินกุล สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หมายเลข ๐๗๓ ตัวแทนเกษตรกรจากจังหวัดนครพนม ท่านประธานครับ ผมขอแค่ ๒ มาตรา มาตรา ๒ กับมาตรา ๖๔ แค่นั้น ไม่มากครับ ก่อนอื่นผมอยากจะประทานกราบเรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการด้วยความเคารพครับ เนื่องจากผมเป็นเกษตรกร และ สสร. เรายังมาจากหลากหลายอาชีพ นิสัยใจคอก็อาจจะไม่เหมือนกัน เพราะผมอาจจะอยู่ในอีกสังคมหนึ่ง สังคมเกษตรกร ซึ่งท่านอาจจะไม่เคยชิน ผมก็ต้องกราบขอประทานอภัยล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ด้วยนะครับ เพราะว่าคนบ้านผมก็เป็น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๑๗/๒

เหมือนผม มีน้ำใสใจจริง คิดอย่างไรก็พูดอย่างนั้น ไม่มีการที่จะต้องมียกแซงด้านความคิดนะครับ ผมขอ
อนุญาต ----- - ๑๘/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๒ คือก่อนอื่นผมอยากจะขอเข้าถึงเรื่องให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ คืออย่างเช่นกฎหมายรัฐธรรมนูญ นักวิชาการบางท่านก็บอกว่าเป็นการที่เรามาก่อนตั้งระบบบริหารรัฐและสังคมตามที่เราคาดหวัง เราคาดหวังอะไร เราจะบริหารให้รัฐและสังคมเป็นอย่างไร ก็เป็นเรื่องของการร่างรัฐธรรมนูญ แต่นักวิชาการบางท่านก็ได้กล่าวไว้ถึงว่า ตำราบางตำราบอกว่าเป็นการสะท้อนระบอบภาษาฝรั่งเศสเขาเรียกว่า Reflection of Regime เพราะฉะนั้น Reflection คือการสะท้อน Regime คือระบอบถ้ำรัฐธรรมนูญของคอมมิวนิสต์ก็สะท้อนระบอบคอมมิวนิสต์ Commune รัฐธรรมนูญของเผด็จการก็สะท้อนความเป็นเผด็จการ รัฐธรรมนูญของประชาธิปไตย นายทุนก็สะท้อนนายทุน แต่เรามาดูของเราว่ารัฐธรรมนูญคาดหวังอะไร คาดหวังว่าเราจะปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพราะฉะนั้นเราก็ต้องสะท้อนระบอบตัวเองว่าให้ครบถ้วนว่า

๑. ต้องเป็นประชาธิปไตย คือประชาชน โดยประชาชน
๒. ต้องมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันนี้เราก็ต้องสะท้อนให้ครบถ้วนว่าเหตุและผล

มันเป็นอย่างไร

คราวนี้ก็นำมาสู่เรื่องประเด็นศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ในมาตรา ๒ ที่ท่านได้แปรรูปได้ ผมอยากเรียนว่าเราต้องย้อนไปดูประวัติศาสตร์ชาติไทย ผมเรียนเบื้องต้นว่าศาสนาพุทธเป็นชาติไทยเลยทีเดียว องค์ประกอบของความเป็นชาติมันจะต้องมี

๑. เชื้อชาติไทย ที่คนเยอรมันชอบมาแต่งงานกับไทย และมาเป็นสัญชาติไทยมันไม่ใช่เชื้อชาติไทย อาจจะสัญชาติไทยได้ เชื้อชาติไทย เขาเรียกว่า ไทยน้อย รวม ๆ กันอยู่ในสุวรรณภูมิเรา แต่ในสมัยก่อนนั้นก็ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์และรวมกันเป็นอาณาจักรต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนกันมีเรื่องอำนาจขึ้นมา แต่ก็เป็นคนไทย ที่ประเทศลาวก็คนเผ่าไทย ผมใช้คำว่า คนเผ่าไทย คือไทยน้อย ก็ยะเยอะ ประเทศพม่าก็มี ประเทศเขมรก็มี แม้แต่กัมพูชา ตังการู ในแหลมมลายูก็มี และไปถึงตอนใต้ของประเทศจีน ผมเดินทางไปทีตอนใต้ประเทศจีนเรื่อย ๆ ไป ผมก็เห็นใช้คำขึ้นต้นว่า ดอนนั้น ดอนนี้ บ้านนั้น บ้านนี้ ภูนั้น ภูนี้ เหมือนกับของเรา หนองนั้น หนองนี้ขึ้นไป แต่เขาใช้ภาษาจีนเขียน นั่นชี้ให้เห็นว่า สิบสองปันนาที่ไปก็พูดภาษาไทย ยาวไปในเวียดนามก็มี คนเผ่าไทยกระจายกันอยู่ อันนั้นทางวิทยาศาสตร์เขาเจาะ DNA คนเผ่าไทยมาแล้วว่ามีครบถ้วน อันนี้ผมสะท้อนว่า ๑. คนไทยนั้นเขาต้องเป็นเชื้อชาติไทยก่อน ส่วนที่เหลือก็เป็นส่วนประกอบ

เมื่อเป็นเชื้อชาติไทยแล้วก็ต้องภาษาพูด ภาษาและวัฒนธรรมก็ต้องเป็นไทยที่เราเห็นอย่างเช่น ภาษาที่พูดกันมาเราใช้ภาษามครมาใช้เป็นส่วนใหญ่ในภาษาไทยเรา ผมยกตัวอย่าง เช่นภาษามครที่พระพุทธเจ้าใช้ในพุทธศาสนาใช้ เช่นว่า พระสงฆ์พระเจ้าอำนาจอวยพรเรา ในบทสวดก็ตีอายุวัดโก คำว่า อายุ ไม่ต้องบอก ท่านแปลได้ วัดโก คือ วิฆเนศวร วิฆนะ ธนวิฆโก อาจจะฟัง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จงถนอม ๑๘/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ยากหน่อย ธน แปลว่า ทรัพย์ ก็ ธนบัตร เรามาใช้กันครับ ยศวิมโก คือ ยศ ยิ่งใหญ่ระดับ สิริวิมโก
ความเป็นสิริมงคล วัฒนวิมโก เป็น วัฒนธรรม พลวิมโก พลานามัย สุขวิมโก ความสุข นี้ไม่ต้องแปลเลย
นี่ภาษาไทยคือภาษาพุทธศาสนา ภาษาพระพุทธเจ้า แล้วไม่มีเป็นอักษร อยู่กับประเทศไหนก็เป็น
ประเทศนั้น เป็นภาษาอันตดา เพราะฉะนั้น

๑. ความเป็นชาติ

๒. เป็นภาษา คือภาษาไทยพูดกันรู้เรื่อง อยู่ภาคไหนก็พูดกันรู้เรื่อง ไม่ใช่ มาพินะห์
อัลลาติน มัลติมอย ผมไม่รู้เรื่อง อย่างนี้ไม่ใช่ภาษาไทยนะครับ เพราะฉะนั้นผมเรียนว่า

๑. เชื้อชาติไทย สัญชาติไว้ทีหลัง

๒. ภาษา

๓. วัฒนธรรม

ความวิจิตรพิสดารในโบสถ์วิหารที่เป็นมาในโบราณราชনীติประเพณีก็ดี ในรั้วในวังก็ดี
สืบทอดกันมา ก็มาจากการ Meditation การ Concentration คือการวิปัสสนาและมองเห็นด้วยญาณทัศนะ
ความเป็นกนกกลายไทยของพระเจ้าพระสงฆ์ แล้วก็นำมาสู่การเขียนลงโน้เป็นรูปเป็นภาพ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

และหล่อหลอมเป็นวัฒนธรรมประเพณีและจิตใจนะครับ นั่นก็คือว่า วัฒนธรรม และสิ่งหนึ่งที่ยึดเหนี่ยวเราไว้ก็คือพระมหากษัตริย์ สถาบันกษัตริย์นะครับ แต่ก่อนนี้รวมศูนย์กันอยู่ที่สถาบันกษัตริย์ เพราะว่าปกป้องชาติบ้านเมือง กู้ชาติบ้านเมือง สร้างชาติบ้านเมืองมา เราย้อนยุคตั้งแต่ก่อนสุโขทัยมา จนกระทั่งมาถึงสุโขทัย เราก็ใช้พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาก็เป็นชาติไทยทีเดียว ไม่ใช่แค่ศาสนาอยู่คู่ชาติเป็นชาติไทย แน่นนอนเป็นพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ กฎมณเฑียรบาลต้องเขียนไว้ชัดเจนว่าพระมหากษัตริย์ต้องเป็นพุทธมามกะทั้งนั้น ถ้าไม่เป็น เป็นไม่ได้พระมหากษัตริย์ไทย ชัดเจน แต่เมื่อกระบวนการมาสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี ๒๔๗๕ เราก็พูดตรงไปตรงมานะครับว่า มีการลิดรอนพระราชอำนาจ ใช้อำนาจทางทหารไปลิดรอนพระราชอำนาจไปนะครับ แต่ก่อนนี้พระมหากษัตริย์คือพ่อเรา คือพระเจ้ามหาชีวิตของเรา พระเจ้าอยู่หัวของเรา เป็นพุทธมามกะ ลูก ๆ คือพวกเราก็ต้องเป็นพุทธมามกะนะครับ สมัยล้นเกล้าฯ ร. ๕ เมื่อร้อยสิบกว่าปีก่อน ก็มีศาสนาอื่นไม่กี่คนในประเทศไทย นิดหน่อย แต่เราก็ใจกว้างให้อยู่ ไม่ได้แตกแยกหรือว่าแตกต่างอะไรนะครับ เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นอยู่ทุกวันนี้ พระองค์ท่านก็มอบให้เราปวงชนชาวไทยทุกคนมาจนถึงวันนี้ เมื่อพระองค์ท่านอยู่ใต้รัฐธรรมนูญ ทำไมรัฐธรรมนูญไม่เขียนให้ท่าน มันเป็นความบอบช้ำจิตใจไทยทั้งชาติหรือเปล่า เราต้องคิดถึงเรื่องนี้นะครับ เพราะเราสะท้อนอยู่ในธงไตรรงค์ สีแดง หมายถึงชาติ ก็คือเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย สีขาว หมายถึงพระศาสนาพุทธ บริสุทธิแล้วอยู่คู่ชาติ สร้างชาติมาร่วมกัน แม้สมัยกรุงศรีอยุธยา แม้สมัยพระเจ้าตาก หรืออะไรก็แล้วแต่ พระสงฆ์องค์เจ้าก็ต้องสึกออกมาทำสงคราม แล้วสะท้อนอยู่ใน พรบ. ของทหารที่จะต้องให้พระสงฆ์สึกออกมารับราชการทหารนะครับ มันสะท้อนออกมาเพราะฉะนั้นเราต้องคิดถึงความเป็นชาติไทย ความเป็นภาษาวัฒนธรรม รวมองค์คุณเอกภาพเลย เรามีพระมหากษัตริย์เมื่อพระองค์ท่านอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ เราก็ต้องเขียนในรัฐธรรมนูญไว้ นี่เราไปลือกฎมณเฑียรบาลว่า พระองค์ท่านต้องเป็นพุทธมามกะไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างเดียวไม่ได้นะครับ แล้วพระองค์ท่านก็ตรัสหลายที เราดูประวัติศาสตร์ล้นเกล้าฯ ร. ๖ สะท้อนธงไตรรงค์ แต่ก่อนมีข้างเผือกอยู่ข้างในนะครับ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเขาก็เอาข้างออก เพราะว่าข้างหมายถึงพระบรมเดชาานุภาพขององค์พระมหากษัตริย์ เมื่อเปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ต้องสะท้อน ต้องเอาออกนะครับ เอาออกก็ไม่เป็นไรตรงนี้ แต่ว่าความเป็นชาติไทย ความเป็นพุทธศาสนา ความภูมิใจไทยทั้งชาติ สุดท้ายก็มาถึงว่า ผมตั้งแต่เล็กจนโต แม้แต่ท่านเองก็เคารพธงชาติเหมือนผม ท่านประธานอายุ ๘๐ ปี ก็ต้องเคารพธงชาติเหมือนผม ผมก็ยั้งคิดถึงเรื่องสีแดง สีขาว สีน้ำเงินตลอดเวลา แล้วร้องเพลงชาติไทย ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย ร้องเพลงชาติ เป็นประชารัฐ รวมรัฐทั้งมวลขึ้นมา เป็นประชารัฐครับ เมื่อมันเป็นไปแล้ว ผมก็มองเห็นสีขาวเป็นศาสนาพุทธ ผมไม่ได้มองเห็นว่าสีขาวของผมมีพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว หรือว่ามีกางเขน หรือมีอะไรอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นความเป็นจริงก็คือความเป็นจริง เมื่อความเป็นจริงเกิดขึ้น และสถาบันพระพุทธศาสนาเป็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๗/๒

สถาบันชาติ ยึดโยงอยู่กับสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นบ้าน วัด วัง อยู่ตลอดเวลา เราก็เห็นพระจริยวัตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต่าง ๆ นานา เราเห็นทุกอย่าง แต่ทำไมผมไม่เข้าใจว่า เราคิดอย่างไร คิดถึงอะไร เราละอายหรือที่เราจะทำความดีแล้วประกาศให้คนทั้งโลกได้รู้ถึงความสะท้อนในธงไตรรงค์ มีฉะนั้นแล้วธงไตรรงค์เราต้องเปลี่ยนครับ ถ้าท่านจะเอาอย่างที่ท่านคิด เราต้องเปลี่ยนธงไตรรงค์ครับ แม้กระทั่งว่า ขออนุญาตลามไปนิดหนึ่งว่า มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้ จริง ๆ แล้วต้องราชอาณาจักรไทย นะครับ เราใช้คำว่า Kingdom เราต้องสะท้อนให้ถูกต้องว่า Reflection of regime ท่านต้องสะท้อนให้ถูกต้อง แล้วคำพูดความหมายชัดเจนมากตรงนี้ เพราะฉะนั้นผมก็ฝาก เมื่อเป็นชาติแล้วศาสนาเป็นชาติอยู่ด้วยกัน แต่สะท้อนในระบบให้เห็นชัดเจนเป็นความภูมิใจไทยทั้งชาตินะครับ เพราะรักษา ๓ สถาบันไว้ ชาติสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็รุ่งเรือง แล้ว ๑๗ ฉบับก็ต้องถูกฉีกแล้วฉีกอีก เพราะว่าความไม่เข้าใจ ความเป็นเสรีภาพ เราต้องยึดพระราชดำรัสเรื่องประชาธิปไตย พอสมควรนี้เป็นหัวใจประชาธิปไตย ไม่ใช่เกินขอบเขต เสรีภาพที่เราเกิดขึ้นก็คือ ยาบ้า ยาอี สายเดี่ยว เกาะอก เด่งหน้าเด่งหลัง เราคาดหวังสังคมอย่างนั้นหรือครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๒๐/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เราคาดหวังอย่างนั้นใช่ไหม เสรีภาพที่ Highlight ผมสีแดง สาราพัด มีการ Paint ลักเต็มตัว แต่บอกเรียกว่า Paint เป็น Artist หรือ เราต้องการอย่างนั้นใช่ไหม สังคมมันเปลี่ยนไป เราต้องยึดถือไว้ความภูมิใจ บางท่านขออนุญาตนะครับว่า นิภายชีอะห์ ชุนนีย์ เขามากัน ขออนุญาต

ประธาน : เอาละครับ ท่านเสวตครับ

นายเสวต ทินกุล : ผมเปรียบเทียบทางวิชาการครับ

ประธาน : คือเราเข้าใจแล้วนะครับในเรื่องที่ท่าน Explain มา We understand what you say. คือไม่ใช่อะไรครับ อย่างไรก็ตามก็ยังมีท่านอื่นอีกที่รออยู่ ท่านสรุปได้ไหมครับว่า ท่านต้องการอย่างนี้ แล้วก็ ๒ มาตราท่านต้องการอย่างไร เราจะได้รับฟัง ที่นี้เหตุผลต่าง ๆ ท่านยกมา ถ้าเรามีเวลามันก็ดี มันก็ฟังแล้วเพลินดี แล้วมีเหตุมีผลนะครับ แต่ว่าขอร้องหน่อยเวลามันจำกัดจริง ๆ ครับ

นายเสวต ทินกุล : ผมพยายามสรุปลงมา Very Important our Thai Nation most of people. คือสังคมไทยมันเป็น ๒ ด้าน มันเป็น Nationalism เป็นชาตินิยม อีกด้านหนึ่งเป็น Internationalism เป็นสากลนิยม มารวมกันตอนนี้สากลนิยมมันจะเลอะไปหมดแล้วครับ เพราะฉะนั้น ผมก็จะนึกหนึ่งว่า เรื่องเมื่อสักครู่นี้เปรียบเทียบที่ศาสนาเขาขัดแย้งกัน ก็เป็นศาสนาฮัตตา แต่ว่าเราไม่เคยเห็นว่า ธรรมกายจัดการกับธรรมยุต ธรรมยุตจัดการมหานิกาย หรือไปหาสันตือโคกครับ แล้วเราก็ไม่เคยเห็นว่า คนไทยเอาก่อนหันไปข้างมัธยม ไปข้างโบสถ์ศาสนาคริสต์นะครับ แล้วก็สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะเปรียบเทียบอันนี้เหมือนกัน ที่เขมรเดี๋ยวนี้เขายกศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ เขมรแดงที่ฆ่ากันตาย ๓ ล้านคน ไม่มีอีกแล้วครับ เดี่ยวนี้รุ่งเรื่องขึ้นมา ท่านต้องคิดใหม่เกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยครับ ท่านต้องไปเรียนเรื่อง Equilibrium คือเรื่องดุลยภาพนะครับ มาเลเซียก็มีประชากรพุทธอยู่ แต่เขาก็ไม่ทำอะไรกัน เพราะว่ามันเป็นดุลยภาพ อิสลามเขาถือดุลยภาพ แล้วก็ไม่แปลกหรือครับเรื่องศาสนาประจำชาติ มันเป็นความภูมิใจของชาตินั้น ๆ มันไม่แปลกหรือครับ ผมก็สรุปเรื่องแค่นี้ เพราะว่าท่านอาจจะเข้าใจ เพราะเรื่องมากกว่านั้นผมก็ไม่อยากจะไปพูดไปถึงในสภาใหญ่ แต่ท่านคิดดู แล้วก็วันนี้ผมฝากนึกหนึ่งว่า ระดับพระชั้นพรหมนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม พระพรหมวชิรญาณ เป็นพระที่ใกล้ชิดมาด้วยวันนั้น ผมไม่รู้ที่เกิดอะไรขึ้นขอให้ท่านตระหนักด้วย ที่หลายท่านเป็นข้าราชการ ข้าราชการบริหาร ท่านตระหนักด้วย ผมฝากนะครับตรงนี้ มาวันนี้ผมตื่นตันมันต้องมีหลายอย่าง แล้ว สสร. อาจจะไม่ใช่ใจที่มันเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง ไม่ใช่ใจมิติต่าง ๆ เพราะว่าท่านอาจจะมองศรัทธาตามนั้นหลากหลายนะครับ ผมขอฝาก

ต่อไปก็เป็นเรื่องของมาตรา ๘๖ วรรคสอง อย่างนี้นะครับท่านประธาน กำลังวุ่นวายกันอยู่ ไม่มีใครยอมใครนะครับ พูดถึงพุทธภาพที่มีเราต้องย้อนภาพไปถึง พลเอก สุจินดา กับมหาจำลองว่าจะทะนงตัวไปทำไม้กับชัยชนะหรือพ่ายแพ้ แพ้บนซากปรักหักพังครับ แล้วต่อมาพูดถึงเรื่องวิกฤติที่สุด

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๒๐/๒

ในโลก มาก ม. ๗ มันก็ใกล้ลวงพระราชอำนาจเข้าไปทุกขณะ ๆ พวกผมก็น้ำตาตก แล้ว ๒๔ พฤษภาคม ที่ผ่านมา ตุลาการปกครองก็หาเรื่องเดือดร้อนให้พระองค์ท่านอีกแล้ว แล้วพระองค์ท่านตรัสมาคำหนึ่งว่า เราไม่มีสิทธิ เหมือนกันวันนี้เราไม่มีสิทธิ เราไม่ได้คิด ท่านจะทำอย่างนั้น พวกเราจะไม่ยอม ผมขอร้อง นะครับ จะให้ผมกราบ ผมก็กราบ ผมขอแค่นี้ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณนะครับ หมุดแล้วใช่ไหมครับ คือมันหมุดแล้ว เวลามันจำกัด นะครับท่านพิเชียร

นายพิเชียร อำนาจวประเสริฐ : ก็ขออนุญาตเรียนว่าหมุดแล้วครับ จะขออนุญาตเรียน ท่านว่า คือข้อคิดเห็นของพวกเราส่วนใหญ่ถ้ามีประเด็นไหน กระผมจะขออนุญาตเรียนกับท่านเลขาธิการ อาจารย์สมคิดนะครับ ว่าเราจะสงวนประเด็นไหนอย่างไร ก็โดยรวมเราก็จะขออนุญาตสงวนไว้เพื่อพูดถึง เหตุผลในที่ประชุมใหญ่ ขอกราบขอบพระคุณท่านอย่างมากครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประธาน : อย่งไรก็ขอขอบพระคุณทุกท่านนะครั้บที่แสดงความเห็น แล้วผมขอเรียนว่า กรรมการเราได้เคยนำคำแปรญัตติในแต่ละเรื่องมาดูกัน แล้วก็ได้แก้ไขปรับปรุงไปหลายประเด็นนะครั้บ ส่วนประเด็นที่ยังไม่ได้แก้ไขปรับปรุงถ้าท่านจะสงวนไว้เราก็ไปพูดกันในสภาว่างรัฐธรรมนูญนะครั้บ ผมขอขอบพระคุณมาก เราเหลืออีกคณะหนึ่งนะครั้บ ต้องขอขอบพระคุณจริง ๆ แล้วก็ขอโทษด้วยนะครั้บ โดยเฉพาะท่านแควตผมได้เรียนภาษาอังกฤษไปในตัวหลายคำทีเดียว ขอขอบพระคุณมากนะครั้บ เชิญอีกกลุ่มหนึ่งครั้บ เชิญครั้บ

นายวิชัย รูปขำดี : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ผม วิชัย รูปขำดี ขออนุญาตสรุปรายงานเกี่ยวกับการแปรญัตตินะครั้บ ผมขอเสนอข้อสรุปในนามของ คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนะครั้บ อยากเรียนเบื้องต้นถึงวิธีการที่เรา ได้รับฟังองค์กรตามรัฐธรรมนูญทั้งหมด ๑๒ องค์กร แล้วก็นำความเห็นเหล่านี้มาพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้ ไม่ได้นำเอาทุกเรื่องที่เสนอมาแปรญัตติ แต่ว่าคณะกรรมการได้มีการกลั่นกรองพิจารณา แล้วก็หาประเด็นที่มันมีความจำเป็น แล้วก็เห็นเหตุผลจริง ๆ ที่ได้นำมาเสนอขอแปรญัตตินะครั้บ ทั้งหมด สำหรับกรอบที่ ๑ ทางคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญได้ขอเสนอแปรญัตติ มาทั้งหมดรวม ๒๐ ประเด็นด้วยกันนะครั้บ แล้วก็ในจำนวนนี้ก็พบว่ามียู่ ๕ - ๖ ประเด็นที่ทาง คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้รับแก้ไขไปแล้วด้วยความขอบคุณนะครั้บ สำหรับประเด็นที่เหลือ ทางคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญก็ยังมีเห็นว่าสิ่งที่เราได้เสนอนั้น เนื่องจากว่าได้กลั่นกรองมาในระดับหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังอยากจะถือว่าเรื่องเหล่านี้เป็นความตั้งใจ เป็นการ นำเสนอที่องค์กรแต่ละองค์กรได้พิจารณาด้วยความรอบคอบ แล้วก็ให้ความสำคัญในแง่ที่ว่าองค์กรเหล่านี้ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่ก็จะแตกต่างกัน แล้วนอกจากนี้ก็ยังมียู่ประเด็นอีกหลายประเด็นที่ แตกต่างจากความเห็นของประชาชนในฐานะที่เป็นองค์กรปฏิบัติหรือว่าผู้ให้บริการ ดังนั้น จึงขออนุญาต สงวนคำแปรญัตติในส่วนที่นำเสนอไปนะครั้บ ประเด็นที่นำเสนอทั้งหมดผมคิดว่ามีไม่มาก ที่เราสามารถ สรุปได้ก็คือว่า

ประการแรกเป็นเรื่องของการตัดข้อความนะครั้บ ซึ่งก็ได้ตัดไปหลายมาตรา อีกส่วนหนึ่ง เป็นเรื่องของการขอเติมเพิ่มข้อความ ซึ่งก็มีหลายมาตราด้วยกัน แต่ว่าเราได้รับการเพิ่มในเฉพาะ มาตรา ๕๓ ในขณะที่ขอเพิ่มไปทั้งหมดด้วยกัน ๕ มาตรานะครั้บ ตรงนี้ก็คงจะต้องขอทราบทาง คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญมีเหตุผลอย่างไรนะครั้บ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ในประเด็นอื่น ๆ ก็คงเป็นเรื่องของสิ่งที่เราอยากจะขอให้มีความชัดเจนตามที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญได้เสนอมา แล้วก็ด้วยความมีเหตุผล ตัวอย่างเช่น ในมาตรา ๔๗ ในเรื่องของการจัดการคลื่นความถี่วิทยุในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ได้ขอให้มีการพิจารณาถึงเรื่องความมั่นคงของรัฐด้วยนะครับ อย่างนี้เป็นต้น ก็คือในมาตราที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสาธารณสุข การศึกษา ที่ยังอาจจะขาดความชัดเจนทางคณะกรรมการก็ได้เพิ่มเติมข้อความไปนะครับ ก็คิดว่าสิ่งเหล่านี้คงจะเป็นการนำข้อเสนอที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญได้ฝากมาทั้งหมด ผมคิดว่าเพื่อไม่ให้เสียเวลาขอสรุปด้วยประเด็นดังที่ได้เรียนท่านประธานและท่านกรรมการไปนะครับ แล้วก็ขออนุญาตให้ท่านกรรมการ ๒ ท่าน คือ ท่านจิตติ และ ท่านนก ได้กรุณาชี้แจงเพิ่มเติม ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีรเศรษฐ : เรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญและท่านกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญทุกท่านนะครับ กระผม กิตติ ตีรเศรษฐ สสร. หมายเลข ๖ อยู่ในคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณท่านประธานและกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญทุก ๆ ท่านนะครับ ที่ได้รับฟังและก็ได้รับพิจารณาประเด็นที่พวกกระผมได้นำเสนอเป็นประเด็นต่าง ๆ ตามที่ท่านประธานกลุ่มได้นำเรียนแล้ว ประมาณ ๒๐ ประเด็นนะครับ ซึ่งได้รับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้ให้ข้อคิดเห็นไปแล้วประมาณ ๗ ถึง ๘ ประเด็น ซึ่งในส่วนประเด็นที่เหลือนั้นทางกรรมการก็คงจะขอสงวนความเห็นไว้ แต่ก็อยากจะให้ความเห็นเพิ่มเติมได้ด้วยในมาตราบางมาตรา อย่างเช่นในมาตรา ๔๔ ที่ขอเพิ่มข้อความให้มีความชัดเจนขึ้นเพื่อให้เรื่องของการได้รับหลักประกันในการทำงานนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมากนะครับที่ได้ระบุไว้ แต่ในทางปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดปัญหา ก็อยากจะระบุให้เป็นเรื่องของความชัดเจนตามที่ได้นำเสนอไว้ในเอกสารแล้วนะครับ

ในมาตรา ๔๗ นั้น ตามที่ได้รับฟังมาแล้วก็จากประสบการณ์ที่ได้รับฟังมาจากองค์กรบางองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของกิจการโทรคมนาคม ขออนุญาตนำเรียนว่า เรื่องของกิจการโทรคมนาคมเป็นเรื่องที่มีขอบข่ายกว้างขวางมาก การที่มาตรา ๔๗ ไปกำหนดให้มีเพียงองค์กรเดียว ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาเช่นเดียวกับที่มีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้นผมเห็นว่าในเรื่องนี้คือเรื่องของการที่จะมีคณะกรรมการจัดสรรคลื่นความถี่หรือคณะกรรมการที่จะกำกับดูแลก็น่าจะเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะคำว่า กิจการโทรคมนาคม เป็นคำที่มีขอบข่ายกว้างขวางมากนะครับ เรื่องของการสื่อสารในปัจจุบันนี้เป็นเรื่องของเทคโนโลยีที่ไปได้ไกลมากนะครับ เพราะฉะนั้นกิจการโทรคมนาคมซึ่งไม่ได้รวมเฉพาะวิทยุโทรทัศน์นะครับ แต่รวมถึงสื่ออื่น ๆ ด้วยที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้รวดเร็วที่สุด ทำให้โลกในปัจจุบันนี้เป็นโลกไร้พรมแดน การได้รับข้อมูลข่าวสารทำได้รวดเร็วมากในเวลาเพียงไม่กี่วินาที

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๒๒/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น และก็เป็นเรื่องของความมั่นคงด้วยนะครับ ในบางกรณีจำเป็นที่จะต้องดูแลในเรื่องของความมั่นคง เพราะการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหา

ในส่วนมาตรา ๕๓ ตามที่ท่านกรรมการได้กรุณาปรับปรุงแก้ไขให้แล้ว แต่ในมาตรา ๕๒ กับมาตรา ๕๔ ซึ่งเป็นการระบุสิทธิของประชาชนในการได้รับบริการสาธารณสุขนั้น เป็นสิ่งที่ต้องขอคุณ ท่านกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญทุกท่านที่ได้ใส่ใจไว้ แต่ว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัตินะครับ ถ้าหากว่าไม่ระบุในเรื่องของการบัญญัติไว้ในกฎหมาย ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและเกิดการที่จะต้องตีความกันมากมายในอนาคตขึ้นได้นะครับ

ในมาตรา ๖๓ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็ได้ระบุไว้ชัดเจนนะครับว่า บุคคลสามารถจะมีสิทธิในการรวมกลุ่ม แต่การที่มาปรับเพิ่มเติมนั้นในร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ให้แตกต่างในวรรคสองเพิ่มเติมจากของปี ๒๕๔๐ นั้น ผมคิดว่าอาจจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติมากขึ้นนะครับ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วีนาศ ๒๓/๑

ซึ่งถ้าปล่อยให้ไปเป็นไปตามปี ๒๕๕๐ เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละส่วนก็อาจจะเป็นการที่จะ
ควบคุมดูแล หรือว่าเรื่องของการดูแลให้มีการรวมตัวกันเป็นสหภาพหรือเป็นสมาคมเกิดความชัดเจนตาม
กฎหมายเฉพาะนะครับ

มาตรา ๖๔ ก็ต้องขอขอบคุณท่านกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญทุกท่านนะครับ เพราะว่า
จากการรับฟังความคิดเห็นมา ๑๒ องค์กรตามรัฐธรรมนุญ มีถึง ๙ องค์กรที่เสนอให้ตัดพรรคสองทิ้งทั้งหมด

มาตรา ๗๗ ที่ขอเติมในเรื่องของสวัสดิการของลูกจ้างประจำ ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ
ประเภทหนึ่ง ที่ผ่านมาบุคลากรเหล่านี้เมื่อเกษียณอายุไปได้รับแต่เพียงบำเหน็จ แต่สิทธิในการได้รับการ
รักษาพยาบาลหรืออะไรต่าง ๆ ก็จะหมดตามไปหมด เพราะฉะนั้นคนคนเดียวที่ทำงานอยู่แต่มีครอบครัว
อีกหลายคน สิทธิเหล่านี้ซึ่งเขาทำงาน Function เขาอาจจะเหมือนกับข้าราชการทุกอย่างเพียงแต่ตำแหน่ง
ในหน้าที่การงานซึ่งหลาย ๆ ตำแหน่งยังมีความสำคัญมาก เช่น พนักงานขับรถเป็นตำแหน่งที่จะต้องดูแล
รับผิดชอบชีวิตของผู้ที่ใช้รถของทางราชการอยู่นั้นะครับ ก็ปรากฏว่าเมื่อเกษียณอายุไปกลับไม่ได้รับการ
ดูแลในส่วนนี้เท่าที่ควร ก็อยากจะให้มีการปรับเพิ่มเติมตามที่ได้นำเสนอไปนะครับ

มาตรา ๔๐ ซึ่งเป็นเรื่องของการระบุงการตั้งองค์กร ซึ่งได้มีการปรับแก้ไปแล้วส่วนหนึ่ง
อย่างไรก็ตามเรื่องที่ว่าคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญได้ปรับแก้แล้วก็เป็นที่ดี แต่อยากจะให้มีการ
พิจารณาถึงเรื่องของการที่มีหน่วยงานมาคอยกำกับดูแลกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น จะต้อง
พิจารณาให้ต้องเห็นว่าองค์กรที่จะมีการจัดตั้งขึ้นนี้จะไปมีการดำเนินการที่เป็นกรก้าวก่าอำนาจในการ
พิจารณาอรรถคดีของศาลหรือไม่อย่างไร กระผมเข้าใจดีว่าในเรื่องของการที่จะมีการตรวจสอบนั้นเป็นเรื่อง
จำเป็น แต่ว่าจะต้องพิจารณาและตระหนักให้ต้องแท้ในส่วนนั้นะครับ ก็ขออนุญาตนำเสนอสิ่งที่ทาง
กรรมการการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนุญได้สรุปไว้ในเบื้องต้น ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณนะครับ เชิญอีกท่านหนึ่งครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก ไตรสุรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานยกย่องที่เคารพ ผม กนก
ไตรสุรัตน์ กรรมการในส่วนของการรับฟังความคิดเห็น ๑๒ องค์กร ก่อนอื่นผมต้องขอกราบพระคุณ
ท่านกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญที่นำสิ่งที่เราแปรญัตติไปบรรจุไว้เกือบหมดนะครับ สิ่งที่ผมอยากจะตั้ง
ข้อสังเกตก็คือว่า จริงอยู่ในหลักการเราเอาไปใส่ไว้หมดแล้วเป็นหลักการใหญ่ ๆ ซึ่งผมเชื่อว่าคนที่ตีหลักการ
ของเราที่จะนำไปใช้มันอาจจะไม่ตรงกับที่เราคิดไว้ แม้แต่เราอยู่ สสร. ด้วยกันเราก็ยังเข้าใจหลักการ
ไม่ตรงกัน เพราะฉะนั้นบางประเด็นผมเข้าใจว่าถ้ามันเป็นเรื่องสำคัญ เราจะใส่ลงไปให้มันชัดเจนขึ้น
เพื่อให้หลักการที่เราคิดไว้มันเป็นไปสู่วางปฏิบัติได้ชัดเจน ผมยกตัวอย่างบางมาตรา เช่น จริงอยู่เรื่อง
ของการศึกษาเราบอกไว้ชัดเจนว่าเราจะส่งเสริม บล็อกฝั่งเรื่องพัฒนาการเมือง การประชาธิปไตย
แต่ขณะเดียวกันถ้าผู้เอาไปใช้ตีความออกไปคนละเรื่องนะครับ กับการที่เราอยากจะระบุให้มีการเรียน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วีนาศ ๒๓/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

การสอนหรือปลูกฝังประชาธิปไตยในชั้นเรียนทุกระดับชั้นเลยอย่างนี้มันจะดีขึ้นหรือไม่ รวมทั้งมาตรา
อื่นด้วย อันนี้เป็นข้อสังเกตจากคณะกรรมการชุดนี้ กราบขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณนะครับ กลุ่มที่ ๒ สิ่งที่ท่านยังสงวนอยู่มีเราคงไปชี้แจงกันใน
สภาวามรัฐธรรมนุญ แต่ถ้าหากว่าเราแก้ไขให้ทันเราจะพยายามดูอีกทีหนึ่งนะครับ ขอเชิญกลุ่มที่ ๓
ท่านอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญที่เคารพ
และกรรมการทุกท่านครับ สำหรับในกลุ่มที่ ๓ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า ในเบื้องต้นนั้นสิ่งที่
คณะของกระผมขอแปรญัตติไปในบางมาตราก็ได้รับการแก้ไขของกรรมการในหลายประเด็นด้วยกันครับ
ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๓๐ ซึ่งทางกลุ่มได้ขอแปรญัตติไว้ในเรื่องของการที่จะต้องให้รัฐธรรมนุญนี้
คุ้มครอง ทางกรรมการก็ได้แก้ไขตามที่ได้ขอแปรญัตติไป -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

และอีกเรื่องหนึ่งที่ทางคณะของผมขอแปรญัตติไปในเรื่องของมาตรา ๗๔ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ซึ่งก็ถือว่ากรรมการได้ปรับถ้อยความให้สอดคล้องกับแนวคิดของคณะผู้แปรญัตติของผม ซึ่งถือว่าไปในทิศทางเดียวกัน เราก็รับได้ เพราะฉะนั้นในมาตรา ๓๐ และมาตรา ๗๔ ก็ไม่ติดใจที่จะขอแปรญัตติ เพราะว่าการยกเว้นก็ได้แก้ไขไปให้เป็นที่หายข้องใจและเป็นไปตามความต้องการของคณะผู้แปรญัตติแล้วนะครับ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ครับ ในภาพรวมทั้งหมดผมก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานเพื่อความรอบคอบ ก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานขอโอกาสให้คณะของผมได้อธิบายรายละเอียดในรายมาตราที่ท่านเหล่านี้ได้ขอแปรญัตติไว้สั้น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลครับ ท่านแรกผมเชิญท่านมนตรีก่อนครับ เชิญครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญทุกท่านนะครับ ผมเองก็ได้ขอแปรญัตติไปหลายมาตรา แต่ขั้นต้นก็ได้ดูรายละเอียดที่ทางคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้ส่งเอกสารมาให้ ทางคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญก็ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้เรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะมาตรา ๓๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๔ เมื่อผมดูแล้วก็เป็นที่น่าพอใจนะครับ คือพอใจมาก ๆ นะครับ ไม่ใช่เป็นที่น่าพอใจ แล้วคงจะไม่ต้องแปรญัตติอะไรในช่วงของระยะแรก ๆ นี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : เชิญท่านวิชัย เรื่องเรื่องกฤษฎีกา ครับ เชิญครับ

นายวิชัย เรื่องเรื่องกฤษฎีกา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิชัย เรื่องเรื่องกฤษฎีกา สสร. ๐๕๙ กระผมขออนุญาตกราบเรียนถึงมาตรา ๔๔ ครับ ซึ่งเป็นการขอแปรญัตติจากคณะ สสร. ๓ ท่าน คือ ๑. สสร. ที่อยู่ปัตตานี ๒. สสร. ที่อยู่บุรีรัมย์ และกระผมท่านเป็น สสร. ที่มาจากจังหวัดยะลาครับ กราบเรียนว่าในมาตรา ๔๔ นั้นจากที่เราได้ไปรับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ คนยากจน นะครับ อยากจะให้มือน้อยที่สุด ๑๕ ปี คือแปลว่าให้เป็นอนุบาลสัก ๓ ปี เพื่อจะได้ช่วยเหลือ คนยากคนจน เพราะฉะนั้นจึงขอเสริมว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสามปี อันนั้นหมายถึงอนุบาลด้วยนะครับ และขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ซ่อนั้นเป็นประเด็นที่กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วก็จะช่วยเหลือผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงการสนับสนุนเด็กอัจฉริยะและผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของผู้สอน พร้อมกันไปด้วย เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลที่กระผมกราบเรียนสั้น ๆ นะครับว่า ตรงนี้แล้วอยากจะให้ รัฐธรรมนูญมาตรานี้ให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศนั้นกินได้ครับ ผมขอกราบเรียนเพียงเท่านี้ครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านต่อไปครับ เชิญท่านหลักชัยในมาตรา ๔๐ ครับ เชิญครับ

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธาน ท่านคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ กระผม หลักชัย กิตติพล สสร. คือเนื่องจากว่าทางผมเป็นประธานคณะกรรมการของจังหวัดระยอง และเป็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๒๔/๒

กรรมการของทางภาคอีสาน กระผมก็ไปรับฟังความคิดเห็นมา ในส่วนตัวแล้วเราเองก็ไม่ได้ตั้งใจอะไร แต่เนื่องจากว่ารับฟังมาแล้ว ทางความเห็นของประชาชนเขาอยากจะให้แก้ในจุดต่าง ๆ กระผมเองก็แก้ โดยมีอยู่มาตรา ๔๐ ว่าด้วยบุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนยุติธรรมดังนี้ (๖) กระผมขอแก้ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ และคนทุพพลภาพ ย่อมได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนยุติธรรมอย่างเหมาะสม เหตุผลก็อย่างที่เรียนแล้ว เพื่อให้เด็กและเยาวชน สตรี คนพิการ และคนทุพพลภาพได้รับความคุ้มครองในระหว่างการดำเนินคดีของเจ้าพนักงาน ก็อยากฝากให้ท่านประธานไปถึงกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ ช่วยดูแลตรงนี้ ถ้าเป็นไปได้ กระผมก็ไม่อยากต้องไปแปรญัตติในสภาใหญ่ นะครับ เพราะว่ากระผมเองก็มีหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งก็คือจะต้องไปรณรงค์ให้เขาเห็นชอบในรัฐธรรมนุญฉบับนี้ด้วย ก็กรุณาช่วยคิดถึงความลำบากใจของกรรมการประจำจังหวัดที่จะต้องไปชี้แจง นะครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

อารีรัตน์ ๒๕/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายอุทิศ ชูช่วย : ต่อกไปนะครับ ผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนคณะกรรมการยก่างรัฐธรรมนูญว่าผมจะเรียงตามมาตรา แล้วก็ให้ว่าสั้น ๆ เลยนะครับ ท่านต่อกไป มาตรา ๔๗ ท่านอภิชาติ คำดีเชิญครับ

นายอภิชาติ คำดี : ท่านประธานแล้วก็ท่านคณะกรรมการยก่างรัฐธรรมนูญ กระผมอภิชาติ คำดี สมาชิกสภากร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะที่ทำงานทางด้านสื่อ ก็ต้องขออนุญาตคณะกรรมการที่จะขอแปรญัตติในมาตรา ๔๗ ผมขอเรียนว่า การปฏิรูปใด ๆ ในบ้านเมืองนี้จะไม่มีความสำเร็จได้เลย ถ้าเราปราศจากการปฏิรูปสื่ออย่างเอาจริงเอาจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่จำเพาะแต่การจัตุสรในเรื่องคลื่นความถี่เท่านั้น หากจะหมายรวมไปถึงการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในสื่อด้วย แม้กระทั่งกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้นะครับ เราก็มีปัญหาลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสื่อ ในหลักการสำคัญนะครับ ผมก็คิดว่า ๑๐ ปีมานี้ เรายังคงเจตนาารมณเดิมของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ไว้ที่ต้องการให้มีการจัตุสรคลื่นความถี่ทั้งหมดให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงแต่ว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมาเมื่อก่อนนี้ครับ คลื่นความถี่แยกส่วนระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับคลื่นความถี่ที่ใช้ในการแพร่ภาพและกระจายเสียง แต่ ๑๐ ปีผ่านมาถึงขณะนี้ครับ คลื่นความถี่ทุกชนิดนั้นทำได้ทั้งติดต่อสื่อสารแล้วก็แพร่ภาพกระจายเสียงไปด้วย ผมจึงเห็นด้วยกับหลักการที่ควรจะมีองค์กรหนึ่งที่เป็นอิสระขึ้นมาดูแลการจัตุสรคลื่นความถี่ทั้งหมดในภาพรวม เพียงแต่ว่าอยากจะให้ลักษณะขององค์กรนั้นมีลักษณะเป็นคณะบุคคลมากกว่าคนจำนวนไม่มากนักครับ เมื่อเป็นคณะบุคคลนั้นจึงเสนอว่า ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเรียกว่า สภาพัฒนาทรัพยากรสื่อสารแห่งชาติ ก็จึงเสนอเป็นลักษณะของคณะบุคคลที่มาจากตัวแทนของผู้มีส่วนได้เสียในวงการสื่อด้านต่าง ๆ นะครับ เช่น ผู้ประกอบการ องค์กรผู้บริโภค นักวิชาการ นักวิชาชีพ แล้วก็สื่อชุมชน แล้วก็ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญนะครับ ที่นี้ในส่วนของอำนาจหน้าที่นั้นผมมีความเห็นว่า น่าจะมีการคานและดุลอำนาจระหว่างฝ่ายที่ทำหน้าที่จัตุสรคลื่นความถี่กับฝ่ายที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาเนื้อหาสาระและดูแลการประกอบกิจการ ด้วยเหตุนี้ ผมจึงเสนอให้สภาพัฒนาทรัพยากรสื่อสารแห่งชาตินั้นประกอบด้วยสถาบันจัตุสรและพัฒนาคลื่นความถี่แห่งชาติ ทำหน้าที่จัตุสรและพัฒนาคลื่นความถี่ ฝ่ายนี้จะเน้นไปในเรื่องของเทคโนโลยีคลื่นความถี่ ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีอีกฝ่ายหนึ่งคือสถาบันพัฒนาสื่อเพื่อประโยชน์สาธารณะแห่งชาติ ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการและพัฒนาเนื้อหาสาระของสื่อตามวรรคหนึ่ง นี้คือหลักของการคานและดุลอำนาจระหว่างฝ่ายจัตุสรคลื่นความถี่ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคกับฝ่ายที่จะพัฒนาเนื้อหาสาระของสื่อและดูแลการประกอบกิจการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ แล้วก็ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เรื่องของการส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในสื่อสาธารณะนะครับ จึงมีเนื้อความสำคัญในเรื่องของการจัดให้มีกองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารของชาติ และ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๒๕/๒

ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะ โดยหลักการก็คือว่า ให้มีองค์กร
ที่ทำหน้าที่ดูแลคลื่นความถี่ทั้งหมดโดยรวมเป็นคณะบุคคล ซึ่งมีการคานและดุลอำนาจกันระหว่าง
ฝ่ายจัดสรรคลื่นความถี่ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค กับฝ่ายที่จะมาดูแลการประกอบกิจการและการ
พัฒนาเนื้อหาสาระ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นี้ครับ
และให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการที่
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสื่อสารสาธารณะครับ

- ๒๖/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านต่อไปครับ ในมาตรา ๕๐ เชิญท่านวิชัย เรื่องเรื่องกุลฤทธิ ครับ

นายวิชัย เรื่องเรื่องกุลฤทธิ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียน
ไปที่มาตรา ๕๐ ส่วนที่ ๙ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ ในมาตรา ๕๐
เหมือนกัน กระผมได้ขออนุญาตกราบเรียนว่า ในมาตรา ๕๐ นั้น บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการ
ทางการแพทย์เข้าถึงยา รับบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานอย่างเพียงพอ และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการ
รักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ในประเด็นนี้กระผมได้ขอเพิ่มเติมใน
เรื่องการแพทย์ เข้าถึงยา รับการบริการทางสาธารณสุขอย่างเพียงพอ นะครับ

แล้ววรรคต่อไปก็คือว่า ขอเพิ่มเติมว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการบริการสาธารณสุขจากรัฐ
อย่างเพียงพอ โดยรัฐต้องจัดหาบุคลากร ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ให้พอกับความต้องการของประชาชน
ซึ่งต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ประเด็นนี้กระผมขอกราบเรียนว่าด้วยความเป็นจริงของสังคม
ทั่วประเทศในขณะนี้เราขาดบุคลากร โดยเฉพาะแพทย์ ทันตแพทย์ แล้วก็เภสัชกร ขณะนี้ที่ควรจะเป็นตาม
อัตราที่ควรจะมีนั้นขาดไปถึง ๔,๐๐๐ อัตราทั่วประเทศ จากสถานการณืรักษาพยาบาลถึง ๑๑,๕๔๐ แห่ง
ทั้งศูนย์ของชนบทด้วยนะครับ ด้วยเหตุผลเพราะว่าการขาดแคลนบุคลากรนั้น เป็นเรื่องที่มีความจำเป็น
อย่างยิ่งต่อประชาชน กระผมกราบเรียนว่าบางโรงพยาบาลนั้นมีนายแพทย์เพียงคนเดียว และส่วนใหญ่
ก็อยู่ในพื้นที่ที่เผชิญกับปัญหาในขณะนี้ ลาออกส่วนใหญ่ ขาดแพทย์ ขาดคนที่จะดูแล แม้กระทั่งยา
และบุคลากรอย่างอื่น อันนี้ประชาชนไม่ทราบจะไปพึ่งใคร ขออนุญาตกราบเรียนหลายจังหวัดที่เผชิญ
ปัญหาอยู่ขณะนี้ ผู้ป่วยมีเยอะแยะไปหมด แต่เราขาด ก็อยากจะให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ช่วยเหลือเกื้อกูล
ต่อประชาชนที่กำลังได้รับความเดือดร้อนให้รัฐได้ช่วยเหลือ กระผมจึงได้กราบเรียนเพิ่มเติมในสิ่งที่ได้เรียน
ไปแล้ว และขออนุญาตสงวนคำแปรญัตติไว้ในโอกาสต่อไปด้วย ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านต่อไปนะครับ เนื่องจากมาตรา ๕๓ สอดคล้องกับแนวคิด
ที่ผู้แปรญัตติอยู่แล้วนะครับ ไม่ติดใจในมาตรา ๕๓ ต่อไปมาตรา ๕๔ ครับ เชิญคุณหลักชัย กิตติพล ครับ

นายหลักชัย กิตติพล : เรียนท่านประธานอีกครั้งนะครับ

มาตรา ๕๔ เดิม บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณา
ภายในเวลาอันสมควร กระผมคิดว่าในจุดนี้ตามที่รับฟังมา เขาบอกว่า ควรจะต้องใส่ให้มันชัดเจน
ขอแก้เป็นว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายใน เก้าสิบวัน
นับตั้งแต่วันที่ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อกำหนดระยะเวลาให้มันชัดเจน ในการร้องทุกข์ในการต่าง ๆ เหล่านี้
ไม่อย่างนั้นเรื่องอาจจะผ่านไปแล้วเป็นหลายสิบปีแล้วกลับมาคิดหรือพื้นต่าง ๆ ขอบพระคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านต่อไปครับ มาตรา ๖๐ เชิญท่านชาติ กางอิ้ม ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๒๖/๒

นายชาติ กางอิ้ม : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ และ
คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ กระผม นายชาติ กางอิ้ม สสร. หมายเลข ๐๒๐ ขอเพิ่มเติมใน
มาตรา ๖๐ ก็เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เพราะว่าส่วนหนึ่งในฐานะที่ทำงานอยู่ใกล้ชิดประชาชน ก็ถือว่าเรื่องของ
สุขภาพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ คืออยากให้ท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนนั้นเพิ่มเติมไปเพื่อประโยชน์ในการ
ทำงานได้สะดวก คือเพื่อให้คุ้มครองสิทธิ เพื่อให้องค์กรส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
มีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายใด ๆ ในการคุ้มครองบริโภค เหตุผลคือทำให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายใด ๆ ที่คุ้มครอง
ผู้บริโภคได้รวดเร็วไม่ต้องส่งฟ้องศาล อันนี้ในมาตรา ๖๐ ขณะนี้อย่างที่ทราบนะครับว่า เรื่องสุขภาพเป็น
ปัญหาหลัก เพราะฉะนั้นทำอย่างไรในการที่จะให้ช่วยกันดูแลในเรื่องเหล่านี้ให้ประชาชนได้มีสิทธิ ให้เขา
ได้รับสิทธิในการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริงครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายอุทิศ ชูช่วย : ต่อไปมาตรา ๖๑ เชิญท่านหลักชัยครับ

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธานครับ

มาตรา ๖๑ บุคคลย่อมมีสิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บุคคลผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริตแก่องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง

ในข้อนี้กระผมขอหาบุคคลที่จะเป็นที่รองรับการรับผิดชอบอย่างชัดเจน ขอแก้เป็น บุคคลย่อมมีสิทธิติดตามและร้องขอต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริตแก่องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมได้รับการคุ้มครอง เหตุผลก็ได้รายงานไปแล้ว เพื่อให้มีหน่วยงานหรือองค์กรรองรับในการใช้สิทธิของประชาชน เพราะว่ากระผมไปรับฟังมาในจังหวัด จังหวัดก็บอกว่าคุณเขียนลอย ๆ อย่างนี้ถึงเวลาไม่รู้จะไปหาใคร ก็เลยขอให้ท่านประธานผ่านไปทางกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญช่วยกรุณาดูตรงนี้ให้ด้วยนะครับ เพื่อที่จะได้เวลาเราร้องขอสิทธิต่าง ๆ เขาจะได้รู้ว่าจะไปทำที่ไหน ขอบพระคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ต่อเลยครับท่านหลักชัย มาตรา ๖๖

นายหลักชัย กิตติพล : มาตรา ๖๖ สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชน

ในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครองส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนขององค์กรเอกชนทางด้านสิ่งแวดล้อมและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ให้ความเห็นประกอบก่อน มีการดำเนินการดังนี้

สิทธิชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐเป็นนิติบุคคลเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติย่อมได้รับการคุ้มครอง ในจุดนี้

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

กระผมขอแก่นะครับ ดัด สิทธิของชุมชนที่จะ เป็น ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการกระทำที่ฝ่าฝืนความ
ในวรรคสอง มีสิทธิฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรหรือของรัฐ
ที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งบุคคลหรือนิติบุคคลใด ๆ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ เหตุผลก็คือเพราะ
เป็นการเพิ่มสิทธิให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจจะให้เกิด
ผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะทางจังหวัดระยองก็มี
ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้มากนะครับ ก็เลยมีมาตรการนี้ที่ขอความช่วยเหลือแก้ไขมา ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : สำหรับมาตรา ๖๔ ได้ขอแปรญัตติไป แล้วก็กรรมาธิการก็แก้ไขตามที่
คณะของเราได้เสนอไปในมาตรา ๖๔ โดยตัดวรรคสองออกทั้งหมด ถือว่าคณะผู้แปรญัตติมีความพอใจ
นะครับ ก็ไม่ติดใจที่จะแปรญัตติในมาตรา ๖๔ ต่อไปมาตรา ๗๗ เชิญท่านเสรี นิมะบุ ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จกณอม ๒๔/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายเสรี นิมะยุ : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
ท่านกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ ผม นายเสรี นิมะยุ สมาชิกสภาการยกย่องรัฐธรรมนุญ หมายเลข ๐๘๘ ใน
มาตรา ๗๗ (๒) นั้น ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติม จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค
และราชการส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบรวมถึงการบริหารงบประมาณ
อย่างเป็นอิสระที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดเป็นตัวแทนของรัฐในการ
จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยให้มีงบประมาณเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รวมทั้งกำกับดูแล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

เหตุผลครับ ในส่วนนี้จากประสบการณ์ที่ผมเป็นกำนันซึ่งทำงานอยู่ในพื้นที่นั้น
การบริหารงานในระบบความเป็นอิสระนั้นต้องมีซึ่งกันและกัน และการควบคุมการดูแลตรวจสอบเกี่ยวกับ
การใช้งบประมาณนั้น เพื่อให้ความเป็นเอกภาพและเพื่อความโปร่งใส ดังที่จะให้ดูแลทำงานในเชิง
บูรณาการ และบูรณาการที่สำคัญเพื่อคุ้มครองระบบราชการส่วนภูมิภาคให้มีการบริหารงบประมาณอย่าง
เป็นอิสระด้วยเช่นกัน เพื่อจะทำงานคู่ขนานกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ส่วนการบริหารส่วนภูมิภาคจะได้
ควบคุมไปด้วย เพื่อจะให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและงบประมาณของแผ่นดิน ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ไปมาตรา ๗๘ เรื่องพระพุทธศาสนา ถือว่าทางคณะของผู้บริหาร
เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย เรืองเริงกุลฤทธิ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชัย เรืองเริงกุลฤทธิ์ มาตรา ๗๘
ซึ่งได้กราบเรียนเพื่อขอแปรญัตติว่า รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนา
ที่ประชาชนไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน และศาสนาอื่นที่ได้รับการรับรองจากรัฐ ได้แก่ ศาสนาอิสลาม
ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ ศาสนาฮินดู และศาสนาซิกข์ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์
ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้าง
คุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้คุณธรรมนำความรู้ การพัฒนาสังคม และการพัฒนาการเมือง

เหตุผลครับ เพราะเป็นการให้ความสำคัญกับพระพุทธศาสนา และทำให้ประชาชนอยู่
ร่วมกันอย่างสันติ ไม่มีการแบ่งแยกไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นใดหรือนับถือศาสนาใด ศาสนาทุกศาสนาสอนให้
ผู้นับถือศาสนานั้น ๆ เป็นคนดีมีคุณธรรม ถ้าได้รับการรับรองจากรัฐอย่างทั่วถึงเสมอเหมือนกัน ทำให้เกิด
ความภาคภูมิใจกับทุกฝ่ายทุกคนที่มีศาสนาอยู่ในหัวใจ ในมาตรานี้ผมคิดว่าคงจะต้องสงวนไว้ ทางนี้ก็ได้
แก้ไขไปบ้างแล้ว แต่ผมกราบเรียนว่าน่าจะต้องเน้นให้ชัดเจนว่าศาสนาอะไรบ้างที่ได้รับการรับรองจาก
ภาครัฐ ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านต่อไปครับ ในมาตรา ๗๙ คุณหลักชัย กิตติพล เชิญครับ

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธาน ขออนุญาตท่านประธานเนื่องจาก

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๘/๒

เพื่อประหยัดเวลาร่างเดิมผมจะไม่อ่าน ขอเฉพาะที่จะแก้ไข ในมาตรานี้ผมมีแก้ ๒ วงเล็บ มาตรา ๓๙
แก้ไข (๓) กับ (๔) ความเป็นอย่างนั้นครับ รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา
ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความ
เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง
ภาคปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยใน
ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู
และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
สนับสนุนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๒๙/๕

สนับสนุนเด็กอัจฉริยะและผู้ด้อยโอกาสทางด้านการศึกษา สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สร้างเสริมและปลูกฝังความรู้และจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้รักสามัคคี ความมีระเบียบวินัย พัฒนาคุณภาพและศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งทางด้านรายได้และการเลื่อนวิทยฐานะ พร้อมกันไปด้วย และจัดสรรงบประมาณ เพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ใน (๔) ขอแก้เป็นอย่างนี้ครับ ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับความต้องการในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ"

เหตุผลนะครับ

มาตรา ๗๙ (๓) เพื่อให้รัฐสามารถที่จะจัดการศึกษาและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม สร้างเสริมความรู้แล้วก็ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในด้านศิลปะ ด้านวิทยาศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เพียงพอ แล้วก็เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียน เพราะ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาและสร้างความมั่นคงของชาติ เป็นงานบริการสาธารณะ ทางการปกครองและวัฒนธรรมของชาติ มีโครงสร้างองค์กรและกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาและความมั่นคงของประเทศ สมควรให้กำหนดไว้ใน แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รวมทั้งเพื่อให้รัฐเข้ามาสนับสนุนการศึกษาแก่เด็กอัจฉริยะแล้วก็ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับคนที่ประกอบอาชีพที่เป็นครู

มาตรา ๗๙ (๔) เพื่อไม่ให้เกิดการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และองค์กรทางศาสนา และเอกชน ขัดกับกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อให้มีกฎหมาย การศึกษาแห่งชาติเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการศึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีเอกภาพเชิงนโยบายและ ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในจุดนี้เนื่องจากว่าที่จังหวัดระยองเขาจะเน้นทางด้าน การศึกษาเป็นหลัก เรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นรอง เพราะฉะนั้นในมาตราเหล่านี้ก็เลยคิดว่าทุกคนที่มา ร่วมสนทนา ก็จะเน้นถึงว่าประเทศไทยเรามีปัญหาประชาธิปไตย มีปัญหาต่าง ๆ เพราะว่าการศึกษา เราจะต้องเริ่มต้น ที่การศึกษาให้สามารถที่จะมีความเข้าใจ จะไปบอกเฉย ๆ ว่าให้ใครต่อใครมา มีความรู้คู่คุณธรรมอย่างเดียว ไม่ได้ ก็ต้องบรรจุไว้ในการศึกษาตั้งแต่นี้ ก็เลยขอความกรุณาท่านกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญช่วยใส่ ตรงนี้เพื่อให้ประเทศไทยจะได้มีความเรียบร้อยมากกว่านี้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายอุทิศ ชูช่วย : ต่อไปมาตรา ๘๒ ท่านอภิชาติ ดำดี เชิญครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๒๙/๒

นายอภิชาติ ดำดี : ท่านประธานครับ กระผม อภิชาติ ดำดี กระผมต้องขอขอบพระคุณ
ทางคณะกรรมการที่ได้กรุณาบรรจุคำว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลงในรัฐธรรมนูญฉบับนี้หลายส่วน
ด้วยกัน อย่างเช่น การศึกษา เศรษฐกิจ แล้วก็ล่าสุดเป็นเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ผมคิดว่า
คำว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่บรรจุลงไปจะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีสิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจาก
รัฐธรรมนูญฉบับใด ๆ ที่เคยมีมา และผมก็เชื่อมั่นว่าคำคำนี้จะกลายเป็นวรรคทองของรัฐธรรมนูญ
ฉบับปี ๒๕๕๐ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๓๐/๑

แต่เมื่อได้บรรจุลงไปแล้วผมก็อยากให้คำว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั้นลงถูกตำแหน่งแห่งที่ตามความถูกต้องชัดเจนของนิยามและความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเหตุนี้กระผมจึงได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๘๒ ซึ่งมีถ้อยคำเขียนไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาตรา ๘๒ ที่บอก ให้ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจ เมื่อเขียนไว้แบบนี้จึงแลดูเหมือนว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจ ทั้งที่ตามความหมายแล้วปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิด ไม่ใช่ นโยบาย และเป็นหลักคิดที่สามารถประยุกต์ใช้กับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เช่น การศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินธุรกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผมจึงขออนุญาตที่จะเพิ่มเติมถ้อยคำว่า ถ้าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจจะต้องมีความชัดเจนว่า ให้มีการดำเนินการทางเศรษฐกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็จะต้องมีความถูกต้องชัดเจนและป้องกันความคลาดเคลื่อนเข้าใจผิดว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นนโยบายเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง นั่นคือประการแรกครับ

ในประการถัดมานั้นผมขออนุญาตที่จะเพิ่มเติมถ้อยคำลงไปในท้ายที่บอกว่า ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ ก็เพื่อความกระจ่างชัดว่า แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นหลักยึดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของประชาชน ครอบคลุมทุกระดับของการพัฒนา และในขณะเดียวกันก็ครอบคลุมทุกขนาดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แม้ว่าจะได้มีการขยับบางส่วนไปอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทางด้านการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ผมก็ยังยืนยันว่ามาตรา ๘๒ ที่เป็นเรื่องของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านเศรษฐกิจนั้นน่าจะยังคงอยู่ในการยืนยันถึงแนวทางของการดำเนินการทางเศรษฐกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และให้เกิดความกระจ่างชัดมีรูปธรรม

ในการปฏิบัติอย่างครบถ้วน ให้เห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นใช้ได้กับการพัฒนาทุกด้านและใช้ได้กับขนาดของกิจการทางเศรษฐกิจทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ รวมทั้งเป็นการแสดงให้เห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นใช้ได้กับการดำเนินชีวิตในเศรษฐกิจระบบเปิดแบบเสรีนิยม และก็สามารถใช้ได้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ระดับชาติ ผมจึงได้เรียนเสนอว่าเพิ่มเติมคำว่า ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ เพื่อความถูกต้องชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านหลักชัยนะครับ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ ครับ เชิญครับ

นายหลักชัย กิตติพล : ขอขอบคุณครับ กราบเรียนท่านประธานครับ ในมาตรา ๘๓ นี้

กระผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากตัวกระผมเองเป็นภาคเอกชนและเป็นนายกสมาคมยางพารา กระผมเองก็ปลูกยางมาตั้งแต่ต้น ก็เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมและประเทศไทยเรื่องการปลูกการอะไรต่าง ๆ ดีแล้ว แต่เนื่องจากว่าทางด้านต่อยอดของภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ เรายังขาด

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๓๐/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เหลือขาดแคลนอยู่ นะครับ แล้วก็ได้ส่งเสริมเต็มที่ก็เลยจะทำให้เกษตรกรของเรามีปัญหาเกี่ยวกับ
ทางด้านผลผลิต คือบางทีก็ไม่พอกับต้นทุนการผลิต มีหลายท่านบอกผมว่า อันนี้เป็นเรื่องของรัฐบาล
แต่กระผมกราบเรียนท่านประธานว่า ในตัวกระผมเองมาอยู่ที่นี่สามารถที่จะอะไรที่ทำให้ประชาชนได้
กระผมก็เห็นว่าสมควรที่จะต้องทำ โดยเฉพาะอย่างเช่น ยางพารานั้นนะครับ ถ้าสมมุติว่าเราทำแล้ว เราทำ
เป็นต่อ ยอดขึ้นมา สามารถเป็นล้อยางหรือเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ คือประชาชนที่จบมาแต่ละรุ่นใหม่ ๆ
นักศึกษา ก็จะได้มีงานทำ กระผมเองก็คิดว่าอันนี้ก็เป็นสิ่งที่ดีที่สุดของเมืองไทยที่เรา ไม่ต้องไปหาจากข้าง
นอกนะครับ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แล้วกระผมเองก็เห็นว่า เราจะไปพึ่งรัฐบาลข้างหน้าก็ไม่ได้ เราก็ต้องพึ่งตัวเอง ณ ปัจจุบันไว้ก่อนนะครับ และอีกอันหนึ่งผมคิดว่า ถ้าสมมุติว่าเรามีนโยบายแห่งรัฐ เวลาไปถึงประชาชน พี่น้องเกษตรกรที่เราจะให้เขาลงประชามติเห็นชอบ เขาจะโกลัซติดแล้วเขาจะเห็นได้ติดตัวมากที่สุดก็คือว่า อะไรที่เกิดปัญหา กระผมก็เลยขอเพิ่ม (๑๓) ในมาตรา ๘๓ ว่า ส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร คือโดยปกติแปรรูปของเราไม่มีปัญหาอยู่แล้ว แต่ว่าอยากจะทำให้เป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นมานะครับ เพื่อให้ทางรัฐบาลต่อไปจะต้องทำ เพราะว่าจะได้ไม่ต้องเอางบประมาณภาษีของรัฐไปแทรกแซงไปอะไร ยางพาราเมื่ออดีตก็เป็นอย่างนั้นนะครับ กระผมก็เห็นว่าในอนาคตถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไป ถ้าเราไม่เตรียมตั้งแต่ต้น คนปลูกเยอะแล้ววันหลังจะมีปัญหาตรงนี้ ถ้ากระผมไม่ได้มีโอกาสมาทำงานที่นี่ กระผมก็จะไม่มีโอกาสพูด แต่ในเมื่อกระผมมาแล้ว กระผมก็อยากจะให้สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้อยู่ในรัฐธรรมนูญตรงนี้นะครับ เพื่อจะได้ไม่ต้องเป็นที่เดือดร้อนใน ๓ ปีถึง ๕ ปี ข้างหน้าของเกษตรกร ไม่เพียงแต่ยางพาราอย่างเดียววนะครับ ข้าว หรืออื่น ๆ ถ้าสามารถทำอย่างนี้ได้ กระผมคิดว่า GDP ของประเทศก็สามารถจะเพิ่มขึ้นอย่างมโหฬาร แล้วกิจการต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้นที่จะทำได้ ก็ขอความกรุณาทางคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญช่วยคำนึงถึงพี่น้องประชาชนที่จะได้รับผลประโยชน์จาก (๑๓) นี้ด้วยขอบคุณครับ

มาตรา ๘๔ กระผมขอแก้ (๔) จัดระบบการดูแลและการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกร กระผมขอเพิ่ม และภาคอุตสาหกรรมมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตรและการอุตสาหกรรม เหตุผลก็คือว่า ใน ๒ ปีที่ผ่านมา ในทางภาคตะวันออก ท่านประธานแล้วก็ท่านกรรมการทุกท่านคงจะเห็นว่าปัญหาเรื่องน้ำเกิดขึ้น เกิดการแย่งน้ำแย่งอะไรนะครับ ผมก็เห็นด้วยกับกรรมการหลายท่านว่าภาคอุตสาหกรรมสามารถชื้อน้ำได้ แต่ว่าถึงวันหนึ่งนะครับ วันนี้อาจจะไม่ถึงวันนั้น แต่ว่าถ้าสมมุติว่าเราจะส่งเสริมการลงทุนนะครับ เราเองก็ต้องส่งเสริมให้ครบถ้วนแล้วต้องดูแลนะครับ ถ้าเราไม่จัดน้ำให้อุตสาหกรรม ทางสภาอุตสาหกรรมก็บอกว่า ถ้าไม่จัดน้ำแล้วถึงเวลาไม่มีน้ำใช้แล้วใครจะกล้าลงทุนเป็นหมื่น ๆ ล้านบาทอย่างนี้ แล้วถึงเวลาในรัฐธรรมนูญไม่มีว่าจะจัดน้ำจัดอะไรให้ กระผมก็เลยขอความกรุณาว่า ช่วยใส่ตรงนี้เข้าไป เพราะว่าถ้าเราจะส่งเสริมอุตสาหกรรมด้วย น้ำเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากสำหรับอุตสาหกรรมนะครับ แล้วก็ทั้งหมดนี้ที่กระผมได้เรียนมาให้ท่านประธานและกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญทราบ ถ้ามีข้อใดที่กรรมการไม่เห็นด้วย กระผมขออนุญาตถือสิทธิในการที่จะสงวนคำแปรญัตติที่สภาใหญ่ด้วย ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : อีก ๒ มาตราครับ มาตรา ๘๕ กับ มาตรา ๘๖ เชิญ ท่านอภิชาติ ดำดี
ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๓๑/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายอภิชาติ คำดี : ท่านประธานครับ กระผม อภิชาติ คำดี ต้องขออนุญาตขอบพระคุณ คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็น ทรัพย์สินของแผ่นดินที่ลูกหลานไทยได้กิน ได้ใช้ ได้ดำเนินชีวิต รวมทั้งเอาไปสร้างประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นได้พูดถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ถึง ๔ มาตราด้วยกันนะครับ มาตรา ๖๕ เป็น เรื่องของการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น มาตรา ๗๙ (๖) เป็นเรื่องของค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญา ท้องถิ่น มาตรา ๘๓ (๗) เป็นเรื่องของสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย ในขณะที่ มาตรา ๘๕ (๒) ซึ่งอยู่ในส่วนแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทางด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพย์สินทางปัญญาและ พลังงานทดแทนนั้น ก็มีระบุไว้ว่า รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญา ผมขออนุญาตที่จะเพิ่มเติมด้วยคำเพื่อความถูกต้องชัดเจนในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ด้วยการเติมคำว่า และภูมิปัญญาไทย ลงในมาตรา ๘๕ (๒) เหตุผล เนื่องจากว่าขณะนี้กฎหมายที่ คุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น ในบ้านเมืองเรามีอยู่ฉบับเดียวเท่านั้นครับท่านประธาน คือพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ฉบับนี้ขีดวงจำกัดไว้เฉพาะภูมิปัญญา ทางด้านการแพทย์แผนไทย ในขณะที่พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้นคุ้มครองตัววัตถุ เช่น โบราณวัตถุ แต่ไม่ได้คุ้มครองภูมิปัญญา ท้องถิ่นโดยตรง -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นสัญญาภาคของการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยกำลังเกิดขึ้นดังที่เราได้รับบทเรียนจากการที่ต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสิทธิบัตรสารออกฤทธิ์จากเปลือกน้อย สิทธิบัตรควาวเครือ หรือกระทั่งล่าสุดคือเครื่องหมายการค้าชาติัดตน เพราะฉะนั้นผมเลยคิดว่าเพื่ออุดช่องว่างช่องโหว่ หรือเพื่อป้องกันสัญญาภาคของการคุ้มครองภูมิปัญญาของบ้านเรานี้ครับ ก็เลยคิดว่าอยากจะขยายรายละเอียดตรงนี้นิดหนึ่งว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรจะได้รับ ความคุ้มครองนั้นมีอยู่ ๒ ลักษณะครับ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับชุมชน ซึ่งผู้ทรงสิทธิคือชุมชน การได้มาซึ่งสิทธิต้องมีการจดทะเบียน อันนั้นคุ้มครองแล้วด้วยคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ที่ผมเป็นห่วงก็คือภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับชาติ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่พัฒนาสืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น มีการใช้กันโดยทั่วไป และผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาเหล่านี้คือประเทศไทยซึ่งเป็นผู้เป็นเจ้าของซึ่งภูมิปัญญาในลักษณะนี้ไม่ควรจะต้องมีการจดทะเบียน ผมกำลังพูดถึงภูมิปัญญาที่เป็นทรัพย์สินของชาติที่เป็นของกลางที่ไม่มีเจ้าภาพบริหารจัดการ แล้วก็จากการศึกษาวิจัยก็พบว่าคนส่วนใหญ่รู้จักและนิยมใช้ศัพท์ ภูมิปัญญาไทย มากกว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒ ด้อยคำนี้มีความหมายใกล้เคียงกันมาก แต่คำว่าภูมิปัญญาไทยนั้นครอบคลุมภูมิปัญญาของชาติได้มากกว่า ผมจึงต้องเรียนขออนุญาตท่านกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญที่จะเพิ่มเติมคำว่า และภูมิปัญญาไทย ต่อเนื่องไปกับข้อความตามร่างแรก ซึ่งครอบคลุมแต่เฉพาะการรักษา พัฒนา และคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่า รวมถึงภูมิปัญญาไทยอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับชาติที่ประเทศไทยเป็นเจ้าของ นั้นก็คือประเด็นที่ผมต้องขออนุญาตแปรญัตติเพิ่มเติมในเรื่องของภูมิปัญญานะครับ

ต่อเนื่งมาที่มาตรา ๘๖ เลยนะครับ เกี่ยวเนื่งกัน มาตรา ๘๖ นั้นเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในส่วนที่กระผมได้ขอแปรญัตติไว้ก็ในเชิงถ้อยคำ จากคำว่า องค์กรทางวิชาชีพที่หลากหลาย เป็นคำว่า ของคณะบุคคลจากสาขาอาชีพ เพื่อให้เปิดกว้าง เพราะองค์กรทางวิชาชีพที่หลากหลายนั้นอาจจะหมายถึงเฉพาะวิชาชีพที่ได้มีการรวมตัวกันเป็นองค์กรอย่างเป็นทางการ แต่การรวมกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการหรือหลายสาขาอาชีพก็ปรากฏอยู่ในภาคประชาชน เพราะฉะนั้นการใช้คำว่าของคณะบุคคลจากสาขาอาชีพ จึงน่าจะเปิดกว้างให้กับอาชีพที่ไม่มีการรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรอย่างเป็นทางการ และเปิดกว้างให้กับการรวมกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการของภาคประชาชนโดยทั่วไปด้วย

ในส่วนบทบาทของ รัฐที่จะต้องไม่กระทำกรมีลักษณะเป็นการแทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนทั้งของรัฐและเอกชนในการเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นก็คงข้อความเดิมไว้ เพียงแต่จะจัดแยกวรรคตอนให้เป็นอีกเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้เห็นชัดเจนว่า ใน (๓) นั้นเป็นเรื่องของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ส่วนใน (๓/๑) ที่แยกออกมานั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเป็นเรื่องของบทบาทของรัฐกับการไม่แทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารโดยเสรี ขอขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๓๒/๒

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับในกลุ่มของคณะที่ขอ
เสนอคำแปรญัตติรายมาตราในกรอบที่ ๑ ก็ได้ใ้มาจนครบทุกมาตรานะครับ สรุปอย่างนี้ครับท่านครับ
ในมาตรา ๓๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๘ ทางคณะของเราไม่ตั้งใจนะครับ ส่วนที่เหลือนั้นขอสงวน
คำแปรญัตติได้แปรญัตติในสภาร่างรัฐธรรมนูญทุกมาตรานะครับ กราบขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

ประธาน : ขอบพระคุณนะครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านประธานครับ ในรอบกรอบที่ ๑ นี้รวมทั้งส่วนของอำนาจหน้าที่
ของการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยใช่ไหมครับ ช่วงเข้านี้ครับ ใช่ ใช่ไหมครับ ถ้าใช่ขอสงวนคำแปรญัตติได้
ทุกมาตรานะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วិถนา ๓๓/๑

ประธาน : ได้ครับ ขอขอบคุณมากครับ อันไหนที่เราจะปรับปรุงแก้ไขให้ได้ทันเราก็จะพิจารณา ส่วนอันไหนที่ไม่ได้พิจารณาไว้ ท่านก็ส่งวนคำแปรญัตติได้ ไปพูดกันในสภาว่างรัฐธรรมนูญ สำหรับช่วงเช้านี้คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ผมอยากจะเรียนว่าในช่วงบ่ายมันมีอีก ๔ กลุ่ม ผมจะกำหนดเวลาให้เพียงกลุ่มละครึ่งชั่วโมง เพราะมีฉะนั้นแล้วคงจะยืดยาว เพราะรายละเอียดที่ท่านส่งมานี้เราก็ดูกันอยู่แล้ว เราอยากฝากความเห็นเพิ่มเติมที่มันเป็นประเด็นใหญ่ ๆ หรือว่าเด่น ๆ จริง ๆ เราจะได้นำมาพิจารณา เพราะฉะนั้นในช่วงบ่ายขอเชิญกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ๑๔.๐๐ นาฬิกา แล้วแต่กลุ่มอีก ๔ กลุ่ม ผมจะให้เวลาเพียงกลุ่มละครึ่งชั่วโมง แล้วก็ถ้าหากว่ายังไม่เสร็จจะรอได้เมื่อครบ ๔ กลุ่มแล้ว ก็ติดตามอัปเดตจะให้พูดอีก แต่เพื่อให้มันผ่านพ้นไปได้ทั้ง ๔ กลุ่ม ก็ขอขอบพระคุณทุกท่าน แล้วก็พบกัน ๑๔.๐๐ นาฬิกาที่แล้วนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ท่านประธานครับ พ่วงนี้นัดกี่โมงครับ

เลขานุการ : ขอเป็น ๑๓.๓๐ นาฬิกา ท่านอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ๑๓.๓๐ นาฬิกาครับ

เลขานุการ : แต่พ่วงนี้จะ ๗ กลุ่ม ตอนบ่าย

พักประชุมเวลา ๑๒.๕๗ นาฬิกา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๓๔/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

ประธาน : ตอนนี้เป็นการประชุมต่อจากเมื่อช่วงเช้าเกี่ยวกับผู้แปรญัตติ เมื่อช่วงเช้าก็ได้ไป ๓ กลุ่มนะครับ และช่วงบ่ายเหลืออีก ๔ กลุ่มด้วยกันครับ ที่นี้ผมอยากจะกราบเรียนให้ทราบอย่างนี้นะครับ คือเนื่องจากเวลาเราจำกัดมาก ผมอยากจะขอความกรุณาแต่ละกลุ่มถ้าจะอธิบายประเด็นสำคัญ ๆ ที่ต้องการภายในระยะเวลาครึ่งชั่วโมงแล้วก็จบ แล้วถ้าหากว่ายังไม่หมด หลังจากครบ ๔ กลุ่มไปแล้วก็เชิญท่านมาพูดกันอีกได้ ในวันนี้นะครับ เพราะพรุ่งนี้ยังมีอีกหลายกลุ่ม ผมขออย่างนี้ก็แล้วกันนะครับ แล้วหลายประเด็นที่ท่านขอแปรญัตติมา กรรมการก็นำไปแก้ไขหลายต่อหลายเรื่องด้วยกัน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ายังมีประเด็นใหญ่ ๆ อะไรออกมาอีก แล้วมาแลกเปลี่ยนกัน ถ้าแก้ไขได้ ปรับปรุงได้ เราก็จะทำ แต่ถ้าหากว่าไม่ได้ ยังไม่เป็นข้อยุติ ท่านก็มีสิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตติไปพูดกันในสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ อย่างนั้นขอเชิญท่านเลขานุการครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ท่านผู้แปรญัตติกลุ่มที่ ๔ ขออนุญาตเรียกท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ กลุ่มที่ ๕ ท่านเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง กลุ่มที่ ๖ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย และกลุ่มที่ ๗ ท่านวิชา หงส์ประภัสร์ ผมขออนุญาตเรียนอย่างนี้ได้ไหมครับว่า ตามที่เราได้ตกลงกันไว้ว่า วันนี้จะเป็นการพูดเรื่องกรอบที่ ๑ เรื่องสิทธิเสรีภาพ เรื่องหน้าที่ เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และเรื่องการปกครองท้องถิ่น พรุ่งนี้ขออนุญาตเป็นฝ่ายทั้งหมด จะพูดเรื่องกรอบที่ ๒ คือเรื่องของสถาบันการเมือง แล้ววันพุธจะเป็นเรื่องของการตรวจสอบทางด้านรัฐศาสตร์ ผมขออนุญาตเรียนทั้ง ๔ กลุ่มอย่างนี้ได้ไหมครับว่า เมื่อเช้านี้ได้เรียนเชิญมา ๓ กลุ่ม และใช้เวลาทั้งหมดเช้า ก็ยังไม่จบติดัน เรียนท่านทั้งหลายว่าเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เมื่อสักครู่มีหลายท่านมาคุยกับผมว่า ถ้าพวกเราหลายคนไม่ได้มา ถือว่าตกไปทั้งหมดหรือเปล่า ผมเรียนว่าไม่ได้ตกไปนะครับ เรื่องไหนที่กรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ ก็จะต้องแก้ไขตามความเห็นของท่านทั้งหลายไปนะครับ แต่เรื่องไหนยังไม่แก้ ก็ถือว่าท่านสงวนไว้ทั้งหมดนะครับ ท่านไม่ต้องแจ้งก็ได้ว่าสงวน ถือว่าสงวนไว้ทั้งหมดเลย ขออนุญาตตกลงหลักการอย่างนี้นะครับ แล้วขออนุญาตเรียนท่านทั้งหลายว่า ได้แจกเอกสารให้ท่านทั้งหลาย ถ้าใครยังไม่ได้ นะครับ ที่เขียนว่า ร่างที่คณะกรรมการเห็นควรแก้ไข เข้าใจว่าหลายเรื่องได้แก้ไขไปตามความเห็นของท่านแล้ว เพียงแต่ไม่ได้ระบุ นะครับว่าเป็นเรื่องของท่านโดยตรง แต่เอกสารเขาทำขึ้นเพื่อให้เห็นภาพว่า หลายเรื่องได้แก้ไขไปตามความเห็นของท่านแล้ว ยกตัวอย่างเช่น ในมาตรา ๔ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ มีหลายท่านบอกว่าให้ตัดคำว่า พันธกรณีระหว่างประเทศ ออก ก็ได้ตัดทิ้งนะครับ หลายกลุ่มได้แปรญัตติมาบอกว่าจะมีปัญหาเรื่องการตีความเกี่ยวกับเรื่องความผูกพันทางพันธกรณีระหว่างประเทศ หรือในมาตรา ๓๐ นะครับ มีหลายกลุ่มขอให้เติมคำว่า ความพิการเข้าไป เราก็ได้เติมไปแล้ว ท่านกรุณาดูในส่วนทั้งหลายด้วย แต่หลายเรื่องที่ท่าน

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๓๔/๒

วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

แปรญัตติมาก็ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ท่านนะครับ เพราะว่าบางเรื่องเป็นเรื่องรายละเอียดที่คิดว่าจะไปเขียนในกฎหมายลูก ไม่ได้ไม่เห็นด้วยกับท่านนะครับ เห็นด้วย แต่คิดว่าควรเขียนในกฎหมายลูก บางเรื่อง กรรมการอาจจะยังลงรายละเอียดไม่ได้ทั้งหมด เช่น แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตราเดียวกันอาจจะมี ๗ กลุ่ม แปรญัตติในมาตราเดียวกัน และใช้คนละคำไปหมด กรรมการก็ยังไม่ได้แก่นะครับ คิดว่าจะเอาไปอภิปรายในสภาใหญ่ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๑๑ เป็นต้นไป เพราะฉะนั้นก็ขออนุญาตตามที่ท่านประธานประสงค์ได้เรียนไปได้ไหมครับว่า ขออนุญาตไล่ไปที่ละกลุ่มเลย กลุ่มท่านสมชัย กลุ่มท่านเจิมศักดิ์ กลุ่มท่านสุรชัย กลุ่มท่านวิชา โดยเบื้องต้นขอกลุ่มละครึ่งชั่วโมงได้ไหมครับ แล้วหลังจากนั้นถ้ายังมีเวลาเหลืออยู่ และท่านสนใจอยู่ก็อาจคุยกันต่อ ท่านประธานครับ ขออนุญาตท่านเจิมศักดิ์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ คือเมื่อเข้านี้ท่านตกลงกันอย่างไรผมไม่บังอาจที่จะทราบได้ว่าเมื่อเข้าท่านทำงานกันอย่างไร เพราะว่าพวกผมไม่ได้อยู่ในภาคเช้า แต่ว่าหลังจากที่ได้สลับตัวรับฟังมา ผมเองมีความรู้สึกว่าการแปรญัตติ ถ้าจะให้งานพอจะเดินได้ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ผมอยากจะทราบเรียนว่าเราน่าจะหยิบยกเป็นมาตราหรือเป็นประเด็น เพื่อที่จะให้ในแต่ละกลุ่มได้เสนอว่าของตัวเองมีความเห็นอย่างไร แล้วกรรมการจึงพิจารณาเหตุผล เมื่อพิจารณาเหตุผลแล้วกรรมการอาจจะเห็นชอบที่จะแก้ไข แล้วถ้าทุกคนไม่ติดใจก็จบ แต่ถ้าท่านทำที่ละกลุ่มก็ปรากฏว่าท่านอาจจะไปเห็นชอบตามกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด แล้วท่านไปแก้ แล้วผมมาทีหลังผมก็ไม่ว่าท่านไปแก้ ผมก็จะแก้อีกทางหนึ่ง มันก็ซ้ำซ้อนกันไปซ้ำซ้อนกันมา หรือว่าบางที่ท่านไม่แก้แต่ว่าพอมาดูอีกกลุ่มหนึ่งอาจจะดีกว่ากลุ่มเก่า ถ้าผสมผสานแล้วจะยิ่งดีที่สุด ผมเลยคิดว่าถ้าหากเราจะพิจารณาเป็นทีละกลุ่มแบบนี้ มันก็เป็นทางหนึ่ง แต่ผมคิดว่าน่าจะมีปัญหามากกว่า แต่ถ้าเราพิจารณาที่ท่านบอกว่าเป็นกรอบ วันนี้เป็นกรอบดีแล้ว แต่ในกรอบนั้นจะย่อยต่อได้ใหม่ว่า ในประเด็นนี้มีกลุ่มไหนบ้างที่แสดงหรือขอแปรญัตติมา ก็เอาผู้ที่แสดงขอแปรญัตติมาให้ความเห็นอย่างสั้น ๆ เพราะฉะนั้นอาจจะจะมี ๒ กลุ่มที่แปรญัตติเรื่องเดียวกันในมาตรานั้น ก็มาเทียบเคียง แล้วท่านจะเห็นอย่างไรท่านก็อธิบาย พวกผมอาจจะเห็นด้วยว่าของท่านดีกว่า พอหลังจากท่านอธิบายแล้ว พวกผมก็บอกว่าผมไม่ติดใจ ก็จบ ก็จบ แต่ถ้าท่านเห็นว่าของผมดีกว่า ท่านก็น่าที่จะตกลงกันว่าจะเปลี่ยนไหม ถ้าท่านตกลงกันไม่ได้ ท่านก็ต้องมีการโหวต มันก็ได้จบไป ไม่อย่างนั้นแล้วนี่นะครับ ผมเกรงว่าพอไปถึงในที่ประชุมใหญ่มันจะยุ่งมาก เพราะว่าเหตุที่มีกรรมการแล้วรับแปรญัตติ ก็ด้วยเหตุที่ว่าให้ทำงานไปเสียชั้นหนึ่งก่อน แต่ถ้าท่านให้ผมเล่นบอกทีละกลุ่ม กลุ่มนี้มาตรานั้นจะว่าอย่างไรอย่างนั้น ผมก็ทราบว่ามีหลายคนไม่ได้ฟังเมื่อเช้านี้ เพราะว่าท่านเล่นให้กลุ่มหนึ่งว่าไปเลยครึ่งชั่วโมงหรือ ๑ ชั่วโมง ท่านคุยกันบ้าง ท่านไม่ได้ฟังบ้าง แล้วท่านก็จะยกบอกว่ากรรมการเขาไปคุยกันใน Floor ใหญ่ ผมคิดว่าแบบนี้ไม่น่าจะถูกต้องนะครับ ถ้าไปคุยใน Floor ใหญ่อย่างเดียว งาน Floor ใหญ่จะไม่จบ การที่เรามีกรรมการไปยกร่างมาให้ ก็หมายความว่าท่านเป็นตัวแทนของพวกผมที่ท่านไปทำหน้าที่ยกร่างมา แล้วพวกผมก็มาดู พอพวกผมมาดูแล้ว พวกผมก็ต้องมีสิทธิที่จะมาบอกว่า มาตรานี้พวกผมเห็นนี้เห็นกันอย่างไร ท่านก็มีสิทธิที่จะยื่น ผมก็มีสิทธิที่จะยื่น ก็ค่อยไปว่ากัน แต่ถ้าท่านดูกันแล้วมันตกลงกันได้ มันก็จบ มันก็ได้จบ ๆ ไปเป็นที่ละมาตรา ผมยังคิดว่าน่าที่จะปรับใหม่ได้ใหม่ครับ ท่านเลขาครับ ย้ายยืนอย่างที่ท่านพูดเลยว่าเฮากลุ่ม ๑ ว่าไปเลย นั่งอธิบายไปครึ่งชั่วโมงแล้วก็มีคนฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ผมทดสอบในกรรมการของท่านนะครับ ตอนกินข้าวกลางวัน ผมไปคุยกับกรรมการว่ารู้เรื่องใหม่ที่เขาพูดอันนี้ ผมไม่ได้ฟัง อีกคนหนึ่งก็ไม่ได้ฟังประเด็นนั้น อีกคนหนึ่งก็ไม่ได้ฟังประเด็นนี้ และถ้าแบบนี้ครับ ก็กลายเป็นว่ายกเข้า Floor ใหญ่หมดเลย ดังนั้นผมก็อาจจะขอว่าถ้าอย่างนั้นผมไม่ขออธิบายตรงนี้ ขอสงวนหมดไป floor ใหญ่อย่างเดียว ผมไม่อธิบายเลย ก็ได้ใช้ใหม่ครับ ผมคิดว่าถ้าแบบนี้เราจะมีปัญหา ผมอยากจะเรียน ผมอยากให้สร้างสรรค์นะครับ แล้วผมมองท่านในแง่ดีมาโดยตลอดว่า ท่านคือตัวแทนของพวกเราที่ไปช่วยยกร่างมาให้ แล้วตอนนี้ถึงเวลาต้องฟังพวกผมบ้างว่าพวกผมคิดว่าอย่างไร ฟังแล้วท่านก็พิจารณา จะตกเถียงกันอย่างไรท่านก็เชิญ แล้วเราก็จะฟังว่าท่านตกเถียงกันอย่างไร ท่านมีเหตุผล

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓๕/๒

ผมอดทนหมด ผมจะไม่ว่าอะไร แล้วในกลุ่มที่นั่ง ๆ อยู่ที่นี่นะครับทุกคนมีเหตุมีผลหมด พอฟังแล้วเราก็บอก
ว่า โอ.เค. ไม่ติดใจ เขาตามท่าน ก็ไม่ต้องไปพูดใน Floor ใหญ่ ทำอย่างกันอย่างนี้ได้ไหมครับ

เลขานุการ : อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ผมเข้าใจว่าอย่างนี้ครับว่า ความหวังดีของการทำงาน
คงด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย คงไม่ใช่ สสร. เท่านั้น กรรมการยกย่องก็อยากให้งานไปได้ดี แล้วก็ไม่ได้คิดว่าเรื่อง
ทุกเรื่องจะต้องไปเก็บไว้ใน Floor ใหญ่ นะครับ เพราะผมคิดว่าเป็นปัญหามาก แต่ว่าอย่างที่ผมเรียนตั้งแต่
ต้นในการประชุมรอบว่ากรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญควรจะใช้เวลามากกว่า แต่ว่ามีข้อเสนอ เข้าใจว่า
มีข้อเสนอของหลายท่านและนั่งอยู่ที่นี่ด้วยนะครับว่า ให้ตัดเวลาให้น้อยลง เวลาที่เหลือแค่นี้แหละครับ
วันนี้กรอบที่ ๑ พรุ่งนี้กรอบที่ ๒ มะรินกรอบที่ ๓ ซึ่งมีทั้งหมด ๗ กลุ่มด้วยกันที่แปรญัตติมา-----

- ๓๖/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๓๖/๑

อาจารย์เจิมศักดิ์เสนอวิธีให้คุยไปที่ละมาตรา ผมเรียนนะครับว่า เฉพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพมี ๔๑ มาตรา ที่แปรญัตติกันมาทั้งหมด ถ้ามาตราละ ๕ นาที ก็ ๒๐๐ นาทีนะครับ วันนี้ก็ไม่จบครับ เรื่องหมวดเหล่านี้ เป็นต้น เมื่อเช้าผมเรียนอย่างนี้ครับว่า ผมคงไปบอกให้ทุกคนนั่งฟังท่านทุกท่านไม่ได้ ใครสนใจ ไม่สนใจ แต่ท่านประธานประสงค์กับผมนี้ นั่งอยู่ตลอดเวลาเนะครับ แล้วตั้งใจฟังว่าแต่ละท่านได้แปรญัตติอย่างไรบ้าง แล้วความจริงแล้วก็ได้อ่านคำแปรญัตติมาโดยละเอียดทั้งหมดที่เป็นเอกสาร ถ้าอาจารย์เจิมศักดิ์จะหาหรือ ผมก็หาหรือเร็ว ๆ เลยกว่าไปที่ละมาตราก็ได้ แต่มันไม่จบนะครับ จะใช้วิธีไหนดีครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เฉพาะหมวดเรื่องสิทธิเสรีภาพ ๔๑ มาตรา นี้ผมนับเร็ว ๆ นะครับ ยังไม่รวมหมวดหน้าที่ ซึ่งก็แปรญัตติทุก มาตรา หมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แปรญัตติทุกมาตราครับ หมวดเรื่องการปกครองท้องถิ่นแปร ญัตติเกือบทุกมาตราเหมือนกัน รวม ๆ แล้วน่าจะแปรญัตติทั้งหมดประมาณ ๗๐ กว่ามาตราโดยประมาณ ในกรอบที่ ๑ ทั้งหมด ผมก็เลยหาหรือครับ ถ้าไม่ใช่วิธีแบบที่ผมพูด ผมก็เลยหาหรืออย่างนี้ครับว่า แต่ละกรอบ เอาของตัวเองได้ใหม่คนละครึ่งชั่วโมง หลังจากนั้นแล้วผ่านไป ๒ ชั่วโมงแล้ว ถ้าใครคิดว่ามีประเด็นไหน ที่สำคัญที่อยากคุยโดยเฉพาะก็คุยกันนะครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ การที่ท่านให้พวกผมนั่ง บรรยายไปครึ่งชั่วโมง โดยที่บรรยายเป็นการบอกความเข้าใจเฉย ๆ แล้วท่านก็ไม่ได้บอกความเข้าใจของท่าน ว่าท่านที่เห็นต่างเพราะอะไร เห็นเหมือนเพราะอะไร ตกลงพวกผมก็มานั่งบรรยายเฉย ๆ แล้วท่านก็ไปคิด ของท่านเองว่าท่านจะเอา ไม่เอาอย่างนั้นใช่ไหมครับ ตกลงรูปแบบของการแปรญัตติ เราต้องการอย่างนั้น ใช่ไหมครับ

เลขานุการ : เปล่าครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ ผมก็บอกว่าครึ่งชั่วโมงพอเสร็จแล้ว จะหาหรือ ประเด็นไหนก็คุยกัน แต่ถ้าอาจารย์เจิมศักดิ์ไม่เอาวิธีที่กรรมการ อาจารย์เจิมศักดิ์ก็เสนอวิธีการนะครับว่า ๗๐ มาตราเฉพาะกรอบที่ ๑ ท่านจะทำอย่างไร เอาที่ละมาตรา เมื่อไรเสร็จ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมยังมองไม่ออกนะครับว่า วิธีการที่ท่านวางจะให้พวกผมทำ อะไร ผมมานั่งบรรยายความเห็นแล้วแต่ท่านจะเห็นชอบว่าท่านอยากจะทำแปรญัตติก็ได้ ไม่แปรญัตติก็ได้ ท่านต้องการอย่างนั้นใช่ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผมจะเขียนเป็นเอกสารมาให้ความเข้าใจครึ่งชั่วโมงท่าน ไปอ่านเองก็ได้ เดี่ยวผมก็ไป เพราะว่าผมว่าอย่างนั้นมันไม่ใช่แปรญัตติแล้วครับ เราจะแปรญัตติกันถึงคำ ๆ คิน ๆ ดึกดื่นอย่างไรก็ได้ ก็ทำกันได้นะครับ แต่ว่าถ้าแปรญัตติมันก็คือแปรญัตติ แต่อย่างนั้นท่านจะให้ผมมา แสดงความเข้าใจเฉย ๆ เสร็จแล้วท่านไปพิจารณากันเอง โดยที่ผมไม่รู้ด้วยว่าท่านจะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไปดูอีกทีหนึ่งในที่ประชุมใหญ่แล้วก็บอกว่าเรื่องนี้กรรมการขึ้นเหมือนเดิม คนนี้สงวนคำแปรญัตติ ผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไร คือถ้าเป็นอย่างนั้น ผมไม่ถือว่าเป็นการแปรญัตติ ไม่ถือว่าเป็นการพิจารณาใน กรรมการในชั้นแปรญัตติ ถ้าหากว่าท่านฟังพวกผมปนให้ท่านฟังครึ่งชั่วโมง แล้วท่านก็ไปทำของท่าน

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประธาน : ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ผมฟังจากที่ได้พูดกันเมื่อสักครู่ มันจะเป็นไปได้ไหมครับว่า ถ้าหากว่าท่านประธานและท่านเลขานุการจะได้กรุณาหาทางออกในเรื่องนี้ โดยที่ว่าจะทำอะไรให้การพูดคุย เรื่องการแปรญัตติคราวนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยแล้วก็ให้มีเรื่องไปถึงพูดกันในสภาให้น้อยที่สุดอย่างที่ได้มีการพูดคุยกัน กระผมคิดว่าอาจจะใช้วิธีแบบที่แล้วมาที่เราเคยทำกันในกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ก็ได้ว่าเปิดขึ้นมาเป็นรายหมวดเลย หมวดนี้ หมวดที่ ๑ บททั่วไป เราก็ได้แก้ไขในบางเรื่องแล้ว อย่างท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่แปรญัตติ ณ ที่นี้จะมีใครตั้งใจในหมวดนี้ บททั่วไป ในมาตราไหนบ้างไหม ถ้าไม่ตั้งใจเราก็ผ่านไป หรือถ้าตั้งใจท่านจะเพิ่มลดอย่างไรก็ว่ากันไป เราไล่ไปที่ละหมวดบางที่มันอาจจะเร็วขึ้นก็ได้นะครับ โดยที่ก็อยากจะเรียนเพื่อนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของเราว่าที่แปรญัตติว่าอาจจะไม่จำเป็นต้องพูดในทุกเรื่องหรือทุกคน อาจจะเป็นว่า อาจจะเฉพาะประเด็นที่เราตั้งใจหรือบางเรื่อง ทางคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเราได้แก้ไขไปก็เยอะแล้วนะครับ มีบางเรื่องบางอย่างที่อาจจะมีค้างค้างอยู่ ผมคิดว่าถ้าทำได้เช่นนั้นอาจจะทำให้การพิจารณาของเราเป็นไปด้วยความรวดเร็วขึ้นครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ ผม สุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัยครับ ประธานกรรมการรับฟังความคิดเห็นภาคกลาง และก็มีผู้ขอแปรญัตติกลุ่มที่ ๖ มีเรื่องที่จะสอบถามท่านประธานก็คือว่า บนโต๊ะที่พวกเรานั่งประชุม เราได้รับแจกเอกสารที่ให้ชื่อว่า ร่างที่คณะกรรมการเห็นควรแก้ไข สิ่งที่ผมและผมเชื่อว่าผู้แปรญัตติทุกคนจะทราบก็คือว่า ร่างที่กรรมการเห็นควรแก้ไขนี้หมายถึง ท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญได้นำคำขอแปรญัตติของทุกคนไปศึกษาดูแล้วใช่ไหมครับ แล้วก็สรุปออกมาเป็นชุดนี้ว่าควรแก้ไขตามนี้ เพราะฉะนั้นผมมีคำถามที่จะเรียนถามก็คือว่า ความเห็นของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญตามเอกสารที่แจกให้พวกเรานี้ ถือว่ายุติแล้วหรือยังครับ ถ้ายุติแล้วแปลว่าหลังจากนี้พวกผมอภิปรายคนละครึ่งชั่วโมง ท่านก็ยืนตามร่างฉบับนี้ใช่ไหมครับ จะไม่มีการปรับปรุงแก้ไขอีกแล้วใช่ไหมครับ

เลขานุการ : ยังครับ ยังไม่ได้เป็นที่ยุติครับท่านสุรัชย์

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ยังนะครับ

เลขานุการ : ก็คุยกันวันนี้คือที่พิจารณาไปแล้วนะครับ ในการพิจารณาเป็นเอกสารมาดูว่าท่านปรับแก้อะไร เมื่อสักครู่นี้ท่านกล่าวนรงค์ก็มาตามนะครับ ๔ ประเด็นที่ขอปรับแก้ ก็บอกแก้ไปให้แล้ว แต่อยู่ในหมวดอื่น อย่างนี้เป็นต้น แต่ว่ายังไม่ยุติหรือครับ ยังไม่ยุติ ต้องแก้ได้ครับไม่มีปัญหา

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : คือผมเกรงว่าจะยุติตามนี้ แล้วก็อภิปรายกันคนละครึ่งชั่วโมงก็จะเป็นอย่างนี้ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า ถ้าอย่างนั้นก็ไม่มีประโยชน์ที่เราจะมานั่งเสียเวลากัน ๒ - ๓ ชั่วโมง พวกผมก็ยินสงวนคำแปรญัตติ แล้วผมไปว่าในกัน Floor ใหญ่กันทั้งหมดนะครับ ถ้ายังไม่เป็นที่ยุติ ผมก็เห็นด้วยกับแนวทางที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอแนะครับว่า จะว่ารายกรอบก็ได้ รายมาตราก็ได้ แต่เมื่อแต่ละกลุ่มของผู้แปรญัตตินำเสนอเสร็จ ทางกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญต้องมีความเห็นเสนอกลับมาด้วยว่า ผู้ขอแปรญัตติเขาแปรญัตติอย่างนี้ เท่านั้น จำนวนมาตราเท่านั้น จำนวนมาตราแล้ว ท่านจะยืนยันตามร่างฉบับนี้ที่ท่านวินิจฉัยไว้ก่อนล่วงหน้า หรือท่านเห็นชอบที่จะยินยอมให้มีการแปรมาตราเพิ่มเติมได้ครับ เราอยากฟังความเห็นของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญด้วย เราจะได้รู้ว่าวันนี้ที่เรามานั่งประชุมร่วมกัน เราได้เรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้รับฟังความเห็น ได้รู้เหตุผลซึ่งกันและกัน ซึ่งตรงนั้นผมถือว่าเป็นหัวใจนะครับ เพราะว่าในที่สุดพวกเราเองก็จะช่วยกันทำงาน โดยยึดเอาเหตุผลที่ดีที่สุด หรือเหตุผลที่ดีกว่าเป็นข้อยุติ

เลขานุการ : หรือท่านสุรัชย์ได้ไหมครับ

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ผมเองก็จะเอาข้อมูลที่ไปประชุมกับข้าราชการของผม เพื่อที่จะหาข้อยุติด้วยว่า คำขอแปรญัตติของเรานั้นเมื่อท่านปรับให้เรากี่มาตรา ที่เหลือพวกเราก็จะต้องไปทบทวน ไปทำการบ้านของพวกเราด้วยนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๓๗/๒

เลขานุการ : หรือเรื่องเวลาเท่านั้น วิธีคุยไม่มีปัญหาครับ แต่ว่าผมเขียนว่า มีประมาณ ๗๐ มาตราที่แปรญัตติก้นมา ตกลงทั้ง ๔ กลุ่ม อยู่ได้ถึงกี่โมงครับ ท่านสุรชัยอยู่ได้กี่โมงครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ของผมอยู่ได้จนกว่าจะเสร็จไม่มีปัญหาครับ เรื่องเวลา

เลขานุการ : เอาอย่างนั้นใช้ใหม่ครับ ไล่ไปที่ละมาตรา ผมไม่มีปัญหาอะไรนะครับ แต่เดิมที่กรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญคิดว่าจะประชุมไปถึงสัก ๑๖.๓๐ นาฬิกา ๑๗.๐๐ นาฬิกา นะครับ โดยประมาณนะครับ หรือ ๑๘.๐๐ นาฬิกาอย่างเก่งที่สุด แต่ถ้าท่านบอกว่าท่านจะอยู่แล้วไล่ไปทุกมาตรา ก็ต้องไล่จนดึกเลยนะครับ เพราะว่าผมคิดว่ามาตราหนึ่ง ๔ กลุ่มก็แปรญัตติไม่เหมือนกันนะครับ ๔ กลุ่มคนละ ๕ นาที ๑ มาตรานะครับ ฝ่ายผมชี้แจงอีกคนละอีก ๕ นาทีหรืออะไรก็แล้วแต่ ผมหมายความว่ามาตราหนึ่งก็ตกประมาณครึ่งชั่วโมงนะครับ เอาอย่างนั้นใช้ใหม่ครับ ท่านกรรมการว่าอย่างไรครับ มาตราละครึ่งชั่วโมง

นางกรรมการ บรรเทียงจิตร : ก็เอาตามที่เมื่อสักครู่นี้เสนอใช้ใหม่คะว่า ไล่กันไปทีละมาตราแล้วก็สรุปกันอีก

ประธาน : คืออย่างนั้นนะครับ ท่านแสดงความเห็นมา แล้วก็ท่านอยากจะขออภิปรายแปรญัตติในมาตราใดนะครับ กรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญก็จะรับฟังท่านนะครับ ไม่ใช่ว่าจะมาลงมติหรือว่ายุติได้ในวันนี้ ไม่ใช่หรอกครับ พวกผมก็ต้องมาพิจารณาดูว่า ข้อเสนอข้อคิดเห็นของท่านนั้นมีเหตุผลอย่างไรกับต้นร่างเดิม ก็เพียงอยากรับฟังและแลกเปลี่ยนความเห็นกัน ไม่ใช่จะมาเอาชนะคะคานอะไรกันนะครับ ท่านเสนอได้ มีอะไรเสนอมาได้ครับไม่เป็นไร

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : คืออย่างนี้ครับท่านประธาน ผม สุรชัย อีกครั้งหนึ่งนะครับ ผมเองมีความเห็นอย่างนี้ว่าการจะพิจารณาคำขอแปรญัตติอยากจะเป็นรูปแบบที่เรามาหาหรือร่วมกัน นั้นหมายความว่า เราน่าจะเห็นแนวโน้มหรือทิศทางของการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละมาตรา ไม่อย่างนั้น ทั้งหมดมันจะไปกองอยู่ในที่ประชุมสภา สสร. ทั้งหมด ซึ่งผมว่าตรงนั้นมันจะเป็นอุปสรรคในการทำงาน แล้วบางสิ่งบางอย่างเอาไปแล้วมันก็อาจจะมีผลกระทบกับภาพรวมของการทำงานของพวกเราด้วย เพราะฉะนั้นผมถึงอยากจะทำให้การประชุมในวันนี้อาจน้อยที่สุดเราน่าจะได้คำตอบหรือเป็นคำกลางของคำตอบว่า ในแต่ละมาตราที่มีคนขอแปรญัตติมานั้นที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าอย่างไร ไม่ใช่ กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญเห็นอย่างไร มันควรจะเป็นความเห็นที่ประชุมนี้เห็นพ้องต้องกันว่ามี ความเห็นร่วมกันว่าอย่างไร นั่นคือประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ก่อนหน้านี้เรามีการประชุมร่วมกันมาแล้วครั้งหนึ่ง เป็นการประชุมนอกรอบ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ซึ่งตอนนั้นท่านก็ให้พวกผมบอกว่าช่วยยื่นคำขอแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการ เข้าไปก่อนรอบหนึ่ง พวกผมก็ทำ แล้วท่านก็ทำเอกสารมาให้พวกผมดู แล้วก็บอกเอาละประเด็นไหนบ้าง ที่เห็นด้วย ก็จะพิมพ์ออกมาว่า เห็นด้วยกับคำขอแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการ วันนี้เอกสารที่ท่านแจก ให้ผมมันผิดกับวันที่ท่านแจกให้ตอนเราประชุมนอกรอบเลยครับ บางมาตราที่ตอนนั้นท่านบอกว่าเห็นด้วย ไปแล้วไม่ต้องมาแปรญัตติอีก วันนี้ถูกแก้ไขไปอีกแล้ว ตรงนี้ผมอยากจะมีคำอธิบายจากกรรมการ ยกเว้นรัฐธรรมนูญด้วย ยกตัวอย่าง มาตรา ๕๐ (๓) ซึ่งในเอกสารที่ท่านแจกให้เราตอนประชุมนอกรอบ กันนั้น ท่านสรุปเลยว่าท่านเห็นด้วย ผมเป็นคนขอแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการไว้ มาตรา ๕๐ (๑) (๓) (๖) ผลการพิจารณาของคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญบอกว่า เห็นด้วยกับคำขอแปรญัตติผม แต่ เอกสารที่แจกให้เราเดี๋ยวนี้ท่านแก้ไขไปอีกแล้ว อย่างนี้มันทำให้เราเกิดความรู้สึกว่าของท่านยังไม่นิ่ง พอของท่านยังไม่นิ่งมันจะทำให้เราทำได้ยังไงว่าสิ่งที่เราต้องเตรียมตัวเพื่อใช้สิทธิในการสงวนคำแปรญัตติของเรา ในการที่เราจะรักษาผลประโยชน์ให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การผ่าน ประชามติ ท่านอย่าลืมว่ากระบวนการสำคัญที่มันรออยู่ข้างหน้าเรา คือกระบวนการทำประชามติ ซึ่งจะผ่าน หรือไม่ผ่านมันขึ้นอยู่กับสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าผมคล้อยตามคณะกรรมการการยกเว้น รัฐธรรมนูญ ผมไม่สงวนคำแปรญัตติซ้ำขึ้นมาอีก ณ วันนี้คำขอแปรญัตติผมมีประโยชน์ เพราะฉะนั้นผมจะมีปัญหาทันที ถ้าผมเชื่อท่านตั้งแต่ตอนนั้นว่าสิ่งที่ท่านเห็นด้วยกับผมอย่างไม่เป็นทางการตรงนั้น แล้วไม่ต้องขอแปรญัตติซ้ำ วันนี้ท่านก็บอกคำขอแปรญัตติผมไม่ได้ขอแปรญัตติในมาตราที่ผมพูดไว้เมื่อกี้ นี่ดีว่า ผมไม่ไว้ใจใจ ผมแปรญัตติซ้ำเข้ามาอีกในมาตราที่ท่านเคยบอกผมว่าท่านเห็นด้วยกับผมไปแล้ว และเป็น อย่างที่ผมคาดการณืเลยครับ ณ วันนี้สิ่งที่ท่านบอกผมเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ว่าเห็นด้วยกับผม ท่านแก้ไข ของผมไปอีกแล้ว นี่คือตัวอย่าง ผมถึงบอกว่าวันนี้การประชุมร่วมกันเราควรที่จะได้ข้อยุติ แล้วมันจะปรากฏ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จงถนอม ๓๔/๒

อยู่ในรายงานการประชุมว่ามาตราไหนบ้างที่เราประชุมแล้วเราตกลงกันได้มันก็ปรากฏอยู่ในรายงานการประชุม จะได้ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงต่อไปในการประชุมในสภาใหญ่ ไม่เช่นนั้นแล้วเดี๋ยวพวกผมไม่มีเอกสารอ้างอิงว่าเราประชุมกันแล้วท่านตกลงกับพวกผมไว้ว่าอย่างไร แล้วในที่สุดทั้ง ๗ กลุ่มต้องไปลงวนคำแปรญัตติไว้หมด ๒๙๙ มาตรา มันถูกคุณด้วย ๗ กลายเป็น ๑,๐๐๐ มาตราที่ต้องไปอภิปรายกันในสภาใหญ่ ภาพออกมา

มันจะไม่ดี กราบเรียนครับ

เลขานุการ : ความจริงเดี๋ยวคงคุยกันได้ เพราะตกลงวิธีการก็ใช้เวลาไปนานพอสมควร ผมชี้แจงสั้น ๆ แค่นั้นเอง ความจริงมาตรา ๔๐ (๓) ท่านสุรชัย ไม่ได้หายไปไหน ย้ายไปอยู่ในมาตรา ๔๐ (๑) แค่นั้นเอง -----

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๙/๑

ไม่มีเรื่องไม่ไว้ใจหรือไว้ใจอะไรกันนะครับ รับปากแล้วก็ทำทั้งหมดนะครับท่านสุรชัย ไม่ได้มีปัญหาอะไร
ทั้งสิ้น เรียนชี้แจงเท่านั้นเอง ถ้าอย่างนั้นถ้าจะเอาตามท่านว่าลองดูเวลาแล้วกันนะครับ ผมไม่แน่ใจ ก็จะได้
ไปใช้ใหม่ครับ ไล่ตั้งแต่แรกนะครับ ชื่อร่าง ครับท่านวิชา

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ขอเชิญท่านวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร แกลงแทนผมครับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานครับ ในเรื่องข้อความที่ขอแปรญัตติ
เพื่อความสมบูรณ์ เพื่อให้เกิดความกระชับและชัดเจนขึ้น ก็เลยจะขอแปรญัตติเกี่ยวกับด้านข้อความ ดังนี้
โดยที่การปกครองของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขได้ดำเนินวัฒนา

เลขานุการ : ขอประทานโทษครับ ชื่อร่างรัฐธรรมนูญหรือเปล่าครับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : ชื่อร่างจะเป็น ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เลขานุการ : ท่านกำลังอธิบายเรื่องชื่อร่างใช้ใหม่ครับ ว่าที่ขอเปลี่ยนเพราะอะไรใช้ใหม่
ครับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : ใช่ครับ

เลขานุการ : เชิญครับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : ผมขออนุญาตต่อเลยนะครับ

โดยที่การปกครองของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขได้ดำเนินวัฒนามากกว่าเจ็ดสิบห้าปี ได้มีการประกาศใช้และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหลายครั้ง
เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ของบ้านเมืองและกาลสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนา
หลักเกณฑ์สำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ให้มีการปฏิรูป
การเมืองที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขจัดอุปสรรคและปัญหาการเมืองการปกครองให้เป็นหลักแก่การ
ปกครองประเทศ รวมทั้งให้คนในชาติมีความสมัครสมานสามัคคี เพื่อความผาสุกของประชาชนชาวไทย
ทั่วทั้งประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ ตามที่รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวน
๑๐๐ คน และจัดให้มีคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจำนวน ๓๕ คน มีหน้าที่ในการจัดทำ
ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ที่เทียบเคียงกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
ว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องใด พร้อมด้วยเหตุผลในการแก้ไขเพื่อเป็นหลักสำคัญในการปกครองประเทศ
ในภายหน้า โดยได้จัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางทุกชั้นตอน รับฟังและนำ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๗/๒

ข้อเสนอแนะจากบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๒๖ และได้นำความคิดเห็นเหล่านั้นมาเป็นหลักสำคัญข้อคำนึงพิเศษในการยกย่องรัฐธรรมนูญและพิจารณาคำแปรญัตติของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยครบถ้วน อีกทั้ง เมื่อได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ได้มีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทั่วประเทศได้รับทราบก่อนที่ประชาชนจะได้ทำประชามติให้ประชาชนเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นขั้นตอนสุดท้าย

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่จัดทำใหม่นี้คงยึดถือแนวทางการปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นสำคัญ โดยได้ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากขึ้น กำหนดกลไกสถาบันการเมืองทุกส่วน โดยเฉพาะฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และตุลาการ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิถีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแบบรัฐสภา สร้างเสริมสถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสุจริตเที่ยงธรรมและเหนือสิ่งอื่นใด คือ การเน้นย้ำคุณค่าและความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมและแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอันเป็นหลักธรรมจรรโลงชาติ

เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ สภาร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบแก่ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ อันเป็นการออกเสียงประชามติทำนองนี้เป็นครั้งแรกของประเทศ

เลขานุการ : ผมขอเสริมนิดหนึ่งนะครับ ที่ผ่านมาเมื่อสักครู่นี้ ท่านวัชรฯ ที่อ่านนี้เรื่องคำปรารภไขใหม่ครับ ไม่ใช่เรื่องชื่อไขใหม่ครับ

นายวัชรฯ หงส์ประภัสร์ : เป็นเหตุผลอันหนึ่งครับ แล้วเหตุผลที่แท้จริงก็มีเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งนะครับว่า เนื่องจากว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถึง ๑๑๔ มาตรา ไม่มีการแก้ไขนะครับ แก้ไขเพิ่มเติมเพียง ๑๔๐ มาตรา แล้วมีของใหม่เพียง ๑๐ มาตรา ----

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๕๐/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อีกประมาณ ๖ มาตราเป็นเรื่องอื่น ๆ นะครับ เป็นการยืนยันว่ารัฐธรรมนูญที่ประชาชนเคยร่วมร่างมาก่อนเป็นหลักในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คือจำเป็นที่จะเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้แก้ไขคำปรารภตามที่คุณวุฒิมชาติได้เสนอครับ ขอเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : เอาเฉพาะเรื่องชื่อก่อนได้ไหมครับ ชื่อของคณะกรรมการยกร่างบอกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทางกลุ่มท่านวัชรราชขอแปรญัตติเป็น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๐ นะครับ กรรมการไม่เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าเรียนว่าในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๙ เขาให้เราจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ นะครับ ไม่ได้ให้ไปแก้ไขเพิ่มเติมฉบับปี ๒๕๔๐ นะครับ เราก็มีความเห็นว่า ประชาชนทั่วประเทศอยากเห็นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดขึ้น รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ แม้จะมีข้อดีอยู่หลายประการก็ตาม แต่ว่าหลายฝ่ายก็ไม่เห็นด้วย และพบว่ามีข้อบกพร่องจำนวนมาก การทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ผมคิดว่าน่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง การไปแก้ไขเพิ่มเติมปี ๒๕๔๐ โดยยึดว่าปี ๒๕๔๐ ดี ผมคิดว่าก็เป็นเรื่องที่ Debate กันได้ นะครับว่าดี ไม่ดี ดี ไม่ดีจริง ๆ ผมเองร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ด้วยนะครับ ก็พบว่า มีข้อบกพร่องอยู่จำนวนมาก เหตุผลใหญ่คงอยู่ตรงนั้นนะครับ เรื่องชื่อนี้ะครับ ซึ่งนักวิชาการหลายคนผม เข้าใจว่ามาจากค้ายธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่เห็นว่า ถ้าแก้ไขเพิ่มเติมปี ๒๕๔๐ แล้วจะดีนะครับ ทำให้เกิดความต่อเนื่องกับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แต่ก็เป็นที่ทราบทั่วไปนะครับว่า ความต่อเนื่อง ไม่มีหรอก เพราะปี ๒๕๔๐ มันยุติไปแล้วนะครับตามการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ก็ขออนุญาตว่า ฝ่ายกรรมการไม่เห็นด้วยกับการแปรญัตติใช้ชื่อรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม ปี ๒๕๕๐ นี้ะครับ ส่วนคำแปรญัตติ คำปรารภก่อนนะครับ เนื่องจากท่านแปรญัตติไว้จำนวนมาก มีทั้งที่ตัดทิ้ง มีทั้งที่เพิ่มใหม่อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ะครับ ผมเข้าใจว่ามีของท่านสุรชัยด้วยนะครับที่แปรญัตติเพิ่มเติมคำปรารภ ขอให้เพิ่มอีก ๑ พรรค กรรมการก็บอกว่าเป็นเรื่องรายละเอียดมากกว่า เห็นด้วยกับพรรคนี้ใหม่ หรือไม่เห็นด้วยกับพรรคนี้ใหม่ ก็มอบหมายท่านอาจารย์ธงทองไปดูนะครับ กำลังดูอยู่นะครับ ยังไม่เป็นที่ยุตินะครับว่าจะรับส่วนไหน หรือไม่รับส่วนไหนบ้าง เข้าใจว่าของท่านวัชรราชเองเต็มทั้งหมดหลายสิบพรรคนี้ะครับ ผมเข้าใจว่าเต็มทั้งหมดประมาณ ๒๐ - ๓๐ พรรคตัดแล้วตัดทิ้งอีกประมาณ ๑๐ กว่าที่ด้วยกันนะครับ ซึ่งก็จะมีปัญหาอยู่พอสมควรทีเดียวนะครับ ก็จะรับไปดูได้ไหมครับในเรื่องคำปรารภครับ

นายอัคร จารุจินดา : ขอขอบคุณครับ ในส่วนของผมเมื่อสักครู่ท่านอาจารย์สมคิดบอกแล้วว่าในส่วนผมก็มีการขอแปรญัตติเรื่องคำปรารภอยู่เล็กน้อยนะครับ เหตุผลเดียวผมขออนุญาตให้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๔๐/๒

ท่านสุรพลเป็นคนนำเสนอนะครับว่า ในส่วนของผมเราขอแก้ไขคำปรารภด้วยเหตุผลอะไรนะครับ
สั้น ๆ เท่านั้นเองที่เราขอเพิ่มเติมไปพรรคเดียว เชิญครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : ในส่วนของท่านสุรชัยก็ต้องการอยู่นิดเดียวครับว่า เรามี
รัฐธรรมนูญมามากแล้วและเราก็อยู่ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เรา
น่าจะมီးอะไรที่พูดถึงและน่าจะมีการพูดถึงอุดมการณ์ของชาติ ซึ่งอุดมการณ์ของชาติจากการไปรับฟังความ
คิดเห็นจากหลาย ๆ ท่าน โดยเฉพาะผู้หลักผู้ใหญ่บางท่านก็บอกว่า ก็ไม่มีอะไรดีเกินว่าอุดมการณ์แผ่นดิน
ธรรมแผ่นดินทอง ซึ่งปรากฏอยู่ในพระปฐมบรมราชโองการที่บอกว่า เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อ
ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ถ้าใส่เอาไว้สักนิดหนึ่งก็จะทำให้เห็นว่า เรามีทั้งอุดมการณ์และมีการยึด
มั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งปัจจุบันนี้อาจจะมีผลกระทบอยู่บ้าง เพราะฉะนั้นก็เสนอเอาไว้ และ
นอกจากนี้ก็จะสอดคล้องกับบทบัญญัติที่ท่านกรรมการได้กรรณายกวางไว้ค่อนข้างมากนะครับ ไม่ว่าจะเป็น
ในหมวด ๑๓ เป็นครั้งแรกที่เรามีประมวลจริยธรรม ซึ่งจะแสดงถึงความมีอุดมการณ์ทางด้านคุณธรรมหรือ
ว่าแผ่นดินธรรม และนอกจากนี้ก็มีอีกหลายแห่งนะครับ ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๗๗ (๕) กิติ (๔) กิตินะครับ
แล้วก็ในเรื่องแผ่นดินทองก็ไปอยู่ในหมวด ๕ ส่วนที่ ๗ ในเรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบายทางเศรษฐกิจ และยังมี
เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งกำหนดในรัฐธรรมนูญนี้ด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าจะใส่ไว้สักนิดหนึ่ง
เพื่อเป็นการยกย่องพระองค์ท่าน และจะสอดคล้องทำให้เราเห็นว่าชาติเรานอกจากจะใช้อุดมการณ์
ประชาธิปไตยแล้วก็ยังมีอุดมการณ์ตามพระปฐมบรมราชโองการด้วยครับ กระผมขออนุญาตสั้น ๆ ครับ
ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๔๑/๑

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณานะครับ ในด้านคำปรารภ นั้นจะต้องกราบเรียนว่าตรงข้อความที่มีจุด ๆ ไข่ปลาที่ไม่ได้เติมลงไปนั้นความจริงเป็นพระนามของ พระมหากษัตริย์ แล้วจะต่อด้วยว่า พระองค์ท่านทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า เพราะฉะนั้นข้อความทั้งหมดนี้จึงเสมือนข้อความของพระองค์ท่าน ทีนี้สิ่งที่เติมลงไปถือว่าพระองค์ท่านเคย มีพระราชดำรัสว่า มีพระบรมราชโองการว่า เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม นั้นมันจะกลายเป็นว่าพระองค์ ท่านกล่าวเข้าถึงสิ่งที่พระองค์ท่านพูด ก็ขออนุญาตเสนอพิจารณาในเรื่องความสมควรนัดหนึ่งด้วยครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : ขออนุญาตท่านประธานครับ กระผมเองต้องกราบเรียนว่า ในส่วนของกร่างทั้งหมดนี้กระผมเองไม่ทราบหรอกนะครับ แต่ว่าถ้าท่านกรรมาธิการจะได้กรรณำเอา หลักการนี้แล้วก็ไปปรับอย่างไรก็ไม่ติดใจหรอกครับ แต่ว่าสิ่งที่อยากได้อย่างที่กราบเรียนแล้วคือ ๑. มีอุดมการณ์ของชาติ ซึ่งยึดมั่นในพระปฐมบรมราชโองการ ๒. เราจะเห็นว่าเป็นการยกย่องเชิดชูสถาบัน ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ก็มอบท่านอาจารย์ธงทองไปดูอยู่นะครับ ขออนุญาตรับไปนะครับ ถัดไปเป็น มาตรา ๓ มีของท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผมได้ขอแปรญัตติ โดยเพิ่มเติมให้ชัดเจนจากเดิมเป็นข้อความที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และอำนาจตุลาการ ทางศาล คือเพื่อให้ชัดว่าอำนาจใดใครเป็นผู้ใช้ เพราะเหตุว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นว่าในการใช้อำนาจทาง ตุลาการนี้ทางฝ่ายบริหารก็เอาไปใช้ แล้วเขาถือว่าเป็นการใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งความจริงเป็นการใช้อำนาจ วินิจฉัยทางบริหาร เมื่อไม่เขียนเอาไว้ก็เป็นที่ยสงสัย แล้วถ้าเขียนเอาไว้ก็เพียงเพิ่มขึ้นไปอีกนิดเดียวเป็นการ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นครับ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ความจริงคำในมาตรา ๓ เป็นคำที่ใช้มาโดยตลอดนะครับ แล้วก็มีความ ชัดเจนอยู่แล้วนะครับว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยนะครับ พระมหากษัตริย์ก็ใช้อำนาจทั้งสาม ไปในทางรัฐสภา ทางคณะรัฐมนตรี ทางศาลนะครับ เข้าใจว่าทางกลุ่มท่านวัชราอยากเพิ่มเติมว่า นิติบัญญัติ ทางรัฐสภา บริหารทางรัฐมนตรี ตุลาการทางศาลนะครับ เราก็เห็นว่าความจริงรัฐธรรมนูญทุกฉบับเขียน Pattern เดียวกันนะครับ แล้วก็มีความชัดเจนอยู่ ไม่มีความสับสนนะครับว่าอำนาจนิติบัญญัติไปใช้ทาง ตุลาการ อำนาจตุลาการไปใช้ทางศาลอะไรต่าง ๆ ไม่เคยมีปัญหาครับ คำก็ชัดเจนอยู่แล้วนะครับ ก็ขออนุญาตยื่นตามความเห็นของกรรมาธิการนะครับ ความจริงคือเอาตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้นเอง นะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๔๑/๒

นายวิชา หงส์ประภัศร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตอภิปรายเพิ่มเติมเล็กน้อยครับว่าที่กระผมนำข้อความนี้มาใช้มันเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ซึ่งชัดเจนมาก แล้วรัฐธรรมนูญปีต่อมาถึงแม้ใช้ถ้อยคำชัดเจนน้อยลง ก็อ้างถึงคำเดิมในปี ๒๕๑๗ นั่นเองครับ แล้วก็ที่ท่านว่าไม่เคยมีข้อสงสัยนั้น เคยมีข้อสงสัยในเรื่องของ กกต. ใช้อำนาจวินิจฉัยในครั้งที่แล้วว่าใช้อำนาจตุลาการหรือไม่ ซึ่งความจริงเป็นการใช้อำนาจทางบริหาร แล้วก็มีการพิพาทถึงศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นนี้ครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราใส่ให้ชัดและต่อไปในอนาคตก็จะได้เป็นประวัติศาสตร์จารึกว่าสิ่งที่มาของอำนาจทั้งสามนั้นเป็นอย่างไร ที่เราใส่ไว้ย่อ ๆ ต้องมีการตีความกันอีกครั้งครับ

นายอัชพร จารุจินดา : กราบเรียนอย่างนี้ครับว่าเดิมถ้อยคำเหล่านี้เคยใช้ในรัฐธรรมนูญสมัยเดิมครับ แยกเป็นแต่ละองค์กรใช้อำนาจอธิปไตยแต่ละอย่างไป ต่อมาก็เกิดความเข้าใจว่าการเขียนอย่างนั้นลงไปทำให้อำนาจนั้นแยกกันเด็ดขาด แต่ในความเป็นจริงในการปฏิบัติงานของทุกองค์กรนั้นจะมีสิ่งที่เหลื่อมล้ำกันอยู่เสมอ เช่น คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาก็เป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติในบางส่วนหนึ่ง ก็เลยเกิดปัญหาว่าถ้าเขียนแบบเดิมเข้าไปในรัฐธรรมนูญเดิม ๆ นั้นจะทำให้ความเข้าใจตรงนี้ผิด แล้วจะทำให้เกิดข้อสงสัยในการใช้อำนาจแต่ละอำนาจ ดังนั้นอำนาจอธิปไตยนั้นยังคงมีอยู่

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๔๒/๑

แต่โดยหลักของรัฐธรรมนูญตั้งแต่รุ่นหลังมานั้นก็เข้าใจกันว่าอำนาจอธิปไตยนั้นก็อยู่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้นแหละว่ารัฐธรรมนูญบอกให้ใครเป็นคนใช้ในเรื่องใด โดยไม่เอาแจกแจงอยู่ในมาตรา ๓ ซึ่งเป็นบททั่วไป บททั่วไปในมาตรา ๓ ก็เพียงแต่บอกว่า อำนาจอธิปไตยนั้นมีอยู่และพระมหากษัตริย์ทรงใช้ผ่าน ๓ องค์กรณี

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ขอประทานโทษครับท่านประธาน ถ้าอย่างนั้นก็มีความหมายว่า อำนาจอธิปไตยไม่ได้แยกออกเป็น ๓ ส่วน เป็นการรวมอำนาจ ซึ่งกระผมไม่เห็นด้วยนะครับ เพราะเหตุว่าอำนาจอธิปไตยเป็นการแบ่งแยกอำนาจในทางปฏิบัติ แต่ยังมีการถ่วงดุลและคานอำนาจกันต่างหากครับ ขอขอบคุณครับ

นายอัชพร จารุจินดา : อำนาจอธิปไตยนั้นยังคงมีอยู่และไม่ได้เกิดจากไม่ได้ดุลอำนาจ แต่มันจะเป็นไปตามที่บทบัญญัติรัฐธรรมนูญได้ตราขึ้นว่าการใช้อำนาจในเรื่องใดนั้นใครจะเป็นคนใช้ภายใต้พระมหากษัตริย์ที่จะทรงเป็นผู้ใช้อำนาจนั้น

เลขานุการ : ท่านพิสิฐ เชิญครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ผมอยากจะขออนุญาตเท้าความไปตอนต้นนะครับที่ท่านประธานและท่านเลขานุการได้ให้กติกาในการประชุมว่า ให้ที่ประชุมพูดถึงเฉพาะเรื่องสำคัญเรื่องใหญ่ ๆ เพื่อเราจะได้รับทราบของท่านที่แปรญัตติเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญแล้วเราจะได้ไปพิจารณา จะแก้ไขอย่างไรก็สุดแท้แต่ แต่ถ้าหากไปในลักษณะนี้นะครับ ผมก็คิดว่าคงอีกยาวนานครับเพราะว่าจะพูดทุกเรื่องทุก ๆ ถ้อยคำ ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าเป็นเจตนาของท่านผู้แปรญัตติหรือเปล่าครับที่อยากจะให้เป็นอย่างนี้ ผมจะขอพักไว้เพื่อเราจะได้ใช้เวลาให้ได้อย่างที่เรที่ตั้งใจกันนะครับ

เลขานุการ : ครับ ผมไปมาตรา ๔ ได้ไหมครับ ท่านสุรชัยขอแปรญัตติไหมครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ในมาตรา ๔ ผมขอแปรญัตติไว้โดยตัด

ข้อความตอนท้ายออกนะครับ คือ และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ ย่อมได้รับความคุ้มครอง เหตุผลที่ผมขอตัดตรงนี้ออกไปเนื่องจากเหตุผลที่ว่า ถ้าเราเขียนผูกพันอย่างนี้ไว้เกรงว่าต่อไปรัฐจะปฏิบัติไม่ได้ ถ้าผูกพันพันธกรณีระหว่างประเทศทุกพันธกรณีที่ประเทศไทยไปทำย่อมได้รับการคุ้มครองก็เสนอให้ตัดออก

ทีนี้มาดูจุดที่ท่านแจกวันนี้ก็รู้สึกที่ท่านจะคล้อยตามผมไปแล้ว ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะมีผู้อื่นขอแปรญัตติด้วยเพราะว่าได้มีการตัดข้อความมากกว่าที่ผมขอแปรญัตติไว้ ก็อยากจะขอคำอธิบายจากท่านเลขาธิการเพิ่มเติมครับ เพราะในส่วนของผมที่ขอแปรญัตติไว้ที่ท่านตัดออกตามที่ผมแปรญัตติไปแล้ว แต่ว่าตัดมากกว่าที่ผมแปรญัตติ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๔๒/๒

เลขานุการ : ที่แปรเป็นทางการมีของท่านสุรชัยแปรคนเดียวครับ แต่ว่าที่แปรอย่างไม่เป็นทางการมีหลายกลุ่มที่แปรมา เรียนอย่างนี้ครับว่าเราก็เขียนสั้นลงนะครับว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เขียนแบบปี ๒๕๕๐ นะครับ ส่วนคำว่า ตามประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นั้นเข้าใจว่าไปอยู่ในมาตรา ๗ อยู่แล้ว ก็เลยตัดส่วนที่ว่าด้วย ประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ออกไป ส่วน พันธกรณีระหว่างประเทศ นั้นก็ยังเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องเขียน แต่ว่าที่อยู่นี้ เห็นด้วยกับกลุ่มท่านสุรชัยครับว่าอยู่ตรงนี้อาจจะมีปัญหาเรื่องการตีความหากเกิดปัญหาขึ้นก็เลยย้ายไปอยู่ หมวดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ตรงนี้เห็นตรงกันครับว่าเรื่องพันธกรณีนั้นควรที่จะไปอยู่ในนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตรงนี้ตรงกันครับ สรุปผมเห็นด้วยครับ ถ้าท่านตัดข้อความแล้วก็ตามที่ท่านตัดเพิ่มเติมก็เห็นด้วยครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ต่อไปก็เป็นมาตรา ๕ ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

ประธาน : ขอเชิญคุณสวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานครับ มาตรา ๕ ที่จริงเรื่องนี้มีประเด็นมานานว่า เวลาเราเขียนแบบนี้ไว้ คำว่า ประชาชนชาวไทย มักจะหมายถึงเฉพาะคนที่มีบัตรประชาชนที่เป็นคนไทย ดังนั้นจริง ๆ ถ้าเราจะพูดถึงเรื่องนี้ตามหลักการ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๔ ที่เราบอกว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคที่ถูกรักษาไว้ นี้ ก็จะถูกคุ้มครอง ย่อมได้รับการคุ้มครอง ซึ่งอันนี้เองถ้าเราเปลี่ยน ผมขอแปรญัตติว่า ถ้าเปลี่ยนมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะทำให้เรารักษาคุ้มครองประชาชนทุกคนที่เข้ามาอยู่ในอาณาเขตราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะเป็นคนที่เข้ามาจากต่างประเทศก็ดี หรือคนต่างด้าวก็ดี หรือใครก็แล้วแต่ ไม่ใช่เฉพาะคนต่างด้าว แต่หมายถึงคนทุกคนที่เข้ามา รัฐธรรมนูญฉบับนี้สามารถที่จะคุ้มครองคนต่าง ๆ เหล่านี้ได้ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้น่าจะทำให้ความเป็นเรื่องเกี่ยวกับทางด้านสิทธิมนุษยชนก็ดี เรื่องเกี่ยวกับการที่จะใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ดี สามารถที่จะคุ้มครองประชาชนที่อยู่ในประเทศไทยได้ทั่วถึง แล้วก็เท่าเทียมกัน

อีกอันหนึ่งเรื่องเกี่ยวกับเชื้อชาติ ที่จริงแล้วก็เป็นประเด็นที่ขอเพิ่มเข้าไป เพราะว่า ที่ถูกเขียนไว้นี้ก็จะมีเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเหล่ากำเนิด เพศ แล้วก็เรื่องศาสนา ซึ่งผมคิดว่าบ้านเราเองมีเรื่องเกี่ยวกับทางด้านเชื้อชาติอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติจีน เชื้อชาติอะไรก็แล้วแต่ ซึ่งอันนี้ถ้าเราระบุเข้าไปด้วย ก็จะทำให้การคุ้มครองเรื่องนี้ครบถ้วนขึ้น ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : คำแปรญัตติของท่านสวิง คือกินความคนทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย ให้ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ผู้ร่างรัฐธรรมนูญตั้งใจว่าเฉพาะคนไทยเท่านั้นที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ไม่เช่นนั้นจะเกิดปัญหาขึ้น ยกตัวอย่างเช่น คนต่างชาติที่มาอยู่ในประเทศไทย ถามว่าควรจะให้เรียนฟรี ๑๒ ปีไหม เราบอกยังไม่ควรได้รับสิทธิอันนี้ คนต่างชาติควรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้ไหม ยังไม่ควรนะครับ เราเสนอไว้อย่างนั้นครับ เพราะว่าในต่างประเทศเขาไม่ได้รับการคุ้มครองให้คนไทยเข้าถึงข้อมูลของคนต่างชาติเหมือนกัน มีหลายสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ต่างประเทศเขาไม่ได้ให้คนไทย เราก็เลยไม่ได้ให้คนต่างชาติเหมือนกัน แต่คนไหนก็แล้วแต่ที่เป็นคนไทยก็แล้วแต่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน ผมเรียนต่อด้วยว่า ไม่ได้หมายความว่า คนที่เป็นคนต่างชาติแล้วมาอยู่ในประเทศไทยจะไม่ได้ได้รับการคุ้มครองเลย จริง ๆ ได้รับความคุ้มครอง แต่ว่าเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้น กฎหมายก็จะดูไปทั้งเรื่องว่าเรียนฟรี ๑๒ ปี จะให้คนต่างชาติได้สิทธิไหม ถ้ากฎหมายเห็นว่าควรได้สิทธิด้วยก็ไปออกกฎหมายได้ ไม่ได้มีปัญหาแต่ประการใด แต่สิทธิเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ นี้เรารับรองคนไทยเป็นหลัก นี่ประเด็นที่ ๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วินาที ๔๓/๒

ประเด็นที่ ๒ ที่ท่านขอแปรญัตติคำว่า เชื้อชาติ ความจริงรวมอยู่ในเหล่ากำเนิดอยู่แล้ว ก็คือไม่ว่าท่านจะมาจากที่ไหนอย่างไรต่าง ๆ ไม่ว่าถิ่นฐานหรือเชื้อชาติจะมาจากไหนก็แล้วแต่ ถือว่าอยู่ในเหล่ากำเนิดทั้งสิ้น แล้วเป็นคำที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับใช้อยู่แล้ว แล้วก็ไม่มีปัญหาแต่ประการใด เป็นการตีความ ปัญหาที่จะเกิด ที่ท่านสวิตพูดนี้ อาจจะมีปัญหาเรื่องคนไทยที่ไม่มีสัญชาติ หรือไม่มีบัตรโดยตรง ซึ่งก็ไม่ใช่ปัญหาเรื่องตัวบทรัฐธรรมนูญมาตรานี้โดยตรง ความจริงคนเหล่านั้นก็ควรได้รับสิทธิอยู่แล้ว ก็ต้องไปแก้ในทางปฏิบัติ แก้ในทางกฎหมาย แม้ว่าจะเขียนอย่างนี้ที่ท่านว่า ประชาชนที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย คือเขียนอย่างนี้กินความไปหมด คนต่างชาติทุกประเภทกินความไปหมด ไม่ได้กินความเฉพาะที่ท่านสวิตอยากให้ เฉพาะคนไทยที่ไม่มีสัญชาติอยู่ ผมคิดว่าคำอาจจะต้องเขียนให้ชัดเจนแล้วคำเดิมไม่ได้มีปัญหา ไปแก้กฎหมาย ไปแก้แนวทางปฏิบัติที่เกิดขึ้น ไปแก้กฎหมายสัญชาติหรืออะไรก็แล้วแต่น่าจะทำได้ แต่ว่าถ้าเขียนรัฐธรรมนูญแบบนี้ก็จะกว้างเกินไปครับ

นายสวิต ต้นสุด : นิดเดียวครับ ท่านประธาน คือผมคิดว่าถ้าสมมุติว่าปัญหาที่ผ่านมาเรื่องนี้โดยข้อเท็จจริงก็คือว่า คนจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้เป็นประชาชนชาวไทย แล้วก็ถูกละเมิดสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ด้วยเรื่องเกี่ยวกับทางด้านมนุษยชนก็ตี เรื่องเกี่ยวกับอะไรต่าง ๆ ก็ดี ผมคิดว่าอันนี้เป็นปัญหาที่นี้ถ้าจะคิดเรื่องนี้ให้ชัดเจน คือผมคิดว่าถ้าแก้ตรงนี้นั้นจะครอบคลุมได้ทั้งหมด แต่ว่าถ้าไม่เช่นนั้น อาจจะต้องถูก Put ไว้ในมาตราใดมาตราหนึ่งให้ชัดเจนสำหรับคนเหล่านี้ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๔๔/๑

เพราะว่าจริง ๆ ตอนนั้นมันเป็นปัญหาสำหรับไม่ใช่เฉพาะคนไทย คนอื่นที่เข้ามาในประเทศไทย แต่ว่าจริง ๆ คนไทยที่ไปอยู่ในประเทศอื่นก็มีปัญหาเรื่องนี้ ถึงที่สุดผมคิดว่าถ้าหากว่าเป็นความยากที่จะทำให้ครอบคลุม ผมก็ขอถอนได้นะครับเรื่องนี้ แต่ว่าอาจจะต้องขอฝากกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญว่ามันจะไปปรากฏ ตรงไหนครับ

เลขานุการ : ต้องขออนุญาตอย่างนี้ครับ กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญทำ ๒ - ๓ เรื่องด้วยกัน นอกเหนือจากทำรัฐธรรมนูญ เรื่องที่ ๑ คือกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้ขอให้มีการบันทึกเจตนารมณ์ หลายเรื่องด้วยกันที่ได้บันทึกเจตนารมณ์ เรื่องที่ท่านสวิงพูดนี้ก็อาจจะบันทึกในเจตนารมณ์ได้ เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้ตั้งอนุกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งนะครับว่า เมื่อมีการตรารัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นแล้ว จะมีการแก้ไขกฎหมายลูกอะไรบ้าง ไม่ใช่กฎหมายลูกที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งนะครับ แต่หมายถึงกฎหมายลูกทุกฉบับที่ต้องแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ก็คงจะขออนุญาตนำความเห็นท่านสวิงไปดำเนินการแก้ไขด้วย ท่านไพบูลย์เชิญครับ

นายไพบูลย์ วรณะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ไพบูลย์ วรณะไพฑูรย์ ต้องขอบคุณทางท่านผู้แปรญัตติ ท่านสวิงนะครับ ที่ท่านพูดขึ้นมาว่า ในเรื่องของสิทธิมนุษยชนจะปรากฏตรงไหน ถ้าย้อนไปดูในมาตรา ๔ มาตรา ๔ สักดีศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ก็อาจจะอ้างตรงนั้นได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอยู่ภายใต้ในหมวดอื่น ๆ ก็คือภายใต้หมวด ๓ ตามที่กฎหมายบัญญัติอยู่ด้วยนะครับ นอกจากบันทึกเจตนารมณ์แล้ว มาตรา ๔ ก็จ้ะรับรองตรงจุดนั้นไว้ทั้งหมดนะครับ แต่จะอ้างได้แค่ไหน เพียงไร ก็ต้องเป็นกฎหมายภายในอยู่ด้วยนะครับ อันนั้นเป็นหลักกว้าง ๆ ซึ่งมาตรา ๕ ท่านเลขานุการได้ชี้แจงไว้ ผมคิดว่าน่าจะครบถ้วนแล้ว แล้วเราก็ยื่นหลักนี้มาตลอดสำหรับประชาชนชาวไทยครับ ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ท่านสุพจน์เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ นอกจากนั้นในส่วนที่ ๖ เรื่องของแนวนโยบายการต่างประเทศ ในมาตรา ๘๑ ในเอกสารร่างคณะกรรมการเห็นควรแก้ไขนะครับ ที่กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ และพึงถือหลักการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ อันนี้คิดว่าครอบคลุมจากที่ท่านขอแปรญัตติอยู่แล้ว แล้วก็ชัดเจนมากครับอันนี้ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ถัดไปเป็นมาตรา ๑๔ นะครับ เชิญท่านสุรัชย์ ของท่านสุรัชย์แปรญัตติไว้ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอโทษนะครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ เมื่อสักครู่ที่ คุณสวิงได้ชี้แจงก็ไม่ติดใจแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นไม่ต้องบันทึกว่าขอสงวนคำแปรญัตตินะครับ เพราะว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๔๔/๒

ไม่สงวนนะครับ กรรมการชี้แจงกับผู้แปรญัตติพอใจ คุณลงไปอย่างนั้นเลยนะครับ แล้วก็กรุณาอย่างที่ท่านอาจารย์สมคิดบอกว่าจะไปดูในเรื่องกฎหมายลูกทั้งหลาย กฎหมายอื่นนี่นะครับ ช่วยกรุณา Note ตรงนั้น แล้วไปบันทึกตรงนั้นน่าจะดีแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เรียนท่านประธานครับ สำหรับมาตรา ๑๔ ที่ผมยื่นขอแปรญัตติได้ ผมขออนุญาตให้ท่านเจริญศักดิ์เป็นผู้ชี้แจงแทนครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โรจนฤทธิ์พิเชษฐ์ : กราบเรียนท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญนะครับ ผม ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โรจนฤทธิ์พิเชษฐ์ ผมเป็นผู้เขียนมาตรา ๑๔ นะครับ มาตรา ๑๔ เหมือนรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว โดยเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๔ เดิม เพื่อจะให้ทางองคมนตรีเหนือความขัดแย้งในการบริหารบ้านเมืองและทางการเมือง ผมได้ขอเพิ่มว่า ขอเพิ่ม กรรมการและนายกสภามหาวิทยาลัย เพราะว่าในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วเคยมีนักกฎหมายตีความว่ากรรมการสภามหาวิทยาลัยกับนายกสภามหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็มีทางองคมนตรีหลายท่านก็เป็นนายกสภาหรือเป็นกรรมการสภานี่นะครับ แต่ว่ากรรมการสภามหาวิทยาลัยกับนายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานในที่ประชุม ประธานในที่ประชุมมีอำนาจในการแต่งตั้ง ถอดถอนบุคคลากรระดับคณบดี ผู้อำนวยการ หรืออธิการบดี -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แล้วควบคุมนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย บางครั้งเกิดความขัดแย้ง บางครั้งโดยจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ
เกิดความขัดแย้ง เกิดคุณเกิดโทษนะครับ แล้วก็ระหว่างมหาวิทยาลัยบางครั้งก็มีการแย่งกันว่าจะมาเป็น
ของที่ใด ซึ่งเจตนาารมณ์ของมาตรา ๑๔ เราต้องการเหนือความขัดแย้งนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ผมเลยขอ
ขอเพิ่มเข้ามาเพื่อความสมบูรณ์ของวัตถุประสงค์มาตรา ๑๔ ไม่มีอะไร ผมได้เรียนท่านกรรมการบางท่าน
นะครับ ซึ่งมาจากมหาวิทยาลัยก็ได้เรียนไป แล้วผมเป็นคนแรกนะครับที่ขอแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการ
แล้วก็หายไปเฉย ๆ ผมก็เลยไม่ทราบว่าย้ายโดยกระบวนการรัฐการหรือว่าเหตุผลที่ผมขอแปรญัตติมัน
น้ำหนักไม่พอ เลยขอร่วมกับทางภาคกลาง ของมาตรา ๑๔ เพื่อความสมบูรณ์ ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ความจริงที่การแปรญัตติยังไม่เป็นทางการ ไม่ได้หักไปครับ ได้ชี้แจง

ตั้งแต่ต้นว่า อะไรก็แล้วแต่ที่ไม่ได้เขียนไว้ หมายความว่าคณะกรรมการยังไม่เห็นด้วยนะครับก็ขอให้ท่าน
แปรญัตติอย่างเป็นทางการเข้ามา ความจริงในหมวดพระมหากษัตริย์ทั้งหมดนี้คณะกรรมการยกย่อง
รัฐธรรมนุญมีความเห็นเป็นเอกฉันท์นะครับว่า จะไม่แก้ทั้งหมดเลย ขออนุญาตอย่างนั้น กฤษฎีกาชี้แจงต่อ
ด้วยครับหลายมาตรา กรรมการได้มีความเห็นร่วมกันว่าจะไม่แก้ทั้งหมด ความจริงถ้าถามว่าควรจะ
แก้ใหม่ก็อาจจะมีอีกหลายประเด็นที่ต้องแก้ มีกรรมการบางท่านยกตัวอย่างเช่น ขอตัดมาตรา ๑๔
แบบเดียวกับท่านเกรียงศักดิ์ว่า ตุลาการศาลปกครองเป็นข้าราชการอยู่แล้วน่าจะตัดออกได้ มีกรรมการ
บางคนหรือจากภายนอกบอกว่า น่าจะตัดคำว่า เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ออก ในมาตรา ๑๔ แต่ว่ากรรมการ
ยกย่องรัฐธรรมนุญมีความเห็นเป็นเอกฉันท์นะครับว่า หมวดพระมหากษัตริย์นี้เราจะขอดังไว้ทั้งหมด
โดยไม่แก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ทั้งสิ้น

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : ผมเรียนท่านประธานนะครับ ผมขออนุญาตสงวนไว้ได้

ใหม่ครับ

เลขานุการ : ได้ครับ ไม่มีปัญหา สงวนได้ทุกอันเลยครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : ขอบพระคุณครับ

เลขานุการ : ถัดไปเป็นมาตรา ๑๕ กับมาตรา ๒๑ ได้ใหม่ครับ ของท่านสุรชัย เรื่อง

คำปฏิญาณ พุดไปพร้อมกันเลยได้ใหม่ครับ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ พุดพร้อมกันได้ ท่านสมคิดครับ แล้วก็ขอพร้อม
กับมาตรา ๑๗๑ วรรคสองด้วย ซึ่งเป็นคำปฏิญาณเช่นเดียวกันนะครับ ๓ มาตรา ที่ขอแปรญัตตินี้เหตุผล
เดียวกันทั้งหมดเลยครับ เนื่องจากตามร่างเดิม ใช้คำปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อ
พระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แล้วตอนท้ายก็ ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติซึ่ง
รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ ทีนี้เหตุผลที่ผมขอแปรญัตติมาก็เนื่องจากว่า คำว่า จะ
ตามพจนานุกรมนี้มันมีความหมายว่าเป็นคำช่วยกริยาบอกถึงเจตนาในอนาคต ผมอยากจะให้คำปฏิญาณ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๔๕/๒

ในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๑๗๑ ไม่ใช่คำปฏิญาณที่จะปฏิบัติในอนาคต แต่เป็นคำปฏิญาณที่ผู้ปฏิญาณต้องปฏิบัติเลย ต้องยืนยันว่าจะปฏิบัติเลยนะครับ เพราะฉะนั้นผมจึงได้ยื่นขอแปรญัตติว่า ข้าพเจ้าจะ มีขออนุญาตแก้ไข ข้าพเจ้าขอจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และขอปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจ้กรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ นี่คือเหตุผลที่ขอแปรญัตติ คำปฏิญาณทั้ง ๓ มาตรา

เลขานุการ : เหตุผลก็เป็นเหตุผลเดียวกันนะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : มีมาตรา ๑๗๗ อีกมาตราด้วยครับ

เลขานุการ : กรรมการก็ขออนุญาตตอบนะครับว่า เป็นเหตุผลเดียวกันกับที่ตอบไปแล้วนะครับว่า หมวดพระมหากษัตริย์ กรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญมีเสียงเป็นเอกฉันท์ว่า จะไม่แก้ในหมวดนี้เลยนะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : แล้วมาตรา ๑๗๑ กับมาตรา ๑๗๗

เลขานุการ : ถ้าแก้มันต้องไปด้วยกันครับท่านสุรชัยครับ ถ้าไม่แก้หมวดพระมหากษัตริย์ก็ไม่แก้หมวดนั้นด้วยนะครับ ขออนุญาตอย่างนั้นครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมขออนุญาตสงวนไว้ครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ไปมาตรา ๒๒ ได้ไหมครับ ของท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เดี่ยวผมขออนุญาตให้คุณกฤษฎาเป็นผู้ชี้แจงแทนครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล มาตรา ๒๒ เพียงแค่ขอเพิ่มจากคำท้ายว่า เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีครับ เป็นการเทิดทูนพระเกียรติของราชวงศ์จักรี แล้วก็เป็นการยืนยันในความชัดเจนว่า กฎมณเฑียรบาลนี้เป็นกฎมณเฑียรบาลนั้น จะต้องเป็นกฎมณเฑียรบาลให้กับราชวงศ์จักรีนะครับ เพราะว่ากฎมณเฑียรบาลว่าด้วยเรื่องการสืบสันตติวงศ์ ปีพุทธศักราช ๒๔๖๗ ซึ่งระบุไว้ช้านานนะครับ แต่ขาดผู้รับสนองพระบรมราชโองการ เพราะฉะนั้นการระบุตรงนี้เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติของราชวงศ์จักรี เราด้วยนะครับ แล้วอีกเหตุผลหลาย ๆ ประการนะครับ

เลขานุการ : มี ๒ เหตุผลครับ ที่กรรมการไม่เห็นด้วยนะครับ

๑. ก็คืออย่างที่เรียนนะครับ เหตุผลแรกก็คือว่า หมวดพระมหากษัตริย์ นั้น กรรมการมีเอกฉันท์ว่าจะไม่แก้หมวดนี้

ประเด็นที่ ๒ โดยทั่วไป การเขียนรัฐธรรมนูญต้องเขียนแบบกว้าง แล้วใช้ไปได้ยาว การเพิ่มเติมลักษณะเฉพาะขึ้นอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นได้นะครับ ซึ่งถ้าอภิปรายกันอาจจะมีปัญหาค่อนข้างเยอะ แต่ว่าโดยรวม ๆ ด้วย ๒ เหตุผล กรรมการไม่เห็นด้วยกับการเติม แล้วก็เรื่องนี้ไม่เคยมีปัญหาหลักเกณฑ์ของการร่างรัฐธรรมนูญคราวนี้ คือมาตราใดก็แล้วแต่ที่ไม่เคยมีปัญหาเลย อย่าไปเขียนให้มีปัญหาครับ เขียนแล้วก็มีปัญหาเกิดขึ้นทันทีว่า มีปัญหาอย่างนั้นอย่างนี้เกิดขึ้นอะไรหรือเปล่า คือต้องเขียนแบบนี้ขึ้นนะครับ มั่นตีความไปทางตรงกันข้ามเลยนะครับ ขออนุญาตยืนยันไว้ตามเดิมนะครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขออนุญาตอธิบายเพิ่มเติมหนึ่งนะครับ เพื่อเป็นการบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ของผม โดยเจตนารมณ์ ผมคิดว่า ณ วันนี้สถานการณ์ของความเป็นไปของแผ่นดินและประเทศชาติ มีการเปลี่ยนแปลงอะไรหลายสิ่งหลายอย่างนะครับ การที่ต้องการให้เป็นลักษณะอย่างนี้เกิดขึ้นนะครับ เพราะคิดว่าโดยเหตุผลของทางกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ก็ด้วยความเคารพครับ เพราะว่าผมก็รับอยู่ในเหตุผล ด้วยความเคารพนะครับ แต่ผมคิดว่าที่เสนอตรงนี้ ก็คิดว่าน่าที่จะมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกัน เพื่อมีโอกาสในเรื่องของความเป็นไปได้ ในการที่จะใส่ ถ้าคิดว่ามันเป็นไปได้ ผมก็อยากให้การยกเว้นรัฐธรรมนูญช่วยพิจารณาใหม่ครับ แต่ถ้าเป็นไปไม่ได้ ก็ขอยินดีครับ ที่จะถอนในส่วนอันนี้ไปนะครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขอบคุณครับ ท่านสุพจน์ครับ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ จะขออนุญาตกลับไปมาตรา ๑๕ อธิบายเพิ่มเติมได้ไหมครับ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

นำพร ๔๖/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ผมสรุปมาตราชี้ก่อนได้ใหม่ครับ ตกลงว่าท่านกฤษฎาไม่ติดใจนะครับ
ขออนุญาตท่านกฤษฎาได้บันทึกความเห็นท่านไว้แล้ว

นายกฤษฎา ให้วิวัฒนานุกูล : ขออนุญาตครับ ขอประทานโทษครับ ผมสงวน เดี่ยวต้องให้
คนยื่นแปรญัตติเป็นผู้ดำเนินการครับ ขอประทานโทษครับ ผมเป็นแค่ผู้อภิปรายครับ ขอโทษครับ

เลขานุการ : ตกลงสงวนใช้ใหม่ครับ ไม่ถอนใช้ใหม่ครับ ติดใจนะครับ โอ.เค. ครับ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน ก่อนท่านอาจารย์สุพจน์นิดหนึ่ง คือต้องขอ
ความกรุณานิดหนึ่งนะครับ สำหรับมาตราชี้ค่อนข้างละเอียดอ่อนในการอภิปรายค่อนข้างสูงมาก เพราะถ้า
จะเกิดความรู้สึกไปอีกอย่างหนึ่ง อย่างที่ท่านเลขานุการได้กรุณาชี้แจงว่า เกิดอะไรขึ้นในแผ่นดินนี้ ถ้าเป็นไปได้
ได้ ความจริงแล้วกรรมการรับฟังเหตุผลที่ท่านผู้แปรญัตติหรือผู้สนับสนุนได้ชี้แจงแล้ว ประธาน
คณะกรรมการจะบันทึกไว้ให้ แต่ว่าจะขอความกรุณามาตราชี้ ถ้าถอนออกไป มันจะไม่กระทบกระเทือน
หลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่างครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ครับ ที่จริงผมไม่มีสิทธิจะพูด
แต่ถ้าอยากจะเรียนว่า ผมคิดว่าถ้าถอนหรือว่าไม่ต้องถอน แต่ว่าไม่ติดใจหลังจากคำชี้แจงแล้วก็น่าจะยุติได้
มาตราชี้ ผมเห็นด้วยอย่างนี้นะครับ เพราะว่าถ้าไปอภิปรายในสภาใหญ่ ผมว่ามันไม่ค่อยจะดี จะถูกตีความ
ไปตามกัน

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : เดี่ยวผมรับไปพิจารณาให้ คิดว่าคงหลังจากที่เรา
แลกเปลี่ยนเหตุผลกันแล้ว มันไม่ใช่คงมีมาตราชี้มาตราเดียวครับ เดี่ยวคงจะมีมาตราอื่นอีกนะครับ
ที่ผู้แปรญัตติเห็นด้วยกับเหตุผล ผมถึงบอกว่าวันนี้เราอยากรับฟังความคิดเห็นของท่านกรรมการ
ยกย่องรัฐธรรมนุญด้วย แล้วพวกผมก็จะเอาเหตุผลพวกนี้ไปพิจารณาไปประชุมกัน ซึ่งก็คงจะต้องมีการ
ปรับเปลี่ยนครับ

เลขานุการ : มีท่านสุพจน์ และท่านไพบูลย์ใช้ใหม่ครับ เชิญท่านสุพจน์ก่อน ประธานโทษ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ขออนุญาต
กลับไปมาตรา ๑๕ ผมขอยืนยันจากที่ฝ่ายยกย่องรัฐธรรมนุญนะครับ เพราะว่ามาตรา ๑๕ บอกว่า ก่อนเข้า
รับหน้าที่ องคมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณ เพราะฉะนั้นต้องให้คำว่า จะ ถูกต้องแล้ว เพราะว่าขณะนั้นยัง
ไม่ได้รับหน้าที่ ก็ต้องบอกว่าเมื่อเข้ารับหน้าที่แล้วก็ต้องอีกอย่างหนึ่ง แต่ต้องบอกว่ามาตราชี้บอกก่อนเข้ารับ
หน้าที่ เพราะฉะนั้นคำว่า จะ นั้นถูกต้องแล้วครับ เพราะว่าท่านผู้อภิปรายอาจจะขอถอน แล้วก็คำสงวนไว้
จะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการไปพูดต่อหน้าครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : เชิญท่านไพบูลย์ เมื่อสักครู่นี้ท่านสมเกียรติ ยกมือหรือเปล่าครับ เดี่ยวขอ
ท่านไพบูลย์ก่อนแล้วท่านสมเกียรติ ประธานโทษ ท่านไพบูลย์ เชิญครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๔๗/๑

เลขานุการ : เชิญท่านไพบูลย์ เมื่อก็อ่านสมเกียรติยกมือหรือเปล่าครับ เดี่ยวขอท่านไพบูลย์ก่อน แล้วท่านสมเกียรติครับ ท่านไพบูลย์เชิญ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ ความจริงในหมวดนี้เท่าที่เป็นมาตามรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ก็จะล่อกันมาเกือบทั้งหมด เหมือนกับการปฏิบัติตามหมวดนี้ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด นั้นเป็นประเด็นแรก

ประเด็นที่ ๒ กล่าวถึงการอภิปรายในสภาค่อนข้างจะเป็นปัญหาอยู่เหมือนกัน เพียงแต่ว่าข้อบังคับการประชุมเราเองบางทีเวลากล่าวถึงสถาบันในลักษณะที่เหตุทวน ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ ก็จะกรุณาไม่สงวนทั้งหมด เนื่องจากว่าสาระสำคัญมันไม่ได้มีปัญหาอะไรในหมวดที่ ๒ นี้ ก็จะเป็นพระคุณอย่างมากนะครับ เนื่องจากว่าการแก้ไขถ้อยคำ อย่างเช่น มาตรา ๑๔ บางท่านก็บอกให้ตัดให้หมดเพราะเป็นพระราชอัธยาศัยอยู่แล้วนะครับ ตรงนั้นไม่จำเป็น หรือว่าถ้าจะไปเติม ไปตัดต่อ มันก็เหมือนกับการแก้ไข ถ้าตรงนี้จะผ่านไปเลย ก็ลองพิจารณาดูนะครับ ผมฝากเป็นข้อสังเกตเวลาอภิปรายในสภา ก็จะเป็นประเด็นอยู่เหมือนกันครับ สำหรับถ้อยคำเล็ก ๆ น้อย ๆ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงขณะนี้ นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ ปฏิบัติหน้าที่ประธาน)

ประธาน : เชิญท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอบคุณท่านประธานครับ ประเด็นคือ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๙๗ ถ้าเมื่อใช้คำว่า จะ ก็แสดงว่ายังไม่จงรักภักดี จะ จงรักภักดีครับ ยังคงครับ ผมขอแก้ตัวเดียวจาก จะ มาเป็น จัก จัก แสดงความว่าแน่นอนแล้ว หรือที่จริงผมใช้คำว่า ขอ ผมไปเปิดพจนานุกรม ขอ นี่มันก็มีหลาย ขอ ขอสดางค์ ขออะไรเยอะแยะไปหมด ผมก็เลยดูคำว่า จัก ซึ่งมันแปลว่า คำช่วยกริยาบอกกาลภายนอกหน้า แสดงเจตจำนง ให้มันหนักแน่น แต่ จะ จะเดิน จะกิน จะนั่ง จะนอน จะ ยังไม่ได้ทำครับ ถ้าเมื่อจะจงรักภักดีก็แสดงว่ายังไม่ได้จงรักภักดี ประเด็นมันเป็นแค่นี้ครับ นี่คือภาษาไทยแท้ ๆ ครับ คำเดียว ผมติดใจอยู่คำเดียว ๔ มาตรานี้ครับ จะ ซึ่งมันไม่เหมาะสมครับ หรือท่านจะกินตลอดชีวิตครับ

เลขานุการ : มันใช้มาตลอดท่านสมเกียรติครับ แล้วก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ก็เข้าใจครับ ก็ก่อนหน้านี้เขาอาจจะไม่คิด แต่ประเด็นปัจจุบันนี้สภาพแวดล้อมมันบังคับให้ผมคิดครับ ก็เลยไม่อยากเห็นคำว่า จะ ตรงนี้ครับ ก็ไม่เห็นเสียหายอะไรตัด จะ ออกไปเสียคำหนึ่งนะครับ

เลขานุการ : ขอเชิญท่านวัชรา

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กระผมขอให้คุณวุฒิตกกราบเรียนเรื่องชื่อกับเรื่องคำปรารภว่าจะเอาอย่างไรครับ ย้อนไปนิดหนึ่งครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นวพร ๔๗/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : คืออย่างนี้ครับ ก็ฝากไว้อีกหนึ่งประเด็นที่ได้ไปนั่งดู
นะครับ ในเรื่องชื่อกับคำปรารภ แต่ว่าอยากฝากท่านกรรมการไว้นิดเดียวว่า ถ้าประโยคใดมีสาระสำคัญ
เพื่อที่จะขยายความให้ชัดเจน ผมฝากไว้หนึ่ง ส่วนท่านกรรมการยกย่องท่านจะเห็นอย่างไรผมไม่ติดใจ
นะครับ ที่จะขอสงวนคำแปรญัตติไว้ครับ

เลขานุการ : ผมนิดเดียวท่านประธานครับ ชื่อรัฐธรรมนุญตกลงท่านติดใจไหมครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : อย่างที่ผมกราบเรียนครับอาจารย์สมคิดครับ ผมไม่ได้ติดใจ
เพียงแต่ว่าแล้วในส่วนของคำปรารภครับ ตัวใด ข้อความใด มีสาระสำคัญในการขยายข้อความให้ชัดเจน
ผมฝากให้กรรมการยกย่องช่วยพิจารณาด้วย

เลขานุการ : โอ.เค. ครับ ตกลงท่านไม่สงวนเรื่องชื่อกับเรื่องคำปรารภนะครับ

ประธาน : เชิญท่านสมเกียรติอีกทีครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : สรุปแล้วตรงนี้อะไรครับ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑
มาตรา ๑๗๑ มาตรา ๑๗๗ นี่ขอตัวเดียวครับ ตัว จะ นี้ครับ ตัวเดียวจริง ๆ ครับ ขอความเมตตาด้วยครับ
อย่าให้ถึงกับสงวนคำแปรญัตติเลยครับ สงวนไปพูดในสภาก็อย่างที่ว่าความเหมาะสมมันไม่มี จะ มันยัง
ไม่เกิดนะครับ

เลขานุการ : กรรมการจะขอว่าไม่แก้หมวดพระมหากษัตริย์เลยครับท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : มันก็ติดไว้อยูอย่างนี้ครับ เพราะว่าผมฟังจากหลาย ๆ คน
เขาอ่านแล้วเขาก็ไปรับฟังความคิดเห็นมาเกือบทุกที่ ไม่ใช่ผมคิดเองตั้งแต่ต้นนะครับ ที่แรกได้ข่าวว่าหมวดนี้
ท่านจะไม่แตะต้อง ผมก็พยายามจะไม่ยุ่ง แต่ว่าที่ไปรับฟังแล้วประชาชนเขาก็สงสัยทำไมเรายัง จะ กันอยู่
หรือ มันสำคัญอะไรครับตัวเดียว จะ นี้

เลขานุการ : ท่านสงวนได้ครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ ที่นี้มันจะแปรญัตติอย่างที่ท่านหลาย ๆ คนเขาบอก
มันไม่เหมาะสมในกรณีอย่างนี้ เรื่องแค่นี้ครับ จะ ตัวเดียว จะ เปลี่ยนเป็น จัก ได้ไหมครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าท่านสมเกียรติก็คงจะ
เป็นลูกเสือมาแล้ว ในคำปฏิญาณของลูกเสือมันก็มีคำว่า จะ อย่างนี้แหละครับ คำปฏิญาณทุกแห่งมันก็
อย่างนี้ครับ จะว่า ถ้าเราจะเข้าไปทำหน้าที่นี้ เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ อันนี้ก็ท่านเองเดียวกัน
ท่านสมเกียรติไม่ใช่ผมไม่เห็นด้วยนะครับ ขอบคุณครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านศักดิ์ชัย

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธาน ขออีกนิดครับ อันนี้สถาบันชั้นสูง ไม่ใช่เรื่องถูกเสีย อันนี้สูงที่สุดแล้ว รับไม่ไหวจริง ๆ ลองจะอยู่อย่างนี้ รับไม่ไหวจริง ๆ แต่ลูกเสียมา ๒ นิ้ว ๓ นิ้ว ผมยอมครับ อันนี้ ใ้อโฮ สุด ๆ เลยครับ ในประเทศไทยนี้มีอะไรสูงกว่านี้ เราจะ จะ อีกหรือ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย ชุ่มจิตกุล : ขออนุญาตนิดหนึ่ง เท่าที่ฟังมาเมื่อสักครู่ ผมว่าท่านกรรมาธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญได้พูดชัดเจนอยู่แล้วว่า ก่อนเข้ารับหน้าที่ หมายความว่า ให้ปฏิบัติตามก่อนเข้ารับหน้าที่ เพราะฉะนั้นคำว่า จัก หรือ จะ ผมคิดว่าไม่มีอะไรแตกต่างกันมาก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้อาจจะเป็นประเด็นเล็ก ๆ ซึ่งอาจจะมอง แต่ใช้คำว่า จะ ก็ถูกต้อง เนื่องจากว่าก่อนเข้ารับหน้าที่ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผ่านไปมาตราต่อไปไหมครับ

นายอัคร จารุจินดา : มาตราต่อไปก็เป็นชื่อหมวดสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขอแก้เป็น บุคคลในราชอาณาจักรไทยด้วย ครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คุณสรวงครับ เข้าใจว่าเรื่องสัมพันธ์กับเมื่อกี้ไม่ใช่ใหม่ครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ติดใจครับ

นายสรวง ต้นจูด : ไม่ติดใจครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : จะได้ผ่านเร็วครับ

ประธาน : ไม่ติดใจจะครับ ผ่านไปมาตรา ๒๘ อาจารย์เจิมศักดิ์เช่นเดียวกันครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขออนุญาตเชิญอาจารย์จรัสครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ ผม จรัส สุวรรณมาลา ผมขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมในวรรคสาม แล้วก็ของวรรคสี่ของคุณสรวง เฉพาะวรรคสามจะขอให้ตัดข้อความ คือข้อความในวรรคสามที่ว่า บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง แล้วก็ข้อความที่เหลือที่ขอตัดออก ก็คือ หากการใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีรับรองไว้แล้ว ให้การใช้สิทธิเสรีภาพนั้นเป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติ อันนี้ขอตัดออกด้วยเหตุผลที่ว่า ถ้าเขียนอย่างนี้จะทำให้ประชาชนถูกจำกัดสิทธิโดยกฎหมายที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพราะฉะนั้นก็น่าจะตัดข้อความนี้ออก เพื่อที่จะให้บุคคลสามารถใช้สิทธิตามบทบัญญัตินี้ได้เต็มที่ ขอขอบคุณครับ

นายสรวง ต้นจูด : ท่านประธานครับ ผมขอเพิ่มในมาตรานี้ ในส่วนที่เรียกว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในการถือสัญชาติไทย โดยการสืบสายโลหิตจากผู้มีสัญชาติไทย หรือโดยการเกิดในราชอาณาจักร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จกนอม ๔๘/๒

และการถอนสัญชาติไทยโดยพลการโดยรัฐ การปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติของบุคคลนั้นจะกระทำมิได้
จริง ๆ แล้วเป็นปัญหาของเรามาโดยตลอด เพราะว่าคนที่เกิดในประเทศไทยตอนนี้ที่ไม่ได้รับสัญชาติไทย
ก็ยังมีอยู่จำนวนมากแล้วก็การสืบสายโลหิตของคนที่อยู่ในชาติไทยก็ยังไม่ได้ถูกเขียนไว้ชัดเจน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งกรณีที่เกิดขึ้นโดยที่รัฐไปถอนสัญชาติของประชาชนที่ถูกให้สัญชาติแล้ว ในกรณีที่แม่อาัยก็เป็น
ประเด็นปัญหามาโดยตลอด ตอนนี้ก็ยังเป็นปัญหาคาราคาซังอยู่ว่า ดังนั้นสิทธิเรื่องนี้ของประชาชนควรจะ
ได้ถูกคุ้มครองในรัฐธรรมนูญ ผมขอเพิ่มในส่วนนี้ครับ

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธาน ในประเด็นแรกในวรรคสามก่อน
วรรคสามเป็นเรื่องที่กรรมการเพิ่มขึ้นมาในรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อจะชี้ให้เห็นว่าการใช้สิทธิเสรีภาพตาม
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งบุคคลนั้นสามารถใช้สิทธิได้โดยตรง ไม่ว่าจะมียกกฎหมายตราขึ้นเพื่อรับรอง
การใช้สิทธินั้นหรือไม่ ก็สามารถร้องต่อศาลเพื่อบังคับให้ได้ওয়ั้น -----

- ๔๙/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นัยกฤษฎี ๔๙/๑

แต่ถ้าถ้าเรื่องใดก็ตามนั้นได้มีการตรากฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ตราขึ้นแล้วนั้น การใช้สิทธิตรงนั้นต้องไปใช้สิทธิตามที่กฎหมาย จะไปฟ้องต่อศาลเพื่อจะบังคับเกินเลยไปกว่ากฎหมายนั้นอีกไม่ได้ ความจริงบทบัญญัตินี้เพิ่มลงไปเพื่อให้สิทธิ ถ้าไม่เขียนไว้ การใช้สิทธิต่าง ๆ ก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายอยู่ แต่ถ้าตัดออก ข้อความตอนท้ายตัดออกนั้นหมายความว่า ไม่ว่าจะมีการตรากฎหมายอะไรขึ้นมา ถึงแม้กฎหมายนั้นจะเป็นกฎหมายตราขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญให้ไว้ก็ตามนั้น ก็สามารถที่จะใช้สิทธิทางสายบังคับเหนือกฎหมายที่ตราขึ้นอีก ซึ่งจะเป็นปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างยิ่งครับ

ส่วนในวรรคสุดท้ายที่มีการแปรญัติเพิ่มเติมเข้ามานั้น เรียนว่า ความจริงในส่วนนี้เป็นส่วนบททั่วไปซึ่งว่าถึงเรื่องเกี่ยวกับการใช้สิทธิเสรีภาพทั่ว ๆ ไป การเติมเรื่องสัญชาติเข้ามาอยู่ในเฉพาะในมาตรา ๒๘ ต้องกราบเรียนว่าความจริงไม่ตรงอยู่กับในเนื้อหา อย่างไรก็ตามในเรื่องสิทธิของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยนั้น ได้รับการรับรองทั้งใน มาตรา ๕ และมาตรา ๓๐ วรรคสาม อยู่ว่าจะเลือกปฏิบัติหรือจะดำเนินการในสิ่งที่คนไทยเป็นอยู่อย่างไร แล้วก็ปฏิบัติแตกต่างจากคนอื่นนั้นไม่ได้ ส่วนรายละเอียดเรื่องว่าบุคคลใดจะเป็นสัญชาติไทยหรือไม่ ก็คงจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้น การเขียนลงไป รายละเอียดหรือเจาะจงในรัฐธรรมนูญนั้นมันอาจจะไม่ครบถ้วน แล้วจะเกิดปัญหาว่าการได้สิทธิหรือได้สัญชาติไทยโดยวิธีอื่นนั้นจะมีขึ้นได้อีกหรือไม่

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ ผม จรัส ครับ ผมฟังคำอธิบายของกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด ผมคิดว่าคำอธิบายของท่าน ผมน่าจะจะต้องถอนออกมาจะไม่ติดใจนะครับ แต่ผมเข้าใจอย่างนี้ถูกไหมครับว่า เมื่อรัฐธรรมนูญเขียนบอกว่า บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง หมายความว่ากฎหมายใด ๆ ที่ออกมาในอดีต ถ้าเกิดสิทธิทางศาลต่ำกว่าหรือต่อยกว่ารัฐธรรมนูญที่บัญญัติมาทีหลัง ก็มีอันจะต้องใช้สิทธิทางศาลที่บัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ออกมาทีหลังเป็นธรรมดา เพราะว่ารัฐธรรมนูญน่าจะมีอำนาจเหนือกว่า เพราะฉะนั้นผมขอถอนออกครับ ผมไม่ติดใจนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานครับ ผมสวิงครับ ผมคิดว่าเรื่องเกี่ยวกับการได้สัญชาติ ยังไม่ได้ถูกเขียนไว้ชัดเจน หรือกรณีการละเมิดสัญชาติก็ว่าได้ โดยการถอนสัญชาติโดยรัฐ ซึ่งอันนี้ อย่างไรก็ตามผมคิดว่าอาจจะยังเป็นปัญหาอยู่ แล้วก็ในรัฐธรรมนูญก็ยังไม่ได้ถูกระบุไว้ชัดเจน ในกรณีนี้ก็คือว่า ประชาชนย่อมที่จะมีสิทธิ ๒ เรื่องนะครับ ก็คือเรื่องเกี่ยวกับการเกิด กับเรื่องเกี่ยวกับสายโลหิต ซึ่งผมคิดว่าในเรื่องนี้ย่อมจะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้คุ้มครองประชาชนได้นะครับ ซึ่งผมยังไม่พอใจคำชี้แจงครับ ถ้าอย่างไรผมอาจจะต้องขอสงวนในเรื่องนี้ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๒๙ ของอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๔๙/๒

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ตกลงมาตรา ๒๔ พรรคแรกไม่ตั้งใจนะครับ แต่ว่าไม่ใช่ตอน
นะครับ ถ้าตอนแปลว่าไม่ปรากฏ ปรากฏแต่ว่าหลังคำชี้แจงไม่ตั้งใจ แต่ในพรรคสอง ตั้งใจนะครับ
สงวนนะครับ ต่อไปมาตรา ๒๙ อาจารย์จรัส เชิญครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ มาตรา ๒๙ ผมขอแก้ไขความใน
วรรคหนึ่ง ขอเพิ่มเติมนะครับ

มาตรา ๒๙ ความเดิมคือ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้
จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แล้วก็มีข้อความอื่น ผมอยากจะ
ขอเพิ่มข้อความตรงนี้ว่า เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เท่าที่จำเป็น แล้วก็ตัดข้อความ
ที่เขียนว่า ซึ่งต้องไม่ กระทบกระเทือนนะครับ ผมเพิ่มคำว่า และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ
และเสรีภาพนั้นมิได้ ท่านประธานครับ ตรงนี้ที่ขอแก้ไขเพราะว่าอยากจะยึดตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐
มาตรา ๓๔ พรรคสอง กลับเอามาใช้อีกครั้งหนึ่ง -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ที่ต้องทำอย่างนี้ก็เพราะว่า เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐบาลออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิประชาชนที่นอกเหนือไปจากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนะครับ คือหมายความว่าตรงนี้ถ้าไม่มีข้อความว่า เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เท่าที่จำเป็น ถ้าไม่เขียนอย่างนี้ก็ทำให้รัฐบาลมีโอกาสที่จะออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิได้ครับ

ในวรรคต่อไปครับ ข้อความคือ กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ให้ตราได้เท่าที่จำเป็นและต้องมีผลใช้บังคับ แต่ผมขอหยุดนั้น แต่ว่าผมอยากจะขอแก้ ขอดัดข้อความที่ว่า ให้ตราได้เท่าที่จำเป็น เป็นข้อความใหม่ก็คือ กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป แล้วก็ให้แก้คำว่า ตัดคำว่า โดย ออก และเพิ่มคำว่า และ เข้าไปนะครับ และไม่มุ่งหมาย ตัดคำว่า เจาะจง หรือ นะครับ และไม่มุ่งหมายให้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง แล้วก็ตัดคำว่า และ ในกรณี ออกไปนะครับ แล้วก็ให้เพิ่มคำว่า เป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นไว้ด้วย คือหมายความว่าทุก ๆ ครั้งที่มีการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนต้องอ้างถึงบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่า เป็นการออกกฎหมายตามมาตราใดเป็นการเฉพาะให้ชัดเจนครับ ขอขอบคุณครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ต้องเรียนอย่างนั้นนะครับว่าโดยหลักการแล้วคงจะเป็นลักษณะเดียวกัน เพียงแต่ว่าการเขียนนั้นคงเขียนเป็นเรื่องทางกฎหมายมากกว่านะครับว่า คือเรื่องรัฐธรรมนูญนี้บอกให้ตรากฎหมายที่จำกัดสิทธินั้น ความจริงในรัฐธรรมนูญนี้มันจะเขียนหลายรูปแบบ สิทธิบางสิทธินั้นเป็นสิทธิที่สิทธิเสรีภาพซึ่งเอากฎหมายแตะไม่ได้เลย ที่ในรัฐธรรมนูญนั้นจะเจาะจงไว้ อย่างเช่น มาตรา ๓๐ สิทธิเสรีภาพบางเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่การใช้สิทธินั้นรัฐมีหน้าที่จะต้องดำเนินการให้สิทธิของประชาชน กรณีนั้นก็จะต้องออกกฎหมายรับรองสิทธิของเขาขึ้นมาะครับ สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือ ในการได้รับการสวัสดิการว่าจะได้เท่าไร อย่างไร นั่นก็คือสิทธิที่จะมีขึ้นต่อเมื่อมีกฎหมายรับรองให้ได้ครับ กับสิทธิประการที่ ๓ นั้นจะจำกัดไม่ได้ เว้นแต่ที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะว่า เช่น ในมาตรา ๓๔ ว่าการจำกัดเสรีภาพในการเดินทางนั้นจะทำได้ต่อเมื่ออาศัยกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคง เพราะฉะนั้นสิทธิในรัฐธรรมนูญที่บัญญัติขึ้นจึงมีหลายประเภท การใช้ถ้อยคำจึงได้พยายามใช้ถ้อยคำสอดคล้องตามสิทธิเสรีภาพที่เราบัญญัติขึ้นใหม่อยู่ในหมวดสิทธิเสรีภาพทั้งหมดนะครับ ก็เลยเรียนอย่างนี้ว่า โดยหลักการแล้วมีลักษณะอย่างเดียวกัน แต่การเขียนถ้อยคำนั้นเขียนเพื่อให้รับกับบทบัญญัติที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามในเรื่องที่อาจารย์เสนอเรื่องการระบุบทบัญญัติมาตราของรัฐธรรมนูญในการตรากฎหมายนั้น กรรมการรับไว้จะพิจารณาเอามาเพิ่มเติมครับ ขออนุญาตเอาไปดูถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญทั้งหมดครับ

เลขานุการ : ขอขอบคุณครับ ท่านก็สงวนไว้ก่อนแล้วกันนะครับ เพราะว่าเดี๋ยวคำออกมาจะไม่เหมือนกันอะไรต่าง ๆ แต่ไม่เป็นไรครับ กรรมการรับจะไปดูเรื่องนี้อยู่แล้วนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๕๐/๒

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ขอบขอบคุณครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ต่อไปมาตรา ๓๐ ครับ

นายสวิง ตันอุด : ท่านประธานครับ ผม สวิง ครับ มาตรา ๓๐ ที่อยากจะขอเพิ่มเติม ก็คือเกี่ยวกับข้างหลังคำว่า ชายและหญิง ก็ขอเพิ่มเป็นเรื่อง และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่มีสิทธิเท่าเทียมกัน ผมอยากจะอธิบายเรื่องนี้ครับท่านประธาน จริง ๆ ตอนนี้มีคนในสังคมนี้อยู่จำนวนมาก จริง ๆ ในทุกสังคมมีอยู่ประมาณ ๘ เปอร์เซ็นต์ ๗ เปอร์เซ็นต์นะครับที่เป็นบุคคลเหล่านี้อยู่แล้วก็ประชากรจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากเรื่องนี้ ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างนะครับ อย่างเช่น เรื่องเกี่ยวกับการสมัครงานที่ถูกกีดกันจากเพศที่เป็นเพศที่สามหรือเพศอื่น ๆ เพราะว่าจริง ๆ ตอนนี้ในสังคมไม่ได้มีเพียงแค่บุคคล ๒ เพศ เพราะว่าการดูเรื่องเพศตอนนี้เราดูเฉพาะอวัยวะเพศ ถ้าพูดตามจริงนะครับ คือดูเพียงแค่สรีระ แล้วก็เพียงแค่บอกว่าอันนี้คือเพศหญิงหรือเพศชาย แต่ว่าโดยความเป็นจริงตอนนี้การดูเรื่องเกี่ยวกับเรื่องทางด้านสรีระอย่างเดียวไม่พอนะครับ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๕๑/๑

เพราะว่าจริง ๆ แล้ว นั่นเป็นเพียงแค่ทางด้านกายภาพนะครับ แต่คนมีสิทธิที่จะเลือกเพศด้วยนะครับว่า ถ้าสมมุติเขาเป็นชาย เขาอาจจะขอเป็นหญิง ซึ่งเราก็เห็นโดยทั่วไป แล้วพอเป็นหญิงก็มีใจที่จะเป็นชาย เราก็เห็นโดยทั่วไป ซึ่งผมคิดว่าอันนี้ในสากล ในต่างประเทศนี้ก็รองรับเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไว้มากนะครับ ซึ่งอันนี้ถ้าเราสามารถที่จะเขียนเรื่องนี้ไว้นอกเหนือไปจากคำว่า เพศ โดยสรีระนี่นะครับ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องดี ข้อเสนอนั้นนะครับ ไม่ได้เกิดขึ้นลอย ๆ นะครับ ถ้าจะไปเปิดดูข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขอที่จะแปรญัตติในเรื่องนี้ด้วยนะครับ ขอที่จะเพิ่มคำในเรื่องนี้ต่าง ๆ ด้วย นะครับ เพราะว่าเรื่องนี้ก็กลายเป็นเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนจำนวนมากนะครับ เรื่องเกี่ยวกับการ สัมภังคานที่ถูกกีดกัน เรื่องเกี่ยวกับการประกันชีวิตในกาที่จะมอบทรัพย์สินให้กับบุคคลที่เรียกว่า เขาแต่งงาน อยู่ด้วยกันแต่ไม่สามารถที่จะจดทะเบียนกันได้ เรื่องเกี่ยวกับการแปลงเพศ หลังจากนั้นไม่สามารถที่จะ เปลี่ยนคำนำหน้าได้ แล้วคนต่าง ๆ เหล่านี้มีความสามารถจำนวนมาก การรับบุตรบุญธรรมที่จะเข้ามา แล้ว เรื่องเหล่านี้เองก็ถูกกีดกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับบุตรบุญธรรมเข้ามาก็ไม่รู้ว่ ก็ถูกถามว่า คุณจะ เลี้ยงดูได้ไหม เพราะว่าความสภาพเป็นพ่อเป็นแม่อย่างนี้เป็นต้นนะครับ จริง ๆ แล้วนี่ในกฎหมาย ทางด้านทหารนี่นะครับ ถูกระบุไว้ชัดเจนนะครับ บุคคลที่เรียกว่าเป็นเกย์นี่นะครับ จะใช้คำว่า เป็นโรคจิต ภาวะ ซึ่งอันนี้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิชัดเจนนะครับ ซึ่งอันนี้เป็นประเด็นที่ค่อนข้างสำคัญนะครับ รวมทั้ง เรื่องเกี่ยวกับการข่มขืนนะครับ ผมคิดว่าเรื่องเกี่ยวกับการข่มขืนนี่ตอนนี้อยู่ถูกข่มขืน ผู้ชายข่มขืนผู้หญิง เท่านั้นเองนะครับ ผู้ชายก็ถูกข่มขืนด้วย หรือแม้กระทั่งคนที่ถูกแปลงเพศก็ถูกข่มขืนด้วย ในกฎหมาย โดยทั่วไปตอนนี้คำว่า ข่มขืน เพียงแค่บอกว่า องคชาตล่วงล้ำเข้าไปในโยนีนึงองคูสิ อันนี้ที่จริงแล้วนี้ โยนีไม่มีสำหรับผู้ชาย ดังนั้นผู้ชายที่ถูกแปลงเพศก็ถูกข่มขืนด้วยนะครับ อันนี้จริง ๆ แล้วนี่เป็นเรื่อง ที่เขาสะท้อนออกมาชัดเจนนะครับ แล้วก็รวมทั้งการคุ้มครองหรือเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เองนี่นะครับ ไม่ได้รับ การคุ้มครอง ตอนนี้อยู่กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้เคลื่อนไหวนะครับ มีอยู่จำนวนมากในสังคมบ้านเรา ถ้าเราเปิดใจ ที่จะรับเรื่องนี้ให้ชัดเจน เพราะคนเหล่านี้จำนวนมากนะครับ คน ถ้าสมมุติดีเพียงแค่ ๕ เปอร์เซ็นต์ เขาก็ จะอยู่ที่ประมาณ ๓ - ๔ ล้านคนในสังคมนะครับ จริง ๆ เขาบอกว่า โดยทั่วไปน่าจะอยู่ที่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ เสียด้วยซ้ำไป กลุ่มเหล่านี้รวมตัวกันเป็นมูลนิธิ กลุ่มชายรักชาย เรื่องเกี่ยวกับ M plus เรื่องเกี่ยวกับฟ้าสีรุ้ง กลุ่มหญิงรักหญิง กลุ่มอัญจारी กลุ่มอะไรทั้งหลายเกิดขึ้นเป็นมูลนิธิมากมาย สมาชิกเป็นหมื่น ๆ คนนะครับ เท่าที่ผมทราบวันนี้เอง เขาก็มาที่สภาแล้วก็เห็นมาพูดเรื่องนี้ทางสื่อด้วย อันนี้ผมคิดว่าถ้าเราสามารถ ที่จะระบุเรื่องนี้ลงไปได้ชัดเจนนี่นะครับ สิทธิเสรีภาพของประชาชนก็จะกว้างขวางขึ้นครับท่านประธาน

ประธาน (นายประสงค์ สุนศิริ ทำหน้าที่ประธาน) : ท่านสมชัย เชิญครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๓๐ กลุ่มผมได้แปรญัตติมาด้วย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๕๑/๒

นะครับ คือผมเห็นว่ามาตรา ๓๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิของสตรี ซึ่งจะมีมาตราที่เกี่ยวข้องกันหลายมาตรา และเป็นเรื่องเดียวกัน คือเรื่องสิทธิของสตรี ถ้าเอื่อนำมาพิจารณาพร้อมกันนี้ก็จะเป็นประโยชน์ ตกลงในเรื่องประเด็นนี้ แล้วก็แก้ไปในแนวทางเดียวกันครับ ผมจะขออนุญาตให้คุณอลิสตาเป็นคนชี้แจงครับ เชิญคุณอลิสตาครับ

ประธาน : เชิญนะครับ

นางสาวอลิสตา พันธุศักดิ์ : เดี่ยวนะคะ มาตรา ๓๐ หรือคะ

เลขานุการ : ยังไม่ถึงครับ เดี่ยวคุณอลิสตาชี้แจงตอนถึงมาตราได้ไหมครับ เอามาตรา ๓๐ ก่อนไหมครับ มาตรา ๓๐ ก็จะมีของกลุ่มท่านสมชัย ขอเพิ่มคำว่า หรือความพิการ เข้าไป อันนี้กรรมการเพิ่มให้แล้ว เรื่องความพิการนะครับ

นางสาวอลิสตา พันธุศักดิ์ : เพราะว่าเห็นว่าเพิ่มแล้ว เลยตัดออกไปแล้ว ขอบพระคุณคะ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ มาตรา ๓๐ นี้มีอยู่สองวรรค วรรคสองมันมีเรื่องความพิการ แล้วก็มีเรื่องการขอเติมในข้อความถัดไปว่า สุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ซึ่งจะขอให้อาจารย์กรรมการอธิบายประเด็นนี้ครับ

นางกรรมการ บรรเทียงจิตร : เรียนท่านประธานคะ กรรมการ บรรเทียงจิตร นะคะ

ในวรรคสองเรื่องการปฏิบัติ ต่อนอกจากจะเติมคำว่า ความพิการ ซึ่งต้องขอขอบคุณกรรมการนะคะ ที่นำเสนอ ตรงนี้เป็นข้อเสนอของเครือข่ายคนพิการ ซึ่งได้เสนอเรื่องนี้มานาน ส่วนเรื่องของการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ต่ออายุ ต่อสภาพทางกายหรือสุขภาพทางกาย หรือสุขภาพทางจิตตรงนั้น คงเป็นการขยายความในส่วนที่ว่า สุขภาพนอกจากทางกาย ทางจิตแล้วนี่ก็คือ ต้องคำนึงถึงทั้งหมดคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถูกจำกัดสิทธิ การถูกการทารุณกรรมต่าง ๆ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๕๒/๑

ไม่ว่าจะด้วยภาษาทางกาย หรือว่าเรื่องของคำพูด เรื่องของการกระทำต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เลยขอเพิ่มเติมในเรื่องของสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ซึ่งมันมีผลกระทบเชื่อมโยงกันนะคะ แต่ถ้าตามที่ทางคณะกรรมการได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตรงส่วนของมาตรา ๓๐ วรรคสอง ก็ตัดคำว่า สภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ออก ตรงส่วนนี้ก็อยากให้ทำความเข้าใจว่า สิ่งที่ได้ขยายความเพิ่มเติมที่ขอเสนอเพิ่มเติมนั้น เป็นเจตนารมณ์ว่า ให้ขยายสุขภาพทางกาย ทางจิต แล้วก็รวมทั้งทางสังคมอื่น ๆ ด้วยนะคะ นี่คือเจตนารมณ์ แต่ถ้าทางกรรมการตัดคำขยายตรงนี้ก็ไม่ได้ใจ ขอขอบคุณค่ะ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตอธิบายข้อความในวรรคแรกว่าทำไมอยากจะเติมคำว่า บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยตัวเองด้วยนะครับ ท่านประธานครับ แต่เดิมนี่ผมคงมีอคติเช่นเดียวกับหลาย ๆ คน ที่คิดว่าบุคคลที่เป็นเพศที่สาม หรือที่เราเรียกว่า เป็นกะเทย หรือรักร่วมเพศ เป็นบุคคลที่มีความผิดปกติ หรือเป็นบุคคลที่มีความวิปริตทางเพศ แต่เดิมนะคิดกันอย่างนั้น แล้วเราก็มีความรำคาญในท่าทีและวิธีการที่วัดว้ายกระตุ้ว หรือวิธีการที่มันเกินไป ผมเองก็เป็นคนหนึ่งรับไม่ได้ แล้วก็เลยไม่อยากจะเห็น แต่เมื่อพัฒนาการทางการแพทย์ได้มีการพิสูจน์ชัดเจนว่า บุคคลนอกจากเป็นหญิงและเป็นชายแล้ว ยังมีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นประเภทอื่นที่กล่าวไม่ได้ว่าเป็นความผิดปกติทางเพศ แล้วก็กล่าวไม่ได้ว่าเป็นความวิปริตทางเพศ แต่ว่าทางวิทยาศาสตร์ได้มีการพิสูจน์ว่า เป็นบุคคลที่มีเพศที่หลากหลายจริง ๆ คำถามก็คือว่า บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้เป็นบุคคลที่แม้เราจะไม่มีรสนิยมเหมือน แต่ผมคิดว่า จำนวนของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น ไม่ใช่จำนวนสิบ หรือจำนวนร้อย หรือจำนวนพัน แต่ผมคิดว่าเป็นจำนวนหมื่นและแสนในบ้านเมืองของเรา คำถามคือ ในปัจจุบันนี้มีคนกีดกันและเลือกปฏิบัติค่อนข้างจะสูง ผมไปรับฟังความเห็นในหลายแห่งก็พบว่า มีการเลือกปฏิบัติ โรงแรมบางแห่งไม่ให้เข้าโรงแรม หรือว่าการปฏิบัติในการทำงานหลายแห่งปรากฏว่า ถ้าพบว่าบุคคลที่มีเพศหลากหลายทางเพศออกไป ไม่รับเข้าทำงาน อย่างนี้เป็นต้น เป็นการผลักไสให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องไปทำงานทางด้านบริการ หรือเป็นทางด้านบริการทางเพศ ทำให้คนเข้าใจผิดต่อเข้าไปอีกว่า กลุ่มบุคคลพวกนี้เป็นบุคคลที่มีแต่จิตสำนึกเรื่องเพศอย่างเดียว อะไรก็ตามมีความต้องการทางเพศสูง หรือมีความมั่ว หรือว่าจิตผูกพันอยู่กับเรื่องเพศอย่างเดียว มันเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดภาพเช่นนั้น ถ้ากรรมการอยากจะดูนี่ผมมีวิดีโอให้ท่านดูเลยว่า กลุ่มพวกนี้เขาได้มีการถกเถียงกันว่าอย่างไร ในการที่ผมไปรับฟังความเห็น -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วีนาศรี ๕๓/๑

และผมเองก็ได้รับหนังสือจากกลุ่มดังกล่าวที่จะแสดงความเห็นในเรื่องนี้ แล้วคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้ประสานมาว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นมีความเห็นพ้องที่จะให้มีการแก้ไขข้อความ ได้ประสานในฐานะที่ผมเป็นประธานกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประชาคมติ ได้รับการประสาน แล้วก็ได้รับหนังสือ แล้วก็กลุ่มดังกล่าวนั้นก็ไม่ได้มีเหตุผลยืนยันหลายอย่าง อย่างเช่นมีคนเข้าใจผิดว่าถ้าเป็นเรื่องความผิดปกติทางเพศ มีหนังสือบางเรื่องถึงกับแสดงออกมาว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วทำให้บุคคลดังกล่าวพ้อฟื้นขึ้นมาลืมเรื่องการรักเพศเดียวกัน หันกลับไปรักเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลที่ผิดพลาดอย่างแรง เพราะว่าในความเป็นจริงแล้วคนที่มีความรักเพศเดียวกันเปรียบเสมือนคนที่ซึ่งจักรยานเป็น มันเป็นจิตที่ฝังอยู่ในสำนึก มันหลุดไม่ได้ แม้กระทั่งเกิดอุบัติเหตุขึ้นมา หนังสือจินตนาการที่ผิดพลาดไปอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อมันเกิดขึ้นในจิตและมันเป็นคนอีกประเภทหนึ่งอย่างที่คุณสวิงได้บรรยายไปแล้ว ผมคิดว่าขณะนี้สังคมไทยควรจะก้าวหน้าขึ้น แล้วก็ควรที่จะต้องมีการรัฐธรรมนูญที่ปกป้องพอสมควร เพราะฉะนั้นการใส่คำว่า ชายและหญิง และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีสิทธิเท่าเทียมกัน ผมคิดว่าจะช่วยปกป้อง เพราะฉะนั้นประเทศไทยเกิดเหตุแล้วไม่ใช่ว่ายังไม่เกิดเหตุเหมือนแต่เดิม เมื่อเกิดเหตุแล้วผมคิดว่าเราน่าจะมีพัฒนาการในรัฐธรรมนูญที่ปกป้องสิทธิของกลุ่มบุคคลที่มีเป็นจำนวนหมื่นจำนวนแสนตรงนี้ ก็อยากจะทราบเรียน แล้วถ้าเรื่องนี้อายุที่จะได้ข้อมูลทางตรงมากกว่านี้ผมคิดว่าคุณอลิสาน่าที่จะชี้แจงตรงนี้ได้ดี ไม่ใช่ว่าคุณอลิสารักเพศเดียวกัน แต่คุณอลิสาน่าจะเป็นเจ้าของสถานที่ที่มีกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศทำงานอยู่ก็คือที่ทิฟฟานี่ เพราะฉะนั้นคุณอลิสาน่าจะเข้าใจเรื่องนี้ได้ดี แล้วในการไปรับฟังความคิดเห็นคุณอลิสาก็ได้ไปด้วยกัน และคุณอลิสาก็ได้แสดงความเห็นหลายอย่างที่น่าสนใจ ผมคิดว่าคุณอลิสาน่าจะช่วยตรงนี้ได้เยอะครับ

นางสาวอลิสาน่า พันธุ์ศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธาน แล้วก็ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ที่ให้โอกาสพูดในวันนี้นะคะ ก็คือว่าจริง ๆ แล้วเราก็เห็นในเรื่องของสาวประเภทสองหรือว่าคนที่เป็นเกย์ จริง ๆ คือมันมีหลากหลายเพศ ครั้งนี้เขาก็เลยมาใส่ว่า ความหลากหลายเพศ เพราะว่ามีหลายแบบมากนะคะ เช่น การถูกปฏิบัติของเขาโดนกันทุกวัน โดนเป็นประจำในการเลือกปฏิบัติ ขอยกตัวอย่างในเรื่องของสาวประเภทสองที่มีการทำศัลยกรรมหน้าอกแล้ว แล้วก็ซิมอดีฟิเคชันอยู่ในพญาแล้วถูกจับ แล้วก็บางครั้งก็อาจจะโดนบอกว่าถอดเสื้อเพื่อค้นตัว บางทีเจ้าหน้าที่รัฐก็บอกว่าเป็นผู้ชายสามารถถอดเสื้อได้ โดยล่วงละเมิดเขา เขาก็จำเป็นต้องถอด แต่ไม่มีเหตุผลอะไร คือจะแก้งอะไรอย่างนั้นนะคะ เพราะเห็นว่าเป็นกะเทย ก็เลยมีความรู้สึกว่าคุณถูกไปอยู่แล้ว หลาย ๆ เรื่องถ้าสมมุติว่าเป็นการเดินทางไปต่างประเทศ ก็จะหน้าตาเป็นผู้หญิง แปลงเพศแล้วก็ยังเป็นนาย เพราะฉะนั้นต่างประเทศก็ไม่เข้าใจ แล้วก็ไม่ให้เข้าประเทศ ก็จะเป็นในเรื่องของการกีดกันในเรื่องของการที่ แล้วก็ไม่สามารถไปไหนได้ อันนี้ก็เป็นอย่างที่เห็นชัด แต่ว่าเขาเองอยากจะออกมาบอกว่าเขาควรจะมีความสิทธิเท่าเทียมเท่านั้นเอง แต่ไม่ได้ต้องการอะไรมากกว่านั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมณูญ

วเฒนา ๕๓/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แต่ไม่ให้ถูกดูถูกในสังคมเท่านั้นเอง แต่ว่ามันจะไม่มีแค่บริษัทอย่างทีฟฟานี่หลายบริษัทนะคะในการยอมรับสาวประเภทสอง ก็จะมีไม่กี่บริษัท เพราะฉะนั้นการรองรับทางด้านอาชีพก็จะไม่พอ อย่างที่ท่านอาจารย์พูดก็คือถูกต้องคะ กลายเป็นว่าเขาหาที่จะทำอาชีพไม่ได้ ก็เลยกลายเป็นว่าเป็นการส่งเสริมให้เขาหาทางออกที่ไม่ถูกต้อง แล้วก็ไม่มีกรให้อาชีพที่ถูกต้อง จริง ๆ แล้วเขายังมีความสามารถในหลาย ๆ อย่าง แต่สังคมยังไม่ยอมรับเท่านั้นเองคะ แล้วก็ไม่ได้มีสิทธิเท่ากับหญิงและชาย ขอขอบคุณคะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วัฒนา ๕๓/๑

และผมเองก็ได้รับหนังสือจากกลุ่มดังกล่าวที่จะแสดงความเห็นในเรื่องนี้ แล้วคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้ประสานมาว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นมีความเห็นพ้องที่จะให้มีการแก้ไขข้อความ ได้ประสานในฐานะที่ผมเป็นประธานกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมของประชาชน และการประชาชาติ ได้รับการประสาน แล้วก็ได้รับหนังสือ แล้วก็กลุ่มดังกล่าวนั้นก็จะมีเหตุผลยืนยันหลายอย่าง อย่างเช่นมีคนเข้าใจผิดว่าถ้าเป็นเรื่องความผิดปกติทางเพศ มีหนังสือบางเรื่องถึงกับแสดงออกมาว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วทำให้บุคคลดังกล่าวพอฟื้นขึ้นมาลืมเรื่องการรักเพศเดียวกัน หันกลับไปรักเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นหนังสือให้ข้อมูลที่ผิดพลาดอย่างแรง เพราะว่าในความเป็นจริงแล้วคนที่มีความรักเพศเดียวกันเปรียบเสมือนคนที่ขี่จักรยานเป็น มันเป็นจิตที่ฝังอยู่ในสำนึก มันหลุดไม่ได้ แม้กระทั่งเกิดอุบัติเหตุขึ้นมา หนังสือจินตนาการที่ผิดพลาดไปอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อมันเกิดขึ้นในจิตและมันเป็นคนอีกประเภทหนึ่งอย่างที่คุณสรวงได้บรรยายไปแล้ว ผมคิดว่าขณะนี้สังคมไทยควรจะก้าวหน้าขึ้น แล้วก็ควรที่จะต้องมีรัฐธรรมนูญที่ปกป้องพอสมควร เพราะฉะนั้นการใส่คำว่า ชายและหญิง และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีสิทธิเท่าเทียมกัน ผมคิดว่าจะช่วยปกป้อง เพราะขณะนี้ประเทศไทยเกิดเหตุแล้วไม่ใช่ว่ายังไม่เกิดเหตุเหมือนแต่เดิม เมื่อเกิดเหตุแล้วผมคิดว่าเราน่าจะมีพัฒนาการในรัฐธรรมนูญที่ปกป้องสิทธิของกลุ่มบุคคลที่มีเป็นจำนวนหมื่นจำนวนแสนตรงนี้ ก็อยากจะกราบเรียน แล้วถ้าเรื่องนี้อะไรที่จะได้ข้อมูลทางตรงมากกว่านี้ผมคิดว่าคุณอลิสาน่าที่จะชี้แจงตรงนี้ได้ดี ไม่ใช่ว่าคุณอลิสารักเพศเดียวกัน แต่คุณอลิสาน่าจะเป็นเจ้าของสถานที่ที่มีกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศทำงานอยู่ก็คือที่ทีฟฟานี่ เพราะฉะนั้นคุณอลิสาน่าจะเข้าใจเรื่องนี้ได้ดี แล้วในการไปรับฟังความคิดเห็นคุณอลิสาก็ได้ไปด้วยกัน และคุณอลิสาก็ได้แสดงความเห็นหลายอย่างไว้น่าสนใจ ผมคิดว่าคุณอลิสาน่าจะช่วยตรงนี้ได้เยอะครับ

นางสาวอลิสาน่า พันธุ์ศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธาน แล้วก็ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ที่ให้โอกาสพูดในวันนี้นะคะ ก็คือว่าจริง ๆ แล้วเราก็เห็นในเรื่องของสาวประเภทสองหรือว่าคนที่เป็นเกย์ จริง ๆ คือมันมีหลากหลายเพศ ครั้งนี้เขาก็เลยมาใส่ว่า ความหลากหลายเพศ เพราะว่ามีหลายแบบมากนะคะ เช่น การถูกปฏิบัติของเขาโดนกันทุกวัน โดนเป็นประจำในการเลือกปฏิบัติ ขอยกตัวอย่างในเรื่องของสาวประเภทสองที่มีการทำศัลยกรรมหน้าอกแล้ว แล้วก็ขี่มอเตอร์ไซค์อยู่ในพัทยาแล้วถูกจับ แล้วก็บางครั้งก็อาจจะโดนบอกว่าถอดเสื้อเพื่อค้นตัว บางทีเจ้าหน้าที่รัฐก็บอกว่าเป็นผู้ชายสามารถถอดเสื้อได้ โดยล่วงละเมิดเขา เขาก็จำเป็นต้องถอด แต่ไม่มีเหตุผลอะไร คือจะแก้งอะไรอย่างนี้นะคะ เพราะเห็นว่าเป็นกะเทย ก็เลยมีความรู้สึกว่าคุณถูกไปอยู่แล้ว หลาย ๆ เรื่องถ้าสมมุติว่าเป็นการเดินทางไปต่างประเทศก็จะหน้าตาเป็นผู้หญิง แปลงเพศแล้วก็ยังเป็นนาย เพราะฉะนั้นต่างประเทศก็ไม่เข้าใจ แล้วก็ไม่ให้เข้าประเทศ ก็จะเป็นในเรื่องของการกีดกันในเรื่องของที่ แล้วก็ไม่สามารถไปไหนได้ อันนี้ก็เห็นตัวอย่างที่เห็นชัด แต่ว่าเขาเองอยากจะออกมาบอกว่าเขาควรจะมีสิทธิเท่าเทียมเท่านั้นเอง แต่ไม่ได้อยากได้อะไรมากกว่านั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วិถนา ๕๓/๒

แค่ไม่ให้ถูกตุงในสังคมเท่านั้นเอง แต่ว่ามันจะไม่มีแค่บริษัทอย่างทีฟฟ้า นี่หลายบริษัทนะคะในการ
ยอมรับสาวประเภทสอง ก็จะมีไม่กี่บริษัท เพราะฉะนั้นการรองรับทางด้านอาชีพก็จะไม่พอ อย่างที่ท่าน
อาจารย์พูดก็คือถูกต้องคะ กลายเป็นว่าเขาหาที่จะทำอาชีพไม่ได้ ก็เลยกลายเป็นว่าเป็นการส่งเสริมให้เขา
หาทางออกที่ไม่ถูกต้อง แล้วก็ไม่มีกรให้อาชีพที่ถูกต้อง จริง ๆ แล้วเขายังมีความสามารถในหลาย ๆ อย่าง
แต่สังคมยังไม่ยอมรับเท่านั้นเองคะ แล้วก็ไม่ได้มีสิทธิเท่ากับหญิงและชาย ขอบพระคุณคะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๕๔/๑

ประธาน : ผมขออนุญาตให้กรรมการยกเว้นทั้ง ๒ ท่าน ผู้ชำนาญเรื่องเพศ ได้ช่วยชี้แจง
แสดงความเห็นด้วยครับ มีท่านปกรณ์และท่านสุพจน์ครับ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากร นะครับ ขอบพระคุณ
ท่านประธานที่กรุณาแต่งตั้งตำแหน่งใหม่ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญทางเพศ แต่ความจริงเรื่องนี้ผมได้รับการ
สนับสนุนจากท่านสุพจน์นะครับว่า ผมควรที่จะพูดอะไรบ้างเพื่อที่จะเป็นการซักถามผู้ที่เสนอประเด็นนี้
ความจริงเรื่องที่น่าเสนอนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจถ้าเราพูดกันถึงภาวะของการที่เราจะเปิดกว้างในแง่ของสิทธิ
เสรีภาพ เพียงแต่ว่าการที่เราจะพิจารณาเรื่องนี้ก็อาจจะถามท่านอาจารย์สมคิดด้วยก็ได้ว่า ในรัฐธรรมนูญ
ในประเทศต่าง ๆ มีการบัญญัติในเรื่องนี้เข้าไปสู่ความก้าวหน้าเพียงใด แต่ถ้าไม่มี ก็อาจจะประเทศเรา
เป็นประเทศแรกก็อาจจะเป็นไปได้นะครับในการที่จะนำหน้าประเทศอื่น ๆ ไปในอีกลักษณะหนึ่ง
แต่ขณะเดียวกันก็ควรจะพิจารณาต่อไปด้วยว่า ถ้าเราบัญญัติไว้แบบนี้ อาจจะไปมีผลเกี่ยวข้องกับกฎหมาย
อื่น ๆ ที่เราต้องไปแก้ไขอีกมากน้อยเพียงใด เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่บ้านเราเองในเรื่องของโดยทั่วไป
แม้ว่าไม่มีกฎหมาย เราก็ค่อนข้างเปิดให้สิทธิเสรีภาพทางด้านต่าง ๆ อยู่ค่อนข้างมาก และความรู้สึกที่เป็น
สอดคล้องกันในตอนหลัง ๆ ก็ลดลงนะครับ เพราะฉะนั้นถ้ามองจากความเห็นของบรรดาผู้ที่ขอแปรญัตติ
ก็เป็นความเห็นที่ได้มาจากการพิจารณาและการฟังความคิดเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย เพียงแต่ว่าผมเอง
ไม่เชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาจจะเป็นเรื่องที่มีผลเกี่ยวพันหรือไม่ อย่างไร

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์และท่านเจริญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ขอขอบคุณครับที่ท่าน
แต่งตั้งให้ผมมีตำแหน่งใหม่ ที่จริงอันนี้ก็คงไม่ใช่ผมคนเดียวครับ แต่ว่าผมอาจจะไม่ใช่คนที่ปิดบังนะครับ
ผมชอบชายจริงหญิงแท้ครับ

อันแรกนะครับอยากจะให้ที่ประชุมพิจารณาเลย อันนี้จะไปขัดโดยตรงกับมาตรา ๓๐
โดยตรงเลยที่บอกว่า ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน เขาไม่ได้บอกเพศที่สาม นะครับ มี ๒ เพศเท่านั้นที่
รัฐธรรมนูญรับรอง เราไม่ได้บอกว่าชายและหญิง ชาย หญิง และเพศที่สาม หรือว่าเพศที่มีความหลากหลาย
ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญรับรอง ๒ เพศเท่านั้น ถ้าเราไปบัญญัติไว้ว่าความ
หลากหลายทางเพศ แสดงว่ามีเพศที่สาม ก็คงจะแก้กฎหมายกันสุดสุดหมดเลย แล้วอันนี้คือทางด้าน
กฎหมายครับ ส่วนทางด้านสังคมแล้วผมคิดว่าพวกเราที่อายุขนาดนี้คงจะมีบุตร ธิดา แล้วนะครับ และบุตร
ธิดาของท่าน ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง วันแรกที่ท่านรู้ว่าบุตรสาวหรือบุตรชายของท่านมีแฟนเป็นเพศตรง
ข้าม มีคู่รักเป็นเพศตรงข้าม ท่านก็โล่งใจทันที อย่างน้อยที่สุดท่านจะมีหลานอย่างน้อยที่สุดท่านจะมีบุตร
หรือหลานที่สืบสกุลได้ ปัจจุบันนี้การเลี้ยงบุตรชายยากยิ่ง หรือว่ายากกว่าเลี้ยงบุตรสาวนะครับ วันแรกที่
ผมรู้ว่าบุตรชายของผมมีแฟนเป็นเพศหญิง ผมโล่งอก อย่างน้อยที่สุด ผมจะได้มีหลานสืบสกุล เป็นไปตาม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๕๔/๒

ธรรมชาติอันนี้คือความรู้สึกจริง ๆ เลย เป็นความรู้สึกที่หลายคนก็อาจรู้สึกโล่งใจว่าบุตรหลานของท่านที่มี
เพศชายหรือหญิง และมีคู่รักหรือแฟนเป็นเพศตรงข้าม อันนี้หนึ่งนะครับ เป็นธรรมชาติแท้ ๆ เลยแล้วสังคม
เดี๋ยวนี้เบี่ยงเบนมากเหลือเกิน เราต้องยอมรับ สังคมยอมรับทางด้านพหุติณัยแล้วว่า ความหลากหลายทาง
เพศมีอยู่แล้ว เพราะว่าปัจจุบันนี้มันเพี้ยนกันมากแล้ว แต่อย่าให้เพี้ยนมากกว่านี้ ไม่ใช่ว่าผมจะเป็นอริกับ
เพศที่สาม -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๕๕/๑

ไม่ใช่ว่าผมจะเป็นหรือกับเพศที่ ๓ ผมเห็นใจเขา นะครับ แต่ว่าเขาก็ต้องเห็นใจสังคมส่วนร่วมด้วย เห็นใจมนุษยชาติ เห็นใจต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผมคิดว่าอันนี้คือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ธรรมชาติหรือพระเจ้าให้มาแล้ว ชายจริงหญิงแท้ นะครับ ธรรมชาติที่ว่า จะสร้างให้กรอบกำเนิดความเป็นมนุษยชาติ ความเป็นศักดิ์ศรีมนุษย์ต่อไป ผมเห็นว่าเราได้อะไรกับบุคคลเหล่านี้มากพอแล้ว นะครับ แล้วผมขอให้ทางกฎหมายยังยอมรับมีเพียง ๒ เพศครั้งก่อน นะครับ ต่อไปเมื่อมีวิวัฒนาการอีกหลายสิ่งหลายอย่างเกิดขึ้นต่อไป ขอให้เป็นอย่างอนาคตข้างหน้าครับ ปัจจุบันนี้ผมคิดว่าสังคมเราได้ให้ความยุติธรรมกับเขาก่อน นะครับ ผมขอโทษด้วย นะครับ ที่ถ้าผมมากล่าวที่ทำให้ท่านไม่พอใจ แต่ว่าสังคมเราปัจจุบันนี้ ขอให้มันเป็นไปตามที่ครรลองที่ธรรมชาติสร้างสรรคให้มาโดยตรงเถอะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภักดีธนากุล : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จริญ ภักดีธนากุล ครับ กระผมขออนุญาตออกตัวนิดหนึ่งว่า ไม่ได้คิดว่าจะได้รับเสียงสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้นะครับ แต่ผมเองได้รับเรื่องร้องขอความเป็นธรรมจากเครือข่ายของผู้มีความหลากหลายทางเพศ เมื่อเข้านี้แล้วก็ได้รับการชี้แจงอะไรเยอะให้เห็นว่า จำนวนคนกลุ่มนี้มีไม่น้อย แล้วเขาก็รวมตัวกันเพราะว่ามีปัญหาที่ได้รับความเดือดร้อนจากแนวความคิดหรือค่านิยมเดิมในสังคมไทยนี้ค่อนข้างมาก เขาก็พยายามที่จะหาทางทำคุณประโยชน์อะไรให้กับสังคมหลาย ๆ เรื่อง รวมกันทำกิจกรรมช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ ดูแลช่วยเหลือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์เป็นครั้งคราว แต่ว่าปัญหาของเขาก็คือว่า ถูกกีดกันหรือว่าเลือกปฏิบัติ เพียงเพราะเหตุที่ว่า เขามีรสนิยมทางเพศหรือเพศวิถีที่ไม่เหมือนกับคนส่วนใหญ่ในสังคมไทย แต่เขาก็เป็นคนไทย นะครับ เขาก็ขอว่าไม่ต้องส่งเสริมไม่ต้องมายกย่องให้เหนือกว่าคนทั่วไปจนกระทั่งเป็นแบบอย่างให้คนทำตาม แต่ขอว่าขอให้ความคุ้มครองเขาว่า อย่าได้ถูกกีดกันหรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ด้วยเหตุที่เขามีวิถีทางเพศของเขาแบบนั้น แล้วความจริงการที่เขามีวิถีทางเพศอย่างนั้นก็เป็นทางเลือกในสังคมเสรีทางหนึ่ง ซึ่งไม่ได้ทำอันตราย ไม่ได้ทำความเสียหายให้กับสังคมหรือผู้อื่นเดือดร้อน เขาก็ขอในวรรคสาม เขาไม่ได้ขอในวรรคหนึ่งวรรคสองที่จะให้มีสิทธิอะไรดีเด่น ขอเพียงว่า ขอเหมือนกับคนพิการ ขอเหมือนกับคนชนกลุ่มน้อย ขอเหมือนคนที่สุขภาพไม่ดี ขอว่าอย่าได้เลือกปฏิบัติต่อเขาอย่างไม่เป็นธรรมเพียงเพราะเหตุผลอันนี้ ว่าเขามีวิถีทางเพศไม่เหมือนกับชายหรือหญิง ผมก็มองว่า คำขออย่างนี้น่าจะได้รับความเห็นใจ รับการพิจารณาอย่างน้อยก็ขอให้พิจารณาจากคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญทั้ง ๓๕ คนนี้ อย่างจริงจังก่อนที่จะลงมติอะไร แล้วถ้าดูในต่างประเทศนี้ครับ ในสหรัฐอเมริกา ก็ ในยุโรปก็ดี เวลานี้เขาก็ยอมรับกันเป็นเหมือนกับว่าเป็นที่แพร่หลายว่า Sexuality หรือว่าเพศวิถีหรือรวมทั้งความหลากหลายทางเพศนี้ เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งรัฐควรจะต้องให้ความคุ้มครอง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๕๖/๑

ไม่ให้ถูกนำไปเป็นเหตุกีดกันหรือเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อเขา เว้นแต่ว่าระดับความคุ้มครองอย่างนี้ อาจจะไม่มั่นคงมากเหมือนกับในกรณีของเพศหญิง เพศชาย เพราะฉะนั้นเวลาไปวินิจฉัยในเรื่องที่เกี่ยวกับ ข้อยกเว้นของการที่ปฏิบัติแตกต่าง เพราะเหตุอย่างนี้ โดยข้อยกเว้นนั้นเป็นที่รับรู้กันแพร่หลายในยุโรป เรียกว่า Objective justifiability ก็ให้สามารถทำได้กว้างกว่ากรณีปกติ เพศหญิง เพศชายทั่วไป ในสหรัฐอเมริกา ก็เรียกข้อยกเว้นหรือการกีดกันอะไรทำนองนี้ก็มีช่องทางเปิดไว้ให้ การเลือกปฏิบัติต่อบุคคล โดยอาศัยเหตุของ Sexuality ของเขา ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่เพศหญิงหรือเพศชายอย่างนี้ ก็เป็นที่ยอมรับว่า สามารถทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อวิถีชีวิตของคนพวกนี้ โดยใช้ชื่อเรียกกันว่า Disparate impact ซึ่งเป็นคำในภาษากฎหมายที่มันเติบโตขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาพร้อมกับการขยายตัวของ การเข้าใจปัญหา ของคนและในสังคมที่ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น คนกลุ่มนี้จำนวนในประเทศไทยอาจจะมีนับล้านคน แล้วส่วนใหญ่ก็ถูกสังคมล้อมกรอบในสภาพที่ว่าต้องกดเก็บเอาไว้ ไม่สามารถที่จะแสดงออก แล้วการที่ตก อยู่ในสภาวะกดเก็บก็จะมีปัญหาต่อจิต มีปัญหาต่อศักยภาพ ต่อพฤติกรรม แทนที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม แทนที่จะเป็นหน่วยผลิตสิ่งดี ๆ ให้กับสังคมได้ตามศักยภาพของเขาก็ต้องถูกเก็บกด แล้วทำให้เสียโอกาส ที่จะได้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์กลุ่มนี้ของเราไป เขาอาจจะเป็นจิณตควิเอกของโลกก็ได้ ถ้าไม่ถูกกด ข่มเอาไว้อย่างนั้น เขาอาจจะเป็นนักกีฬายอดเยี่ยมระดับโลกก็ได้ เขาอาจจะทำอะไร ๆ ที่เรานึกไม่ถึงก็ได้ เพราะฉะนั้นการเปิดให้หรือรับรองให้ความคุ้มครองแก่ลักษณะของความหลากหลายทางเพศหรือเพศวิถี อย่างนี้ ผมคิดว่าน่าจะถึงเวลาที่เราได้ตัดสินใจกัน ได้ใคร่ครวญกันนะครับ ไม่เป็นการล้ำสมัยจนเกินไป แล้วก็ไม่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เยาวชนของเราถึงขนาดจะไปยุยงส่งเสริมให้ลูกหลานเรากลายเป็น คนไม่มั่นคงอยู่กับเพศใดเพศหนึ่งนะครับ ผมคิดว่าข้อเรียกร้องของคนกลุ่มนี้น่าจะมีน้ำหนักพอที่จะได้รับ การพิจารณา ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ข้อมูลที่ทางผู้แปรญัตตินำเสนอนะครับ เท่าที่ฟังแล้วผมไม่แน่ใจว่าควรจะให้มีการบัญญัติว่ามีเพศที่สาม หรือเปล่า จริง ๆ ผมเข้าใจว่าบุคคลที่มีลักษณะนี้เขาต้องการ จากการเป็นหญิงขอให้ชาย หรือจาก กลายเป็นชายขอให้หญิง ขอให้เขาได้รับการยอมรับในสังคมนะครับ จะเป็นในทางกฎหมายหรือ ในทางการปฏิบัติก็แล้วแต่ ซึ่งเรื่องนี้ผมก็คิดว่าบ้านเราเอง เขาก็มีการยอมรับพอสมควร แล้วก็ที่พูดถึงก็มี โรงพยาบาลที่จัดการเรื่องนี้ให้ เป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าสามารถที่จะแปลงเพศจากชายเป็นหญิงได้ แต่ประเด็นปัญหาก็คือว่าในทางกฎหมายการยอมรับผู้ที่เป็นหญิงแล้วขอเป็นชาย หรือผู้ที่เป็นชายแล้ว ขอเป็นหญิงตรงนี้อาจจะยังไม่ค่อยชัดเจน แล้วก็กลายเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะฉะนั้นประเด็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๕๖/๒

ที่ผู้เสนอ เสนอขอให้มียุติคำซึ่งคล้ายกับจะให้มียุติที่สาม ผมคิดว่าอาจจะทำให้ประเด็นมืดเพี้ยนไป
หรือเปล่าครับ

- ๕๗/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๕๗/๑

ประธาน : เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบขอบคุณครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ เมื่อเช้าผมหายไปช่วงหนึ่ง ด้วยเหตุที่ว่าทางผู้แทนเครือข่ายนี้ละครับมาขอยื่นหนังสือ นำโดยคุณนนท์ ซึ่งท่านใช้ชื่อว่าเกษมณี คือต้องการให้บอกความต้องการมีพื้นที่อยู่ในสังคมแล้วก็ยื่นเอกสารมาให้ แล้วก็ให้มีเวลาที่อรรถาธิบายต่อผู้สื่อข่าว ทีนี้ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๕ ทางกลุ่มอาจารย์ อาจารย์ก็เป็นกลุ่มที่ปกป้องสิทธิของคนรักเพศเดียวกัน ก็เคยทำหนังสือตามไปที่กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต ก็ยืนยันว่า ผู้ที่รักเพศเดียวกันไม่ได้ถือว่าเป็นผู้ที่ผิดปกติทางจิตหรือป่วยเป็นโรคแต่อย่างใด โดยอ้างองค์การอนามัยโลก และก็อ้างถึงบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ ที่เขาเรียกว่า ICD 10 ICD 10 ก็เป็นพวก International Classification of Disease ซึ่งเป็นเรื่องที่ใช้กันทั่วโลก องค์การอนามัยโลกก็ได้เอาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคนรักเพศเดียวกันออกจากกลุ่มคนที่มีความผิดปกติทางจิตนะครับ อันนี้ก็เป็นก้าวที่สำคัญที่ขณะนี้ถ้าที่ประเทศใดมองว่าคนกลุ่มนี้มีความผิดปกติทางจิตก็เป็นเรื่องที่น่ากลัวมาก ในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี ๑๙๗๐ ก็ ๓๐ กว่าปีมาแล้ว ซึ่งสมาคมจิตแพทย์อเมริกาก็ได้ลงมติว่า รักร่วมเพศไม่ใช่เป็นเรื่องความผิดปกติทางจิตใจ แต่ว่าเมืองไทยจะเป็นเรื่องที่น่าเสียดายว่าใน สด. ๔๓ เวลาไปเกณฑ์ทหารคนกลุ่มนี้ก็จะทนทุกข์ทรมานมากในทุกปี แล้วก็เขาจะเขียนว่าเป็นโรคจิตถาวร นอกจากที่อาจจะหลุดการเกณฑ์ทหาร แต่ว่าในนั้นได้เขียนว่า โรคจิตถาวร และฉบับนี้ก็ยังคงต่อสู้เพื่อที่จะเอาค่านี้ออก ฉะนั้นหมายความว่าเราไม่สามารถที่จะไปทำงานอาชีพอื่นใดได้เลย อย่างนั้นข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่ควรแก่การพิจารณาอย่างจริงจังจึงน่าจะครับว่า เราจะช่วยเพื่อนมนุษย์ซึ่งเป็นคนเหมือนกับเราทำให้เขาจะมีพื้นที่ยืนอยู่ในสังคมโดยที่ไม่ถูกกีดกันกับสังคมอย่างไรนะครับ เหมือนกับความพิการที่เขาจะชี้ประเด็นเรื่อง Social แวริเออร์ คือทางสังคมจะมีอะไรกีดกันเขาเหมือนนะครับ อันนี้ก็เช่นเดียวกัน เขาก็ได้รับการเจ็บปวดมาก แต่ว่าจุดที่เขาพูดออกมาเองว่า แม้ว่าข้อเสนอของเขาจะได้รับการพิจารณาหรือไม่ก็ตาม แต่จากรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยรวมแล้วในเรื่องของสิทธิเสรีภาพหรือเรื่องอื่น ๆ กลุ่มเขาบอกว่าเขาได้ศึกษาและก็เป็นทีพอใจ แล้วก็ถึงแม้ว่าจะไม่บรรจุเรื่องที่เขาร้องเรียนก็ตามในประเด็นเดียวกันก็พร้อมที่จะให้การสนับสนุน อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ผมไปรับเรื่องแทนท่านประธานบ้าง รับเรื่องด้วยตัวเองบ้างหลายกลุ่ม หรือไปถูกเชิญอภิปรายตามทีต่าง ๆ บ้าง บางทีมักจะเจอคำพูดว่าถ้าไม่บรรจุเรื่องนั้นเรื่องนี้ก็จะคว่ำรัฐธรรมนูญ แต่ว่าอันนี้กลับตรงข้าม เขาพูดของเขาเองว่าเขามองเขาอ่านโดยรวมแล้วก้าวหน้าไปมาก แล้วก็ส่วนเรื่องนี้ก็แล้วแต่เราแล้วก็พร้อมให้การสนับสนุน อันนี้ข้อมูลที่ผมจะให้เพิ่มเติมครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ แล้วก็ท่านวุฒิสารครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : จะขอบคุณวุฒิสารก่อนไหมครับ เพราะว่าผู้เสนออาจจะขอพูดสุดท้ายแล้วก็อาจจะต้องขอกรรมการลงมติเนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นวพร ๕๗/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : กราบเรียนท่านประธาน ผมวุฒิสาร กรรมการครับ ต่อประเด็นนี้ผมเองก็ไม่ได้มีความเห็นชัดเจนนะครับ เพียงแต่ประเด็นที่ผมอยากจะเรียนเป็นข้อสังเกตก็คือว่าประเด็นเรื่องของการรับรองกับประเด็นเรื่องของการที่จะดูแลไม่ให้ถูกกลืนรอนสิทธิ เช่น ประเด็นอย่างที่คุณหมอชูชีพพูดเรื่องเกณฑ์ทหาร ผมคิดว่าอันนี้มันมีอยู่ในขั้นตอนของการรับรองโดยรัฐธรรมนูญครับ วิธีการปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ฉะนั้นประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าเราอยากจะดูแลแล้วก็เกื้อกูลเขาและรักษาสิทธิของเขาในระดับใด

- ๕๗/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จงถนอม ๕๔/๑

ประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า ถ้าเรารับรองเรื่องบางเรื่อง ผมกราบเรียนว่า ในความเห็นส่วนตัวผม ผมเห็นว่าหลายเรื่องที่มีน้ำหนักต่อความคิดเห็นของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่อง พระพุทธศาสนา จะมีคำถามเยอะว่า บางเรื่องซึ่งมีคนไม่กี่คนรับรอง แล้วเรารับรอง แต่ว่าประเด็นเรื่องของ ศาสนาพุทธไม่รับรอง ผมยังอยากฝากว่า ในภาพของความสมดุลระหว่างการที่จะพูดถึงประเด็นต่าง ๆ ทั้งภาพรวมนะครับ เมื่อออกมาแล้วจะมีประเด็นปัญหาแบบนี้เกิดขึ้นด้วย ก็อยากฝากเพื่อน สสร. ว่าลอง พิจารณาด้วยว่า บางประเด็นที่เราคิดว่าเราอยากจะไปเพื่อเรื่องนี้สุดโต่งมาก ๆ ในขณะเรื่องที่ Crucial มาก ๆ แล้วเราก็บอกว่าเราไม่เอา ผมคิดว่าอันนี้จะมีปัญหาในทางการพิจารณาในภาพรวม ก็อยากฝากเป็น ข้อสังเกตเท่านั้นนะครับ ส่วนว่าความเห็นจะเป็นอย่างไร ผมก็ไม่ได้ขัดข้องอะไร ก็เข้าใจปัญหาครับ

ประธาน : เชิญท่านเจิมศักดิ์ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาต ในฐานะผู้แปรญัตติ ขออนุญาต อภิปรายเป็นท่านสุดท้ายก่อนที่จะมีการลงมติ ท่านประธานครับ ที่ท่านทูลสุพจน์ได้แสดงความเห็น ผมเอง ต้องกราบเรียนว่าผมรู้สึกเหมือนท่านทูลสุพจน์ไม่มีผิด เมื่อลูกผมโตขึ้นก็เฝ้าดูว่าลูกของผมจะไปรักคน เพศเดียวกันหรือเปล่า พอรู้ว่าไม่ได้รักคนเพศเดียวกันก็ดีใจ ก็เช่นเดียวกัน แล้วขณะเดียวกันผมเองก็เชื่อว่า บุคคลที่รักเพศเดียวกัน เขาก็ไม่ได้อยากที่เขาอยากจะรักเพศเดียวกัน ถ้าเขาเลือกเกิดได้ ผมสัมภาษณ์ จำนวนมาก เขาก็บอกว่าถ้าเขาเลือกเกิดได้ เขาอยากจะเป็นเหมือนกับคนส่วนใหญ่ แต่ว่าเขาเลือกไม่ได้ ใจเขาเป็นอย่างนั้น จิตเขาเป็นอย่างนั้นเอง มันเป็นเรื่องของโครโมโซม มันเป็นเรื่องของอะไรต่ออะไร หลายอย่าง ซึ่งเป็นเช่นนั้นเอง เพราะฉะนั้นเมื่อมันเป็นอย่างนี้ ผมคิดว่ามันไม่ใช่เรื่องที่เราชอบหรือไม่ชอบ แต่ว่ามันกลายเป็นเรื่องเป็นความจริงของธรรมชาติของสังคมไปแล้ว แต่เดิมจะมีคนที่ถูกเก็บกด แล้วก็อยู่ที่ บ้าน หรือว่าไม่บอกความจริงทั้งหลาย ผมคิดว่ามันเป็นการสร้างแรงกดดัน แล้วก็ทำให้คนไม่แสดง ออกมา แล้วก็รู้สึกว่ามันไม่มี แต่เมื่อสังคมพอจะยอมรับได้ เขาก็เปิดตัวออกมามากขึ้น เพราะฉะนั้นที่คิดว่า เราไปยอมรับแล้วมันจะมีอะไรมากขึ้นไปอีก ผมคิดว่าในทางวิทยาศาสตร์ก็ไม่ได้พิสูจน์ว่า ถ้าสังคมยอมรับ แล้วจะยิ่งทำให้คนพวกนี้มีจำนวนมากขึ้น ผมคิดว่าอันนั้นคงจะเป็นข้อสรุปไม่ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่อาจารย์ จรัญได้แสดงความเห็นผมว่าถูกที่สุด กลุ่มนี้ไม่ได้ต้องการที่จะมีสิทธิอะไรเหนือคนอื่น กลุ่มนี้หรือเพื่อน ของเราประชาชนคนไทยจำนวนหนึ่ง มีความต้องการที่จะได้สิทธิเหมือนกับคน เหมือนกับมนุษย์คนอื่น ๆ ในประเทศไทย เพราะฉะนั้นไม่ใช่หมายความว่า เมื่อมีกฎหมายรองรับสิทธิของมนุษย์ เหมือนกับคนพิการ ที่อยากจะได้สิทธิของคนพิการ แล้วจะทำให้คนพิการมากขึ้น ผมไม่เชื่อว่าเขาคงอยากจะเป็นในทำนองนั้น มากขึ้นนะครับ

ประเด็นที่สำคัญก็คือว่า ถ้าท่านกรรมาธิการพิจารณาแล้วคิดว่าอยากจะไปเขียนไว้ ตรงไหน ไม่เขียนในวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือจะเขียนที่ไหน ผมคิดว่าในกลุ่มพวกผมมันไม่มีอะไรขัดข้อง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จงถนอม ๕๘/๒

เพียงแต่ให้สิทธิเขาเหมือนกับเป็นสิทธิผู้ด้อยโอกาสคนหนึ่งในสังคมไทย แล้วก็ขึ้นมาอยู่ตรงไหนก็แล้วแต่
แต่ที่ท่านอาจารย์วุฒิสารบอกว่า ขอให้ช่วยดูว่า อย่างพุทธศาสนาที่ Crucial ที่ใช้ภาษาอังกฤษ ผมคิดว่า
เราต้องดูที่เนื้อหา Crucial โดยที่ดูการชนมาที่หน้าสภา ผมไม่ถือว่าเป็น Crucial -----

- ๕๘/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ผมคิดว่าต้องดูที่เนื้อจริง ๆ โดยที่ตัดเรื่องอย่างนี้ออก แล้วในเนื้อจริง ๆ แล้วเราคิดว่าอะไร Crucial เพราะฉะนั้นถ้าจะดูเนื้อนะครับ เราก็รู้ว่าพวกเราในที่นี้ส่วนใหญ่จะเป็นพุทธศาสนิกชน แล้วก็มีความเห็นว่า พุทธศาสนิกชนนั้นมีความสำคัญ แต่เรื่องใส่กับไม่ใส่ไม่ได้หมายความว่าเราไม่สำคัญ แล้วเขาถูกเลือกปฏิบัติ แต่เรื่องนี้เขากำลังถูกเลือกปฏิบัติในฐานะที่เป็นคนเหมือนกับเรา แล้วก็ถูกเลือกปฏิบัติเหมือนคนพิการหรือเหมือนกับคนที่เป็นผู้วิจริต ซึ่งเราเองกำลังจะคุ้มครองคนที่พิการไม่ใช่หรือครับ เราเองจะคุ้มครองคนที่เสียเปรียบในสังคมไม่ใช่หรือครับ เพราะฉะนั้นผมเองคิดว่าเรื่องนี้ไม่ขัดข้อง ถ้าในหลักการแล้วจะไปเติมตรงไหนที่เหมาะสมนะครับ แล้วจะเติมด้วยข้อความใดผมว่าอันนั้นเป็นเรื่องตามมาได้ ฉะนั้นอยากจะกราบเรียนท่านประธานครับว่า ผมจะขอใช้สิทธิที่จะขอให้กรรมการลงมติ เพราะผมไม่มีโอกาสลงมติด้วยครับ แต่ขอให้เป็นที่มติของกรรมการ

(นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : เชิญท่านเลขานุการชี้แจง

เลขานุการ : กรรมการคงไม่ได้ลงมติอะไรครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เพราะว่ามีความเห็นที่หลากหลายอยู่ และเข้าใจว่าปกติการประชุมกรรมการแปรญัตติเท่าที่ผมเห็นไม่เคยมีการ

ลงมติของกรรมการต่อหน้าผู้แปรญัตตินะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับว่า กรรมการได้หาหรือเรื่องพวกนี้มาพอสมควร และเสียงส่วนใหญ่เห็นไปในทิศทางว่ายังไม่ควรบัญญัติเรื่องนี้ไว้โดยตรง ก็ให้ลงวนไว้ได้ไหมครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ อาจารย์สมคิดบอก เสียงส่วนใหญ่ ขอทราบขอมติสิครับว่า เสียงส่วนใหญ่ก่อนที่ผมจะมาชี้แจงว่าอย่างไร แล้วเมื่อผมชี้แจงแล้วท่านมีมติว่าอย่างไร ขอสุได้ไหมครับว่าจะแนบเป็นเท่าไรต่อเท่าไร

เลขานุการ : เราไม่ได้ลงมติกันครับอาจารย์เจิมศักดิ์

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ถ้าอย่างนั้นไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ ผมพอจะทราบเรื่องนี้ดีนะครับ ผมทำกฎหมายมานาน ผมคิดว่าเทคนิคการประชุมในการทำกฎหมาย การไม่ลงมติด่อนหน้านั้นนะครับ ผมรับไม่ได้ ผมคิดว่าต้องลงมติ เพราะว่าหลังจากที่กรรมการได้มีการถกเถียงและฟังคำชี้แจงแล้ว กรรมการยอมเป็นมนุษย์ที่จะฟังความเห็นของคนอื่นได้ ถ้าหากว่ายินทำเดี๋ยวนั้นนะครับ เพราะผมไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะเสียเวลามานั่งอธิบาย ผมก็ส่งข้อความมาแล้วกับบอกว่าขอสงวนคำแปรญัตติลูกเดียว แต่ว่าผมอยากจะฟังท่าน ท่านเห็นไหมครับ หลายต่อหลายอย่างผมเดินกระซิบในกลุ่มตลอด แล้วก็แม้กระทั่งฝั่งตรงข้ามบอกว่า เรื่องนี้อย่าสงวนได้ไหม เขามีเหตุผล เรายอมเขาเลย ไม่ต้องลงวน แต่บางเรื่องผมฟังแล้วกรรมการเขามีความเห็นต่าง ถ้าลงมติเสียงส่วนใหญ่อยากจะยืนตามเดิมก็ไม่เป็นไร ผมก็รับได้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๕๔๗/๒

เลขานุการ : ถ้าเสียงส่วนใหญ่ลงมติแล้วเห็นไปในทิศทางไม่เอาด้วย อาจารย์เจิมศักดิ์ ดอนหรือเปล่าครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมก็ลงวนได้สิครับ ผมมีสิทธินี้ครับ แต่ว่าจะมีกรรมการ เสียงข้างมากกับเสียงข้างน้อย อาจารย์สมคิดครับ ในสภากรรมการเสียงข้างน้อยสามารถที่จะขอสงวน เช่นเดียวกับผู้แปรญัตติได้ ถ้าอย่างนั้นท่านจะเอาที่ตรงไหนมาสงวนเหมือนกับผมล่ะครับ ผมอาจจะได้ คุณหมอบุชชัยอาจจะได้

เลขานุการ : อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ผมเคยเป็นกรรมการหลายชุด อาจารย์ก็เคยเป็น กรรมการหลายชุดของสภา ผมยังไม่เห็นชุดไหนที่ประชุมกันแล้วมีชี้แจงเสร็จแล้วโหวตกันต่อหน้า ไม่เคยมีนะครับอาจารย์เจิมศักดิ์ ข้อบังคับการประชุมไหนก็ไม่รู้ ความจริงไม่ได้มีปัญหาอะไรหรอกครับ เพียงแต่ว่ายังไม่ได้หารือกัน ก็ขออนุญาตหารือกัน แล้วก็ถ้ารับได้ก็จะแก้ไข ถ้ารับไม่ได้ก็จะไม่แก้ ท่านสงวนไว้ได้ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อาจารย์สมคิดครับ คำว่าหารือ ก็คือการอภิปรายเมื่อสักครู่นี้ไหมครับ หรือการหารือกันไปคุยกันเอง

เลขานุการ : คุยกันเองสิครับอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ กรรมการส่วนใหญ่เป็นอย่างนี้หมดครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านคุยกันเองก่อนแปรญัตติท่านทำได้ แต่ถ้าผมขอแปรญัตติ แล้วผมขอฟังการแปรญัตติที่เปิดเผย เพราะฉะนั้นผมก็ได้ฟังกรรมการแต่ละท่านแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดแสดง ความเห็น ผมขออภิปรายปิด แล้วผมก็ขอให้ลงมติ ก็เป็นการหารือของกรรมการ ผมไม่มีโอกาสไปลงมติ เพราะผมนั่งฟังเฉย ๆ เพราะฉะนั้นผมจะขอมติครับ

เลขานุการ : ก็กรรมการขอว่ายังไม่ลงมติครับอาจารย์

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ตกลงท่านจะให้ความร่วมมือกันไหมครับ หรือท่านคิดว่าพวกผมไม่ควร พวกผมเป็น สสร.

เลขานุการ : คงไม่ใช่เรื่องความร่วมมือ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ถ้าพูดอย่างนี้ก็หมายความว่าอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ไม่ให้ความร่วมมือกับกรรมการ กรรมการขอว่าเราจะหารือกัน หลังจากที่ท่านได้แสดงความคิดเห็นแล้ว เรื่องนี้เราก็เห็นว่ายังไม่ควรแก้ไขโดยส่วนใหญ่ แต่จะไม่ลงมติ ในที่นี้หรือครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๖๐/๑

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมอยู่ในสภาและทำกฎหมายมานาน ผมทราบว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ผมขอไม่เกินเลยครับ เราโหวตกันอยู่เป็นประจำ แล้วก็มีการโทรศัพท์เชิญคนมา เพื่อที่จะให้โหวตให้ทันบ้าง หรือว่าถ้าขาดแล้วกลัวจะแพ้ก็มีการดึงเกมบ้าง อันนี้เป็นของธรรมดา ผมโหวตอยู่เป็นประจำเลยครับเรื่องกฎหมาย ผมเตือนท่านประธานในการประชุมรอบๆ ได้ตลอดเวลาว่า ผมไม่อยากเห็นบรรยากาศของการแปรญัตติที่กรรมการจะถือว่า พวกผมนั้นเป็นแต่เพียงแค่ ผู้แปรญัตติแล้วก็บอกว่า สงวนไว้ก็แล้วกัน สงวนไว้ก็แล้วกันจำได้ไหมครับ ผมพูดตลอดเวลามาตั้งแต่ต้นว่า ผมจะไม่ยอมบรรยากาศเช่นนั้น

เลขานุการ : อาจารย์เจิมศักดิ์พูดอย่างนั้นก็อาจจะไม่ตรงความจริง เพราะว่าที่แปรญัตติมาจำนวนมาก เราได้แก้ไข ผมได้พูดตั้งแต่ต้นของอาจารย์กล้าณรงค์ อาจารย์พิศนีนะครับ อยู่กลุ่มไหนก็แล้วแต่ ได้แก้ไข ๔ เรื่องก็แก้ไขให้ตามทั้งหมดครับ แก้ไปแล้วทั้งหมดหลายสิบเรื่องผมสรุป มาประมาณ ๓๐ - ๔๐ มาตราที่แก้ไขก่อนหน้าที่จะรับฟังความเห็นวันนี้เสียอีก คือท่านจะกล่าวหา กรรมการการยกย่องว่าไม่ได้อะไรเลยคงไม่จริงท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมไม่ได้กล่าวหาครับ

เลขานุการ : ผมคิดว่าเราทำงานร่วมกันก็ต้องมีความร่วมมือกัน กรรมการก็ต้องขออนุญาตว่าเราจะไปลงมติกันทีหลัง

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านเลขานุการกรุณาอย่าแข็งได้ไหมครับ ผมยังพูดอยู่ ขอให้ผมพูดจบก่อนได้ไหมครับ

เลขานุการ : ได้ทั้งคู่ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านเลขานุการกรุณารักษามารยาทกับท่านประธานด้วย
นะครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ที่ผมพูดนี้ผมไม่ได้หมายความว่า กรรมการไม่ได้เคย ไม่ยอมอันหนึ่งอันใดเลย ผมได้พูดตั้งแต่ก่อนที่ท่านจะทำยกย่องเสร็จด้วยซ้ำ ผมเตือนไว้ตลอดเวลาว่า ผมจะไม่ยอมรับเด็ดขาดที่กรรมการบางเรื่องก็ยอม และบางเรื่องนั้นก็ทำตามกฎเกณฑ์ แต่จะใช้วิธีว่าให้พูดไปแล้วท่านก็จะไปพิจารณาของท่านเอง ท่านจะไปลงมติในเวลาอันสมควรของท่านเอง แล้วในที่สุดท่านก็จะให้พวกผมนั้นสงวนคำแปรญัตติไปอยู่เรื่อย ๆ ผมคิดว่าแนวทางที่ถูกต้องนั้นนะครับ เมื่อท่านฟังความเห็นแล้วถ้าผู้ที่ไม่ได้มาอยู่ในที่ประชุมและไม่ได้ฟังความเห็น ผมช่วยไม่ได้ครับ เพราะว่าเขาไม่ได้ฟังความเห็นในหลาย ๆ ด้าน เพราะฉะนั้นท่านจะรอไว้ลงมติกัน

คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พุทธชาติ ๖๐/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วันหลัง ผมจะรู้ได้อย่างไรว่าเขาจะได้ฟังเหตุผลทั้งหมด อย่าลืมนะครับ พวกผมเป็น สสร. มีศักดิ์และสิทธิ์ เท่ากับท่านทุกประการ เพียงแต่เราขอหมายให้ท่านไปยกร่างมาก่อน มิได้หมายความว่ารัฐธรรมนูญนี้ ท่านเป็นคนร่าง พวกผมเป็นผู้คอยมาเจ๊ะแจะหรือคอยมาดูแลเล็ก ๆ น้อย ๆ เรามีสิทธิเท่ากันนะครับ ผม Defend ท่านมาโดยตลอด ผมไปต่างจังหวัดไปไหน ๆ Defend ท่านมาโดยตลอด เพราะฉะนั้นผม เชื่อว่าท่านต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่านไม่ลงมติวันนี้ผมไม่ยอม ขอบพระคุณครับ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ความจริงแล้วไม่ได้เกี่ยวกับให้ เกียรติหรือไม่ให้เกียรติ ท่านอาจารย์ครับ คือคงจะเป็นเรื่องการประชุมปกติระหว่างกรรมาธิการกับ ผู้แปรญัตติ ซึ่งในทุกกฎหมายก็ทำกันลักษณะนี้ว่า ในระหว่างการพิจารณาของกรรมาธิการนั้นเมื่อถึงเวลาที่ กำหนดผู้แปรญัตติก็แปรญัตติเข้ามา แล้วก็มาชี้แจงประกอบเหตุผลในการแปรญัตตินั้น แน่นนอนครับใน หลาย ๆ เรื่องถ้ากรรมาธิการกับผู้แปรญัตติสามารถพูดจาทำความเข้าใจได้ก็จะจบกันไป ไม่ใช่ว่าทุกเรื่องนั้น จะเห็นด้วยกันหมด แล้วก็ไม่ใช่ว่าทุกเรื่องจะต้องจบ ณ วันที่จะมาชี้แจงในวันแปรญัตติ เมื่อชี้แจงหรือรับฟัง ความคิดเห็นแล้วกรรมาธิการก็เก็บเอาไป แล้วก็ไปนั่งพูด ไปนั่งจา ไปนั่งถกกันว่า ในรายละเอียดนั้นจะเห็น ด้วยขนาดไหน จะปรับด้วยคำกันขนาดไหนหรือไม่ หรือจะยืนตามความเห็นเดิมนะครับ อันนั้นก็เป็นเรื่องใน การทำงานของคำแปรญัตติของกรรมาธิการจนกระทั่งมีร่างสุดท้ายที่จะส่งต่อสภา เพราะฉะนั้นท่านอาจารย์ จะสังเกตเห็นว่าในการพิจารณากฎหมายของสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้นร่างมันจะปรับกันอยู่ เรื่อย จนกระทั่งถึงสุดท้ายที่จะเอาไปส่งต่อสภา นั่นคือสิ่งที่กรรมาธิการจะพูดจากันเสมอ ถึงแม้จะลงมติกัน วันนี้แต่ว่าวันพรุ่งนี้ถ้าเกิดมีเหตุผลใหม่จากกรรมาธิการที่หยิบยกขึ้นมาก็ต้องพูดกันใหม่จนกว่าจะยุติลง หรือจะจบลงด้วยวิถีทางใดวิถีทางหนึ่งนะครับ เพราะฉะนั้นก็เลยกราบเรียนในเบื้องต้นว่า วันนี้นั้น กรรมาธิการนั้นพร้อมรับฟังความคิดเห็น พร้อมรับฟังเหตุผลทุกฝ่าย เสร็จแล้วก็จะเอามาคุยกันนะครับในสิ่ง ที่ถ้าวันนี้ยังตกลงหรือเข้าใจไม่ได้ก็กลับมาพิจารณากันไป แล้วก็ทำรายงานกลับไปยังสภาว่า ตกลงสุด ท้ายสุดกรรมาธิการเห็นอย่างไร -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ผมเข้าใจว่านี่คือวิถีทางการทำงานของการตรวจร่างกฎหมายทั่ว ๆ ไปโดยไม่ใช่นโยบายความว่าเฉพาะในเรื่องนี้ หรือเฉพาะในกรณีที่เป็นประเด็นที่เป็นปัญหานี้เท่านั้นนะครับท่านอาจารย์

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ผมขอสนับสนุนประเด็นของทางฝ่ายเลขานุการนะครับ เพราะสมัยที่ผมอยู่ในกรรมการของงบประมาณแผ่นดินนะครับ ตอนที่จะมีการแปรญัตติ ก็จะมีคนเสนอมาเยอะแยะไปหมด แล้วถ้าเกิดคณะกรรมการงบประมาณจะต้องให้มีการแสดงให้ผู้แปรญัตติเห็นว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ก็ลงมติให้ไปเลยนะครับ ระบบก็จะเสียอย่างมากครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่คณะกรรมการกระทำเป็นปกตินะครับ ก็คือ รับข้อคิดเห็น ฟังข้อคิดเห็น แล้วอันสุดท้ายต้องไปประชุมกันเพื่อมาตัดสินว่าจะให้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างไรนะครับ ในเรื่องงบประมาณท่านลองนึกดูนะครับว่า ตอนที่เราตัดทอนลงมา มันจะมีเงินอยู่นิดเดียว แต่จะมีคนแปรญัตติมากมาย ถ้าอยู่ในสภาพเช่นนั้น แล้วผู้แปรญัตติขอให้มีการลงมตินั้นเลย สภาพมันคงจะปั่นป่วนพอสมควรนะครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมขอถามคุณอัครพรว่าคุณอัครพรก็เคยอยู่ในกรรมการทำกฎหมายด้วยกันกับผม จำได้ใช่ไหมครับ เราทำงานด้วยกันมาหลายกรรมการ ถ้าหากว่าท่านไปโหวตกันเองทีหลัง ในบันทึกการประชุมจะมีได้อย่างไร จำเรื่องนี้กรรมการเสียงข้างน้อยขอสงวนคำแปรญัตติแจกเช่นเดียวกับผู้แปรญัตติ หรือบางทีในกรรมการเองก็มี ๒ ข้าง ก็จะมีคนสงวนตามผู้แปรญัตติหรือว่าสงวนกันไปคนละอย่างก็เป็นไปได้ เรามีการโหวตกันในเรื่องเดียวกัน บางทีมีคนขอแปรญัตติหลายอย่างด้วยซ้ำ เรายังโหวตกันเลยว่าเรื่องนี้กรรมการข้างมากจะเอาอย่างไร ข้างน้อยจะสงวนร่วมกับใครผู้แปรญัตติ ท่านไปดูในบันทึกเวลาเข้าสภาจะมีอยู่เป็นประจำ แล้วก็ยังมีอันที่ผมเรียนว่า บางครั้งก็บอกว่า เรื่องนี้ผู้แปรญัตติไม่ติดใจหลังคำชี้แจงของกรรมการแล้วไม่ติดใจก็มี แล้วกรรมการเองยังติดใจกันเองก็มีใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่านไม่ลงมติดำเนินหน้าหรือว่าในขณะนั้น เราจะทำกันได้อย่างไร ผมจะทำความเข้าใจ บสท. จำได้ไหม เรื่อง บสท. หรือ TAMC เป็นพระราชบัญญัติ เรื่อง NPL ที่รัฐบาลทักษิณเอาเข้ามา แล้วผมกับอาจารย์แก้วสรรเป็นคนที่ไม่ยอมในเรื่องของการตีราคาหลักทรัพย์ แล้วก็ในที่สุดก็มีการลงมติ แล้วก็มีการเล่นเกมกันต่อว่า หลังจากลงมติแล้วก็จะมีการพลิกอีก ขอลงมติใหม่ ซึ่งกฤษฎีการู้ดีในเรื่องพวกนี้ อยู่ในที่ประชุมด้วยกันมาเป็นสิบ ๆ กฎหมายไม่รู้จะทำไร ก็ลงมติกันโดยตลอด แต่ผมก็ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องเก็บไว้ก่อน แล้ววันหลังถึงลงมติ ท่านจำได้ไหมว่ามีมีการโทรศัพท์เรียกกันเข้ามาเพื่อที่จะลงมติ อันนั้นในทางการเมืองมันเป็นอย่างนั้น แต่ในทางหลักการและด้วยเหตุด้วยผลผมถามท่านว่า ถ้าท่านไปลงมติดีหลัง ท่านที่ไม่ได้มานั่งฟังในขณะนี้ ซึ่งมีกรรมการหลายคนที่ยาตหายไป แล้วท่าน

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๖๑/๒

จะลงอย่างไร เพราะว่าในขณะนี้เรามีการพิจารณาถกเถียงกัน ผมก็ไม่ได้ปิดกั้นว่ากรรมการจะไม่ให้แสง
ความเห็นทั้งผมข้างเดียวแล้วก็ลงมติ ผมก็รอดตลอดว่าให้ท่านพิจารณากัน เมื่อไม่มีใครพูดผมก็ขอท่าน
ประธานว่า ผมขออภิปรายในฐานะผู้เสนอเป็นท่านสุดท้ายแล้วก็ขอลงมติ ก็เป็นของธรรมดา นี่ก็เป็น
หลักเกณฑ์ของสภาทั่วไป ขอพระคุณครับ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนชี้แจงนิดหนึ่งครับ แต่ถ้าอาจารย์จำได้ว่าในชั้นการชี้แจง
คำแปรญัตตินั้น กรรมการจะไม่เคยลงมติต่อหน้าคนแปรญัตติ แต่จะมาปรึกษา แล้วถ้าจะลงมติใน
ภายหลังนั้น กรรมการที่ไม่เห็นด้วยนั้นจะสงวนได้ แต่สงวนตรงนั้นไม่ใช่สงวนคำแปรญัตติ แต่เป็นการ
สงวนความเห็น เพราะฉะนั้นในรายงานที่เวลาพิมพ์เข้าไปอยู่ในสภาใหญ่ก็จะมี ๒ อย่างหนึ่งก็คือ
คำแปรญัตติ แล้วมีผู้แปรญัตตินั้นขอสงวนคำแปรญัตติ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ในชั้นของกรรมาธิการนั้นกรรมาธิการก็จะมีอีก group หนึ่งว่าเป็น สวจนความเห็น ซึ่งไม่ใช่หมายความว่า จะพิมพ์ชื่อของกรรมาธิการเข้าไปอยู่ในสวจนคำแปรญัตติ เพราะฉะนั้นมันก็จะ เป็น ๒ เรื่องระหว่าง สวจนคำแปรญัตติกับสวจนความเห็น ซึ่งเป็นเรื่องการพิจารณาในระดับของกรรมาธิการแท้ ๆ ซึ่งอาจจะมี ความเห็นที่แตกต่างกันในภายหลังหลังจากที่ได้รับฟังคำชี้แจงทั้งหมด ส่วนคำชี้แจงทั้งหมดนั้นต้อง กราบเรียนว่าทางฝ่ายเลขานุการนั้น ในการประชุมกรรมาธิการก็จะสรุปให้ฟังกับกรรมาธิการทั่วไปทั้งหมด ว่าแต่ละมาตรานั้นได้มีคำแปรญัตติอย่างไร แล้วก็มีคำชี้แจงอย่างไร มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างไร ในประเด็นมาตราหลัก ๆ ที่ยังค้างกันอยู่ อันนั้นก็จะเป็นการพิจารณาในกรอบของกรรมาธิการ ซึ่งกระผม เข้าใจว่าที่ผ่านมามีดำเนินการในลักษณะนี้ เพราะเป็นไปไม่ได้ที่กรรมาธิการจะมาลงมติ ณ วันนี้ แล้วก็ เป็นที่ยืดลงไปตรงนี้

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมไม่ใช่คนที่เคยแปรญัตติอย่างเดียวนะครับ ผมเคยเป็นประธานคณะกรรมการพิจารณากฎหมายมาหลายฉบับ กฎหมายพระราชบัญญัติสภา ที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผมก็เป็นประธาน ผมเป็นคนควบคุมการประชุมแล้วก็มีการลงมติ กันตลอด เพราะฉะนั้นที่ท่านพูดว่าไม่เคยมีนี่ไม่จริง เพราะกรรมาธิการย่อมใช้ระเบียบเดียวกับข้อบังคับ การประชุมของสภา เพราะกรรมาธิการคือส่วนหนึ่งของสภาที่สภามอบหมายให้เข้ามาทำและใช้ข้อบังคับ เดียวกัน วันนี้ผมบอกไว้เลยว่าตั้งแต่เช้าแล้ว ผมยังพูดกับเพื่อนสมาชิกหลายคนว่าวันนี้สงสัยจะมีปัญหา เรื่องนี้ ผมเดาไม่ค่อยผิดหรอกครับ เป็นข้อบังคับเดียวกันกับการประชุมสภา ท่านลองคิดถึงวิธีการประชุมสภา ที่ไหนเมื่อมีการอภิปราย ผู้เสนอญัตติอภิปรายเสร็จเรียบร้อย ผู้เสนอญัตติมีสิทธิในการอภิปรายเป็นท่าน สุดท้ายแล้วขอมติ มีการประชุมสภาที่ไหนที่จะไปลงมติกันในวันหลัง ยกเว้นบางอันที่มีข้อบังคับอยู่ในเรื่อง การลงมติไม่ไว้วางใจ แต่ในทางการทำกฎหมายทั่วไปในสภาเป็นการลงมติกันทันทีทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ผมขอให้ท่านประธานยึดตามข้อบังคับครับ

นายอัษฎพร จารุจินดา : คือตามข้อบังคับการประชุมของการพิจารณาพระราชบัญญัตินั้น ก็บอกเพียงแต่ว่าผู้แปรญัตติสามารถเสนอคำแปรญัตติมาได้ เสร็จแล้วก็ต้องมาชี้แจงด้วยวาจาต่อ กรรมาธิการ มันจะจบอยู่แค่นั้น แต่ว่าไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงมติที่คณะผู้แปรญัตติจะขอให้ กรรมาธิการลงมติในขณะนั้น มันต่างกับการพิจารณาในการประชุมใหญ่ซึ่งข้อบังคับนั้นเขียนมาโดยเฉพาะ ว่าพิจารณาเป็นรายมาตรา แล้วมาตราใดมีความเห็นขัดแย้งกันก็ลงมติซึ่งเป็นการลงมติของทุกคนที่อยู่ใน สภา แต่ในชั้นกรรมาธิการนั้นเป็นเรื่องการแสดงความเห็นเพื่อนำไปสู่การพิจารณาในสภาใหญ่ว่าต่างคน ในเรื่องนี้ตกลงมีความเห็นก็ความเห็น แล้วสภาใหญ่จะเห็นอย่างไร ตรงนั้นถึงจะไปลงมติของทุกคนตรงนั้น ครับ ตามข้อบังคับมันจะเป็นลักษณะนั้น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๖๒/๕

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ญัตติ แปลว่า ข้อเสนอที่ต้องมีมติ แปรญัตติ แปลว่า ข้อเสนอเพื่อแปรเพื่อขอแก้ไขที่จะต้องมีมติ เพราะฉะนั้นในการขอแปรญัตติกับกรรมการไม่ได้หมายความว่า เป็นเรื่องที่ได้ขาดจะต้องไปที่ประชุมใหญ่แน่นอน แต่การขอแปรญัตติกับกรรมการ ก็เพื่อที่จะฟังว่ากรรมการนั้นหลังจากที่กรรมการลงไปทำงาน ก็เช่นเดียวกับพวกผม ไปทำงาน แต่เป็นตัวแทนพวกผมไปทำงาน เมื่อมาฟังพวกผมแล้ว ในฐานะที่ท่านเป็นตัวแทน ท่านพอฟังพวกผมท่านก็ได้ข้อมูลเพิ่มเติม ก็ยอมที่จะลงมติได้ เพราะการทำงานของกรรมการย่อมต้องใช้ข้อบังคับของการประชุมสภา กรรมการทำตามข้อบังคับของประชุมสภา ท่านไปดูสิครับ มันมีเขียนอยู่ข้อหนึ่งอยู่ตลอดเวลากว่า ให้นำเอาข้อบังคับของการประชุมของสภามาบังคับใช้ในกรรมการ ใหม่นะครับ เพราะฉะนั้นผมขอให้ใช้ข้อบังคับของการประชุมของสภาครับ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จีณา ๒๓/๑

ท่านประธานครับ ท่านจะเห็นว่าตลอดเวลาผมจะยึดหยุ่นตลอด ผมทำอะไรก็แล้วแต่ ผมไม่เคยที่จะมานั่งรอนเล่น ๆ แต่ผมถือเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ผมจะบอกท่านประธานให้ว่า เมื่อกรรมการจะได้เปรียบในที่ประชุมใหญ่ เพราะกรรมการเป็นอย่างไร ท่านประธานครับ ที่ประชุมใหญ่ส่วนใหญ่บางที่ท่านไม่ทันได้ฟังบ้าง บางท่านไปเข้าห้องน้ำบ้าง พอท่านประธานบอกให้โหวตเมื่อไร พอคนวิ่งกลับเข้ามา ไม่รู้ว่า จะโหวตอย่างไรบ้าง ท่านที่จะต้องตามกรรมการก่อน เพราะคิดว่าเขาพิจารณามาดีแล้ว เพราะฉะนั้น จากที่กรรมการจะลงมติในชั้นผู้แปรญัตตินั้นเป็นของสำคัญ ท่านประธาน ผมไม่อยากจะเล่นเกมกัน ตรงนี้ ผมเองไม่เคยเล่นเกมในสภา ท่านประธานก็ทราบ แล้วผมพยายามห้ามไม่ให้คนอื่นมาเล่นเรื่องเล็ก เรื่องน้อย แต่เรื่องนี้ผมไม่ได้ทำเรื่องเล็ก ๆ แล้วผมจะไม่ยอมแน่นอน ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อันนี้คงไม่ใช่เรื่องของการเล่นเกม เพราะว่ากรรมการยกย่อง หรือว่าอะไร ก็มีเจตนาดีในการร่างรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับผู้แปรญัตติ ฝ่ายเลขานุการมีอะไรสงสัยเพิ่มเติมไหม

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ ผม สุรชัย ครับ

ประธาน : ขอท่านเจริญก่อนครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : แปปเดียวครับ ท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญครับ เชิญอาจารย์สุรชัย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผมได้นั่งฟัง อาจารย์เจิมศักดิ์ กับทางกรรมการยกย่อง โดยเฉพาะท่านเลขานุการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง วิธีการประชุม ผมว่าเราใช้เวลาตรงนี้ครึ่งชั่วโมงแล้วนะครับ แทนที่เราจะไปมาตราต่อไป ผมว่าสิ่งที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอนั้น ชอบด้วยเหตุผลและหลักการของการประชุมแล้ว ผมเห็นด้วยกับท่านเจิมศักดิ์ แล้วก็ไม่เห็นว่าจะมีข้อขัดข้องอะไรที่ท่านกรรมการยกย่องจะถามความเห็นในที่ประชุมนี้ไม่ได้ เพราะว่าเราได้ดำเนินการประชุมต่อไปได้ ไม่อย่างนั้นเราก็จะมาอยู่กันตรงนี้ การโต้เถียงกันในเรื่องของปัญหาและวิธีการประชุมของกรรมการ ก็ขอแสดงความคิดเห็นเท่านี้

ประธาน : เชิญท่านเจริญ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าบรรยากาศที่ผ่านมาตรงนี้ ทำให้ความหวังของผมที่จะทำให้สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเลยลดน้อยลงไปหน่อย ผมมองอย่างนี้ว่า ในการพิจารณาในกรรมการ ท่านสมาชิกผู้แปรญัตติท่านไม่ใช่เป็นอยู่ในคณะกรรมการ ผู้เสนอความเห็นหรือเสนอญัตติ ท่านเป็นผู้แปรญัตติ ซึ่ง ๒ อันนี้ก็ต่างกันหน่อย ทีนี้พอท่านเป็นผู้ขอแปรญัตติแล้วนี้ ท่านก็ต้องมาชี้แจงตามหน้าที่ในข้อบังคับ ข้อ ๘๙ ถ้าท่านไม่มาชี้แจงตามนัด อย่างนี้ก็คำแปรญัตตินั้นก็ตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษ แล้วจากนั้น ข้อบังคับก็กระโดดไปที่ข้อ ๙๐ ว่า ถ้าผู้แปรญัตติไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ

วินิจฉัย ๖๓/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้ ตรงนี้มันไม่ชัดว่าคณะกรรมการจะต้องลงมติ
ต่อหน้าผู้แปรญัตติที่มาชี้แจงหรือไม่ ในทางปฏิบัติเท่าที่กระผมเคยมาทำงานในคณะกรรมการในสภา
โดยอาศัยข้อบังคับเดียวกันอย่างนี้ ท่านก็ทำ ๒ แบบ ถ้าเป็นเรื่องไหนที่ไม่ง่าย หรือชัด ๆ ท่านก็อาจจะ
ลงมติก่อน แล้วทางผู้แปรญัตติก็อาจจะขอสงวนคำแปรญัตติไว้ให้สภาวินิจฉัย ก็มีรับ หรือว่าหลายครั้ง
ท่านก็ไม่ลงมติก่อน ท่านก็ขอให้มีคณะกรรมการครบ หรือให้มีโอกาสฟังคนนั้นคนนี้ก่อน หรือด้วย
เหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่งท่านก็ยังไม่ลงมติ แล้วท่านก็ไปกำหนดวันประชุมลงมติก่อนในกรรมาธิการ
ในวันหลัง -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๖๔/๑

แต่ถ้าท่านลงมติอย่างไร ลับหลังผู้ที่ขอแปรญัตติ ท่านจะต้องเชิญผู้ขอแปรญัตติมาอีกรอบหนึ่งครับ มาแจ้งให้ทราบว่ามีผลที่ท่านขอแปรญัตติไว้ คณะกรรมการมีมติว่าอย่างไร แล้วถ้าผู้แปรญัตติไม่เห็นด้วยก็มีสิทธิขอสงวนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้ แต่ถ้าท่านผู้แปรญัตติบอกพอใจแล้วก็จบ ท่านก็จะมีสิทธิไปพูดอภิปรายในสภาใหญ่อีก โดยนัยนี้ผมถึงคิดว่าในความไม่ชัดของข้อบังคับ แล้วทางปฏิบัติก็ทำกันเป็น ๒ ทาง จะว่าฝ่ายใดผิดฝ่ายใดถูกเสียทีเดียวผมคิดว่าอย่าถือเป็นข้อสำคัญเลยครับ พวกเราเองก็คล้าย ๆ อยากรู้อะไรที่เนื้อหา อยากรู้อะไรที่หลักการมากกว่าวิธีพิจารณา ผมเคยเห็นกฎหมายดี ๆ ในสภานี้ล่มไปเพราะ วิ. สภา อย่างน่าเสียดายเลย เหมือนกับในคดีในศาลที่คนผิดกลายเป็นชนะคดีเพราะเขาเก่งใน วิ. แห่ง วิ. อาญา มากกว่าคนถูก อย่างนี้ผมคิดว่าขอโอกาสให้ผู้เดือดร้อน ผู้ที่ร้องขอความเป็นธรรมจากเราว่า ขอให้เขียนเรื่องความเดือดร้อนของเขาว่าคุ้มครองเขาอย่าให้ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ได้รับการวินิจฉัยจากคณะกรรมการ ๓๕ คนนี้อย่างจริงจังในเนื้อหา โดยไม่ติดขัดในเรื่องของกระบวนการวิธีพิจารณา แล้วถ้าเมื่อเราฝ่ายข้างมากเห็นไปในทางว่ายังไม่สมควร ก็จะต้องแจ้งมตินี้ให้ท่านผู้แปรญัตติได้ทราบและแสดงความจำนงขอสงวนไว้เพื่อไปอภิปราย ขอให้ที่ประชุมใหญ่ในสภาใหญ่ของเราตัดสินประเด็นนี้ให้ยุติอีกในขั้นตอนต่อไป สำหรับเรื่องนี้ วันนี้ กระทบผมอยากขอความกรุณาท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า ขอความกรุณาให้คณะกรรมการได้ใคร่ครวญเรื่องนี้กันอย่างจริงจังอีกสักครั้งหนึ่ง แล้วถ้าเรามีมติไปในทิศทางที่ไม่เป็นที่เห็นด้วยกับของท่านผู้แปรญัตติ เราก็จะต้องเชิญท่านมารับทราบเหตุผลแล้วให้โอกาสท่านได้สงวนไว้ตามข้อบังคับ ข้อ ๙๐ ต่อไป แต่ถ้าเมื่อถึงต้นกันต่อไปนะครับ ก็กลายเป็นเรื่องของคนนอกสภาที่เขาก็ถูกดูแคลนพวกเราอยู่แล้วที่ไม่ค่อยประสีประสาอะไรในกฎเกณฑ์ระเบียบของทางสภา เขาจะเอาเราไปว่าได้ โดยที่ความจริงเรื่องนี้ไม่มีใครผิด ใครถูกเลย มันเพียงแต่เป็นอุบัติเหตุเกิดขึ้นมาจากความเห็นหรือการผ่านพบประสบการณ์ในการทำงานในสภาที่ต่างกันเท่านั้นครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านวิชาและท่านไพบุลย์ครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ อยากจะกราบเรียนทางคณะที่แปรญัตติด้วยนะครับว่า เมื่อสักครู่นี้ฟังมาเรื่อย ๆ ผมชักจะคล้อยตามแล้วนะครับ เพราะว่าอะไรครับ เพราะว่าปกติก็ชอบดูอัลคาซ่ากับทีฟฟานีอยู่แล้ว ก็กำลังค้นอยู่ ผมเปิดหน้าจอ ผมค้นรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ประเทศดูว่าจะซ่อนไว้หรือว่าจะเขียนอย่างไรให้ราบรื่นโดยที่ไม่ไปกำหนดกฎเกณฑ์โดยตายตัว เพราะว่าถ้าเราเติมว่า ชาย หญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีสิทธิเท่าเทียมกันนับ โดยหลักของกฎหมายสูงสุดจะไปบล็อกเด็กคนนั้นตั้งแต่เกิดเลยว่่า เมื่อเขามีความหลากหลายทางเพศแล้ว เขาไม่มีโอกาสที่จะเปลี่ยนเป็นเพศที่ตรงตามหลักของกฎหมายได้เลย ตรงนี้ที่ผมเป็นกังวลในวิถีชีวิตของผู้คนอยู่ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๖๕/๑

เพราะว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศนี้ มันเป็นเหตุเฉพาะการชั่วคราว ซึ่งเรารู้อยู่แล้วว่ามันไม่ใช่เรื่องถาวร เขาอาจจะเปลี่ยนแปลงก็ได้ บางคนมีความหลากหลายทางเพศแต่อาจจะมีลูกก็ได้นะครับ มีหลายคน ที่เปลี่ยนใจทีหลัง อันนี้ตามท่านสุพจน์ได้ถึงความเชี่ยวชาญในด้านเหล่านี้ อยากจะให้เราช่วย ๆ กันดูให้ละเอียดรอบคอบตรงนี้ แต่ว่าสิ่งที่ผมมองดูอยู่นี้เราอยากจะสนับสนุนก็คือว่า เราไม่ควรที่จะเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้ในฐานะที่ว่าเขามีความแตกต่างที่ไม่เหมือนเพศชาย เพศหญิง แล้วเขาแสดงอาการอย่างอื่นออกมา แต่เราไปเลือกปฏิบัติเขาโดยไปมองว่าเขาผิดปกตินี้ ผมคิดว่าอย่างนี้เราจับไม่ได้ การเลือกปฏิบัติอย่างนี้ เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าอย่างน้อยก็ต้องบันทึกไว้ในเจตนารมณณ์ สมมุติว่าเราไม่ได้ใส่ไว้โดยตรง เราก็บันทึกไว้ในเจตนารมณณ์ แต่ว่าถ้าใส่ให้ได้ก็อยากจะใส่นะครับ แต่ที่นี้มันต้องมีเวลาค่อนข้างมากกว่านี้ โดยเฉพาะประเทศที่เขาเปิดโอกาสให้มีกฎหมายที่สามารถที่จะเป็นหุ้นส่วนชีวิตกันได้ มีหลายประเทศแล้ว ที่ขณะนี้ได้เปิดโอกาสให้เป็นหุ้นส่วนชีวิตกัน แต่ปรากฏว่าอย่างแคนาดา ผมเปิดหน้าจอดูอยู่เขายังไม่แก้ เขาก็ใช้คำว่า Sex เฉย ๆ เขาไม่ได้พูดถึงเรื่องความหลากหลายทางเพศ เพราะฉะนั้นผมก็จะต้องไปค้นอีก รายละเอียดตรงนี้ เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ก็เลยอยากจะขอความกรุณาว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ แล้วก็เมื่อมีความโน้มเอียงไปในทางหนึ่งทางใดในทันทีมันไม่เหมาะสม ผมก็ขออนุญาตท่านอาจารย์ ได้ไหมครับ คณะท่านผู้ประณัติว่า เรื่องนี้เราขอค้นอีกสักนิดหนึ่ง แล้วก็ไปโหวต แล้วก็ต้องชี้แจง ต้องให้กระจ่างด้วยเรื่องนี้เพราะว่าเป็นเรื่องใหญ่ อย่างที่ผมเรียนว่า เราเคารพในสิทธิของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ซึ่งนับวันแต่จะมากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ จะกลายเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความแข็งแรง มีความเข้มแข็งต่อไปนะครับ ดูอย่างออสเตรเลีย เขาก็มีโดย Carnival Gay อะไรแบบนี้ ซึ่งเราต้องยอมรับถึงความเปลี่ยนแปลงในบ้านเมืองด้วยครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ เชิญท่านไพบูลย์สั้น ๆ ก็แล้วกันนะครับ เพราะเดี๋ยวท่านเลขาจะพูดสรุป

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ ที่ท่านอาจารย์เจริญ ขออนุญาตเอ่ยนามเสนอความเห็นมานะครับ ในเรื่องของวิธีการ อันนั้นผมคล้อยตาม เพราะว่าการลงมติถ้าจะทำในขณะนี้คำถามก็คือว่า ถ้ามันเป็นประเด็นเชื่อมโยงกับในมาตราต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็จะไม่นิยมทำกันนะครับ เช่น ระบบ สส. เป็นอย่างไรในลักษณะนั้น แล้วมันไปเชื่อมกับที่อื่นอยู่หลายจุด ในทางปฏิบัติถ้าทางที่ดีก็คือว่า ถ้าคณะกรรมการเห็นควรอย่างไร เพราะขณะนี้กรรมการเสียงข้างน้อยถ้ามี ก็ยังไม่มีการลงความเห็นในมติต่าง ๆ ส่วนใหญ่เราจะยอมรับในปรีชาญาณว่ามาตรานี้ยังไม่มีที่แก้ไข ไม่แก้เพราะอะไร มันมีอยู่ในใจ แต่ท่านที่ไม่เห็นด้วยก็ยังไม่ได้ลงความเห็นออกมา ในจุดนั้นผมก็อยากเรียนให้การประชุมทราบ ถ้าจะทำแนวทางของท่านอาจารย์เจริญ ค่อนข้างจะดีก็คือว่า ถ้าไปแก้ไขในประเด็นหลักสำคัญก็ต้องบอกกล่าวกัน เพื่อจะลงความเห็นไปอภิปรายต่อ เพราะว่าคณะกรรมการ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๖๕/๒

เป็นเสียงคณะทำงานสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น มันไม่ใช่ยุติที่เวทีนี้ นะครับ ต้องไปยุติที่ที่ประชุมสภา
อีกครั้งหนึ่งนะครับ

ประเด็นต่อมา ในเรื่องของชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ถ้าจะใส่ตามวรรคสอง
ในเรื่องนี้ผมเรียนว่า ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง เอาว่าใครขึ้นหน้าตามหลัง
ก็มีปัญหาว่าจะเขียนหญิงหรือชายขึ้นหน้าก่อน ความสมดุลในรัฐธรรมนูญฉบับนี้มันก็เกิดขึ้นนะครับ
ตามมาตรา ๗๙ (๑) ที่ว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การศึกษา การสาธารณสุข
และวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

(๑) คู่ครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย ก็ยังให้เกียรติว่า หญิงนำหน้าในมาตรา ๗๙ ส่วนมาตรา ๓๐ ให้ชายนำหน้านะครับ ในเรื่องนี้เคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในเรื่องของพระราชบัญญัติชื่อบุคคลที่ว่า เป็นการเลือกปฏิบัติในเรื่องของนามสกุล ซึ่งเราทราบไปแล้วนะครับ ผมคงไม่อธิบายรายละเอียด หลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญทำเรื่องพระราชบัญญัติชื่อบุคคลที่เรื่องนามสกุลว่าทำไมต้องบังคับให้หญิงมีสามีใช้สกุลของสามี ต่อมาก็มีการเรียกร้องครับว่าค่านำหน้าชื่อ นางนางสาว ตรงนั้นมันเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ซึ่งก็ออกเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๕๖ เช่นกัน แต่เป็นเพียงพระราชกฤษฎีกา ตรงจุดนั้นก็ยุ่งยากพอสมควรครับ เราเกิดมาเราใช้เด็กชาย เด็กหญิง เมื่อถึง ณ เวลาหนึ่งตามกฎหมายก็ใช้นาย ใช้นางสาว แล้วก็เปลี่ยนสถานภาพสมรสเป็นนาง แค่นั้นก็ยุ่งยากแล้วนะครับ คราวนี้ถ้าจะเติมในวรรคสอง ผมก็ยังเห็นว่าในระบบกฎหมายของเรามันยังไปไม่ได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามถ้าตรงนี้มีความสำคัญก็อาจจะพิจารณาโดยเฉพาะในวรรคสามได้นะครับว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล บุคคลตรงนั้นมันจะรวมหมดนะครับว่ามันเป็นเรื่องอะไรบ้างนะครับ ตรงนั้นมันเป็นทางออกอย่างหนึ่งนะครับ แต่ถ้าจะใส่ในวรรคสองตามที่ผู้แปรญัตติขอมา ผมคิดว่าระบบกฎหมายของเรามันจะมีปัญหาทันทีนะครับ เพราะว่าเอาแค่ค่านำหน้านามก็มีปัญหาแล้วว่า จะใช้นาง นางสาว ทำไมไม่ใช้นายเฒ่า นายหนุ่ม ถ้านายเฒ่าก็คือแต่งงานแล้วนะครับ หรือจะใช้แบบสาวก็คือ ท่าน้าวนะครับ ตรงจุดนั้นจะเอากันอย่างนั้นหรือไม่นะครับ ผมเห็นว่าการแปรญัตติในวรรคสองก็อาจจะมีปัญหาทางกฎหมายที่เรามีกฎหมายรับสภาพอยู่นะครับ แล้วมันเท่าเทียมกันจริงไหมในทางปฏิบัติที่กฎหมายต่าง ๆ ออกมานะครับ ซึ่งยังมีการถกเถียงกันเยอะครับว่า รับราชการทหาร ถ้าหญิงต้องไปไหนนะครับ แล้วก็มีการรับราชการตอนนี้มันเปิดหมดแล้วนะครับ นายอำเภอก็มีนายอำเภอหญิงนะครับ ตรงจุดนี้นะครับก็อยากจะกราบเรียนด้วยความเคารพว่า ถ้าจะปฏิบัติตามท่านอาจารย์จรัญกับตรงนี้นะครับว่า จะอยู่ตรงจุดไหนที่จะเหมาะสมอย่างไร ผมคิดว่าทางกรรมการคงไม่รังเกียจที่จะไปเติมให้มันสอดคล้องกับหลักการนะครับ แต่ถ้าไม่เติมก็ยังไม่ได้รับปากนะครับ ถ้าไม่เติมเรามาแจ้งท่านว่าไม่เติมนะครับ ตรงนั้นท่านก็สามารถที่จะลงความเห็นเพื่อให้ที่ประชุมสภาตัดสินใจอีกครั้งหนึ่งได้นะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขออนุญาตเรียนท่านอาจารย์เจิมศักดิ์สถินันตนะครับ ผมว่ามันก็มีวิธีปฏิบัติอย่างที่ได้มีการเรียนกันในที่ประชุมว่า มีเลือกปฏิบัติ ๒ อย่างนะครับ ถ้าจะเป็นไปได้ใหม่ในเรื่องนี้ที่ว่า เราจะใช้วิธีการที่ว่าขอให้เวลาแก่คณะกรรมการได้พิจารณาโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพราะเป็นประเด็นอย่างที่มีกรรมการหลายท่านพูดแล้วว่า เป็นประเด็นที่มีความละเอียดที่ต้องพิจารณาหน่อย และก็เราจะต้องแจ้งท่านที่แปรญัตตินะครับทั้งหมดว่า ข้อแปรญัตติของท่านนั้นคณะกรรมการได้รับข้อไหนบ้างหรือไม่ เพื่อท่านจะได้แจ้งอีกทีว่าท่านจะสงวน ท่านพอใจหรือไม่ เรายังมีเวลาที่จะพบกันอีก ๒ วัน พรุ่งนี้และมะรืนนี้ แต่ความจริงเราตั้งใจจะทำกรอบ ๑ ในวันนี้ ขณะนี้ไปได้แค่นี้เดี๋ยวนี้ครับยังจะต้องทำอีก

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นำพร ๖๖/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เยอะเยอะ ขอความกรุณาได้ใหม่ว่า เราจะไม่ใช่วิธีการที่เรียนแล้วอย่างเมื่อสักครู่นี้ นะครับที่ท่านเจริญได้
เสนอแนะว่า เราผ่านการพิจารณาอันนี้ไปเรื่อย ๆ แล้วก็คณะกรรมการต้องแจ้งท่านผู้ปฏิบัติทุกท่านว่า
มาตราแต่ละมาตราที่ได้มีการปฏิบัติไว้ นั้นมีการรับอันไหน โดยจะแจ้งท่านในวัน เราพบกันอีก ๒ วัน
วันที่ ๕ วันที่ ๖ แล้วก็วันที่ ๗ กรรมการจะมีการประชุม จะขอแจ้งในวันที่ ๗ อาจจะเป็นตอนบ่าย ๆ เย็น ๆ
นะครับ แล้วก็เพื่อท่านจะได้แจ้งพวกเราด้วยว่า ท่านสงวนความเห็นอันไหน หรือท่านพอใจ ท่านอะไร
ก็แล้วแต่ อยากจะขอความกรุณาท่านอาจารย์เจิมศักดิ์สักนิดหนึ่งเรื่องนี้ เพื่อให้เรื่องจะได้ดำเนินการ
ต่อไปได้

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ไม่ใช่ผมไม่อยากประนีประนอมนะครับ
แต่ท่านประธานต้องกรุณาพิจารณานะครับว่า ที่ท่านอาจารย์เจริญพูดเมื่อสักครู่นี้หมายความว่าท่านจะต้อง
มีการประชุม แล้วด้วยความเป็นธรรมท่านจะต้องมีวาระการประชุมที่กำลังจะพิจารณามติ ปฏิบัติที่ผู้ขอ
ปฏิบัติที่ท่านชวนไว้ ผมขอเรียกว่าชวนก็แล้วกันถ้าอย่างนั้น -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พอท่านแขวนไว้ท่านก็ต้องเรียกประชุมเพื่อความเป็นธรรมท่านก็ต้องบอกทั้ง ๓๕ ท่านว่าจะมีการพิจารณาลงมติในเรื่องนี้ ไม่อย่างนั้นแล้ว การประชุมก็จะมีบางท่านมา บางท่านก็ไม่มา สมมุติผมฟังเสียงขณะนี้ท่านอาจารย์จรัญกับคุณหมอชัชคงจะมีความเห็นไปทางหนึ่ง แล้วก็อีกบางส่วนก็เห็นไปอีกทางหนึ่ง ตกลงถ้าวันนั้นผู้ที่มีความเห็นทางเดียวกับผู้แปรญัตติไม่มา หรือไม่ทราบว่าจะมีวาระนั้น ท่านลองคิดดูสิครับ อันนี้เป็นความเป็นธรรมใหม่ครับ ท่านประธานครับ กรรมการ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้เขียนไว้ให้ท่านได้เปรียบอย่างมหาศาลที่อยู่ในสภา เพราะถ้าหากว่าเสียงข้างมากเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ก็แปลว่าถ้าจะแก้ไข จะต้องใช้ ๖๐ เสียง ท่านกรุณาคิดถึงประเด็นพวกนี้ด้วยนะครับ ท่านจะต้องดูภาพรวมของพวกผมด้วย ถ้าท่านยิน ผมต้องใช้ ๖๐ เสียงในการที่จะแก้ไขท่านในสภาใหญ่ เพราะฉะนั้นท่านต้องให้ความเป็นธรรมด้วยนะครับ ท่านเป็นประธานท่านอย่าฟังเลขามากนัก ท่านจะต้องยินตรงนี้เพื่อความ เป็นธรรม เรากำลังอภิปรายแล้ววาระวันนี้มีการแปรญัตติในกรอบที่ ๑ หนังสือเชิญบอกกรอบที่ ๑ ทุกคน ทราบว่ากรอบที่ ๑ ผมก็เตรียมกรอบที่ ๑ มา แล้วเมื่อกรอบที่ ๑ มีการอภิปรายกันแล้วถ้าลงมติเสีย มันก็จบ ถ้าที่แปรญัตติแพ้ ผมก็สงวน แล้วผมก็ไปใช้สิทธิ ๖๐ เสียง ผมก็ว่าไป อันนี้ท่านประธานครับ ผมเขียนตรง ๆ ว่ามาตรานี้ไม่ใช่มาตราใหญ่ นะครับ เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่ผมจะไม่ยอม เรื่องนี้แขวนได้ผมไม่ว่าอะไร แต่ถ้าเรา ให้อันนี้เป็น Precedence หรือเป็นบรรทัดฐานแล้ว ต่อไปในเรื่องอื่น ๆ เรื่องใหญ่ ๆ ท่านประธานครับ ผมอยู่ใน สภานี้เขามองหน้ากัน เขานับกันได้เลยว่าวันนี้ใครจะแพ้ใครจะชนะ แล้วประธานก็จะขอแขวนกันไป เรื่อย ๆ แล้วท่านจะให้ผมยกตัวอย่างใหม่ละ เสร็จแล้วพอมองหน้าอีกทีหนึ่งบ๊อบ เขาแขวนลงหัวเลยแล้วก็ โหวต โหวตเสร็จออกมาบอกตายแล้วมันพลิกไปเรียบร้อย ช่วยอะไรไม่ได้ อย่างนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ ใช่ไหมครับ กฤษฎีกาท่านทราบดี ท่านเข้ามานั่งดูอยู่เป็นประจำ มาช่วยอยู่ในกรรมาธิการเรื่องกฎหมายอยู่เป็นประจำ ท่านก็ทราบใช่ไหมครับว่าเขาทำกันอย่างไร เขาดูหน้ากันแล้วเขาก็แขวน แขวนเสร็จพอถึงเวลาปลดลงหัว โหวตบ๊อง ออกมากลายเป็นเสียงข้างน้อย และที่ปกติในสภาเสียงข้างน้อย เสียงข้างมากในสภายัง ๕๐ : ๕๐ แต่เพียงนี้พวกผมโดน ๖๐ นะครับ ท่านต้องเห็นใจนะครับ ๖๐ นี้กันพวกท่านไปแล้วอีกจำนวนหนึ่ง เพราะฉะนั้นพวกผมเกือบจะทำอะไรไม่ได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นท่านกรุณาเถอะครับ แต่ว่าถ้าท่านอยากจะแขวนผม ผมก็ไม่สามารถจะทำอะไรท่านได้ ถ้าท่านประธานจะตัดสินใจอย่างนั้น ผมก็ตามใจท่านก็แล้วกัน ครับ ส่วนผมจะให้ความร่วมมือต่อไปในมาตราอื่นหรือไม่ เดี่ยวผมกำลังจะพิจารณา ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ก็คงจะขอความกรุณาอย่างที่ท่านต้องการว่า จะต้องมีการแจ้ง กรรมการทั้ง ๓๕ คนว่าจะมีการพิจารณาโดยเด็ดขาดเมื่อไรนั้น ขอยืนยันว่าจะมีการแจ้งแน่นอน และตามกำหนดนั้นคงจะเป็นวันที่ ๗ ไม่ใช่คงจะเป็น เป็นวันที่ ๗ เพราะเราได้กำหนดแล้วว่าจะแจ้งท่าน ทั้งหมดในวันที่ ๗ เย็นหรือบ่ายอะไรก็ตามที ฉะนั้นในวันที่ ๗ นั้นเป็นวันที่กรรมาธิการจะเคลียร์ทุกอย่างใน วันนั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๖๗/๒

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แล้วท่านจะกรุณาให้ผู้แปรญัตติมาหรือไม่มาครับ หรือว่าไม่ต้องมา ท่านว่ากันเอง

ประธาน : คงจะแจ้งผลมากกว่า เพราะว่าถ้าผู้แปรญัตติมาทั้งหมดนี้ก็คน จะให้มาใหม่

เลขานุการ : ก็คงหารือกันได้ใหม่ครับ ยังเจอกันอีก ๒ วันใช้ใหม่ครับ แล้ววันที่ ๗ กำหนดเวลาแล้วก็กำหนดรายละเอียดของการทำงานด้วยกัน ความจริงผมเรียนเป็นเพิ่มเติมนะครับว่า เราได้กันมาตั้งแต่มาตราต้น ๆ ชื่อร่างนะครับ ท่านวัชราก็บอกไม่ติดใจ คำปรารภ ท่านสุรชัย ขอสงวนไว้ เราก็ไม่ได้ลงมติกรรมาธิการก็ไม่ได้ลงมตินะครับ ท่านสุรชัยก็ขอสงวน ผมเข้าใจว่าเราคุยกันมาเรื่อยด้วยความราบรื่นนะครับ ท่านวิชัย รูปชาติ ท่านวัชร ในมาตรา ๓ ก็ขอสงวน กรรมาธิการก็ไม่ได้ลงมติอะไร มาถึงมาตรา ๔ มาตรา ๕ เราก็ไล่ไปเรื่อยนะครับ ความจริงถ้าเป็นไปตามที่เราคุยกัน ผมคิดว่ากรรมาธิการก็จะทบทวนอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ไม่ได้มีปัญหาอะไรนะครับ อย่างที่เรียนว่ายกแรกเขาแก้ไขไปแล้วตามที่แปรญัตติมา แม้ไม่มีคำชี้แจงก่อนมาตรานี้ เราก็แก้เรื่องความพิการที่พูดกันไปในะครับ ก็ยอมตามคำแปรญัตติทุกอย่าง ไม่ได้มีปัญหาอะไร แล้วก็อย่างที่เรียนนะครับว่า ก่อนหน้าที่จะมีการพูดคุยกัน ก็ยอมแก้ไขไปแล้ว ๓๐ ถึง ๔๐ มาตราด้วยกัน -----

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๘/๑

กรรมการทุกท่านก็ทราบกันดีอยู่ สสร. ก็ทราบกันดีทุกคนอยู่แล้ว ความจริงกรรมการไม่ได้ตั้งอะไรหรอกครับ เพราะฉะนั้นมีความเห็นอะไร แล้วไม่ได้คิดเอาชนะคะคานเรื่องอะไรทั้งสิ้น คิดว่าเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างกรรมการยกย่องกับ สสร. แล้วก็คิดว่า ความเห็นที่กรรมการยกย่องให้กับความเห็นที่ สสร. ให้ก็เป็นความแตกต่างในเชิงความเห็น แต่ไม่ใช่เรื่องที่จะเอาชนะคะคานกันแต่ประการใดทั้งสิ้นนะครับ ผมเรียนอย่างนั้นนะครับ เพราะว่าถ้าอีกทีว่า ยอมไปหลายเรื่องครับ ไม่ใช่ไม่ยอม นะครับ ยอมไป ๓๐ - ๔๐ เรื่องด้วยกันเอง แต่บางเรื่องอาจจะยังไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพิจารณา ก็ขออนุญาตใช้เวลาพิจารณาหน่อยนะครับ รับฟังแล้วตัดสินใจทันทีก็อาจจะยังไม่ได้ เมื่อกันนี้คุยเรื่องมาตรา ๕ มาตรา ๓๐ ใช้นะครับ ผมเองเข้าใจว่ากรรมการหลายคนเขายังไม่ได้อภิปรายนะครับ ความจริงมีความเห็นที่หลากหลายมาก ยังไม่อภิปรายกัน แม้แต่ผมเองเขาไม่ได้อภิปราย ก็คิดว่าต้องใช้เวลามากพอสมควรเพื่อเรื่องนี้ครับ ก็ขออนุญาตที่ได้ไหมครับ ในวันที่ ๗ แล้วพบกันอีกที เพราะว่าวันนี้วันที่ ๔ วันที่ ๕ วันที่ ๖ คงเป็นแปรญัตติทั้งหมด วันที่ ๗ ช่วงเช้ากรรมการคงขอเจอกันและเคลียร์ประเด็นต่าง ๆ ผมอยากเรียนอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า ในการประชุมรอบ ผมได้เรียนตั้งแต่ต้นว่า เวลาที่มีให้แก่กรรมการน้อยเกินไปนะครับ ได้หารือว่าขอขยายเวลาจากการพบในที่ประชุมใหญ่วันที่ ๑๑ ออกไปได้ไหม ที่ประชุมเขายังไม่ยอม นะครับ แต่ว่าในการประชุมรอบก็ได้หารือกันคร่าว ๆ ว่า ถ้ากรรมการยกย่องอยากจะขยายเวลาออกไปน่าจะขยายจากวันที่ ๑๑ ไปได้ อันนี้ผมต้องขอทบทวนนะครับ ก็จะเรียนท่านประธาน นรนิติว่า ถ้าใช้เวลาอย่างนี้โดยการทำงานของกรรมการยกย่องมันจะไม่ยุติครับ และยังไม่ได้ข้อสรุป ทั้งหลายหลายเรื่องด้วยกัน แม้แต่เรื่องที่มา สส. สว. กรรมการยกย่องก็จะคุยวันนี้นะครับ ก็ไม่มีเวลาคุยกันนะครับ ขออนุญาตเรียนเป็นข้อมูลครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอพูดนิดเดียว

ประธาน : เชิญครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมจะไม่พูดแล้วครับเรื่องนี้ ที่ท่านอาจารย์สมคิดพูดว่า มาตราอื่นที่ผ่านมานี้ไม่มีปัญหาเลย เหมือนกับว่ามาตรานี้มีปัญหาก็ว่าสิ่งที่ผมทำขึ้นมาไม่มีปัญหา ผมเรียนอย่างนั้นนะครับ ผมฟังทุกมาตรา ตั้งแต่ปลายวันนี้เป็นต้นมา ตั้งแต่เริ่ม ตั้งแต่มาตรา ๑ กรรมการไม่ได้มีความเห็นต่างกันเลย อาจารย์สมคิดสรุป แล้วก็บอกว่ากรรมการมีความเห็นอย่างนี้ แล้วผมก็ฟังดูกรรมการทุกท่านไม่มีใครยกมือ ไม่ได้มีความเห็นต่าง ผมเองเดินไปบอกคุณสรวงว่า อะไรที่เราจะห้ามประหยัดเวลาจะยอมได้ ยอม ก็คือไม่สงวน แล้วถ้าอะไรสงวนได้ก็สงวน โดยที่ไม่ได้เป็นคนขอ ไม่ให้ขอลงมติ แต่ท่านประธานครับ เมื่อมาถึงมาตรานี้ผมฟังแล้ว กรรมการก็มีความเห็นต่าง แต่ถ้ากรรมการทั้งหมดที่อภิปรายไปในทางเดียวกันหมด ผมจะไม่ขอ ผมรู้ดีว่า เมื่อกรรมการยินอย่างนั้น ก็ยื่น เราประหยัดเวลาได้ แต่ผมฟังบ๊อบ ผมรู้ว่ากรรมการเองก็มีความเห็นต่าง เพราะฉะนั้นเมื่อยังไม่

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

จกนอม ๖๘/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

คนอภิปราย แต่ว่าถ้าท่านไม่ยกมือ ผมก็เลยต้องขอว่า อยากจะดูว่าในที่สุดแล้วนี่ท่านเห็นอย่างไร ส่วนมากเป็นอย่างไร ผมไม่ใช่ไม่มีเหตุผลนะครับ ไม่ใช่อยู่ดี ๆ ก็จะโผล่ขึ้นมาจะเอามาตรานี้ หรือที่มาตราอื่นไม่เอา มาตราอื่นนี่ผมดูมาตลอด ไม่มีท่าน ไม่มีเสียงแตกเลย แต่มาตรานี้ท่านมีเสียงแตก เพราะฉะนั้นก็เลยอยากจรรู้ว่า แตกแล้วส่วนมากเป็นอย่างไรเท่านั้นนะครับ เอาละครับ ผมไม่พูดแล้วนะครับ ท่านอยากจะชวน ชวนเถอะครับ ท่านคิดว่าท่านมีอำนาจ ท่านทำไปเลยครับ

ประธาน : คงจะขอความกรุณาเถอะครับ เพราะว่าเพื่อนงานเราจะได้เดินต่อไปได้นะครับ ไม่ใช่เวลานั้น ผมต้องขอขอบคุณท่านอาจารย์เจิมศักดิ์มากนะครับ ที่ได้กรุณาอย่างที่เรียนเมื่อตะกี้ที่ว่า ได้พยายามพบปะเพื่อนที่แปรญัตติแล้วก็ขอวาทำอะไรที่ไม่จำเป็นก็ไม่ต้องสงวนนะครับ ก็ขอขอบคุณมากนะครับ ขอความกรุณาไปที่มาตราต่อไปได้ไหมครับ งานเราจะเดิน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๖๔/๑

นายอัชพร จาวูจินดา : มาตรา ๓๒ ก็มีของอาจารย์เจิมศักดิ์แปรญัตติ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ มาตรา ๓๒ เขาเป็นว่าผมขอ

สงวนคำแปรญัตติเลยตีใหม่ครับ เพราะฟังแล้วก็ไม่มีประโยชน์ เพราะว่าเพื่อน ๆ อภิปรายไปในที่สุดท่านก็คงจะขอให้ผมสงวนอยู่ดีครับ เพื่อประหยัดเวลาเลยตีใหม่ครับ ผมไม่รู้จะอภิปรายไปทำไมถ้าอย่างนั้น ผมไม่ได้รบกวนนะครับท่านประธานครับ ท่านคิด Logic ดูสิครับ เมื่อสักครู่นี้ผมก็ตั้งใจอภิปราย แล้วในที่สุดท่านก็ไม่ลงมติ แล้วท่านก็บอก ขอเก็บไว้ก่อน ผมจะสงวนก็ยังไม่สงวนไม่ได้อันเมื่อสักครู่นี้ เพราะไม่รู้ผมจะเป็นฝ่ายชนะหรือแพ้ พอมาถึงอันนี้ผมเลยก็ไม่ว่าผมจะอภิปรายทำไม เขาเป็นว่าผมสงวนก็แล้วกันครับ

เลขานุการ : อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ความจริงที่ขัดแย้งกันไม่ใช่เรื่องฝ่ายแปรญัตติจะชี้แจง แล้วฝ่ายกรรมาธิการจะชี้แจงตอบ เพราะว่าขั้นตอนนี้ตกลงกันก็เป็นที่เรียบร้อย เพราะผมเชื่อว่าหลายเรื่องที่ฝ่ายผู้แปรญัตติแปรมา ฝ่ายผู้พิจารณาคือกรรมาธิการยกย่องก็อาจจะพิจารณาแล้วยังไม่เห็นด้วย เพราะเหตุผลยังไม่ชัดเจนแต่เมื่ออภิปรายแล้วเราก็อาจจะเห็นด้วยได้ ผมยังเข้าใจว่าขั้นตอนของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นขั้นตอนที่มีประโยชน์ แต่ว่าที่เราถกเถียงใช้เวลาเกือบชั่วโมงหนึ่ง มาตรา นั้นในเรื่องตกลงวิธีการ เป็นเรื่องที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอว่าขอให้กรรมาธิการลงมติ แต่เรื่องขั้นตอน ผมคิดว่าไม่มีปัญหาหรอกครับ ท่านชี้แจงแล้วเราก็ตอบคำชี้แจงได้ อาจจะมีประโยชน์ทั้งสองฝ่ายนะครับ ไม่ใช่เฉพาะฝ่ายกรรมาธิการยกย่องเท่านั้น ฝ่ายผู้แปรญัตติก็อาจจะได้รับประโยชน์จากคำชี้แจงด้วย ผมคิดว่าขั้นตอนการชี้แจงยังน่าจะดำรงอยู่ต่อไปนะครับ แล้วก็คุยกันไปได้

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ถ้าท่านมีเจตนาเพียงแค่นี้ชี้แจงเฉย ๆ และท่านไม่ต้องพิจารณาลงมติอะไร ถ้าอย่างนั้นผมคิดว่าเราถอยกลับไปเลยตีใหม่ครับ ทีละกลุ่มเพราะชี้แจงอย่างเดียวนั้นไม่มีทางเลยที่จะเทียบกันและจะลงมติ ผมเข้าใจว่าทีละมาตรา กลุ่มนั้นว่าอย่างไร กลุ่มนี้ว่าอย่างไร แล้วจะได้ลงมติ ถ้าเช่นนั้น ถ้าผมเพิ่งทราบว่าเจตนาของกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนุญ ต้องการเพียงแค่นี้ชี้แจงเฉย ๆ ถ้าอย่างนั้นท่านประธานประสงค์ท่านก็ว่าถูกแล้ว ก็คือครึ่งชั่วโมงแล้วก็กลับไป แล้วท่านก็ไปพิจารณาของท่านเอง ผมคิดว่าจะเป็นอย่างอื่นไม่ได้จริง ๆ ครับท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นขอถอนได้ใหม่ครับ ที่เมื่อสักครู่นี้ผมเป็นคนเสนอเองว่าทำทีละมาตรา ผมถอนใหม่ แล้วก็ขอท่านเลือกเลย แล้วเดี๋ยวได้เวลาผมก็จะมาชี้แจงครึ่งชั่วโมง แล้วท่านก็ไปพิจารณาของท่าน ถ้าท่านจะทำอย่างนั้นนะครับจะได้บันทึกไว้ในสภาแห่งนี้ว่ารัฐธรรมนุญฉบับนี้ท่านทำกันอย่างไร ผมไม่ว่าอะไรครับ ผมไม่ได้รบกวนนะครับ แต่ท่านต้องตัดสินใจจะเอาแบบไหน ถ้าท่านจะเอาอย่างนั้นประหยัดเวลาที่สุด เอาทีละกลุ่ม คนอื่นจะได้ไม่ต้องมานั่งรอ เอาทีละกลุ่มเลยครับ

เลขานุการ : เชิญท่านอธิปัทม์

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พหุมติ ๖๙/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธาน ขอบคุณมากครับ ผม อิทธิพันธุ์ เชื้อบุญชัย คือจริง ๆ ผมเองก็ไม่อยากจะย้อนกลับไปประเด็นที่แล้วนะครับ แต่ว่าผมอยากจะเรียน ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ความจริงนั้นผมเชื่อว่ากรรมการหลายท่านก็น่าจะเหมือนกันว่าประเด็นนี้ น่าจะต้องมีการพิจารณาในรายละเอียด แต่ผมคิดว่าถ้าลงมติในการที่ว่ารับคำ หรือไม่รับคำนี้ มันน่าจะไม่สามารถให้ประโยชน์สูงสุดกับกลุ่มคนที่มีความประสงค์จะขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญในมาตรานี้ ผมเองเมื่อสักครู่นี้ฟังท่านอาจารย์ได้พูด ท่านอาจารย์จรัญหรือหลาย ๆ คน ที่หลาย ๆ ท่านได้พูดนั้น ผมยังนึกตามไปเหมือนกันว่า ถ้าสมมุติว่าต้องการแก้คำนั้น น่าจะแก้คำอะไรได้บ้าง ยังนึกถึงเรื่องเช่น ในวรรคสอง คือวรรคหนึ่งนั้นที่ใส่เข้าไปในนั้นทั้งหมด ผมเองในใจก็ยังมีความรู้สึกว่าอาจจะลำบาก เพราะว่าพอใส่เข้าไปปีบก็จะมีผลกระทบอย่างมากมาย เช่น เกณฑ์ทหารนั้น คนไหนที่ต้องเข้าไปเกณฑ์ หรือไม่ต้องเข้าไปเกณฑ์ แต่ว่าในเรื่องของการรับรองสิทธิในบางเรื่องที่เราเลือกปฏิบัติไม่ได้ ตรงนี้ที่ผมเองมีความเห็นคล้ายตาม ผมยังนึกอยู่ตลอดเวลาว่า ถ้าสมมุติว่า เช่น เพศ หรือเพศสภาพที่เปลี่ยนไป หรือทำนองพูดอย่างนี้ คือผมนึกไม่ออกว่าจะใช้ถ้อยคำอะไรในขณะนี้ -----

คณะกรรมการการยกย่องวีรกรรมบุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๗๐/๑

ก็ยังมีความรู้สึกว่า ตรงนี้ประเด็นในสิ่งอาจารย์สมคิดรับมาแล้วก็เพื่อที่จะไปนั่งคุยกันในรายละเอียดก็น่าจะพอรับได้ เพราะฉะนั้นผมเองก็เลยคิดว่าอยากจะเรียนท่านอาจารย์นิดหนึ่งครับว่า ในกรรมการเองแล้ว เวลาพูดคุยกันเวลานั้น คือนอกจากประเด็นที่เป็นเรื่องสุดท้ายขึ้นมาลงมติในครั้งสุดท้ายนั้น ผมเข้าใจว่าเราเองไม่เคยพิจารณาประเภทที่หารือกันไปแล้วก็ลงมติกันไปทุกอัน คือทุกอย่างเวลาแขวน ๆ สุดท้ายไปลงมติในตอนสุดท้ายกันทั้งนั้นนะครับ ก็เลยคิดว่าอยากจะขอเรียนท่านอาจารย์พิจารณาดูในประเด็นนี้ครับ คือถามว่ากรรมการทุกคนนั้นรังเกียจการรับประเด็นนี้มาพิจารณาหรือไม่ ก็เรียนท่านอาจารย์ว่าคงไม่มีใครรังเกียจที่จะรับประเด็นนี้ขึ้นมาพิจารณา เพียงแต่คิดว่าอาจจะเอามาพิจารณานั้นให้มีเวลาในการคิด ในขณะที่เดียวกันนั้นก็รับฟังในสิ่งที่กรรมการผู้แปรญัตติทุกท่านนั้นมีข้อคิดเห็นต่าง ๆ เข้ามา หลักก็คงไม่ได้ต้องการที่เหมือนกับรับฟังอย่างเดียวนะครับ การที่เขียนอยู่ในแปรญัตติกับการที่พูดนั้น ผู้นำนักหรือว่าการอธิบายนั้นอาจจะแตกต่างกัน ซึ่งตรงนั้นผมคิดว่ามันเป็นจุดที่ทำให้รับฟังได้ดีขึ้น แล้วก็อาจจะมีการตัดสินใจได้เร็วขึ้นครับ ขอขอบคุณท่านครับ

ประธาน : เชิญท่านอลิสลาครับ

นางสาวอลิสลา พันธุศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานนะคะ ก็คืออยากให้ทาง

การประชุมต่อไปได้ เนื่องจากตอนนี้ทุกคนเดินมาหาอลิสลาแล้วบอกว่า เป็นมาตราที่ทำให้เกิดปัญหาอะ แต่จริง ๆ แล้วคือมันเป็นเรื่องของระบบมากกว่านะคะว่าจะลงมติ หรือไม่ลงมติ ขอชี้แจงตรงนั้นนะคะ แล้วก็ไม่ได้อยากให้มาตรานี้เป็นปัญหาแล้ว จริง ๆ แล้วมันไม่ใช่จากปัญหามาตรา

นะคะ ขอแจ้งความเข้าใจตรงนี้ด้วยนะคะ เพราะว่าเดี๋ยวเขาจะบอกว่าใช้เวลาไปชั่วโมงหนึ่งสำหรับมาตรานี้ แต่จริง ๆ แล้วมันคือเรื่องของระบบในการที่จะลงมติหรือไม่ลงมตินะคะ ขอขอบคุณคะ

ประธาน : คงไม่มีใครกล่าวหาคุณอลิสลาหรอกครับ เพราะเป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้วนะครับ ผมอยากจะหารือกลุ่มสัปดาห์ ขณะนี้เราพูดกับอาจารย์เจิมศักดิ์ อยากจะหารือกลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่ ๖ กลุ่มที่ ๗ ครับ อย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์กล่าวเมื่อสักครู่คือเดิมท่านประธานประสงค์ท่านก็จะขอให้แต่ละกลุ่มชี้แจงสักประมาณกลุ่มละครึ่งชั่วโมงนะครับ แล้วก็ในที่สุดที่สุดท่านก็มีการขอให้พิจารณาเป็นรายมาตรานะครับ ซึ่งขณะนี้เราก็มาถึงมาตรา ๓๐ กันไปเยอะแยะเลยนะครับ ก็อยากจะถามท่านทั้ง ๓ กลุ่มว่า ท่านวิทยายกมือเชิญครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผมว่าเราเดินมาเกินครึ่งแล้ว
นะครับ

ประธาน : ความจริง ๑ ใน ๑๐ ครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : มิได้ครับ ผมดูมาตราที่แปรญัตติเกี่ยวกับวันนี้ เรามาเกินครึ่ง
แล้วนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พุทธชาติ ๗๐/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประธาน : วันนี้ ๑ ใน ๑๐ ครั้ง ผมมีอยู่ข้างหน้าผม

นายวิชา หงส์ประภัสร : ครับ แล้วผมเองก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ซึ่งจะย่นย่อเวลา
ลงไปอีกเยอะเลย เชิญต่อดีกว่าครับ

ประธาน : เชิญต่อได้นะครับ แต่ว่าคือตรงหน้าผมมีเรื่องของกรอบ ๑ อยู่
๑๐๐ หน้าขณะนี้เราอยู่ที่ ๑๑ นะครับ ต่อไปก็เชิญฝ่ายเลขานุการครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม สุรัชย์ ครับ

ผมว่าถ้าเราจะเดินหน้าต่อเราต้องทำความเข้าใจกันนะครับ เพราะว่าเมื่อตอนต้นของ
การก่อนที่เราจะเริ่มประชุมนั้น ผมเป็นคนเสนอท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เป็นคนเสนอครับว่า เราจะประชุม
กันแบบรายมาตรา เพื่อที่จะรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นั้นหมายความว่าเมื่อผู้ขอแปรญัตติเสนอแล้ว
ก็อยากจะฟังว่าท่านกรรมการยกย่องเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยนะครับ ถ้าไม่เห็นด้วยผู้เสนอขอแปรญัตติก็
จะได้สงวนคำแปรญัตติไว้ครับ ทีนี้เราจะเดินหน้าต่อไปจะตกลงจะเอาแบบไหนครับท่านประธานครับ
จะเอาแบบที่ผมกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอหรือจะเอาแบบที่ท่านกรรมการยกย่องอยากจะได้ ก็คือให้
ผู้ขอแปรญัตติชี้แจงเหตุผลเฉย ๆ แล้วท่านรับไปพิจารณาภายหลัง ไม่เป็นไรเราต้องการความชัดเจนแค
่นั้นเอง ผมถึงได้เรียนถามตอนต้นอย่างไรครับว่าร่างที่ท่านแจกให้กับพวกเรา ร่างคณะกรรมการเห็นควร
แก้ไข ผมถึงได้หารือตั้งแต่ต้นเลยว่าอันนี้เป็นที่ยุติแล้วใช่ไหม นอกเหนือจากนี้แล้วท่านจะไม่รับแก้ไขตาม
คำแปรญัตติใช่หรือไม่ ท่านตอบเราว่าไม่ใช่ครับ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๗๑/๑

วันนี้ผมเชื่อว่าที่เรานำมาได้ก็คือตามเอกสารที่ท่านแจก ก็คือมาตราไหนที่เราขอแปรญัตติแล้วท่านเห็นด้วย ท่านแจกเป็นเอกสารมาแล้ว นี่คือการตอบท่านที่ท่านจะให้คำตอบแต่ละมาตราที่เดียวเราจะชี้แจงนะครับ นอกเหนือจากนี้ท่านบอกเราชัดเจนเลยได้ไหมครับว่า นอกเหนือจากนี้วันนี้ท่านจะยังไม่ลงมติ นอกเหนือจากที่ปรากฏในเอกสาร ท่านจะขอรับกลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เอากันชัด ๆ อย่างนี้เลยครับ เราจะได้เป็นที่เข้าใจกันว่าประเด็นไหนที่เราขอแปรญัตติไว้ แล้วนอกเหนือจากเอกสารที่ท่านแจกเราแล้ว วันนี้ท่านจะยังไม่ให้คำตอบเรา ท่านจะรับไปพิจารณาก่อนจะได้ไม่ต้องมาเสียเวลาถกเถียงกันเลยครับ อย่างนั้นใช่ไหมครับ

ประธาน : คงต้องทำความเข้าใจกันเช่นนั้น แล้วก็อย่างที่เรียนแล้วว่าในวันที่ ๗ คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญจะแจ้งให้ท่านทราบทั้งหมดว่าแต่ละมาตรานั้นเป็นอย่างไร เพื่อท่านจะได้ใช้สิทธิในการสงวนหรือว่าท่านพอใจตามกรรมการ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมว่าอย่างนี้จะได้ชัดเจน เราจะได้เข้าใจว่ารูปแบบการประชุมเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นผู้ขอแปรญัตติโดยเฉพาะของผมนะคนที่ ๖ ผมจะได้บอกเลยว่า ถ้าอย่างนั้นนอกเหนือจากที่ท่านเห็นชอบกับผมในเอกสารที่ท่านแจก ผมขอสงวนคำแปรญัตติทั้งหมดเพื่อรักษาสิทธิของผมไว้ก่อน อย่างนั้นนะครับมันก็จะเดินหน้าได้ แล้วที่นี้ก็เหลือแต่เรื่องคำชี้แจงแล้วครับ แล้วมันก็จะเร็วครับ

เลขานุการ : จริง ๆ ก็เป็นอย่างนั้นอยู่แล้วนะครับ ก็อย่างที่เรียนตั้งแต่ต้นนะครับว่าความจริงเราคุยตั้งแต่มาตราต้นจนถึงมาตรา ๓๐ ก็หาหรือกันไปนะครับ ฝ่ายแปรญัตติก็ชี้แจงเหตุผลที่แปรญัตติ ฝ่ายกรรมการก็ชี้แจงเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยแล้วแต่ ซึ่งก็มีทั้งเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ประกอบกันไปถูกไหมครับ ผมยังเข้าใจว่าการตัดสินใจของกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญวันนี้คงไม่ได้ตัดสินใจลงมติกันทันทีหรอกครับในเรื่องต่าง ๆ แต่ว่าหลายเรื่องผมเชื่อเลยครับว่าที่ท่านพูดมีอิทธิพลต่อกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญทั้งนั้น หลายคนก็อาจจะเก็บประเด็นเก็บมาคิดแล้วเอาลงมติในเชิงที่เห็นด้วยกับการแปรญัตติเพิ่มเติมขึ้นมา ซึ่งก็ได้หาหรือกันไปตลอดนะครับ วันพุงนี้ วันมะรืนนี้แล้วก็วันที่ ๗ อีกวันหนึ่งนะครับ คงหาหรือกันได้เรื่อย ๆ ก็จะขออนุญาตท่านสุรชัยว่าเราหาหรือกันต่อตามมาตราไป แล้วก็ฝ่ายแปรญัตติก็ได้ชี้แจงเหตุผลที่ขอแปรญัตตินะครับ ฝ่ายกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญก็อาจจะชี้แจงเหตุผลของตัวเองประกอบกันไปนะครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับถ้าอย่างนั้นผมเดินต่อนะครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ เชิญเลยครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๗๑/๒

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : โดยสรุปหมายความว่าผมมีหน้าที่ในวันนี้ก็คือมาชี้แจง แล้วก็โดยสรุป เมื่อชี้แจงเสร็จผมจะไม่มีวันรู้ว่าการยกเว้นเห็นด้วยกับคำชี้แจงหรือไม่ เพราะฉะนั้นผมต้องสงวนไว้ก่อนเพื่อรักษาสีทริ แล้ววันที่ ๗ ถ้าท่านเปลี่ยนใหม่มาเห็นด้วยก็ต้องลง Record ใหม่ว่าที่สงวนไว้เป็นผู้ชนะเลยไม่สงวน แล้วท่านก็มีคนสงวนแทนผม เอาอย่างนั้นนะครับ เราจะเดินสภาแบบนี้ครับ ถ้าอย่างนั้นผมจะเดินต่อนะครับ แล้วมาตราถัดไปนี้ผมขอสงวนไว้ก่อนเลยนะครับ ก็คือ มาตรา ๓๒ ท่านร่างกันไว้ว่าการทรมานทารุณกรรมหรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่ท่านบอกว่า แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย ผมคิดว่าผิดข้อเท็จจริง ถึงแม้ว่าท่านจะบอกว่ามาตรานี้ล้ามาจากปี ๒๕๔๐ ผมทราบดี เพราะปี ๒๕๔๐ ผมรู้ดีเลยในมาตรานี้ แบบนี้เป๊ะเลย ตอนแรกเขาไม่ใส่ ในช่วงหลังผมจะบอกให้ด้วย แล้วเขามาใส่กันทีหลังเมื่อปี ๒๕๔๐ ใส่ที่บอกว่า การลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายบัญญัติไม่ถือเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้ วรรคแรกนี้ผมจะขอเป็นผู้ จะเรียกว่าแปรญัตติไม่ได้ เป็นผู้อธิบายก็แล้วกัน เพราะว่าไม่ใช่เป็นการแปรญัตติ ผมคิดว่าประเทศไทยควรจะไปถึงจุดที่โทษประหารชีวิตน่าจะยกเลิกได้แล้ว ท่านประธานครับ ผมทราบว่าโทษประหารชีวิตมีประโยชน์

๑. มีประโยชน์เอาไว้ข่มคนอื่นว่าอย่าทำผิดนะ ถ้าทำผิดแล้วอาจจะถูกประหารชีวิตเป็นโทษที่รุนแรง -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๗๒/๑

ประการที่ ๒ ผมทราบดีว่า โทษประหารชีวิต เวลาศาลท่านจะพิจารณาท่านจะต้อง
ระมัดระวัง ไม่ประหารชีวิตง่าย ๆ ท่านก็จะลดหย่อนผ่อนโทษไปตามลำดับ แต่มีไว้เพื่อเอาไว้ข่มหรือเอาไว้
ป้องกัน

ประการที่ ๓ ผมทราบดีครับในข้อที่จะพูดมาทั้งหมดนั้น แต่ผมอยากจะให้มองเหรียญ
อีกด้านหนึ่งด้วย โทษประหารชีวิตเท่ากับว่าเราไม่เชื่อในสิทธิของมนุษย์ ว่ามนุษย์นั้นมีสิทธิแห่งความเป็น
คนเท่ากัน เรามีสิทธิที่จะไปประหารคนอื่นได้หรือสังคมมีสิทธิที่จะประหารคนอื่นได้ ถ้าเขาทำความผิด

ท่านประธานครับ คนที่กระทำความผิดเราสามารถที่จะกักตัวและควรที่จะกักตัวออกไป
จากสังคม เพื่อให้เขาลงโทษและทำร้ายสังคมไม่ได้ แต่ว่าเราควรที่จะเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถที่จะเปลี่ยน
ได้ พัฒนาได้ หรือว่าเราไม่เชื่อ เราเชื่อว่าเกิดมาถ้ามันแล้วมันต้องตายไป ถ้ามันแล้วร้ายเราไม่มีทางที่จะ
กลับตัวมันได้ ผมคิดว่าสังคมควรจะมองตัวเองว่าเรานั้นสามารถที่จะเยียวยาและทำให้คนนั้นปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมได้ ผมเชื่อในความสามารถของคนด้วยกัน ผมไม่เชื่อว่าคนถ้ามันแล้วมันต้องตาย
เพราะฉะนั้นผมเองคิดว่าเราควรที่จะเชื่อและมีกระบวนการในการเยียวยา และคนที่แล้วผมไม่เชื่ออีก
เหมือนกันว่าใครเกิดมาแล้วมันแล้วมาตั้งแต่ต้น แต่สังคมก็มีส่วนที่ทำให้เขาเป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้นเราจะ
ฆ่าเขาก็ไม่เป็นธรรม เพราะสังคมก็มีส่วนในการที่ทำให้เป็นเช่นนั้น และที่บอกว่าโทษแรงคนจะได้กลัว
ท่านประธานครับ งานศึกษาวิจัยจำนวนมากพบชัดเจนว่าโทษแม้จะแรงเท่าไรก็ตามคนที่จะเป็นอาชญากร
หรือจะกระทำความผิดเขามักจะคิดว่าเขารอดจากการถูกจับ เขาคิดว่าเขารอดเขาไม่ได้โอกาสในการถูกจับ
Probability มันต่ำ เขาจึงกล้าที่จะกระทำ เพราะฉะนั้นการลงโทษโดยที่ไม่ต้องถึงกับประหารชีวิต แต่การ
จำคุกตลอดชีวิตก็เป็นโทษประเภทหนึ่ง และเป็นโทษที่หนักหนาสาหัส ผมเชื่อว่าไม่มีใครอยากจะถูกจำคุก
การเอาจริงในทางกฎหมายจึงเป็นของสำคัญกว่าที่เราจะลงโทษแรงแล้วไม่เอาจริง แต่โทษแรงแล้วไม่เอา
จริงกลับทำให้อาชญากรคิดว่าตัวเองอาจจะพ้นโทษ และการลงโทษที่แรงชนิดนี้ไม่สามารถจะเรียกชีวิตคืน
ได้

ท่านประธานจะเห็นนะครับ ว่ากระบวนการยุติธรรมของเรา เราเคยประหารชีวิตบุคคลที่
บริสุทธิ์มาแล้ว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราถึงเวลาที่จะต้องยกระดับวุฒิปัญญาของผู้คน วุฒิภาวะของผู้คน
ขึ้นมา ผมทราบครับว่าสังคมไทยยังชอบเรื่องโทษประหารชีวิต ผมไม่มีวันชนะ แต่ว่าผมขอแปรญัตติแล้วก็
จะขอสงวนคำแปรญัตติตรงนี้ได้ ผมเรียนท่านประธานอย่างตรงไปตรงมาก็ได้ ผมกับท่านอาจารย์จอนและ
หลายคนที่อยู่ในวุฒิสภากลุ่มหนึ่งได้ตกลงกันได้เรียบร้อยว่า เมื่อไรก็ตามที่มีกฎหมายที่มีโทษลงโทษ
ประหารชีวิต พวกผมจะขอแปรญัตติและจะขอแก้ทุกกฎหมาย ทุกมาตราที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และได้
กระทำมาตลอดเวลาที่อยู่วุฒิสภา ๖ ปี ท่านประธานครับ ที่ผมทำอันนี้ผมรู้ว่าผมไม่มีวันชนะพวกท่าน

คณะกรรมการอำนวยการร่างรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๗๒/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

แต่ผมคิดว่าผมอยากจะเป็นประเด็นในสังคมที่จะต้องหยิบยกขึ้นมา ในโลกนี้มีหลายประเทศมากมาย
ที่เลิกโทษประหารชีวิตแล้วกลับเอาจริงเอาจังกับโทษที่ต่ำกว่า แต่ใช้วิธีตรวจจับที่จริงได้ผลมากกว่ามากมาย
แล้วก็ทำให้คุณภาพของสังคมนั้นสูงขึ้น เพราะฉะนั้นผมจำเป็นที่จะต้องแปรญัติดิฉันนี้ แล้วก็คิดว่าข้อความ
ทั้งสองที่ท่านเขียนใน Paragraph เดียวกันหรือในย่อหน้าเดียวกัน ผมคิดว่านักตรรกวิทยา นักปรัชญา
ทั้งหลายเขาก็หัวเราะด้วย เพราะท่านบอกว่าการทรมานทารุณกรรมและการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย
ไร้มนุษยธรรมจะกระทำไม่ได้ แต่ท่านฆ่าคนและท่านบอกว่าการฆ่าคนไม่ถือว่าโหดร้าย ไม่ถือว่าไร้
มนุษยธรรม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วិถนา ๗๓/๑

ผมคิดว่าถ้าท่านอยากจะเขียนไปเขียนที่อื่นได้ไหมครับ อย่าเขียนต่อกันใน Paragraph ในวรรคเดียวกัน ผมคิดว่าผมรับไม่ได้ ท่านอย่าตอบผมนะครับว่า เรื่องนี้ได้มีในปี ๒๕๔๐ เราไม่ได้แก้ไขอะไรเลย ที่มีพวกเรา ก็เพราะต้องการทำให้มันดีกว่าปี ๒๕๔๐ ไม่ใช่หรือครับ ท่านก็อธิบายอยู่แล้วว่า ปี ๒๕๔๐ เราไม่ได้ทำ เราแก้ไขเพิ่มเติม ปี ๒๕๔๐ แต่เราทำให้ดี เพราะฉะนั้นท่านกรุณาพิจารณาตรงนี้ด้วยก็แล้วกัน วันนี้ ท่านจะไม่ลงมติวันนี้แน่นอนท่านพูดแล้ว ก็สงวนให้ผมไปด้วยเลยก็แล้วกัน แล้ววันที่ท่านลงมติท่านไม่ต้องเชิญผมมานะครับ ผมรู้ว่าท่านไม่เอากับผม ท่านสงวนไว้ให้ผมด้วยก็แล้วกัน แต่ถ้าท่านจะกรุณาปรึกษาหน้า ท่านเอง เปลี่ยนอย่าใส่ในวรรคเดียวกันได้ไหมครับ เพราะว่าดูแล้ว ๒ อันนี้ ผมเป็นนักตรรกวิทยาคนหนึ่ง ผมคิดว่ามันไปด้วยกันไม่ได้ ท่านแยกเสีย นักกฎหมายมีหนึ่งในห้องนี้เยอะนะครับ ท่านแยกเสีย อย่าไปใส่ด้วยกัน แล้วผมจะขอความกรุณาท่าน พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ช่วยอธิบายในวรรคถัดไป ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร : กราบเรียนท่านประธาน ผม

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร ครับ สำหรับมาตรา ๓๒ วรรคสาม การจับกุมคุมขัง ตรวจค้นตัว บุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่ ผมขอตัดว่ามีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอื่น แล้วขอเพิ่มนะครับ โดยอาศัยอำนาจตามที่บัญญัติแห่ง กฎหมาย ขออนุญาตมาตรานี้ เดิมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไม่ได้บัญญัติไว้ในการค้นตัวบุคคลนั้นให้มีหมาย ผมขอตัด แต่ถึงอย่างไรก็มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๓ รองรับอยู่ว่า วิธีปฏิบัติกับ ตรวจค้นตัวบุคคลนั้น ได้มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ด้วยแล้ว ผมได้รับฟัง ความคิดเห็นจากตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ ก็ไม่อยากจะมีส่วนที่ผมขอตัดนั้น คือการค้นโดยมีหมาย หรือมีคำสั่งศาล ซึ่งเราปฏิบัติกันมาด้วยความยากลำบากจริง ๆ ว่า จะต้องไปขออนุญาตศาล ศาลก็อยู่ต่าง อำเภอ สมมุติว่าเหตุเกิดที่ต่างอำเภอก็ต้องกลับมาขออนุญาตที่อำเภอเมือง กระผมขอตำรวจมีประเด็นเดียว ทั้ง ๒๙๙ มาตรา ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับก็คือประชาชนครับ ถ้ายังมีประเด็นนี้อยู่งานของตำรวจ ประสิทธิภาพ ของตำรวจจะลดน้อยลงนะครับ การที่จะเข้าไปตรวจค้น หรือไปค้นกับบุคคลในพื้นที่ต่าง ๆ นั้น การตั้งด่าน ตรวจ ตรวจค้นรถยนต์อะไรต่าง ๆ นั้นเป็นไปด้วยความยากลำบาก ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของ ประชาชนนั้นจะน้อย ผมขอตัดตรงนี้ไปนะครับ

สำหรับมาตรา ๓๒ ถ้ามาพูดถึงมาตรา ๓๓ ซึ่งผมไม่ได้มาแก้ การค้นในเคหสถาน ต้องขออนุญาตอยู่แล้ว อันนี้ก็เรียนด้วยความเคารพว่า การปฏิบัตินั้นบอกว่าขอทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ในพื้นที่ ทั้ง ๗๖ จังหวัดยังไม่เป็นไปตามนั้น ตำรวจต้องวิ่งขึ้นมาขออนุญาตศาลนะครับ ยังกระทำการอย่างนี้อยู่ ผมขอกราบเรียนในส่วนนี้ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

วិถนา ๗๓/๒

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนท่านประธาน ขออนุญาตชี้แจงว่าในมาตรา ๓๒ กรณีของพรรคสอง เรื่องโทษประหารชีวิต ต้องเรียนว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติรองรับว่าต้องมีโทษประหารชีวิตอยู่ตลอดไป เพียงแต่บัญญัติรองรับว่าสิ่งใดก็ตามที่เป็นการลงโทษประหารชีวิตไปนั้น ใครจะหยิบยกขึ้นมากล่าวอ้างไม่ได้ว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย ส่วนการลงโทษประหารชีวิตจะมีหรือไม่ ก็เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่จะพิจารณากันต่อไปในรายละเอียดว่าจะมีลงโทษขนาดไหน

- ๗๔/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๗๔/๑

ส่วนในวรรคถัดไปเรื่องการจับนั้น ที่ยังคงมีบทบัญญัติเรื่องคำสั่งหรือหมาย หรือหมายของศาลนั้น เพื่อเป็นหลักประกันของสิทธิเสรีภาพว่า โดยปกติแล้วจะเข้าไปจับกุมคุมขังใครนั้น จะต้องมีความหมายของศาลเป็นหลักประกันอันแรก ถ้าจะมีข้อยกเว้น ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะฉะนั้นจะต้องตรากฎหมายบัญญัติ ถ้าตัดข้อความนี้ไป มันก็จะกลายเป็นว่าหมายของศาลนั้นอาจจะไม่ต้องมีเลยก็ได้ ซึ่งความจริงความประสงค์เราไม่ต้องการอย่างนั้น ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ก็บัญญัติรองรับตรงนี้อยู่แล้วว่า การจับกุมหรือการค้นนั้น หมายศาลต้องเป็นหลัก ส่วนอย่างอื่นนั้นเป็นข้อยกเว้น ซึ่งจะตรากฎหมายขึ้นในภายหลังก็เลยขออนุญาตยืนยันครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร : การที่ให้เราปฏิบัติตามข้อยกเว้น ในฐานะที่ผมเป็นอดีตตำรวจก็ทำหน้าที่เป็นสายตรวจมาพอสมควร เป็นการยากลำบากจริง ๆ ครับ ไม่ใช่ว่าง่ายเลยที่ท่านจะให้ผมคอยค้นอยู่ คอยให้ผมไปเอาหมายมาหรือครับ อันนี้ก็ลำบากที่เขาจะยื่นคอยให้เราค้น แล้วเราไปเอาหมายมาอย่างนั้นใช่ไหมครับ ผมเรียนถามว่าในทางปฏิบัติเราไม่เคยมี ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็ไม่ได้บัญญัติไว้ตรงส่วนนี้ครับ

นายอัคร จารุจินดา : ยกเว้นมีเหตุอย่างอื่น อย่างเช่น ความผิดซึ่งหน้า ก็สามารถจับโดยไม่ต้องมีหมาย แต่หมายความว่าต้องมีกฎหมายตราขึ้น ไม่ใช่เจ้าหน้าที่จะมีกำหนดไว้โดยเฉพาะ

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร : ท่านจะให้ผมไปปฏิบัติตามข้อยกเว้นใช่ไหมครับ ผมเรียนตรง ๆ ว่า ท่านจะให้ผมปฏิบัติตามข้อยกเว้น ผมคิดว่าอันนี้ตำรวจหลาย ๆ ท่านได้มีความเห็นที่เราทำเพื่อความสุขของประชาชน ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน ผมขอยืนยันอย่างนั้นว่าเราไปปรับฟังความคิดนี้ ตำรวจส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยตรงประเด็นนี้ครับ

ประธาน : ก็เป็นเหตุผลที่ทางคณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาต่อไปนะครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร : ขออนุญาตสงวนคำแปรญัตติตรงนี้ไว้ด้วยครับ

นายอัคร จารุจินดา : ต่อกไปมาตรา ๓๔ อาจารย์เจิมศักดิ์

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

ฝากให้เรียนท่านประธานว่า ในมาตรานี้อยากจะขอให้คุณสวิง ต้นอุต เป็นผู้อธิบายครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๓๔ จริง ๆ แล้วเรื่องนี้มีปัญหา มาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาเมื่อเราเขียนคำว่า เพื่อความมั่นคงของรัฐ ที่จริงแล้วผมไม่ได้รังเกียจ รังอนในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ แต่ว่าเรามักจะใช้ความมั่นคงของรัฐมาจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยตลอด แล้วก็อธิบายคำนี้ที่จริงแล้วเบื้องหลังของความมั่นคงของรัฐ มักจะเป็นความมั่นคงของรัฐบาลเสียมากกว่า คือคำอธิบายว่า ความมั่นคงของรัฐ ถูกได้นำมาอธิบายเป็นความมั่นคงของรัฐบาล

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๗๔/๒

ทุกครั้งไป เมื่อได้มีการเคลื่อนไหวทางด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน เขาก็จะถูกอ้างว่าเพื่อความมั่นคงของ รัฐ ที่จริงเรื่องนี้ก็เป็นปัญหา ดังนั้นการที่จะขอตัดเรื่องนี้ แต่ว่าคงไว้เรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย และสวัสดิภาพของประชาชนในแง่ของที่จะเดินทาง ในเรื่องที่จะเดินทาง มีเสรีภาพในเรื่องที่อยู่อาศัย ดินที่อยู่อาศัยทั้งหลาย ซึ่งอันนี้ก็จะทำให้การที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการที่จะจำกัดเสรีภาพของประชาชน ลดน้อยไป ดังนั้นผมจึงขอตัดคำว่า เพื่อความมั่นคงของรัฐ ออกครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ขออนุญาตครับ ความมั่นคงของรัฐ อาจจะมีความเป็น
ในบางกรณีของประเทศ อย่างเช่น การกำหนดเคอร์ฟิวสำหรับกรณีที่กำลังรบพุ่งกันเป็นการใหญ่ มันก็
อาจจะต้องมีการจำกัดการเดินทาง เพื่อกันไม่ให้บุคคลเข้าไปในพื้นที่ที่มีการจลาจล มีการอะไรกันพวกนั้น
เพราะฉะนั้นถ้าตัดออกไปแล้วจะทำให้การออกกฎหมายเพื่อกำหนดในเรื่องนี้นั้นไม่สามารถทำได้เลย
ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อประเทศในอนาคตครับ

นายสวิง ต้นอุต : ผมยังขอสงวนไว้ก่อนก็แล้วกัน

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๓๕ ของท่านสุรชัย อันนี้กรรมการแก้ไขแล้วตรงกัน
ว่าตัดเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลนั้น

ประธาน : เรื่องการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ก็คงผ่านได้ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๓๗ อาจารย์เจิมศักดิ์ขอให้ตัดคำว่า ศาสนธรรม

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานครับ กระผม จรัส สุวรรณมาลา ผมขออนุญาตที่จะอธิบายตรงนี้ครับ คือคำว่า ศาสนธรรม นี้ที่อยู่ในวรรคสองของมาตรา ๓๗ นี้ เป็นคำที่เป็นนามธรรม เพราะฉะนั้นก็อยากจะเสนอให้ตัดคำว่า ศาสนธรรม ออกจะได้เหลือแต่การปฏิบัติตามศาสนปฏิบัติ จะได้เป็นรูปธรรมมากขึ้นครับ ขอขอบคุณครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตชี้แจงครับ กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล ตรงนี้กระผมเป็นผู้เสนอต่อคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ว่าขอเพิ่มคำว่า ศาสนธรรม เพราะว่าได้มีการร้องเรียนมาว่า ศาสนาบางศาสนาท่านก็บัญญัติให้มีบทบัญญัติชัดเจน แต่บางศาสนาท่านก็เป็นหลักธรรมที่ไม่ได้บัญญัติไว้ แล้วความจริงถ้าทุกศาสนาก็มีทั้ง ๒ ส่วนนี้ปนกัน เพราะฉะนั้นก็เขียนเป็นศาสนธรรม และศาสนบัญญัติ เพิ่มเข้าไว้มันก็ให้ครบถ้วน เป็นการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิเสรีภาพแก่บุคคลในด้านของการประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนาของตนได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผมไม่คิดว่าจะเกิดความเสียหายอะไร ก็เลยเพิ่มเอาไว้นะครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ ฟังแล้วก็ไม่ได้ตั้งใจครับ ขอผ่านครับ

ประธาน : เชิญท่านเลขานุการ

เลขานุการ : ต่อไปเป็นมาตรา ๓๙ ของท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ มาตราที่เกี่ยวข้องเนื่องจากมาตรา ๙๖ ซึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือข้อห้ามไม่ให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งนะครับ คือมาตรา ๙๖ (๒) ห้ามบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต กระผมเลยขอเพิ่มคำบรรยายในมาตรา ๓๙ วรรคสอง ด้วยข้อความดังกล่าวที่ว่า เป็นวรรคสุดท้ายนะครับ บุคคลจะถูกศาลสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีล้มละลาย ต่อเมื่อศาลเห็นว่ามึหนี้สินล้นพ้นตัว หรือเป็นบุคคลที่กระทำการเข้าข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว อันนี้กระผมได้ขออภิปรายในรายละเอียดเมื่อถึงมาตรา ๙๖ ขอให้ข้ามไปก่อนครับ

เลขานุการ : ขอขอบคุณครับ ถัดไปเป็นมาตรา ๔๐ ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ใสใหม่ครับ มาตรา ๔๐ มีท่านสมชัย แล้วก็มีท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ และมีท่านสุรชัย ท่านวัชรา เอา ๒ ท่าน สมชัย ก่อนได้ใหม่ครับ

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : ท่านสมชัยพอดีไปประชุมครับ ก็ได้มอบหมายให้ในมาตรา ๔๐ (๖) ขอเชิญคุณอลิสาคครับ

นางสาวอลิสา พันธุ์ศักดิ์ : ขอเชิญท่านอภาฯ นะคะ

ประธาน : เชิญคุณอภาฯ ครับ

นางสาวอภา อรรถนุรณวงศ์ : กราบเรียนท่านประธานคะ ดิฉัน อภา สสร. นะคะ มาตรา ๔๐ เป็นเรื่องของสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดิฉันได้ขอเสนอเพิ่มข้อความในวรรคหก โดยขอเพิ่ม

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

อารีรัตน์ ๗๕/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ข้อความตอนท้ายของวรรคหกว่า โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เหตุผลที่ขอเพิ่มมานะคะ เพราะว่าเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า คดีความรุนแรงทางเพศนี้เป็นคดีที่มีความซับซ้อน มีเรื่องของคนคดี และวัฒนธรรม มีเรื่องของวิถีปฏิบัติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และสิ่งสำคัญที่สุดเป็นคดีที่ก่อให้เกิดแผลในจิตสำนึกของสตรีตลอดชีวิต ฉะนั้นวิธีการในเรื่องของการปฏิบัติจึงต้องแตกต่างจากคดีปกติอื่น ๆ เช่น การที่จะต้องมีพนักงานสอบสวนหญิงอย่างพอเพียงนะคะ เพราะว่ามันแต่ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พนักงานสอบสวนหญิงก็ยังไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็น เนื่องจากถูกละเลยหรือมองข้ามในประเด็นเหล่านี้คะ ในขณะที่การสอบสวนหรือการสืบค้นเพื่อดำเนินคดีหรือการลงโทษตามกฎหมายก็เป็นอย่างต่างไปอย่างล้ำลึก บางคดีเกิดเหตุเป็นปีหรือเกือบสองปี จึงจะเรียกผู้เสียหายไปสอบเพิ่มหรือไปดำเนินคดีในชั้นศาล ---

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ซึ่งควรที่จะทำให้คดีนี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสม เพื่อให้ผู้ที่เสียหายนี้ได้ลืมเหตุการณ์ร้าย ๆ อย่างนี้ได้เร็วที่สุด แต่ปรากฏว่าก็ยังไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะคดีความรุนแรงทางเพศนี่นะคะ หรือแม้แต่การสอบพยานหรือการสืบค้นคดีต่าง ๆ นี่ก็เสนอว่า ควรจะต้องมีอุปกรณที่ทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีนี้เข้ามาช่วย เพื่อช่วยรักษาบาดแผลให้กับผู้เสียหาย ฉะนั้นดิฉันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอเพิ่มถ้อยคำข้อความนะคะ คือข้อความที่ว่า โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ มีความจำเป็นที่จะต้องเน้นเฉพาะเพราะไม่ได้รับการปฏิบัติตลอดเวลาที่ผ่านมาคะ ท่านประธานคะ

ประธาน : ขอบขอบคุณครับ ท่านเลขา

เลขานุการ : แต่ละกลุ่ม จะไปทีเดียวเลยไหมครับ เพื่อจะได้ชี้แจงดีไหมครับ มีของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ด้วยครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขออาจารย์จรัสครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรัส

สุวรรณมาลา กระผมขอเสนอให้ปรับข้อความใน (๑) (๒) แล้วก็ (๓) แล้วก็ขอเพิ่มข้อความนิดหน่อยครับ ในมาตรา ๔๐ นะครับ (๑) อยากจะให้ตัดคำว่า และเสียค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี นะครับ สาเหตุ ก็คือต้องการจะให้กระบวนการยุติธรรมนี้เข้าถึงประชาชนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายนะครับ แล้วก็เช่นเดียวกันครับ ใน (๒) ข้อความที่บอกว่า สิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา แล้วก็เขียนว่า ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันพื้นฐานเรื่อง แล้วก็เขียนไปนะครับ ผมอยากจะเสนอขอให้ตัดคำว่า ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันพื้นฐานเรื่อง เพราะว่าเมื่ออ่านดูแล้วนี่จะเห็นว่าข้อความหลังจากนั้นนี้เป็นสิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา อย่างเช่น สิทธิในการได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผยต่าง ๆ ที่ตามมานะครับ ก็เลยขอแก้เป็นคำว่า ได้แก่ นะครับ แทนคำว่า ที่ตัดไปนะครับ ได้แก่ สิทธิในการได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผยต่าง ๆ ตามมานะครับ (๓) ก็เช่นเดียวกันครับ ตัดข้อความว่า และเสียค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี ด้วยเหตุผลเดียวกับข้างต้นนะครับ แล้วก็ได้ขอเพิ่มวงเล็บใหม่ขึ้นไปนะครับ เป็น (๔) นะครับ ข้อความที่ขอเพิ่มก็คือการเผยแพร่ต่อสาธารณะซึ่งชื่อ ชื่อสกุล ภาพหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนจะกระทำมิได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนในกรณีที่เกิดขึ้นนี้ครับ ขอบขอบคุณครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านสุรชัย ได้ไหมครับ แล้วท่านวัชรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบขอบคุณครับ เรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับว่า สำหรับมาตรา ๔๐ นั้น ในส่วนของผมได้ขอแปรญัตติไว้ ๓ อนุมาตรา นะครับ ได้แก่ มาตรา ๔๐ (๑) (๓) (๔) และ (๖) รวมทั้งหมด ๔ อนุมาตราครับ ซึ่ง ๔ อนุมาตรานี้ เดิมนี้ผมเคยยื่นขอแปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการไว้ แล้วก็ได้รับแจ้งผลจากท่านกรรมการยกเว้น ที่แจกเอกสารหมายเลข ๒ ให้ ว่าเห็นด้วยนะครับ แต่พอมาวันนี้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

นำพร ๗๖/๒

สิ่งที่ท่านเคยเห็นด้วยกับผมนี้มันหายไป ก็อย่างที่ผมทวงถามเมื่อตอนต้นของการประชุมนะครับว่า ไซคิตที่
ผมได้ยื่นขอแปรญัตติซ้ำไว้อีกนะครับ (๑) ผมขอแปรไว้โดยให้ตัดเรื่อง ค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี ออก ก็ตรงกับ
ท่านอาจารย์จรูญนะครับ ตรงนี้ทางยกย่องคงไว้ ก็คือ เห็นด้วยกับผมนะครับ อนุมาตราต่อไปที่ผมขอ
แปรญัตติคืออนุมาตรา ๓ นะครับ (๓) ผมขอแปรโดยขอตัดข้อความตอนท้ายตั้งแต่ คำว่า ยุติธรรมภายใน
ระยะอันสมควรและเสียค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี ออก แล้วเพิ่มเติมว่า ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม อ่าน
ใจความสำเร็จรูป หลังจากที่ผมขอแปรญัตติได้ว่า (๓) บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการ
พิจารณาอย่างถูกต้องรวดเร็วและเป็นธรรม นะครับ ซึ่งถามว่าทำไมต้องขอแปรตรงนี้ได้ ก็ขอเรียนอย่างนี้
ครับว่า ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ในมาตรา ๒๔๑ ได้วางหลักเกณฑ์ในการที่ประชาชนจะได้รับการคุ้มครอง
สิทธิในการดำเนินคดีไว้ ทั้งในขั้นตอนของพนักงานสอบสวนหรือที่เรียกว่าในชั้นสอบสวน กับในขั้นตอนของ
การพิจารณาคดีในชั้นศาล โดยวางหลักเกณฑ์ไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔๑ ว่า -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

การสอบสวนก็ดี การดำเนินคดีก็จะต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วต่อเนื่องเป็นธรรมดา แต่หลังจากที่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ใช้บังคับเรามีปัญหาตีความคำว่า ต่อเนื่อง หมายถึงอะไรนะครับ ศาลไปตีความคำว่า ต่อเนื่อง แปลว่าต้องพิจารณาคดีติดต่อกันทุกวัน แต่ตำรวจบอกว่า ถ้าตำรวจตีความคำว่า ต่อเนื่องอย่างศาลแปลว่า ตำรวจต้องนั่งสอบสวนทีละคดีติดต่อกันทุกวัน ตำรวจบอกทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นคำว่า ต่อเนื่องในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ตำรวจต้องตีความอย่างหนึ่ง ศาลก็ตีความอย่างหนึ่งนะครับ ผมก็เลยเห็นควรว่า ถ้าอย่างนั้นในเมื่อเราจะปรับปรุงแล้ว เราก็ตัดปัญหาตรงนี้ออกไป ก็ปรับด้วยคำ อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว เป็นธรรมดา เป็น ถูกต้องรวดเร็ว เป็นธรรมดา ซึ่งเดิมท่านบอกท่านเห็นด้วยกับผม แต่ตอนนี้หลักการสำคัญตรงนี้ มันหายไปทั้งหมดนะครับ ก็ต้องเรียนว่าใน (๓) เหตุผลที่ผมขอแปรญัตติโดยกำหนดให้การพิจารณาคดี จะต้องดำเนินการอย่างถูกต้องรวดเร็วและเป็นธรรมนั้น ผมต้องขอเรียนว่าเป็นหลักการสำคัญ ถ้าเราใช้คำว่า อย่างยุติธรรม ไม่สามารถคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ ผมเรียนว่าทันทีที่ศาลตัดสินศาลก็บอกว่าตัดสินอย่างยุติธรรมแล้วนะครับ แต่ขบวนการก่อนที่จะเข้าสู่การตัดสินคดีหรือกระบวนการก่อนที่จะเข้าสู่คำพิพากษาของศาลนั้นมันมีกระบวนการอะไรต่าง ๆ เยอะแยะมาก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ตั้งแต่กระบวนการชั้นสอบสวน กระบวนการพิจารณาคดี กระบวนการรับฟังพยานหลักฐานนะครับ เพราะฉะนั้น ถ้าเราต้องการมุ่งเน้นที่จะคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่ถูกดำเนินคดีนะครับ ก็ขออนุญาตนะครับ เพิ่มเติมให้ผมด้วยครับ คำว่า ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมดา

ใน (๔) ก็เช่นเดียวกันสิ่งที่ผมขอแปรญัตติก็คือขอให้เพิ่มเติมหลักการการสอบสวนคดีว่า ต้องเป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมดา นะครับ

(๕) สิ่งที่ผมขอเพิ่มเติมมาก็คือการดำเนินคดีกับ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผมขอเพิ่มผู้สูงอายุ ว่าจะต้องได้รับการคุ้มครองจากรัฐในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสมนะครับ เหตุผลก็คือแนวปฏิบัติหรือทางปฏิบัติในการดำเนินคดีขณะนี้เราไม่มี ไม่มีกฎหมายวิธีพิจารณาความ เป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้สูงอายุที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเฉพาะในคดีอาญา นั้นหมายความว่า ผู้ต้องหาที่เป็นผู้สูงอายุนั้นก็มีสิทธิที่จะต้องถูกใส่โซ่ตรวน ถูกใส่กุญแจมือนะครับ โดยที่ไม่ได้รับการคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้มีความแตกต่างกับผู้ต้องหา หรือจำเลยที่เป็นคนหนุ่มคนสาวนะครับ

(๖) ของผมก็ต้องการมุ่งเน้นที่จะให้มีการความคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ต้องหาหรือผู้สูงอายุ ที่ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาครับ ก็รวมเป็นทั้งหมด (๔) ที่ผมขอแปรญัตติไว้ในมาตรา ๔๐ ครับ

นายวิชา หงส์ประภัศร : กระผมวิชา สำหรับมาตรา ๔๐ ทางกลุ่มของผมได้ขอแปรญัตติไว้ ๔ มาตราด้วยกัน ถึงแม้ว่าจะได้รับการแก้ไขแล้ว แต่ยังมีบางส่วนที่ยังไม่แก้ไข ขอเรียนเชิญคุณวุฒิสมาชิก กล้วยาณมิตร

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม วุฒิชชาติ กัลยาณมิตร สำหรับ มาตรา ๔๐ นะครับ ผมได้ขอแปรญัตติไว้เนะครับ ทั้งหมด ๔ หัวข้อ ใน (๑) (๓) (๕) และ (๖) โดยมีการตัดข้อความบางประการ แล้วก็เพิ่มเติมข้อความบางประการ

สำหรับใน (๑) สิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ทัดถึง และตัดคำว่า เสียค่าใช้จ่ายตามสมควรแก่กรณี ออก และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่จำเป็นตามสมควรแก่กรณี ผมต้องการขยายความให้ชัดเจนขึ้นเนะครับ

สำหรับ (๓) บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างยุติธรรมภายในระยะเวลาอันสมควรและเสียค่าใช้จ่ายตามสมควรแก่กรณี คือผมขอเป็น ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่จำเป็นตามสมควรแก่กรณีเนะครับ

(๕) ผู้เสียหาย ผมขออนุญาตเพิ่มเติมคำว่า ผู้ต้องหา ด้วยเนะครับ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดี มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง ความช่วยเหลือ ค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ โดยเพิ่มเติมคำว่า และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่จำเป็นตามสมควรแก่กรณี

(๖) เด็ก สตรี เยาวชน คนพิการและทุพพลภาพ ย่อมได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม แล้วก็เพิ่มเติม และสำหรับบุคคลที่ยากไร้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่จำเป็นตามสมควรแก่กรณี ขอขอบคุณครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เลขานุการ : ขออนุญาตเรียนชี้แจงไปตามวงเล็บนะครับ (๑) กับ (๓) ที่กลุ่มท่านอาจารย์ เจิมศักดิ์ กลุ่มท่านสุรชัยขอตัดคำว่า และเสียค่าใช้จ่ายตามควรกรณีนั้น กรรมการได้แก้ไขตาม ความเห็นของผู้แปรญัตติแล้วใน (๑) (๓) ใน (๓) ที่กลุ่มท่านสุรชัยพูดถึงเรื่องการพิจารณาคดี ซึ่งขอให้ ถูกต้องรวดเร็วและเป็นธรรม โดยคง (๓) ไว้ ผมขออนุญาตเรียนอย่างนี้ กรรมการได้ย้ายจาก (๓) ไปอยู่ (๑) เนื้อหาอาจจะไม่ตรงกัน แต่เรียนท่านสุรชัยว่าตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ เรื่องใดก็แล้วแต่ แม้สมาชิก สภาว่างรัฐธรรมนูญจะไม่ได้แปรญัตติไว้ แต่ถ้ากรรมการได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมนั้นก็สามารถ อภิปรายได้ตลอด เพราะฉะนั้นสิ่งที่ท่านสุรชัยได้แปรญัตติอย่างไม่เป็นทางการไว้ กรรมการได้แก้ไข แล้วที่ท่านสุรชัยสามารถแก้ไขเพิ่มเติม หรือขอสงวนไว้ได้ก็แล้วแต่ แม้ไม่มีการแปรญัตติอย่างเป็นทางการ ก็แล้วแต่

ขออนุญาต (๖) ไขใหม่ครับ ที่หลายกลุ่ม กลุ่มท่านสมชัย กลุ่มท่านเจิมศักดิ์ ขออนุญาต เติมคำว่า โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ และ ทูพพลภาพ ขออนุญาตเรียนอย่างนี้ว่า คำที่เขียนใน (๖) กินความไปทุกคดีอยู่แล้ว และถ้าจำกัดเฉพาะคดี ที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ จริง ๆ อาจจะมีคดีประเภทอื่นอีกที่เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ หรือ ทูพพลภาพอาจจะควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษด้วย ยกตัวอย่าง เช่น การใช้แรงงานเด็ก หรือกรณีอื่น ๆ ก็แล้วแต่ การรังแก การนำไปกักขังต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งทำให้เด็กมีปัญหา ผมเข้าใจว่าคำที่ใช้อยู่ใน (๖) ค่อนข้างกว้างและกินความไปทุกคดี ซึ่งรวมถึงคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศอยู่แล้วด้วย

เรื่อง (๔) ที่ท่านอาจารย์จรัสได้ขอเติม การเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งชื่อสกุล ภาพอะไร ต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นเรื่องที่เราคิดว่าครอบคลุมอยู่ในวงเล็บข้างบนอยู่แล้วจึงไม่ได้เติมเข้าไป ส่วนที่มีการขอ เติม ผู้สูงอายุ นั้น กรรมการรับแล้วจะไปเขียนในบทบัญญัติว่าด้วยผู้สูงอายุอีกทีหนึ่ง ไม่ได้อยู่ในหมวดนี้ โดยตรง เรื่องผู้ต้องหาเหมือนกันที่กลุ่มท่านวิชาได้ขอแปรญัตติไว้ กรรมการก็ได้รับความเห็นของสมาชิก ซึ่งได้แปรญัตติไว้ แล้วก็ได้เพิ่มเติมขึ้นแล้วครับ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ผมขออนุญาตนะครับ ผม สุรชัย ก็ขอบคุณสำหรับคำชี้แจง แต่ที่ผมมีความเห็นอย่างนี้ เขาเรื่องผู้สูงอายุใน (๖) ก่อน ในมาตรา ๔๐ นี้มันอยู่ในส่วนที่ ๔ ว่าด้วยสิทธิใน กระบวนการยุติธรรม ผมก็ยังเห็นว่าเพื่อความมั่นคงต่อเนื่องกัน สิทธิของบุคคลไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้ทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ มันควรจะพูดให้ชัดเจนในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นผมยังเห็นควรว่า ควรที่จะมีการเพิ่มเติมในส่วนที่ ๔

สำหรับ (๓) ที่ท่านเลขานุการบอกว่าเขาไปรวมให้ผมแล้ว อยู่ใน (๑) ท่านยุบรวม ๒ วงเล็บ นี้เข้าด้วยกันจริง แต่ท่านไม่ได้เอาหลักการที่ผมขอแปรญัตติไปใส่ไว้ใน (๑) ผมเรียนว่าหลักการที่ผมเสนอ ขอแปรญัตตินั้น ก็คือหลักการที่ผมเน้นว่าการดำเนินคดีทั้งในชั้นสอบสวนก็ดี ทั้งในชั้นศาลก็ดี ประชาชน

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

จงถนอม ๗๘/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จะต้องมีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนคดี หรือการดำเนินคดีอย่างถูกต้องรวดเร็วและเป็นธรรม ไม่ใช่อย่าง
 ยุติธรรม ท่านจะต้องทำความเข้าใจว่า คำว่า ยุติธรรม ตามกฎหมาย กับคำ ความถูกต้อง รวดเร็ว และ
 เป็นธรรม มันมีหลักการสำคัญต่างกันมาก เพราะฉะนั้นถ้าท่านยังคงไว้ว่า ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึง
 กระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และมีสิทธิให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่าง
 ยุติธรรมนั้น ผู้มีอำนาจก็จะบอกว่าพิจารณาให้อย่างยุติธรรมตามกฎหมายแล้ว กฎหมายเขียนว่าอะไร
 คือความยุติธรรม ตรงนั้นก็คือความเป็นธรรมที่ถูกกำหนดให้ยุติตามกฎหมาย แต่ผมไม่ได้เรียกร้องให้
 ประชาชนได้รับความเป็นธรรมที่ถูกกำหนดให้ยุติตามกฎหมาย แต่ผมกำลังเรียกร้องให้ประชาชนได้รับ
 การสอบสวนคดี ได้รับการพิจารณาคดีอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม มันคนละหลักการ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ความจริงเรื่องรวดเร็ว เป็นธรรม ไปเขียน (๖) ถ้าในเอกสารของฝ่าย

กรรมการ คือหน้า ๓ ไปเพิ่มว่า ผู้ต้องหา หรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี
 ที่รวดเร็วและเป็นธรรม -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๗๗/๑

ส่วน (๗) ของท่านเจิมศักดิ์ ที่ขอให้เพิ่มเรื่องสิทธิผู้ต้องหาอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ นะครับ ก็เขียนอยู่ใน (๖) แล้วนะครับ อาจจะมีเนื้อหาที่ไม่ตรงกันทั้งหมด แต่ว่า (๖) กับ (๗) เนื้อหาก็คงครอบคลุมเนื้อหาโดยส่วนใหญ่ นะครับ ที่ได้พูดไป

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าอย่างนั้นท่านควรจะเติมคำว่า ถูกต้อง ให้ผมอีกคำหนึ่ง ก็จะจบ ผมก็จะไม่ติดใจครับ ก็ฝากกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาก็แล้วกันนะครับ ในส่วนของผมก็อย่างที่ผมเรียนแล้วครับว่า ทั้งหมดผมจะขอสงวนคำแปรญัตติไว้ก่อน

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตครับ คือได้ฟังคำชี้แจงของท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญแล้ว ผมเข้าใจว่าความใน (๖) ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการทุพพลภาพในกระบวนการพิจารณาคดี กับข้อความใน (๗) กับ (๘) ไม่ตรงกันเสียทีเดียว ในเชิงหลักการ ผมเข้าใจว่าคำว่า ย่อมได้รับความคุ้มครอง มันไม่ชัดเจนมากเท่ากับที่เขียนไว้ใน (๗) กับ (๘) ผมไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรที่จะให้ข้อความที่ชัดเจนกว่าได้ปรากฏอยู่ในข้อความของกฎหมายครับ

เลขานุการ : คือคำต่างกันอยู่นะครับ แต่หลักการตรงกัน ใน (๖) ของฝ่ายกรรมการ ก็มีเรื่องผู้ต้องหา จำเลย มีสิทธิได้รับการสอบสวนพิจารณารวดเร็ว และเป็นธรรม อันนี้อันที่ ๑

อันที่ ๒ คือการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ และสามารถตรวจสอบพยานหลักฐานอย่างครบถ้วน อันนี้เรื่องพยานหลักฐานนะครับ

อันที่ ๓ ก็ได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ

อันที่ ๔ คือการได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว แล้ว (๗) ก็ในคดีแพ่ง ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายจากรัฐ ความจริงหลักการ ๕ - ๖ อย่าง เข้าใจว่าตรงกันนะครับ แต่ว่าภาษาหรือคำที่ใช้ อาจจะไม่ตรงกันเท่านี้เอง เพราะว่าในวงเล็บของท่านอาจารย์จรัส มีทั้งเรื่องปล่อยตัวชั่วคราว มีเรื่อง คำขอประกัน เรียกหลักประกันเกินควรไม่ได้ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่เขียนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าอันนี้เป็นกรเขียนหลักประกันรวม ๆ ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเข้าใจว่า คำที่ท่านอาจารย์จรัสใช้นี้เป็นคำเดิมที่ใช้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ตอนปี ๒๕๔๐ นี้เข้าใจว่าต้องเขียนละเอียด เพราะว่าตอนนั้น วิ อาญายังไม่ได้แก้ พอ วิ อาญาแก้ไปแล้ว ในทางหลักการเราก็บอกว่า เขียนหลักการสำคัญ ๆ ในวงเล็บมาตรานี้ก็พอ นะครับ น่าจะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชนได้เพียงพอแล้วเชิญครับ

นางสาวอภา อรรถบุรณวงศ์ : ท่านเลขานุการ ดิฉันอาภาพูดนะคะ เกี่ยวกับใน พรรคทก ที่อาจารย์บอกว่าได้ครอบคลุมแล้วโดยเนื้อหาเต็มนะคะ เนื่องจากว่าอย่างที่เรียนไว้เมื่อสักครู่ว่า ในเรื่อง คดีทางแพ่งถูกละเลยในวิธีปฏิบัติมาตลอด วันนี้จึงต้องมาขอข้อความที่จะระบุเฉพาะเจาะจง ก็อยากจะให้ กรุณาพิจารณาด้วยคะ มิฉะนั้นก็ขอสงวนไว้คะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๗๙/๒

นายอัคร จารุจินดา : เรียนอย่างนี้ นะครับว่า ความจริงแล้วคณะกรรมการไม่ได้
ละเอียดจุดนี้ครับ แต่เกรงว่าพอเขียนเจาะจงเรื่องทางเพศลงไป ใน (๖) คือวงเล็บที่แกเป็น (๕) นั้น ปัญหาที่จะ
ทำให้น้ำหนักในเรื่องอื่นนั้นถูกเบาบางลง เจตนาของกรรมการที่ยังคงข้อความนี้ไว้ก็หมายความว่า
ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเรื่องทางเพศ หรือเรื่องอื่นใด ความรุนแรงอื่นใดก็ตาม หรือคดีใดก็ตามนั้น เด็ก เยาวชน สตรี
คนพิการนั้น จะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมกับสภาพของเขา จะแตกต่างจากพวกคนอื่นทุกเรื่อง
ก็เกรงว่าถ้าเจาะจงบางเรื่องลงไป เรื่องอื่น ๆ จะถูกละเลยและถูกให้น้ำหนักน้อย ก็กังวลไปอย่างนั้นครับ
เพราะฉะนั้นที่เขียนไว้ก็คือเขียนเป็นเรื่องหลักการ จะคลุมหมดทุกเรื่องที่ เด็ก สตรี นั้นจะได้รับความ
คุ้มครองครับ

นางสาวอาภา อรรถบุรณวงศ์ : ท่านคะ ดิฉันมีความเข้าใจในวิธีการเขียนกฎหมาย
รัฐธรรมนูญอยู่ตามสมควรนะค่ะว่า จะต้องเขียนกว้าง ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา ๆ มากี่เขียนในลักษณะ
เช่นนั้น แต่ในชีวิตจริงของการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ก็ไม่ได้ให้น้ำหนักในคดีที่เป็นแผลลึกในจิตใจของผู้หญิง
นะค่ะ เพราะว่าที่ผ่านมานั้นก็ได้รับการปฏิบัติจากเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นผู้ชาย เป็นบุรุษ ซึ่งอาจจะไม่ได้
ให้ความสำคัญหรือเอาใจใส่ในสิ่งที่เป็นความละเอียดอ่อนในจิตใจของสตรีและเด็กที่โดนปฏิบัติเช่นนั้น
นะค่ะ -----

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นี่คือเหตุผลหลักที่ว่า การเขียนรวม ๆ เขียนกว้าง ๆ เมื่อไม่ได้รับการปฏิบัติในทางที่ผ่านมาจึงต้องขอเป็นข้อความเฉพาะเจาะจง แต่ท่านอาจจะเห็นสมควรจะเอาไปใส่ไว้ในอนุมาตราในที่เหมาะสม ดิฉันยินดีค่ะ แต่ขอให้ปรากฏข้อความที่ระบุเฉพาะเจาะจง เพราะว่าถูกละเลยมาแล้วนั่นเองนะค่ะ ถ้าท่านไม่ระบุลงไปก็จะถูกละเลยต่อไปอีกค่ะ พวกเราทราบได้ดีนะคะว่า พนักงานสอบสวนผู้หญิงน้อยมาก ทุกวันนี้ก็ยังน้อยมาก เรื่องน่าอายของทั้งอนาคตผู้หญิงเรื่องพวกนี้นะค่ะ

เลขานุการ : ก็รับไปดูได้ไหมครับท่านอากาศครับ เดี่ยวผมจะดูให้ นะครับ กรรมการจะดูนะครับ

นางสาวอากาศ อรรถนุรณวงศ์ : ขอบพระคุณค่ะ

นายวุฒิชาติ กัลยาณมิตร : ท่านประธานครับ ผมวุฒิชาติ กัลยาณมิตร

ท่านประธานครับ ผมมาดูแล้วนะครับจากการที่กรรมการได้แก้ไขให้ นะครับ แม้ในบางเรื่องยังไม่ค่อยตรงสักทีเดียว นะครับ มีการจับตรงนี้ไปอยู่ตรงนั้น ตรงนั้นไปอยู่ตรงนี้นะครับ ก็เรียนว่าพอรับได้ นะครับ ขอคุณนะครับที่ยังพิจารณาแล้วก็เอาไปเขียนไว้ให้ได้บ้าง นะครับ ผมไม่ติดใจนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : เป็นอันว่าตัวผมไม่ติดใจครับ

ประธาน : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านเลขานุการ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ

ประธาน : เดี่ยวของคุณกรรณิการครับ เชิญท่านกรรณิการ

นางกรรณิการ บรรเทงจิตร : เนื่องจากของกลุ่มที่ได้เสนอคือ (๖) นะค่ะ เรื่องเด็ก เยาวชนสตรี คนพิการ ย่อมได้รับการคุ้มครองในกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศเหมือนกับทางที่คุณอากาศเสนอเอาไว้ นะค่ะ ตรงนี้ก็คิดว่าขอสงวนไว้ค่ะ ขอสงวนค่ะ

ประธาน : เชิญคุณหมอชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบพระคุณครับ ตรงนี้ถ้าอย่างน้อยที่สุดผมคิดว่าควรจะเป็นที่กในเจตนารมณ์ใน (๖) ครับ เพราะว่าเรื่องความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงที่ผู้หญิงถูกกระทำมันก็สาหัสมาก แล้วขณะนี้พนักงานผู้หญิงก็มีน้อยจริง ๆ รวมทั้งเด็กด้วย ซึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร มันมีอีกมาตราหนึ่งครับคือ มาตรา ๕๑ ซึ่งเราเขียนว่า เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จากรัฐจากการใช้ความรุนแรง ตรงนี้เราเติมคำว่า สตรี เข้าไป เด็ก เยาวชน สตรีและบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม การใช้ความรุนแรงในเรื่องนี้ถ้ามาตรานี้จะเขียนบันทึกในเจตนารมณ์ด้วยว่า ความรุนแรงทางเพศกับสตรีอะไรนี้ผมคิดว่าก็น่าจะช่วยให้ไม่มากนักน้อยครับ ส่วนที่อาจารย์กรรณิการ์ขอสงวนไว้ อันนั้นก็ไปอภิปรายในสภาต่อหน้าครับในขั้นนี้ผมคิดว่าตรงนี้ก็น่าจะเติมได้ก่อน

ประธาน : มาตรานี้คงจะผ่านไปได้นะครับ เชิญฝ่ายเลขานุการ

เลขานุการ : มาตรา ๔๑ มีของท่านสุรชัยนะครับ ขอย้ายวรรคสองมารวมกับวรรคหนึ่ง
กรรมาธิการรับแล้วนะครับ แก้ไขตามที่ท่านสุรชัยต้องการนะครับ

ประธาน : ขอบขอบคุณครับ

เลขานุการ : ถัดไปเป็นมาตรา ๔๒ ครับ มีของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ มีของท่านสุรชัยครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม จรัส สุวรรณมาลา ครับ ผมขอแก้มาตรา ๔๒ โดยขอให้ตัดคำว่า การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ออกจากมาตรานั้นนะครับ มาตรานี้มีเจตนาที่จะให้อำนาจแก่รัฐในการเวนคืนทรัพย์ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนะครับ กระผมเข้าใจว่าคำว่า ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นคำที่มีความหมายกว้างอาจจะกว้างเกินไป อาจจะเป็นเหตุให้รัฐบาลสามารถที่จะอ้างเหตุผลนี้ในการขอเวนคืนทรัพย์จากประชาชนได้ง่ายเกินไปครับ น่าจะตัดข้อความนี้ออกครับ ขอบขอบคุณครับ

นายอัคร จารุจินดา : ความจริงสิ่งที่มีเรื่องการเวนคืน เรื่องทรัพยากรธรรมชาติด้วยนั้น เพราะว่าบางกรณีอาจจะต้องมีการสงวน รักษาในสิ่งที่เป็นทรัพย์ของชาติ อย่างเช่น พวกอุทยาน พวกป่าไม้ ป่าต้นน้ำอะไรพวกนั้น อาจจะจำเป็นจะต้องเวนคืนมาเพื่อเป็นทรัพย์สินส่วนกลางของรัฐ เพื่อรักษา ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นให้คงอยู่นะครับ ถ้าตัดออกไปแล้วนั้นการตรากฎหมายในเรื่องนี้ก็จะทำไม่ได้ --

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ส่วนปัญหาว่าจะมีการใช้อำนาจเกินเลยหรือไม่ ก็ทราบเรียนว่าเรื่องนี้คงจะต้องตรากฎหมายแล้วก็คงจะมีการตรวจสอบของสภาว่าการเวนคืนหรือการตรากฎหมายที่จะไปเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาตินั้นเกินเลยไปหรือไม่ ถ้าตัดออกไปเสียเลยบางที่ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่กับทรัพย์สินของบุคคลกับรัฐเลยไม่สามารถนำมาใช้เป็นทรัพย์สินส่วนกลางหรือรักษาไว้ได้

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ คือในข้อนี้ผมอยากจะฟังกรรมการท่านอื่นได้ไหมครับ อยากจะฟังจริง ๆ ว่าท่านคิดอย่างไร เพราะว่ามันคิดได้หลายแง่มุมครับ จะคิดเหมือนที่คุณอัครพรอธิบายก็ได้ แต่ถ้าคิดว่ามีข้อความอยู่ว่าการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมันมีอยู่แล้ว เพราะว่าที่พูดถึงว่าบางที่เรื่องของอุทยานแห่งชาติบ้างอะไรบ้างพวกนั้นมันก็เข้าอยู่แล้วในเรื่องการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมถ้าจะเวนคืนเพื่อสิ่งนั้นก็ทำได้ แต่พอบอกว่าทรัพยากรธรรมชาติมันอาจจะมีปัญหา อย่างเช่นที่เราเคยยอมให้มีการออกกฎหมายในยุครัฐบาลที่แล้ว ที่ไปชวนไซเออแร้ ได้ดูบ้านคนอื่น นั่นแหละครับ ทรัพยากรธรรมชาติ เพราะเราสามารถที่จะไปทำอะไรต่ออะไรได้อีกหลายอย่างเลยเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ผมเองก็อยากจะฟังว่าท่านอื่นว่าอย่างไรบ้างในกรรมการหรือว่าท่านมีหน้าที่มารับฟังอย่างเดียวเหมือนพวกผมเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรที่ ๑๓ คือได้แต่พวกผมมาชี้แจงแล้วท่านก็ฟัง พวกผมเป็น สสร. ที่จับกลุ่มกันยากเชื่อกว่าจะทำได้ แต่ท่านก็มานั่งฟังเฉย ๆ เหมือนกับว่าท่านกำลังฟังองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กร ที่ ๑๓ มาฟังแล้วท่านก็บอกว่าจะรับไปพิจารณา พวกผมไม่ต่างอะไรเลยครับ องค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กร ที่ ๑๓ เลย ท่านก็จะรับไปพิจารณาต่อไป แล้วก็ต้องมาทวงทั้ง ๆ ที่พวกผมเป็น สสร. ผมกำลังแปรญัตติผมก็อยากจะฟังครับ แล้วไม่อย่างนั้นผมก็สงวน ๆ มันก็เป็นไปตามฟอร์มอย่างนี้ ตกลงท่านจะเอาอย่างไรครับ หรือว่าฟังแต่ฝ่ายเลขา ๒ ท่านพอใครว่าอะไรมาท่านก็ชี้แจงไม่เห็นด้วย สงวนไป ตกลงนี่คือวิธีแปรญัตติใช่ไหมครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ให้ผมจับสกนิตหนึ่งได้ไหมครับ ผมก็นั่ง ๆ มานานพอสมควรครับ ผมอยากจะฟังคนอื่นบ้างได้ไหมครับ นอกจากอาจารย์สมคิดกับคุณอัครพรนะครับ ผมขอแค่นั้นครับ ท่านหยุดขอฟังคนอื่นนิตหนึ่ง ขอบพระคุณครับ

ประธาน : มีท่านกรรมการจะแสดงความคิดเห็นอะไรไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธาน การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติชั้นนี้บัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับเดิมอยู่แล้วนะครับ คือที่เราพิจารณาหมายความว่าอะไรที่มันบัญญัติอยู่แล้ว เราดูแล้วว่ามันไม่เสียหายหรือว่าอะไรเขาก็จะพยายามคงอยู่นะครับ ผมว่าทั้งวันนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ แล้วรายละเอียดต่าง ๆ มันจะอยู่ในกฎหมายลูกอยู่แล้วนะครับ ผมคิดว่าไม่น่ามีปัญหา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๘๑/๒

ในทางปฏิบัติ

เลขานุการ : ขออนุญาตอาจารย์เจิมศักดิ์พูดได้ไหมครับ อาจารย์จะอนุญาตให้ผมพูดหรือเปล่าครับ คืออย่างนี้ครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ ไม่มีอะไร ผมกับท่านอัครพรก็เป็นเลขาและรองเลขาซึ่งก็รับหน้าที่หลักในฐานะเลขาของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญนะครับ หมายความว่าถ้าไม่มีใครชี้แจง ๒ คนนี้ก็ต้องไปชี้แจงไปเรื่อย ๆ แล้วชี้แจงก็ไม่ได้เอาตามความเห็น ๒ คนนะครับ สมมติ อัครพร ไม่ได้ไปตามนั้นนะครับ ก็ว่าไปตามความเห็นของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญที่ได้หารือกันมาแล้ว เรียนท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่าก่อนหน้าอาจารย์เจิมศักดิ์เข้ามาเราก็คุยไปหลายเรื่องนะครับ ผมยกตัวอย่าง มาตรา ๔๑ กลุ่มท่านสุรัชย์แปรญัตติมา ผมก็ได้เรียนว่ากรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญก็ยอมตามของท่านสุรัชย์แล้วนะครับ เรื่องของผู้สูงอายุกลุ่มท่านสุรัชย์แปรญัตติมาเราก็รับแล้วนะครับ เรื่องของกลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เองที่ขอตัดคำว่า เสียค่าใช้จ่ายตามแต่กรณี เราก็ตัดทิ้งแล้วนะครับ ตัดไปหลายเรื่องตาม ๆ ไปหลายเรื่องที่แปรญัตติ ก็เรียนว่าไม่ได้มีปัญหาอะไรก็พยายามพิจารณาไป เรื่องที่พูดเรื่องคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศก็รับไปนะครับ จะไปหารือกัน แล้วที่พูดว่ารับไว้รับจริง ๆ ครับ และจะไปหารือกันด้วยไม่ได้มีปัญหาอะไรนะครับ ก็ขออนุญาตเรียนชี้แจงครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานครับ กระผม จรัส สุวรรณมาลา กระผมเข้าใจว่าในช่วงที่ผ่านมา ในช่วงที่ใช้รัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ปัญหาเรื่องการอ้างเหตุผลเรื่องการที่รัฐ จะเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ ผมเข้าใจว่ามีปัญหาเกิดขึ้นจริงนะครับ ไม่ใช่ที่ไม่มีปัญหานั้นครับ แล้วก็ อันนี้ก็ไม่ได้มาจากพวกเราคิดกันเอง ก็มาจากประชาชนเขากดดันอย่างให้ดูว่ามีเรื่องเกิดขึ้นนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราเปรียบเทียบดูคำอื่นที่บัญญัติไว้ในนั้นครับ เหตุผลอย่างเช่น จำเป็นในการป้องกัน ประเทศ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ข้อความก็ตามไปนะครับ จะเห็นว่าข้อความ กว้างขวางมากนะครับสามารถที่จะใช้ได้ ทีนี้คำว่า ทรัพยากรธรรมชาติ ผมเข้าใจว่าไม่ใช่ว่าไม่ต้องการจะให้ รัฐบาลเวนคืนที่ หรือป่าธรรมชาติ หรือหนองน้ำธรรมชาติกลับมาเป็นของรัฐ เพราะว่าตอนนี้ก็มีการบุกรุก เยอะ ท่านก็ทราบดี ผมเข้าใจว่าท่านตั้งใจที่จะให้รัฐมีอำนาจอย่างนั้นซึ่งเป็นการชอบด้วยเหตุผล เป็นแต่ว่า คำที่ใช้มันกว้างไปหน่อย ถ้ากรรมการจะกรุณาลองทบทวนดูนะครับ อย่างไรก็ตามก็จะขอลงวนไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : เป็นของท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ในส่วนของผม มาตรา ๔๒ เรื่องการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ผมขอแปรญัตติโดยแก้ไขไว้ ๒ ประเด็นหลักนะครับ

ประเด็นที่ ๑ ก็คือผมมุ่งเน้นเรื่องของ ต้องเป็นกิจการของรัฐ ในวรรคแรก เพราะฉะนั้น ผม จึงไม่ค่อยให้น้ำหนักกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประชาชนว่าจะเวนคืนไปทำอะไร ไม่ว่าจะเป็นการ เวนคืนเพื่อกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค ความจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่ง ทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือเรื่องอะไรก็สุดแล้วแต่ แต่ผมไปให้น้ำหนักว่าต้องเฉพาะกิจการของรัฐเท่านั้นเอง นี่คือนี่ที่ผมขอแปรญัตติเข้าไปในมาตรา ๔๒ วรรคแรก

ประเด็นที่ ๒ ก็คือผมขอแปรญัตติในวรรคสอง วรรคสองนั้นเป็นปัญหาที่กระทบกับ ประชาชนมาก แล้วก็ปัญหาที่มีการฟ้องคดีบนศาลเยอะมาก ก่อนที่จะมีศาลปกครองก็ฟ้องกับศาล ยุติธรรมเยอะเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดค่าทดแทนการเวนคืน พอโยกมาอยู่ที่ศาลปกครองคดีก็ไปอยู่ที่ศาล ปกครองเยอะ เยอะเพราะของเดิมเราไปใช้คำว่า การกำหนดค่าทดแทนนั้นให้คำนึงถึงราคาซื้อขายตามปกติ มันก็ตกเถียงกันว่าซื้ออย่างไรซื้อตามปกติ แล้วซื้อขายอย่างไรถือว่าเป็นการซื้อขายแบบผิดปกติ ผมต้องการ ดัดปัญหาตรงนี้ไปก็ขอแปรญัตติว่า การกำหนดค่าทดแทนนั้นรัฐต้องกำหนดให้ตามมูลค่าที่แท้จริงของการ ได้มา ถ้าเราแปรญัตติอย่างนี้มันจะส่งเสริมให้ประชาชนเวลาไปจดทะเบียนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ สำนักงานที่ดินเขาจะแจ้งราคาซื้อขายกันตามความเป็นจริงครับ เพราะเขาจะได้มีหลักฐานรองรับว่ามูลค่า

คณะกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เบญจกุล ๘๒/๒

ที่เขาซื้อขายจริงนั้น ณ วันหนึ่งเมื่อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เขาถูกเวนคืนเขาจะได้รับการชดเชยค่าทดแทนจากรัฐตามมูลค่าซื้อขายที่แท้จริง อันนี้จะเป็นผลประโยชน์พลอยได้ที่จะทำให้รัฐสามารถทราบถึงมูลค่าที่แท้จริงของอสังหาริมทรัพย์ นำไปสู่การปรับปรุงราคาประเมินซึ่งรัฐจะต้องทำอยู่แล้วทุก ๔ ปีในการปรับปรุงราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นฐานในการกำหนดค่าภาษีโรงเรือน เพื่อเป็นฐานในการกำหนดค่าภาษีบำรุงท้องที่ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธินิติกรรมของกรมที่ดินด้วย

สุดท้ายขอแปรตรงนี้เล็กน้อย เป็นการขอแก้ไขด้วยคำ คือ มาตรา ๔๔ วรรคท้าย เกี่ยวกับการคืนอสังหาริมทรัพย์ให้กับประชาชน ตามร่างเดิมนั้นเขียนว่า ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ผมตรวจสอบแล้วเรายังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการคืนอสังหาริมทรัพย์ให้กับประชาชน ในกรณีที่รัฐเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จากประชาชนผิดไปจากบทบัญญัติในวรรคก่อน ๆ ก็ขอเพิ่มเติมจากเดิมว่า ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ๓ แห่งครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายอัคร จารุจินดา : กราบเรียนอย่างนี้ครับ คือความจริงแล้วอย่างที่อาจารย์สมคิดว่าคือผมกับคุณสมคิดนั้นก็ต้องคอยจดความเห็นของกรรมการมา เพราะฉะนั้นก็เลยจำเป็นจะต้องชี้แจงความเห็นในแต่ละเรื่องความเห็นนั้นเป็นอย่างไร สำหรับที่ท่านสุรชัยแปรญัตติในมาตรา ๔๒ นั้นในวรรคแรก เดิมคำว่า กิจการของรัฐ บางทีอาจจะทำให้เกิดการตีความที่จำกัดขึ้น แล้วจะเป็นปัญหาสำหรับการเวนคืนบางประเภท เช่น เวนคืนเพื่อปฏิรูปที่ดิน หรือเวนคืนเพื่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมที่จะต้องมีการโอนที่ดินต่อให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการ เพราะฉะนั้นคำว่า กิจการของรัฐ อาจจะมีปัญหาในการตีความถ้าเดิมเข้าไป ในวรรคสองนั้น เรื่องราคาปกติ กับ มูลค่าแท้จริง ราคาปกตินั้นคือหมายถึงราคาตลาด ณ วันที่เป็นอยู่ในวันที่มีการเวนคืน ถ้าอย่างนั้นถ้าเปลี่ยนคำว่า มูลค่าแท้จริงคือการสร้างค่าใหม่ ก็อาจจะเกิดปัญหาในการที่จะคิดกัน แต่ในวรรคท้ายตั้งแต่คำว่า ทั้งนี้โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สอยที่ถูกเวนคืนนั้น ได้ปรึกษาแล้วคณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาว่าจะเขียนอย่างไรถึงจะให้เป็นที่ไปตามที่กำหนด เพราะว่าสิ่งที่เวนคืนมันคงจะต้องดูถึงวัตถุประสงค์ในการเวนคืนของแต่ละเรื่องซึ่งอาจจะต่างกันอยู่ได้

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ สำหรับคำชี้แจงจากฝ่ายเลขานุการ แต่ผมเรียนท่านอย่างนี้ว่า เอกสารที่ท่านแจกให้ผมในชุดที่ ๒ ตอนที่เราประชุมรอบก่อน ท่านบอกท่านเห็นด้วยในหลักการของผมในมาตรานี้ แต่พอมาถึงตอนนี้ท่านไม่เห็นด้วยเสียแล้ว นี่ก็อีกปัญหาหนึ่งจากที่ผมเจอในมาตรา ๔๐ ที่เห็นด้วยกับผมแล้วหายไป มาตรา ๔๒ ในเอกสารของท่าน ท่านเขียนว่าท่านเห็นด้วยในหลักการกับผมเลย แต่วันนี้ท่านมาอธิบายท่านไม่เห็นด้วยกับผมเลย ขอขอบคุณครับ

นายอัคร จารุจินดา : ต้องกราบเรียนกับท่านสุรชัยอย่างนี้ว่า คือสิ่งที่ในรอบแรกคณะกรรมการเอามาดูนั้น แล้วก็บอกว่าเห็นด้วยในหลักการนั้น คือเห็นด้วยในแนวความคิด แต่สิ่งที่จะต้องเอามาพิจารณาต่อไปคือถ้อยคำที่จะเขียนว่าจะเขียนอย่างไร และเมื่อพิจารณาประกอบกับความเห็นของต่าง ๆ ฝ่ายต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามาแล้วก็เลยยังต้องพยายามชั่งน้ำหนักในการเขียน ถึงได้กราบเรียนว่า ข้อความว่า ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ นั้น ในหลักการเห็นด้วย แต่ขออนุญาตกลับไปดูถ้อยคำเพื่อจะให้มันกระชับรัดกุมขึ้น

ศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ

ประธาน : เชิญครับ

ศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือเวลาท่านบอกว่า กรรมการได้ปรึกษาแล้วรับไปนี้ ผมถามท่านว่าท่านปรึกษากับใครบ้าง เพราะว่าผมยังนั่งดูท่านอยู่ ท่านปรึกษากับแล้วท่านก็รับ บางอันท่านก็บอกว่าไม่รับ ให้สงวนไป ผมงงจริง ๆ ถ้าวิธีการทำงานแบบนี้ แล้วผมจะรู้ได้อย่างไร หรือท่านปรึกษากัน ๒ คน เลขานุการกับรองเลขานุการ แล้วก็บอกว่าเรื่องนี้ปรึกษาแล้วรับไปจะไปแก้ถ้อยคำ หรือรับไป

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วិถนา ๘๓/๒

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จะไปพิจารณาว่าจะใส่ตรงไหน แล้วท่านอื่น ๆ ละครับ หรือว่าบางทีท่านก็บอกอันนี้เติมให้ไม่ได้ ไม่เหมาะสมอะไรท่านก็ว่าไป สงวนไป ตกลงไม่ได้พิจารณาเป็นคณะหรือครับ

นายอชีพ จารุจินดา : เรียนท่านอาจารย์อย่างนี้ว่า ก่อนที่จะเรียนเชิญทั้งคณะ ผู้แปรญัตติเข้ามาชี้แจงนั้น ทางคณะกรรมการได้เอาคำแปรญัตติของทุกท่านที่เสนอเข้ามาเป็นทางการนั้นได้พิจารณาเป็นรายมาตราไปรอบหนึ่งแล้ว เพราะฉะนั้นเป็นเอกสารที่บอกว่า มาตรานี้ ที่ตกลงแก้ไขแน่นอน ส่วนมาตราอื่น ๆ นั้นก็เพียงแต่บอกว่ารอฟัง หลาย ๆ เรื่องนั้นที่กระผมเองชี้แจง หรือท่านสมมติชี้แจงนั้นก็คือสิ่งที่รับฟังจากรอบแรกว่า เหตุผลในการพูดกันของกรรมาธิการนั้น ในแต่ละมาตราที่มีการแปรญัตตินั้นเป็นอย่างไร ก็เอามาถ่ายทอดให้ฟังครับ

ศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ถ้าเช่นนั้นพวกผมก็ไม่ต้องอธิบาย ไขใหม่ครับ อธิบายไป เพราะท่านเอารอบแรก เอาจากเอกสาร ตกลงท่านก็บอกได้เลยว่าอันนี้รับ อันนี้ไม่รับ ท่านบอกอยู่ตั้งแต่ก่อนแล้ว พวกผมพูดไปแล้วท่านก็บอกว่าท่านใช้จากรอบแรก ก็คือวันนี้ไม่ได้ฟัง เพราะว่าฟังก็เท่ากับท่านตัดสินใจกัน ๒ คน ถ้าอย่างนั้นท่านเสียเวลาพวกผมทำไม ท่านก็เอารอบแรก ไปเลย แล้วทั้งหมดนี้ผมก็จะขอแปรญัตติ ผมจะบอกท่านประธานว่า ชาวคราววันนี้ออกไปในบรรดา คนที่ทำกฎหมายเป็นทั้งหลาย เขาโทรศัพท์มาหาผมทั้งสิ้นเลย อย่าให้ผมเอ่ยชื่อเลย เขาบอกว่าต้อง ลงมติทั้งนั้น เพราะว่าไม่อย่างนั้นแล้วกรรมาธิการจะเหมือนบุรุษไปรษณีย์อย่างนั้นหรือ สงวนคำแปรญัตติ แล้วก็ส่งสภาใหญ่ ส่งสภาใหญ่ ท่านจะมาพูดว่าก็ทำให้ตั้งเยอะแล้ว ทำให้ตั้งเยอะแล้ว อันนั้นท่านทำ กิติ ท่านก็ทำไป ท่านไม่ต้องมาพูดซ้ำว่าท่านทำให้ตั้งเยอะแล้ว คือท่านพูดเหมือนกับพวกผม เหมือนกับ เป็นองค์กรที่ ๑๓ จริง ๆ เลยตามรัฐธรรมนูญ มาเพียงแค่บอกความต้องการ แล้วก็อยู่ที่ท่าน ท่านจะเอา อย่างไม่ พวกผมไม่มีสิทธิที่จะอยากจะฟังว่าท่านถกกันว่าอย่างไร -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๔๔/๑

แล้วท่านก็เอาของเก่าที่ท่านบอกว่าเคยรอบแรกมาแล้ว ท่านก็อธิบายไปอย่างเดียว ท่านลองเป็นผมบ้างสิ จะอึดอัดไหมครับ แล้วผมก็อยากจะฟังคนอื่นด้วยว่าท่านถกกันว่าอย่างไร

เลขานุการ : จริง ๆ เราหรือวิธีการกันมาหลายรอบ เมื่อสักครู่นี้ก็หาหรือเป็นข้อยุตินะครับว่าจะอภิปรายไปแบบนี้ ตอนนี้ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ขอให้ทบทวนอีกว่าเราจะไปตามแบบเดิมไหม เป็นรายมาตราไปไหม แล้วชี้แจงสลับกันไปแบบนี้ ก็คงต้องหาหรือที่ประชุมครับท่านประธานว่าจะยังคงไปแบบเดิมอย่างนี้ หรือจะหาหรือวิธีการอื่น

ประธาน : เชิญอาจารย์นิติพันธุ์ก่อนครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธานครับ ผม นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย จริง ๆ ผมอยากจะเรียนที่ประชุมหนึ่งนะครับว่า หลาย ๆ ประเด็นหรือหลายเรื่องที่อาจจะไม่มีการพูด นอกเหนือจากที่ท่านเลขานุการได้พูดนั้น ก็เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ทุกคนไม่ได้แย้งกับสิ่งที่เลขานุการพูด อย่างไรก็ตามถ้าสังเกตดูในหลาย ๆ ประเด็นที่มีข้อมูลใหม่หรือว่ามีอะไรที่น่าเสนอใหม่ ในที่ประชุมแห่งนี้ ก็รับที่จะพิจารณา ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นที่ยุตินั้น แต่ก็เป็นสิ่งที่นำไปสู่ที่จะนำประเด็นต่าง ๆ นั้นไปพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เรื่องเพศสภาพนั้นก็ประเด็นหนึ่งที่ได้มีการพูดคุยหลังจากที่ได้ฟัง ทั้งที่จริง ๆ แล้วก็ได้มีการเห็น ได้มีการหารือกันในคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญในรอบแรกแล้ว แต่ว่าพอมีการยกประเด็นซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจก็มีการนำขึ้นมาพูด และตัวท่านอาจารย์หลาย ๆ ท่านเองก็พูด ถึงแม้ตัวผมไม่ได้พูดในขณะที่ได้มีการอภิปรายกันนั้น แต่ในใจผมเองผมก็คิดอยู่เหมือนกันว่าด้วยความเข้าใจและด้วยความเห็นใจในคนที่อยู่ในเพศสภาพลักษณะอย่างนั้น น่าจะมีการพิจารณา ทบทวนในตรงนั้นใหม่ ผมคิดว่ากรรมการหลาย ๆ ท่านแม้จะไม่ได้พูด ก็คงไม่ได้หมายความว่าไม่มีความเห็นหรือไม่ได้แสดงออกมา เพียงแต่ทุกคนคิดว่าน่าจะสามารถไปพูดคุยกันในอีกรอบหนึ่งได้ในลักษณะอย่างนั้นนะครับท่านอาจารย์ครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : เชิญท่านวิชาครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ผมคิดว่าอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอประเด็นที่คิดว่ามีความสำคัญนะครับ ที่ว่าบางประเด็นที่อยากจะให้โหวต ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวหรือวิธีปฏิบัติ ก็ทำกันมานานนะครับ ในคณะกรรมการซึ่งท่านอาจารย์เจิมศักดิ์อาจจะไม่เห็นด้วย และอยากให้ช่วยแสดงให้ปรากฏเลยต่อหน้าท่าน ดังนั้นผมคิดว่าอยากจะขอหารือในประเด็นนี้ซึ่งผมคิดว่าเป็นประเด็นสำคัญซึ่งมีหลาย ๆ ท่านไม่ได้อยู่ ณ ที่นี้ และโดยเฉพาะท่านประธานประสงค์ด้วย ผมคิดว่าผมขอหารือนะครับว่าจะขอเลื่อนไปเพื่อพิจารณาในวันพรุ่งนี้ แล้วเราลงมติกันใหม่ในวันพรุ่งนี้ ได้ไหมครับ ผมขอหารือที่ประชุมครับ ขอเลื่อนไปครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๔๔/๒

ประธาน : ก็คงต้องให้ที่ประชุมพิจารณาคับ คือถ้าเราจะพิจารณาต่อไป ผมก็คิดว่าเราอาจจะหยุดพักแล้วก็ไปรับประทานอาหาร แล้วอาจจะต้องกลับมาอีกยาวนาน เพราะว่าถ้าจะใส่รายมาตรา ก็คงจะไปอีกนาน เพราะว่าอย่างที่เรียนแล้วว่ามันอีกหลายหน้ามากเลยนะคับ แต่ว่าถ้าที่ประชุมจะเห็นสมควร และท่านผู้แปรญัตติทั้งหลายคิดว่าเราจะพักกันตอนนี้ แล้วก็มาเริ่มใหม่พุงนี้ ซึ่งก็ต้องพบกับเรื่องของพุงนี้ด้วยนะคับ อันนี้ก็สุดแล้วแต่ท่านจะเห็นสมควร เชิญคับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานคับ ผมว่าท่านจะพักทานอาหารคำก็ดีนะคับ เพราะว่าสมควร แต่ไหน ๆ ก็มาถึงขนาดนี้แล้วนะคับ เพราะว่าพุงนี้ก็มีอีกกรอบหนึ่งอีก แล้วก็ทบกัน อย่างนี้ไม่จบ ผมเองก็ตั้งใจแล้วนะคับ เอาให้จบเถอะคับ เพราะว่าบางประเด็นอาจจะไม่ยาวขนาดนี้ ก็คับ

ประธาน : ท่านวุฒิสชาติ เชิญคับ

นายวุฒิสชาติ กัลยาณมิตร : ท่านประธานคับ ผมขออนุญาตหารือท่านประธานนิดหนึ่งคับ ด้วยความเข้าใจของผมนะคับ วันนี้เราจะพิจารณากันในกรอบที่ ๑ ถูกใหม่คับ ตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔๖ แล้วพุงนี้เป็นในเรื่องของมาตรา ๔๗ ไซ้ใหม่คับ ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาตอย่างนี้คับ ท่านประธาน เวลาในเรื่องของการพิจารณาเราค่อนข้างน้อย แล้วในส่วนของการยกเว้นรัฐธรรมนูญเองก็มียานต้องทำ แล้วในส่วนของพวกเขาผมก็มียานที่จะต้องทำในกรณีที่ว่าคำขอแปรญัตติของพวกเขาไม่ได้รับการพิจารณา พวกผมคงต้องไปนั่งคุยกันอีกนะคับว่าในส่วนของการที่เราจะส่งวนคำแปรญัตติเพื่อไปอภิปรายต่อในสภาใหญ่เราจะทำกันอย่างไร เพราะฉะนั้นไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้วนะคับ คือถ้าเราพักแล้วเดี๋ยวเรามาต่อกรอบที่ ๑ ให้จบกันเลยได้ใหม่คับ

ประธาน : ไม่มีปัญหาหรอกคับ ถ้าเห็นอย่างนั้นเราก็พักแล้วกลับมาใหม่ได้ คือเรื่องที่จะไม่ทราบผลคงไม่มี อย่างที่ได้เรียนไว้แต่ต้นว่า ในวันที่ ๗ นั้นถ้าเราไปที่ละมาตราอย่างนี้โดยไม่ได้ลงมติ ก็จะมีการประชุมในวันที่ ๗ ตอนเช้าของกรรมการ ซึ่งจะสรุปทั้งหมดได้ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๔๕/๑

ก็เชื่อว่าภายในครั้งวันนั้นก็คงสรุปได้หมดนะครับ แล้วก็ในช่วงปลายก็คงจะเชิญท่านผู้แปรญัตติทั้งหลายมา
แจ้งให้ท่านทราบว่าเป็นอย่างไร เพื่อท่านจะได้รู้ว่าเรื่องของท่านที่ท่านแปรญัตติไว้ข้อใดจะต้องสงวนหรือ
ว่าจะได้พอใจ เพราะว่ากรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญได้เห็นชอบตามที่ท่านแปรญัตติไว้ ฉะนั้นไม่มีทางที่
ท่านจะไม่ทราบผลเรื่องนี้ มีท่านใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับที่จะพักการประชุมแล้วก็กลับมาใหม่
เชิญคุณหมอบุชชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ ขอขอบคุณท่านประธานครับ
ผมคิดว่าวันนี้ที่ประชุมค่อนข้างจะล้ามาก แล้วก็บรรยากาศก็ค่อนข้างตึงเครียด แต่ว่าทั้งหลายทั้งปวงนี้
ผมอยากจะเรียนอย่างนั้นนะครับว่า ต้องขอบคุณอาจารย์เจิมศักดิ์ที่มาเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ จริง ๆ
แล้วอาจารย์เจิมศักดิ์ทำให้เกิดการจัดความสัมพันธ์แบบใหม่ระหว่างคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญกับ
คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาก็ต้องเรียนว่ามีความรู้สึกสังสรรค์ครับ แล้วผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ต้องรับ
ฟัง แล้วคณะกรรมการการยกย่องเองคงต้องคุยกันถึงวิธีการทำงานเหมือนกันนะครับ อย่างวันนี้เราประชุมกัน
ได้ยืดยาวขนาดนี้ก็ด้วยเหตุที่ว่าท่านรองประธานคนที่หนึ่งได้ทำหน้าที่ ก่อนหน้านั้นก็มีเฉพาะท่านประธาน
กับเลขานุการ ซึ่งผมคิดว่ามีรองประธานอีก ๔ ท่านพร้อมจะทำหน้าที่ได้ในการที่จะ Conduct หรือว่าสรุป
การประชุม โดยที่ไม่ใช่ไปแบกภาระเฉพาะฝ่ายเลขานุการอย่างเดียวนะครับ วันเวลาที่มีอยู่ถ้าเราตกลงกัน
อย่างนี้ตั้งแต่พุงนี้เป็นต้นไปเราบอกว่าเราอาจจะต้องทำงานจนถึงเที่ยงคืน หรือเสาร์ อาทิตย์ ต้องทำงาน
ก็ต้องทำครับ เพราะว่าไม่เช่นนั้นเวลาการพิจารณาหรือการประชุมเสร็จเราก็สรุปแล้วเราก็ตัดบท แล้วก็
รวบรัด อันนี้ผมไม่ได้หมายความว่าอันไหนนะครับ แล้วแต่กรรมการชุดไหนจะเป็นอย่างนี้ ก็จะทำให้เกิด
ความรู้สึกที่ไม่ค่อยพอใจหรือไม่ซึ่งใจเสียทีเดียวนะครับ การที่อาจารย์เจิมศักดิ์มาเสนออย่างนี้ผมคิดว่า
ทำให้กระบวนการและวิธีการทำงานเราต้องทบทวนเหมือนกันนะครับ แต่ว่าวันนี้ผมคิดว่าคงล้ามา
พอสมควรนะครับ ถ้ารับประทานข้าวเสร็จกลับบ้านได้ก็คงดีครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญท่านสุรชัย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ผม สุรชัยครับ ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับ
ว่าถ้าสำคัญมันอยู่ที่รูปแบบการประชุมนะครับ ถ้าสมมุติว่าเราจะคงรูปแบบการประชุม คือให้ผู้แปรญัตติแต่ละ
กลุ่มมาชี้แจงอธิบายเหตุผลให้ท่านฟังนะครับ แล้วท่านก็บอกว่าเดี๋ยวรับไปพิจารณา ถ้ารูปแบบยังคงเป็น
แบบนั้นนะครับ ผมว่าอย่าให้พวกผมมาพร้อมกันเลย ๔ - ๕ กลุ่ม เสียเวลาเปล่า ๆ ครับ ท่านนัดเหลือมเวลา
กันมาเลยดีกว่านะครับ กลุ่มที่ ๔ ก็ ๑๐ นาที กลุ่มที่ ๕ ก็ ๑๐ นาที กลุ่มที่ ๖ ก็ ๑๐ นาที กลุ่มที่ ๗ ก็ ๑๐ นาที เราจะได้เอาเวลาไป
ทำงานอย่างอื่น อย่างเช่นขณะนี้ผมก็มีประชุมกรรมการชุดเผยแพร่และประชาสัมพันธ์อยู่ ซึ่งก็เป็นงาน
สำคัญเหมือนกัน แต่ในฐานะที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม ๖ ในการเป็นผู้แปรญัตติผมก็ไม่สามารถที่จะทิ้งภารกิจตรง

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๘๕/๒

นี่ไปได้ นะครับ เพราะฉะนั้นผมมีความเห็นว่าสำคัญคือรูปแบบ ถ้ารูปแบบเป็นการประชุมร่วมกัน หรือ แลกเปลี่ยนเหตุผลกัน แล้วก็จะมิตีออกมาในแต่ละประเด็นหรือแต่ละมาตราที่มีการแปรญัตติ เราประชุม เป็นคณะอย่างนี้ผมเห็นด้วยครับ แต่ถ้าบอกว่ามารับฟังคำชี้แจงจากผู้แปรญัตติเฉย ๆ นะครับ ผมว่าอย่านัด มาพร้อมกันทั้งหมดเลยครับเป็นคณะใหญ่ เพราะว่าจะพลอยทำให้ทุกฝ่ายต่างเสียเวลาในการทำงานอย่าง อื่นไปด้วยนะครับ นัดเหลื่อมกันมา เอาอย่างไรครับ ถ้าสมมุติว่าจะคงรูปแบบอย่างนั้นนะครับ ผมว่าเดี๋ยว เรารับประทานข้าวแล้วแยกย้ายกันกลับบ้านไปทำการบ้าน แล้วท่านนัดมาเลยครับพฤษภาคม ๔ ก็โมง กลุ่ม ๕ ก็โมง กลุ่ม ๖ ก็โมง แล้วชี้แจงไปถึงกรอบที่ ๒ ด้วยเลย สถาบันการเมือง ทำได้ครับ -----

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นำพร ๘๖/๑

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

เพราะอย่างนี้มันจะใช้เวลา เพราะว่าเราไม่ต้องมาฟังท่านแล้ว เพราะเรารู้แล้วว่าท่านยอมเฉพาะที่ปรากฏ
ในเอกสาร นอกเหนือจากนี้ท่านไม่ยอมเราแล้ว แต่ท่านบอกว่าท่านจะรับไปพิจารณา ก็ โอ.เค. ท่านรับไป
เราก็สงวนคำแปรญัตติไว้ อย่างนี้ใช้เวลาไม่เยอะนะครับ ดีไหมครับ

เลขานุการ : ไม่มีปัญหาอะไรนะครับ ถ้าจะเอาแบบนั้นก็ได้นะครับ แต่ว่าเรียนว่าวันนี้
ก็นัดเหลือมว่าช่วงเช้า ๓ กลุ่ม

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านเลขานุการสมคิด ไม่ใช่ผมเอาแบบนั้นนะครับ ท่านยก
ร่างรัฐธรรมนูญนะท่านจะเอาแบบไหนครับ จริง ๆ ผมอยากได้แบบอาจารย์เจิมศักดิ์ คือว่ากันทีละมาตรา
แล้วท่านปรึกษากัน ท่านแจ้งมติให้เราทราบ แต่นี่ดูในทางปฏิบัติแล้วรู้สึกท่านจะปฏิบัติไม่ได้ เมื่อปฏิบัติ
ไม่ได้ผมก็เข้าใจว่ารูปแบบคงเป็นอย่างนี้ที่เราอธิบายกันมาเรียงมาตรากันมา แล้วท่านก็บอกว่าจะรับได้
พิจารณา โดยที่ยังไม่มีคำตอบให้เรา ผมถึงได้บอกว่าการรูปแบบแบบนี้ อย่าให้มาพร้อมทุกคน เพราะทุก
ฝ่ายเสียเวลากันหมด ท่านนัดเหลือมกันมาเป็นรายคณะ แล้วกระผมเห็นด้วยว่าถ้าอย่างนี้เริ่มต้นใหม่วัน
พรุ่งนี้ก็ทัน แล้วแต่ละคณะก็ว่าให้ไปตั้งอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๒ เลย คราวนี้อยู่ที่ท่านจะ
ตัดสินใจแล้วครับ ว่าท่านจะทำดำเนินการประชุมแบบไหน

นายศักดิ์ชัย ชุ่มจิตติกุล : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายศักดิ์ชัย ชุ่มจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผม ศักดิ์ชัยนะครับ จริง ๆ แล้วขออนุญาต
เรียนว่าตั้งแต่เริ่มต้นมาในกระบวนการที่มีนัดหลายกลุ่ม แล้วมานั่งพูดคุยแล้วก็พูดกันเรียงหลายมาตรา
ที่มันเกิดประโยชน์ เพราะว่าเรียนตามตรงว่าในส่วนของผู้แปรญัตติบางครั้งเราเองไม่ได้ทราบว่าร่าง
รัฐธรรมนูญคิดอย่างไร ถึงได้ร่างออกมาเป็นอย่างนั้น เมื่อได้มีการแลกเปลี่ยนไป หลายครั้งที่เห็นว่าผู้ขอ
แปรญัตติเห็นชอบกับกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ แต่ในบางมาตราที่กรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ก็ขอ
สงวนเก็บไว้ก่อนแล้วไปปรึกษากัน เพื่อที่จะมีการหารือกัน เพื่อให้ตกผลึกนะครับว่า ประเด็นที่เรานำเสนอ
มีหลายประเด็นที่มีความสำคัญและอาจจะยังไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะฉะนั้นผมยังเห็นด้วย
กับการที่หลายกลุ่มมานั่งแลกเปลี่ยนกัน เพราะจะเกิดความเข้าใจหลายมาตราที่มีความคล้ายคลึงกันมาก
เพราะฉะนั้นผมคิดว่าแนวทางตรงนี้เราเดินมาถูกแล้ว อาจจะเสียเวลาบ้างนะครับ แต่เราเชื่อว่าจะทำให้
ความรู้สึกของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญกับ สสร. ที่ขอแปรญัตติมีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันและ
สามารถที่จะเดินไปด้วยกันครับ ท่านประธานครับ เสนอว่ารูปแบบอย่างนี้ดี แต่ว่าจะต้องมีเวลาเท่านั้นเอง
ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : มีท่านอื่นจะเสนอความคิดเห็นใหม่ครับ ในเรื่องนี้ เชิญครับท่าน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นำพร ๘๖/๒

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เห็นด้วยกับผู้ที่อภิปรายเมื่อสักครู่ที่ว่าหลายกลุ่ม แลกเปลี่ยนกัน คือผมได้ความรู้เยอะ แล้วหลายอย่างที่คิดว่าตัวเองเคยคิดว่าจะเป็นอย่างนั้น พอฟังคนอื่นก็คล้อยตามครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ความจริงไม่ใช่เฉพาะฝ่ายผู้แปรญัตติเท่านั้นนะครับ ผมเรียนว่าฝ่าย กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ท่านศักดิ์ชัย ท่านจรัสครับว่า เมื่อได้ฟังแล้วหลายเรื่องเราก็จะเปลี่ยน ความคิดครับ เพียงแต่ที่เราเปลี่ยนทันทีไม่ได้ ต้องมาคุยกันอะไรต่าง ๆ กัน ฝ่ายเลขานุการบอกว่าเปลี่ยน ตามที่แปรญัตติมามันก็พูดไม่ได้นะครับ ทั้งที่ฝ่ายเลขานุการจะเห็นด้วย ผมเรียนอย่างนี้เพราะหลายเรื่อง ที่ บอกรับไว้พิจารณา รับไว้พิจารณา จะไปพิจารณาจริง ๆ ครับ เพราะฉะนั้นผมยังคิดว่ารูปแบบแบบนี้ น่าจะดี แต่หากถ้าเป็นไปได้ วันนี้จะขอพักก่อนได้ไหมครับ แล้วไปเริ่มพรุ่งนี้ปาย แต่เวลานัดกันไปเลยว่าพรุ่งนี้ปาย อย่างเป็นทางการจะต้องต่อไปถึงค่ำ พรุ่งนี้เช้าเรามีกรรมการรายนะครับ คุยกันเอง แต่พรุ่งนี้บ่ายขออนุญาตไล่ไป ได้ไหมครับ ถึงค่ำได้ไหมครับ แล้ววันที่ ๖ อีกวันหนึ่งจะเป็นอีก ๒ วันเต็ม ๆ นะครับ ได้ไหมครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๔๗/๑

ประธาน : เชิญท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย ชุ่มจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าวันพรุ่งนี้ถ้าไม่มีอะไรผิดพลาดพรุ่งนี้มีการนัดกรรมการอีกกลุ่มที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ พุดในกรอบที่ ๒ แล้ว แล้วถ้าวันนี้ในกลุ่มที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ ที่ ๗ ถ้าไม่จบนะครับ พรุ่งนี้ก็จะไปซ้ำกับตรงนั้นอีก ผมไม่แน่ใจว่าถ้าไม่อย่างนั้นจะเอาทั้ง ๗ เลยหรือเปล่านั้นก็ต้องพิจารณาเรื่องนี้ด้วยนะครับ

เลขานุการ : ประเด็นก็คือว่าเมื่อเข้าก็ไม่ได้ให้กลุ่มที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ เขาพิจารณาอย่างนี้ความจริงเชิญเขามาแล้วก็มาคุยกันอย่างนี้ก็น่าจะดี แล้วอาจจะต่อจากมาตราที่เราได้พูดกันไว้วันนั้นนะครับ คือผมเองเข้าใจว่าพวกเราก็กู้กันพอสมควรทั้งกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญทั้งพวกเรา ถ้าทัศนคติหนึ่งแล้วไปต่อพรุ่งนี้น่าจะดี เราก็เริ่มที่มาตราที่เราค้างไว้ แล้วเชิญกลุ่มที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ มาด้วย

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าวันพรุ่งนี้เราเริ่มแบบใหม่เสียเลยดีใหม่ จะเริ่มเวลาเท่าไรก็ได้แต่ที่ประชุม แต่เริ่มแบบใหม่เสียเลยอย่างที่ท่านอาจารย์วิชาพูด ก็คือเราเริ่มที่กรอบ ๒ เลยไม่ต้องเสียเวลาที่จะมากรอบ ๑ อีกแล้ว กรอบ ๒ เลย เพราะว่า ๓ กลุ่มเมื่อเข้านี้เขาจะได้ร่วม Join กันได้ และพูดกันเรื่องเดียวกัน แล้วก็เริ่มกันที่มาตรา ๔๐ อะไรก็ว่ากันไปนะครับ แล้วก็เริ่มกันไปเลย เดินไปด้วยกัน แล้วเดี๋ยวท่านคุยกัน พวกผมไม่ต้องอยู่ ท่านกินข้าวแล้วท่านจะมาคุยกันถึงรูปแบบวิธีการที่มันถูกต้องที่มันเหมาะสม ท่านจัดการก็แล้วกัน แล้วพอวันพรุ่งนี้พวกผมมาก็เริ่มกรอบ ๒ ส่วนตอนหลังถ้ามีเวลา ๓ กลุ่มแรกออกไป หมดเวลาเราจะมาเติมกรอบ ๑ ของเราใน ๔ กลุ่มนี้ที่หลังก็ว่ากันอีกทีหนึ่ง จะได้ให้ ๓ กลุ่มเขาไม่ต้องรอ ถ้าเป็นอย่างนี้จะเป็นอย่างไร ตอนนีเราไปกินข้าวอาหารเขาก็เตรียมไว้ให้แล้ว กินเสร็จแล้วพวกท่านมาทำงานนะครับ พวกผมจะกลับบ้าน เพราะว่าพวกท่านไหน ๆ ก็ทำมาแล้ว ท่านก็ทำต่อให้มันเสร็จนะครับ ท่านจะเอาอย่างไรท่านคุยกันเองก็แล้วกัน เพราะว่าผมก็เสนอแล้วผมพูดตรง ๆ นะครับ ผู้หลักผู้ใหญ่จำนวนมากพูดกับผมทั้งโทรศัพท์และทั้งมาพูดบอกว่า ที่ผมเสนอถูกต้อง ที่ว่าจะต้องมีการลงมติแต่ที่ท่านไปได้ Concept มาจากอะไรก็ไม่รู้ นะครับ แล้วเสร็จแล้วท่านจะมาลงมติกินเอง ผมจะบอกท่านให้ ผมได้ยินพวกท่านเองก็บ่นกับผมเยอะว่า เมื่อครั้งที่ท่านลงมติกินเองฉบับนี้ท่านไม่ค่อยลงมติไปเรื่อย ๆ ท่านเล่นลงทีเดียวหลาย ๆ อย่าง พรีบ ๆ มันเร็วเสียจนหลายคนมาบ่นกับผมบอก คิดไม่ทัน ลงมติกินแบบชนะกันคะแนนเดียว บางทีจะเอาอย่างนั้นอย่างนี้บ๊อบบี้ เพราะท่านค่อย ๆ ลงมติกินไป ท่านเล่นว่ากันไว้ ๆ วันนี้ลงมติกินรอบเดียว อันนั้นก็ปัญหาใช่ไหมครับ ท่านประธาน ผมตามท่านนะครับ และผมไม่เคยพูดเลย ผมให้กำลังใจท่านตลอด ผมช่วยงานท่านตลอด ท่านก็รู้คอยปกป้องหมดทุกอย่างด้วย เพราะฉะนั้นท่านคิดให้ดีก็แล้วกันครับ ในประเด็นตรงนี้ท่านจะทำกับพวกผมอย่างไร ท่านคิดให้ดีก็แล้วกัน ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นวพร ๘๗/๒

ประธาน : คิดว่าเราพัก แล้วก็รับประทานอาหาร แล้วก็สำหรับในกรณีของท่านนะครับ ก็มาเริ่มกันพุงนี้ ๑๓.๓๐ นาฬิกา ของท่าน เชิญท่านวุฒิสมาชิกครับ

นายวุฒิสมาชิก กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานครับ วุฒิสมาชิก กัลยาณมิตร ผมมีประเด็นที่ฝากไว้ประเด็นหนึ่งคือสนับสนุนท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ เพราะไหน ๆ ท่านไปอย่างนี้ผมว่าแล้วมัน Barter ข้อมูลกันได้ และพวกเราทำอะไรกันเยอะ ประเด็นหนึ่งที่ผมเป็นห่วงคือถ้าพุงนี้ ๗ คณะพร้อมกัน ๗๐ คน แล้วท่านอีก ๓๕ นี้ร้อยกว่านะครับ ท่านช่วยกรุณาดูในเรื่องของห้องประชุมประเด็นหนึ่งนะครับ ผมว่าไม่พอแน่นอน ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ฝากฝ่ายเลขานุการดูแลด้วยครับ

นายกฤษฎา ให้อัตถนาบุญกุล : ท่านประธานครับ ขออนุญาต ผม กฤษฎา ครับ ขอให้ท่านสรุปอีกครั้งหนึ่งตกลงว่าเราหยุดไปเลย แล้วไปทานข้าวกันแล้วเลยใช่ไหมครับ เริ่มพุงนี้ใหม่เลยใช่ไหมครับ ก็คือกรอบ ๒ ใหม่นะครับ ถ้าอย่างนั้นก็แสดงว่าทุก ๆ คณะที่วันนี้ที่เข้าอยู่ก็ลงวอนกันทุกคำแปรญัตติเลย ทั้งหมดอย่างนั้นนะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ้นจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมอุตสาห์นั่งตั้งแต่ ๑๓.๐๐ นาฬิกา เพื่อที่จะรอพูดในมาตรา ๘๓ ที่นี้ผมก็ไม่มีโอกาสที่จะได้รับฟังคำชี้แจงจากกรรมการยกย่องท่านตอบว่าผ่านไปแล้ว มันก็มีความรู้สึกว่ เอ๊ะ หลายสิ่งหลายอย่างซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญนะครับ ไม่ว่าจะมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ นี้ะครับ กลายเป็นว่าไม่ได้แลกเปลี่ยนกัน ที่นี้ถ้าตอบว่าจะข้ามไปเลย ผมก็มีความรู้สึกเสียตาย เพราะหลายคนก็เตรียมตัวมาอย่างดีนะครับ ว่ามีอะไรที่อยากจะชี้แจงกรรมการยกย่อง ท่านไม่ได้ชี้แจงเลย และก็ข้ามไปเลย แล้วก็กลับมาอีกครั้งหนึ่งผมว่ามันจะวุ่น ๆ อยู่นะครับ ผมไม่แน่ใจนะครับว่าจะทำอะไร แต่ผมพร้อมที่จะอยู่นะครับ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการความจริงตั้งแต่เมื่อเข้านี้เดินมาได้ค่อนข้างจะดีแล้ว ณ ตอนนี้อย่างไรก็ตามคิดว่ากรรมการอย่างที่ท่านเรียนผมว่าเราน่าจะพรรค แล้วพุ่มนี้เรามาคุยกันอีกทีดีกว่า เพราะว่าดูแล้วต่างคนต่างมีแล้ว พูดตรง ๆ ตอนนี้ผมว่าพุ่มนี้เราเริ่มตอนเช้าเลยดีไหมครับ ต่อจากนี้ครับ

เลขานุการ : ผมยังเสนอกกลาง ๆ คือเดิมที่ท่านประธานจะเลิกสักทุ่มหนึ่ง เอาบางประเด็นได้ไหมครับที่หลายท่านตั้งใจ ของท่านศักดิ์ชัย หรือบางท่านเอาอีกสัก ๑๕ นาที แล้วก็จบได้ไหมครับ แล้วก็ไปเริ่ม กรอบที่ ๒ ได้ไหมครับ เอาทางกลาง ๆ อย่างนี้ได้ไหมครับ ข้ามบางมาตราไป ท่านศักดิ์ชัยจะพูดบางมาตรา หรือใคร เอาอีกสัก ๑๕ นาที แล้วจบได้ไหมครับ ท่านประธาน หรืออย่างนี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ ถ้าเมื่อจะเจาะเป็นบางมาตราก็คงไม่ไหว ทางด้านเศรษฐกิจยังไม่มีเลย มาตรา ๘๓ วงเล็บทั้งหลายยังไม่มีสักอันหนึ่ง คงไม่ไหวครับ จะเริ่มก็เริ่มกันใหม่ เรียงมาตราให้ดีกว่า

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็คงต้องพัก พัก หมายความว่า พัก ไปถึงพุ่มนี้ พักออกไปทานข้าว แล้วก็ขอเป็นพุ่มนี้ กรอบที่ ๒ แล้วถ้ามีเวลาเราก็จะย้อนมาดูกรอบที่ ๑ ที่เหลือก็ยังได้ เชิญท่านวิทยาครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ผม วิทยา ถ้าท่านประธานตกลงในหลักการว่า เริ่ม ๑๓.๓๐ นาฬิกา เราเริ่มกรอบที่ ๒ ทั้ง ๗ กลุ่มพร้อมกัน เพราะว่าจะได้เหมือนกันก่อน แล้วที่เหลือ ๔ กลุ่มนี้ ของเป็นช่วงค่ำช่วงเย็นต่อ แล้วท่านต้องไม่หนีนะครับ

ประธาน : แล้วจะไม่มีปัญหาครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : เพราะวันนี้มองแล้วเหมือนกับว่าคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญไม่สู้แล้วไปแล้ว พวกเราบอกตรง ๆ วันนี้เครียด คือเอาไม่ครับ ผมอยู่กัน

ประธาน : ความจริงผมสู้ครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านสู้ต่อเลยครับ

ประธาน : แต่ว่าฟังดูเสียงส่วนใหญ่แล้วอยากจะพัก

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ก็ตกลงว่า ถ้าท่านประธานพูดอย่างนี้ ก็คือตอนเย็น อยากรหยุดนะครับ

ประธาน : พุ่มนี้เอาอย่างนี้ดีกว่าครับ พุ่มนี้เราเริ่ม ๑๓.๐๐ นาฬิกา ทุกกลุ่ม กรอบที่ ๒ แล้วถ้ามีเวลาเหลือ เราก็ต่อด้วยกรอบที่ ๑ ของท่าน ไม่ใช่เวลาเหลือ เวลาเหลือถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

จกณอม ๘๘/๒

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานครับ ต้องบอกว่าไม่เหลือ ต้องบอกว่า
หลังจากนั้นต้องเอากกรอบที่ ๑ มาดูใหม่ครับ

ประธาน : หลังจากนั้น หมายความว่า เมื่อเสร็จแล้ว เราก็คงจะเอากลับมาดูของ
กรอบที่ ๑ ของท่าน ซึ่งเชื่อแน่ว่าฝ่ายเลขานุการคงต้องไปเตรียมอาหารเย็นสำหรับพุ่มนี้ด้วย ขอเชิญ
ท่านครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานครับ ผมว่าผู้ที่รออยู่วันนี้อย่างพวกผม กรอบ
มันจะถึงอยู่แล้ว ซ้อมมันจะถึงอยู่แล้ว แล้วบอกมาให้ผมพุ่มนี้ไปต่อตอนดึกอะไรอย่างนี้

ประธาน : เมื่อกี้ก็เสนอให้ต่อครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : เพราะว่าบางท่านประเด็นของท่านพูดไปแล้ว ท่านก็บอก
ไปยกเลิกให้คนอื่น ผมว่ามันไม่แฟร์

ประธาน : เชิญคุณหมอสวยชัยครับ เชิญให้จบครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ผมคงจะต้องต่อที่วันนี้ขาดไปนะครับ

ประธาน : จะต่อเลย ๑๓.๓๐ นาฬิกา หรือครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : จะต่อพุ่มนี้เข้ามันก็น่าจะดีครับ

เลขานุการ : พุ่มนี้เข้าเผชิญคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญยังหาหรือไม่ยุติเรื่อง

สส. สว. ครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : จะบายก็ได้ จะต่อก็ต่อมาตราเท่าไรครับ มาตรา ๔๐ ๕๐
ไปก็ต้องว่าไปก่อนครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๘๗/๑

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ พุ่งนี้ช่วงบ่ายต่อเรื่องสิทธิเสรีภาพไปได้ไหมครับ
กรอบที่ ๑ แล้วกลางคืนเป็นกรอบที่ ๒ ได้ไหมครับ เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : ควรจะเป็นอย่างนี้ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ อนุญาตท่านประธานฟังสักนิดนะครับ
คือพอท่านเลขานุการบอกว่าพุ่งนี้เข้าท่านจะคุยกันเรื่อง สส. สว. พวกผมเองก็จะแปรญัตติ สส. สว.
เหมือนกัน ทำไมท่านไม่ฟังพวกผมบ้างล่ะ พวกผมอาจจะมีข้อคิดความเห็นที่ดีก็ได้ แล้วท่านก็จะได้คุยกัน
ต่อหน้าพวกผมเลย พอพวกผมว่า สส. ว่าอย่างไรแล้วท่านก็คุยกัน พวกผมก็นั่งฟัง แล้วในที่สุดท่านก็ลงมติ
จะเอาอย่างไร ผมก็ Happy แต่ว่าท่านเล่นจะไปคุยกันก่อนว่าจะเอาอย่างไร เสร็จแล้วพวกผมมาก็กลายเป็น
ผู้เล่าให้ฟังเฉย ๆ แล้วท่านก็บอกว่าสงวนไป เรื่องก็ไม่จบ ผมจะบอกท่านให้รับทราบว่าพวกผมกำลังจะ
จับกลุ่มแล้วนะครับ ถ้าท่านทำอย่างนี้หลายคนมาชวนกับผมว่า พวกผมมาจับกลุ่มกันให้ตลกตลก ลองถาม
ท่านทั้งหลาย ผมไม่ได้พูดเล่นนะครับ ท่านทั้งหลายชวนผมว่าเราจับกลุ่มกันดีไหม ตั้งแต่เข้าแล้วเขามา
บอกผม แล้วเราจะเอาอย่างไรเราเอาเลย ๖๐ นี่เราเอาแล้วที่นี้ ท่านจะเอาอย่างไรผมจะไปโหวตข้างใน
๖๐ ผมชนะตลอด ท่านประธานครับ ผมเป็นคนบอกกับหลายท่านว่าเราไปฟังคณะกรรมการการยกย่อง
รัฐธรรมนูญเขา แล้วเขาถกกัน เราถือว่าเราช่วยกันคิด แล้วในที่สุดยังไม่จำเป็นที่เราจะต้องมาฉีก
กำลังกันขนาดนั้น ลองถามสิครับว่าจริงไหม ผมเป็นคนบอกว่ายังไม่ถึงเวลา ตามสิครับ เขามาคุยกับผม
ผมบอกว่าเราคุยกัน ฟังเขา แล้วให้เขาโหวตกัน แล้วเราสงวนก็สงวน อาจยังไม่ถึงเวลาที่เราจะต้องมา
ตกลงกันจะเอาอย่างไร แต่ถ้าท่านทำกันอย่างนี้พวกผมคุยกันแน่คืนนี้ เพราะถ้าท่านเล่นบอกว่าพวกท่าน
จะคุยกันก่อนตอนเช้า แล้วพวกผมกำลังจะแปรญัตติ สส. สว. ในตอนบ่าย แล้วท่านไม่ฟังพวกผม
พอถึงเวลาท่านก็บอกผมว่า ชี้แจงให้เวลาครึ่งชั่วโมง กลุ่มละครึ่งชั่วโมง ถ้ายังแบบนี้พวกผมไม่เล่นด้วยนะ
นี่ผมพูดตรง ๆ เลย ท่านลองถามดูในห้องนี้ผมมั่วหรือเปล่า แล้วผมไม่ได้ขู่ นะครับ พูดกันต่อหน้า
เพราะฉะนั้นเอาอย่างนี้ได้ไหมครับท่านประธาน เราเริ่มกันแต่เช้าแล้วท่านใช้วิธีการไม่ต้องไปคุยกันมาก่อน
ท่านคุยหลายทีแล้ว สส. สว. ของท่าน ท่านจะมาบอกว่าท่านจะมาเปลี่ยนใหม่ เสร็จแล้วท่านจะเอา
แบบใหม่ เสร็จแล้วพอพวกผมพูดมาท่านก็บอกว่า นำรับฟังแล้วก็อาจจะกลับไปคิดหรือสงวนไว้ ตกลง
พวกผมก็ไม่ได้คุยกับท่านสิครับ ขอคุยเสียเลยได้ไหม สส. สว. พุ่งนี้เราเริ่มกันตั้งแต่เช้าเลยได้ไหม กรอบที่
๒ แล้วคืนนี้เดี๋ยวไปกินข้าวพัก ๑ ชั่วโมงแล้วลุย จะเอารูปแบบเก่าก็เอา เอาให้จบไปเลย แล้วกรอบที่ ๒
เราเริ่มรูปแบบใหม่กันเลยเอาไหมครับ สส. สว. พวกผมก็มีอยู่ เห็นด้วยไหมครับ

ประธาน : เชิญท่านพิสิฐ

วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : คือหลายคนอาจจะได้รับการคาดหมายว่า ฟรังก์นี้จะมีการคุยเรื่องนี้ ฉะนั้นหลายคนอาจจะไม่ได้อยู่ในช่วงเย็นนี้ ผมไม่แน่ใจว่าถ้าเราไปเปลี่ยนกะทันหันอย่างนี้ ท่านที่ไม่ได้มา หรือคิดว่าฟรังก์จะมาเพื่อคุยเรื่องนี้ท่านจะรู้สึกอย่างไร ถ้าเกิดเราไปเปลี่ยน

เลขาอนุการ : เขาอย่างนี้ได้ไหมครับ วันนี้ก็หยุดพัก แล้วฟรังก์นี้เข้าไปต่อเรื่องสิทธิเสรีภาพ เลย แล้วปลายก็คุยด้วยกันเรื่อง สส. สว. ได้ไหมครับ เขาแบบนี้ไปจนจบได้ไหมครับ อย่างผมยังอยากได้ เรื่องสิทธิเสรีภาพไป เพราะผมคิดว่ามีประโยชน์ แล้วเท่าที่หารือกัน อย่างที่ผมเรียน หลายเรื่องเข้าใจว่า ท่านผู้แปรรูปก็รับสิ่งที่กรรมการอธิบายไป เรื่องกรรมการก็รับสิ่งที่ท่านอภิปรายมา และมีความเห็น ตรงกันทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ได้มีความเห็นแตกต่างอะไรมากมาย ผมเข้าใจว่าสิ่งที่แตกต่างมีสงวนไว้บ้างก็เรื่อง ปกติ ก็เป็นเรื่องที่เข้าใจกันได้ว่า อาจจะเห็นไม่ตรงกัน ก็เสนออย่างนี้ครับว่าวันนี้พักก่อน แล้วฟรังก์นี้ ขออนุญาตนัดเช้าเลย หารือเรื่องต่อ ไล่ไปเรื่องสิทธิเสรีภาพ แล้วปลายก็หารือเรื่อง สส. สว. ไปพร้อมกันก็ได้ ได้ไหมครับ

นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น : เห็นด้วยครับ

ประธาน : ถ้าทุกคนเห็นด้วยอย่างนี้ ก็ขออนุญาตปิดประชุมสำหรับวันนี้ แล้วฟรังก์นี้

ขอนัดประชุม ๐๙.๓๐ น. นะครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขออนุญาตนัดหนึ่งครับ ถ้าฟรังก์นี้เริ่ม เริ่มมาตราเท่าไร ระบุ ให้ชัดเจนครับ หมายเลข ๑ ต้องทราบไปเลยครับ

ประธาน : ต่อจากตรงนี้ มาตราเท่าไร มาตรา ๔๓

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : มาตรา ๔๓ นะครับ ยืนยันตามนี้นะครับ

ประธาน : ยืนยันตามนี้ครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ทุบค้อนได้เลยครับท่าน

ประธาน : ขอปิดประชุมครับ ขอเชิญรับประทานอาหารครับ

เลขาอนุการ : ท่าน ผอ. พรรณิภา ช่วยแจ้งกลุ่ม ๑ กลุ่ม ๒ กลุ่ม ๓ ด้วยนะ ให้มาด้วย เพราะว่าเราบอกเขาว่าปลาย ให้มาเข้า

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๕๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข